

BIULETYN

URZĘDU

PATENTOWEGO

Wydawnictwo Urzędu Patentowego
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Nr 16 (174) Warszawa 1980

Urząd Patentowy PRL - na podstawie art. 33 i art. 78 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. PRL Nr 43, poz. 272) - dokonuje ogłoszenia w „Biuletynie Urzędu Patentowego” o zgłoszonych wynalazkach i wzorach użytkowych. Ogłoszenia o zgłoszeniach drukowane w „Biuletynie” podane są w układzie klasowym według symboli Int Cl.² i zgodnie z § 28 ust. 4 zarządzenia Prezesa Urzędu Patentowego PRL z dnia 21.XII.1972 r. w sprawie ochrony wynalazków i wzorów użytkowych (MP z 1973 r. nr 1, poz. 4) zawierają następujące dane:

- oznaczenie klasy i podklasy według symboli II edycji międzynarodowej klasyfikacji patentowej, tj. Int Cl.².
- numer zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- numer zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę i kraj uprzedniego pierwszeństwa oraz numer zgłoszenia dokonanego za granicą lub oznaczenie wystawy - jeżeli zastrzeżono pierwszeństwo,
- imię i nazwisko lub nazwę zgłaszającego,
- miejsce zamieszkania lub siedzibę oraz kraj zgłaszającego,
- imię i nazwisko wynalazcy (wynalazców),
- tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego,
- skrót opisu wynalazku lub wzoru użytkowego wraz z figurą rysunku najlepiej obrazującą wynalazek lub wzór użytkowy,
- liczbę zastrzeżeń.

Po wykazie zgłoszeń w układzie klasowym według symboli Int. Cl.² podaje się wykaz zgłoszeń opublikowanych w danym numerze w układzie numerowym.

Ogłoszenia dotyczące zgłoszeń o udzielenie patentów tymczasowych zostały oznaczone literą T za numerem zgłoszenia. Jeżeli po dniu takiego ogłoszenia zostanie złożony wniosek o udzielenie patentu (art. 28 ust. 8 U.O.W.) Urząd Patentowy ogłasza o wniosku w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”.

Od dnia ogłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego, osoby trzecie mogą:

- 1) zapoznać się ze wskazanym opisem wynalazku lub wzoru użytkowego, zastrzeżeniami patentowymi lub ochronnymi i rysunkami oraz sporządzić z nich odpisy;
- 2) w terminie sześciu miesięcy - nadsyłać do Urzędu Patentowego swoje uwagi co do istnienia przeszkód uniemożliwiających udzielenie patentu (prawa ochronnego).

Odpowiednio uzasadnione pod względem faktycznym (dokumentacja dowodowa) i prawnym uwagi należy nadsyłać w dwóch egzemplarzach na adres: Urząd Patentowy PRL - 00-950 Warszawa skr. poczt. 203 Al. Niepodległości 188.

Informuje się, że odbitki kserograficzne dokumentów wymienionych w pkt. 1 można zamawiać w Urzędzie Patentowym, przy czym w zamówieniu należy:

- a) podać numer „Biuletynu Urzędu Patentowego”, w którym dokonano ogłoszenia o zgłoszeniu oraz numer strony,
- b) wskazać numer zgłoszenia, klasą patentową i tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego.

Urząd Patentowy podaje do wiadomości konta w NBP

1. Urząd Patentowy PRL - NBP V O/M w Warszawie
konto: 1059-2583-222 cz. 54 dz. 91 rozdz. 9111 § 77 - opłaty związane z rejestracją i ochroną wynalazków wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, znaków towarowych;
opłaty za skargi i odwołania
2. Urząd Patentowy PRL, Centralny Ośrodek Informacji Patentowej - NBP V O/M w Warszawie
konto: 1052-2583-222 cz. 54 dz. 77 rozdz. 7811
§ 45 - wpłaty s tytułu sprzedaży wydawnictw
§ 44 - wpłaty za usługi poligraficzne i mikrofilmowe
- » Urząd Patentowy PRL - NBP V O/M w Warszawie
konto: 1052-2583-13932 - wpłaty za powołanie biegłego

Warunki prenumeraty:

Prenumeratę na kraj przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele - w terminach: do 25 listopada na styczeń, I kwartał, I półrocze roku następnego i na cały rok następny: do dnia 10 miesiąca, poprzedzającego okres prenumeraty na pozostałe okresy roku bieżącego. Cena prenumeraty rocznej wynosi 2340 zł.

Jednostki gospodarki uspołecznionej, instytucje i organizacje społeczno-polityczne składają zamówienia w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch”. Zakłady pracy i instytucje w miejscowościach, w których nie ma oddziałów RSW oraz prenumeratorzy indywidualni, zamawiają prenumeratę w urzędach pocztowych lub u doręczycieli. Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 50% droższa od prenumeraty krajowej dla zleceniodawców indywidualnych i o 100% dla zlecających instytucji i zakładów pracy przyjmują RSW „Prasa-Książka-Ruch”. Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-950 Warszawa, konto NBP XV Oddział w Warszawie Nr 1153-201045-138-11 - w terminach podanych dla prenumeraty krajowej.

Egzemplarze archiwalne można nabyć w Urzędzie Patentowym PRL - Centralny Ośrodek Informacji Patentowej, Al. Niepodległości 188, skr. poczt. 203, 00-950 Warszawa

URZĄD PATENTOWY POLSKIEJ RECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ
Numer oddano do składu w kwietniu 1980 r. Ark. wyd. 17,22. Ark. druk. 15
Papier druk. mat. V kl. 63 g, 61X86. Nakład 3770+25 egz.

Cena 99 zł INDEKS 35326

Olsztyńskie Zakłady Graficzne im. S. Pieniężnego. Zam. 1127

BIULETYN

URZĘDU PATENTOWEGO

Warszawa, dnia 28.07.1980 r.

16 (174) Rok VIII

Ogłoszenia o zgłoszonych w Polsce I. Wynalazkach do opatentowania II. Wzorach użytkowych do ochrony

I. WYNAŁAZKI

Dział A PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

A01C P. 210582 27.10.1978

Lasy Państwowe - Przedsiębiorstwo Naprawy Taboru Leśnego, Trzcianka, Polska (Roman Andrzejczak, Bogdan Michalak, Jan Szelağ, Jerzy Lenczewski).

Sadzarka do sadzonek małych SLA I

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sadzarki, której konstrukcja pozwoliłaby utrzymać bruzdownik na określonym poziomie w stosunku do powierzchni gleby.

Sadzarka leśna ma ramę (1) połączoną przegubowo z ciągnikiem, na której zamocowane są siedzenia (2) i pojemniki sadzonek (3). Z ramą (1) połączona jest, przy pomocy wahaczy (5) rama dodatkowa (6), na której osadzone są aparat sadzący (7) i koła ugniatające (8). Rama dodatkowa (6) połączona jest z ramą (1) sprężynami (9). Z dolną płaszczyzną ramy (1) połączony jest bruzdownik (10). (5 zastrzeżeń)

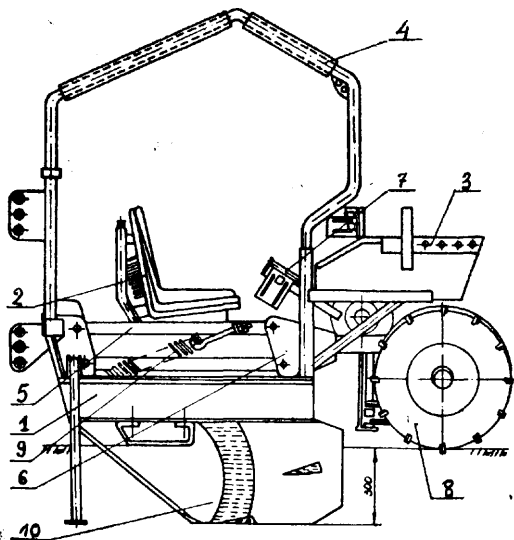

fig 1

A01K P. 210900 13.11.1978

Kombinat Rolno-Przemysłowy, Żelazno, Polska (Jerzy Niewęglowski, Marta Niewęglowska).

Sposób inkubacji ikry

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu inkubacji ikry pozwalającego na skrócenie cyklu hodowli ryb, zwłaszcza pstrąga tęczowego.

Sposób według wynalazku polega na zastosowaniu naczyńia bezprzepływowego z wodą sterylną i tlenem technicznym. Zapłodnioną i zdezynfekowaną ikrę umieszcza się w naczyniu wypełnionym wodą sterylną, doprowadza tlen techniczny, zamyka szczelnie naczynie i prowadzi dalszą inkubację znanymi metodami (1 zastrzeżenie)

A01K P. 213038 27.01.1979

Stanisław Gołąb, Brwinów, Polska (Stanisław Gołąb).

Segment odgradowy do ula

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie tworzenia w ulu dowolnych odgradowych przestrzeni na część gniazdową i miodową dla regulowania przyrostu pszczoł.

Segment odgradowy do ula jest wykonany z trwałego materiału o powierzchniach odpornych na kwasy i korozję, ma szerokość (1) nieco mniejszą od ustalonej odległości między górnymi beleczkami ramek z plastrami wstawionymi do ula i długość (2) nieco mniejszą od długości górnej beleczki ramki z plastrami. Utworzone prześwity (3) przez pręty (4) połączone usztywniającymi łącznikami (5) pozwalają na przejście tylko pszczoł-robotnic w obu kierunkach z jednakowym oporem. (1 zastrzeżenie)

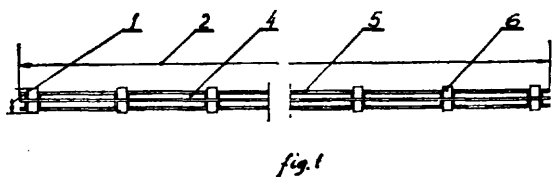
A01K P. 213039 27.01.1979

Stanisław Gołąb, Brwinów, Polska (Stanisław Gołąb).

Segment wywietrznika ula

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie cyrkulacji powietrza w ulu bez potrzeby podnoszenia dachu z jednoczesnym zabezpieczeniem przed dostaniem się do ula pasożytniczych owadów.

Segment wywietrznika ula ma szerokość (1) nieco mniejszą od ustalonej odległości między górnymi monolitycznymi częściami ramek z plastrami wstawionymi do ula, długość (2) nieco mniejszą od długości górnej monolitycznej części ramki z plastrami i wysokość (3) nieco niższą od wysokości górnej monolitycznej części ramki z plastrami oraz, że ma przelotowe otwory (4) o wielkości nie pozwalającej na przejście pszczół robotnic. (1 zastrzeżenie)

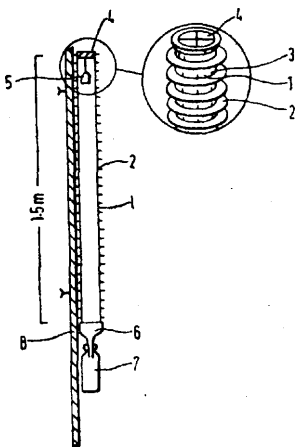
A01M P. 219202 25.10.1979

Pierwszeństwo: 14.11.1978 - Norwegia (nr 783820)

A/S Fjeldhammer Brug, Fjellhamar, Norwegia (Alf Bakke, Torfinn Soether).

Pułapka na owady

Przedmiotem wynalazku jest pułapka na owady, zwłaszcza dla tępienia szkodliwych korowców *Ips typographus*. Pułapka na owady składa się z korpusu (1) o kształcie rurowym, mającym dużą ilość otworów (3) umożliwiających wpełzanie owadów do wnętrza korpusu (1), z pojemnika zbiorczego (7) na owady, umieszczonego na jednym końcu korpusu rurowego (1) i pokrywy (4), umieszczonej na drugim końcu korpusu. Pułapka zawiera również substancję (5) przywabiającą owady. Korpus rurowy (1) wyposażony jest w wystające promieniowo na zewnątrz występy (2), a pomiędzy tymi występami (2) umieszczone są otwory (3). (13 zastrzeżeń)

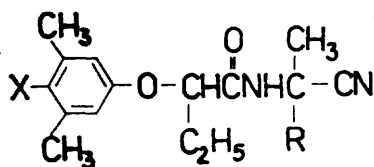

A01N P. 211044 18.11.1978

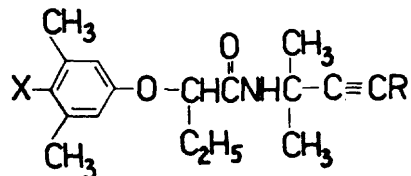
Stauffer Chemical Company, Westport, Stany Zjednoczone Ameryki (Francis Harry Walker, Don Robert Baker).

Srodek pleśniobójczy

Srodek pleśniobójczy według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera jako substancję czynną amidy kwasu N-cyjano- lub N-alkinylo-2-(podstawionego fenoksy) masłowego o wzorze 1, w którym X oznacza atom chloru lub bromu, grupę tiocyjanową lub metylową, a R oznacza grupę metylową, etylową lub metoksymetylową, albo o wzorze 2, w którym X oznacza atom bromu lub grupę metylową, a R oznacza atom wodoru lub grupę metylową. (10 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 2

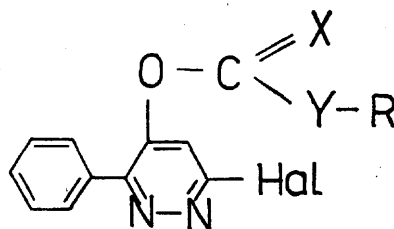
A01N P. 218567 27.09.1979

Pierwszeństwo: 29.09.1978 - Austria (nr A 7031/78)

Chemie Linz Aktiengesellschaft, Linz, Austria (Erwin Wittman, Alfred Diskus, Engelbert Auer).

Srodek chwastobójczy

Srodek według wynalazku zawiera jako składniki czynne jeden lub kilka związków o ogólnym wzorze 1, w którym Hal oznacza atom chloru lub bromu, R oznacza prostolącuchowy lub rozgałęziony rodnik alkilowy o 1-18 atomach węgla lub rodnik fenylowy, X oznacza atom tlenu lub siarki, przy czym w przypadku gdy X oznacza atom siarki to Y może oznaczać też atom tlenu, w mieszaninie z nitylem kwasu 2-[[4-chloro-6-(etyloamino)-s-triazynilo-2]-amino]-2-metylopropionowego. (3 zastrzeżenia)

Wzór 1

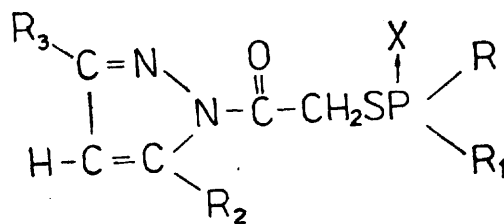
A01N P. 218675 01.10.1979

Pierwszeństwo: 02.10.1978 - St. Zjedn. Ameryki (nr 947803)

Stauffer Chemical Company, Westport, Stany Zjednoczone Ameryki (Llewellyn W. Fancher).

Srodek owadobójczy

Srodek owadobójczy według wynalazku zawiera jako substancję czynną do 80% związek o wzorze 1, w którym X oznacza atom tlenu lub siarki, R oznacza grupę alkilową o 1-6 atomach węgla lub grupę

Wzór 1

alkoksylogą o 1—6 atomach węgla, R_1 oznacza grupę alkoksylogą o 1—6 atomach węgla, R_2 oznacza atom wodoru lub grupę metylogą, a R_3 oznacza atom wodoru, grupę metylogą lub grupę fenylową.
(28 zastrzeżeń)

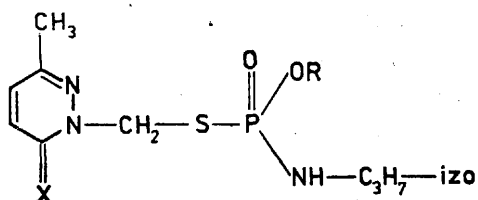
A01N C07F **P. 218751** 05.10.1979

Pierwszeństwo: 07.10.1978 - Republika Federalna Niemiec (nr P 2843823.5)

Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Srodek do zwalczania szkodników
oraz sposób wytwarzania
N-izopropylamidów estrów kwasu S-(1,6-dwuwodoro-6-(tio)-keto-pirydazylo-1-metylo)-tiolofosforowego

Srodek według wynalazku do zwalczania szkodników, zwłaszcza o działaniu owadobójczym, roztoczbójczym lub nicieniobójczym zawiera jako substancję czynną N-izopropylamidy estrów kwasu S-(1,6-dwuwodoro-6-(tio)keto-pirydazylo-1-metylo)-tiolofosforowego o wzorze 1. Sposób wytwarzania tych związków polega na reakcji 1,6-dwuwodoro-1-chlorometylo-3-metylo-6-(tio)keto-pirydazyli z solami N-izopropylamidów estrów kwasu tiolofosforowego.
(2 zastrzeżenia)

Wzór 1

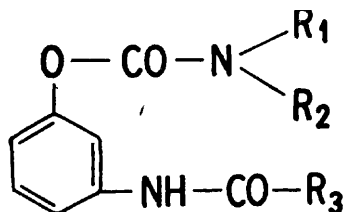
A01N P. 218851 10.10.1979

Pierwszeństwo: 12.10.1978 - RFN (nr P 2844811.5)

Schering Aktiengesellschaft, Berlin Zachodni.

Srodek chwastobójczy

Srodek chwastobójczy zawiera jako substancję czynną co najmniej jeden karbaminian fenylowy o ogólnym wzorze 1, w którym R_1 oznacza rodnik alkoksylowy o 1—2 atomach węgla w części alkoksylowej i 1—2 atomach węgla w części alkilowej, rodnik cyjanoalkilowy o 1—2 atomach węgla, rodnik chloroalkilowy o 1—2 atomach węgla, rodnik fenylalkilowy o 1—2 atomach węgla w części alkilowej, rodnik 1,3-dioksylanylo-2-metylowy, 2-metylo-1,3-dioksolanylo-4-metylowy, 2,2-dwumetylo-1,3-dioksolanylo-4-metylowy lub aminokarbonylometylowy,

Wzór 1

R_2 oznacza rodnik fenylowy ewentualnie jedno- lub dwukrotnie podstawiony atomem chlorowca i/lub grupą metylogą i/lub grupą metoksylogą, a R_3 oznacza rodnik alkilowy o 1—8 atomach węgla, rodnik cyklopropylowy lub trójchlorometylowy albo R_1 oznacza rodnik metylowy lub etylowy, R_2 oznacza rodnik a-cyjanobenzylowy lub 1-cyano-2-fenyletylowy a R_3 oznacza rodnik etylowy.
(53 zastrzeżenia)

A22C **P. 210487** 24.10.1978

Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe „Centrala Rybna”, Poznań, Polska (Stanisław Rybarczyk).

Urządzenie do odgławiania
i usuwania przewodu pokarmowego ryb
o różnej wielkości

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do odgławiania i usuwania przewodu pokarmowego ryb o różnej wielkości, służące do automatyzacji procesów obróbki ryb.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że na elastycznym ciągnie przenośnikowym (4) zamocowane są poprzecznie pojedyncze rowkowe gniazda podające (5) i wzdłuż tego ciągnia przenośnikowego jest ustawiona regulacyjna listwa (9), tarczowy nóż (14), prowadząca listwa (23) wraz z krzywką oddzielającą (24) oraz łopatkowy wirnik (25) do wrywania przewodu pokarmowego.

Dla zmniejszenia do minimum użytecznych odpadów tarczowy nóż, prowadząca listwa wraz z krzywką i łopatkowy wirnik są ustawione w stosunku do obrabianych ryb (gniazd podających) pod pewnym kątem.

Przy pomocy regulacyjnej listwy można ustalać długość nacięć (zależną od wielkości głów) i obrabiać ryby o różnej wielkości i gatunku.
(2 zastrzeżenia)

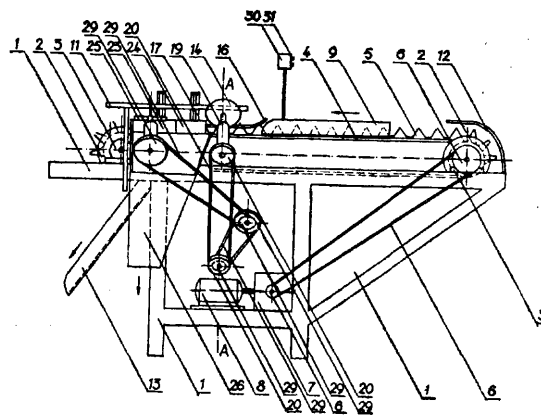

Fig.1

A22C **P. 211009** 16.11.1978

Instytut Maszyn Spożywczych, Warszawa, Polska (Marek Branicz).

Sposób wytwarzania osłonek białkowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania osłonek białkowych do wędlin, który pozwoliłby na wytworzenie osłonki białkowej o zwiększonej wytrzymałości mechanicznej.

Sposób według wynalazku polega na tym, że osłonkę białkową wytwarza się z surowca kolagenowego poprzez zakwaszenie, rozwłóknianie, homogenizację i filtrowanie. Następnie lepkosprężysty materiał jest przetłaczany pod ciśnieniem przez głowicę formującą. Po uformowaniu osłonkę białkową zobojętnia się do kwasowości zawierającej się w przedziale nie większym niż 0,4 pH i nie mniejszym niż 0,4 pH, od punktu izoelektrycznego kolagenu, znanymi związkami sodu i/lub amonu w roztworze wodnym.
(1 zastrzeżenie)

A22C

P. 212902

17.01.1979

Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe „Centrala-Rybna”, Poznań, Polska (Stanisław Rybarczyk).

Urządzenie do filetowania ryb

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji urządzenia do filetowania ryb o różnej wielkości.

Urządzenie do filetowania ryb według wynalazku stanowi rama wyposażona w azurowy pas podajnikowy (2), z poprzecznymi ciągnami (5) oraz prowadnice ciągnowe (3) i ukośnie noże filetujące (4) z ostrzami nacinającymi (14) oraz w siatki oczyszczające (16). Prowadnice ciągnowe, noże filetujące i siatki oczyszczające są rozmieszczane powyżej i poniżej górnego pasa podajnikowego, na wysokość grubości obrabianej ryby i grubości kręgosłupa. (2 zastrzeżenia)

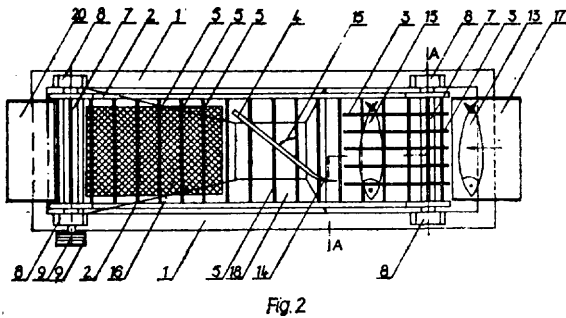

Fig. 2

A22C

P. 218581 T

26.09.1979

Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Daniel Dutkiewicz, Wojciech Wołoszyk, Zbigniew Boszko, Wojciech Klimkiewicz).

Urządzenie do odskorupiania kryła

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usuwania pan-cerzy kryła przy jednoczesnym zachowaniu nieuszkodzonej struktury mięsa.

Urządzenie według wynalazku składa się z przenośnika (1), płytowego podajnika (2), zsypanych rynien (3) zakończonych przeciwbieżnymi wałkami (4), przy czym rynna wraz z wałkami zlokalizowana jest nad wzdłużnie pochylonym rusztem (6). Płyta robocza podajnika ma kształt trójkąta równoramiennego o ramionach równych szerokości rusztu.

Wszystkie wałki rusztu (6) o jednakowym rozstawie osi posiadają w połowie swej długości uskok średnicy, tworzący przelotowy otwór (9) pod którym zamocowana jest rynna (10). Pod rynnami (10) zamocowana jest rynna (11).

Urządzenie do odskorupiania kryła nadaje się do stosowania w przetwórnictwach rybnych lądowych i na statkach. (3 zastrzeżenia)

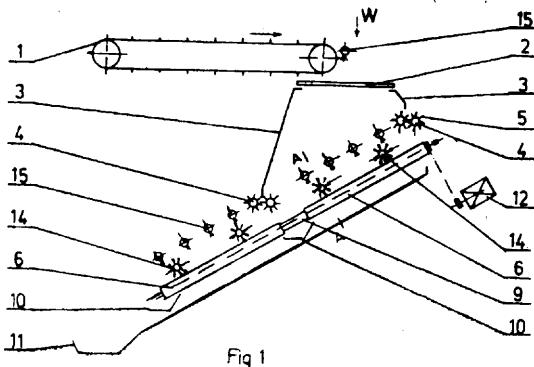

Fig. 1

A23B

P. 217581 T

03.08.1979

Biuro Projektów Budownictwa Morskiego, Szczecin, Polska (Tadeusz Kleszczewski, Tadeusz Ciernicki).

Urządzenie do podawania ramek wędzarniczych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do podawania ramek wędzarniczych na stanowiska wypełniania ich rybami stosowane w liniach przygotowania ryb do wędzenia.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmechanizowania operacji podawania pustych ramek wędzarniczych.

Urządzenie składa się z usytuowanych w jednej linii: dwuciągnowego przenośnika zaczepowego (2) i **beznapędowego** przenośnika rolkowego (3). Po zewnętrznych stronach górnego biegu cięgien wzdłuż brzegów przenośnika zaczepowego usytuowane są prowadnice ślizgowe, a nad przenośnikiem zamocowany jest szkieletowy zasobnik (12) ramek wędzarniczych (13), mający w najniższej części ścianki usytuowanej od strony wylotowej zabieraków (4) bezpośrednio nad prowadnicami ślizgowymi przelotową szczelinę o wymiarach umożliwiających przesuw jednej ramki **wędzarniczej**. Przenośnik rolkowy ma dwa szeregi krótkich rolek (14) usytuowanych w liniach przedłużenia **prowadnic** ślizgowych i zaopatrzony jest w umieszczoną pod nim tacę (16). (1 zastrzeżenie)

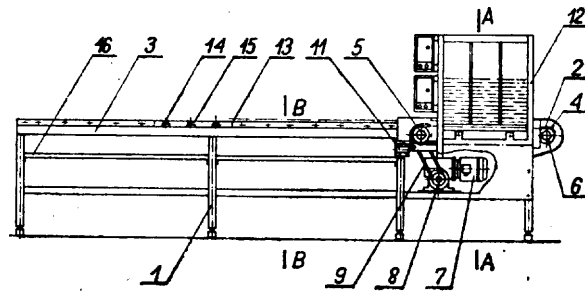

Fig. 1

A23C

P. 210254

11.10.1978

Akademia Rolnicza, Szczecin, Polska (Wojewódzki Zakład Weterynarii, Wrocław, Polska (Marian Kierzkowski, Ryszard **Tereszkiewicz**, Stanisław Zalewski).

Sposób utwardzania upostaciowionego mleka

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu nawadniania upostaciowionego mleka w celu otrzymania substytutu o kształcie i konsystencji mięsopodobnej.

Sposób utwardzania upostaciowionego mleka i/lub jego pochodnych charakteryzuje się tym, że proces nawadniania suszonej masy mlekopochodnej przerywa się po 4–6 godzinach, wodę wolną usuwa się, a masę zalewa się wodą zakwaszoną do pH 2,5–5,0 kwasem organicznym i/lub nieorganicznym, korzystnie kwasem mlekowym. Proces utwardzania prowadzi się przez 4–8 godzin stale regulując pH w zależności od zamierzonego stopnia twardości masy mlekopochodnej i formy otoczki zewnętrznej poszczególnych kawałków. Następnie osad odsącza się i płucze. (1 zastrzeżenie)

A23C

P. 218030

25.01.1979

Centralny Zarząd Przemysłu Mleczarskiego, Zakład Obrotu Towarami Eksportowymi „LACPOL”, Gdynia, Polska (Stanisław Czerwiński, Teodor Podoba.).

Sposób wytwarzania sera typu feta

Sposób wytwarzania sera typu feta, w którym wyselekcjonowane mleko oczyszcza się, pasteryzuje, normalizuje pod względem zawartości tłuszczu, poddaje się homogenizacji, baktiofugacji i dodaje **wyma-**

gane dodatki takie, jak saletra, zakwas lub preparat bakterii fermentacji mlekowej i **odbarwiacz**, przy czym zaprawia się enzymami proteolityczno-ścinającymi pochodzenia zwierzęcego, roślinnego, bakterierynego lub pleśniowego, charakteryzuje się tym, że uzyskany skrzep kroi się najkorzystniej w sześciany o bokach 10—20 mm i po 5—8 minutach poddaje się krótkiej obróbce gęstwy serowej, w temperaturze zaprawiania 30—35°C aż do momentu pojawienia się zlepów gęstwy. Solenie odbywa się w solance o stężeniu 15—18% soli, kwasowości 12—22° SH i temp. 12—14°C, w czasie 8—20 godz., kiedy ser przed pakowaniem uzyska kwasowość 45—60° SH i zawartość 60% wody.

(1 zastrzeżenie)

A23G

P. 210347

16.10.1978

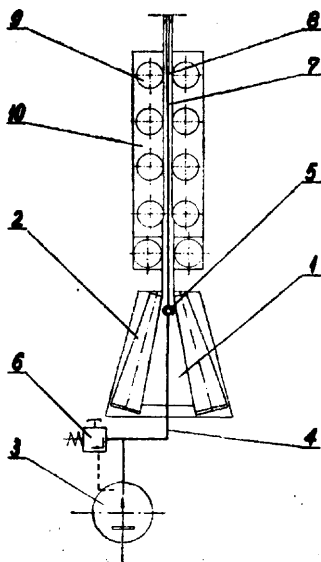
Pleszewska Fabryka Aparatury Przemysłu Spożywczego „Spomasz”, Pleszew, Polska (Zenon Wrzeszczyński, Zbigniew Ptaszyński).

Sposób wprowadzania nadzienia przy wytwarzaniu **karmelków** oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania zjawiska pęknięcia batonu w czasie jego wyciągania oraz uzyskania możliwości wypełniania karmelków nadzieniem w stopniu wyższym niż obecnie.

Sposób według wynalazku polega na wprowadzeniu nadzienia do formowanego batonu z wtryskiwacza umieszczonego w osi ostatniej pary rolek egalizacyjnych wyciągarki batonu z szybkością zsynchronizowaną z szybkością wyciąganego batonu.

Urządzenie do stosowania sposobu według wynalazku składa się z pompy nadzieniowej (3), rury nadzieniowej (4) i wtryskiwacza nadzienia (7), przy czym wylot wtryskiwacza nadzienia (7), umieszczony jest w osi (8) ostatniej pary rolek egalizacyjnych (9) wyciągarki batonu (10). (3 zastrzeżenia)

A23G

p. 211905

19.12.1978

Instytut Przemysłu Fermentacyjnego, Warszawa, Polska (Krystyna Karwowska, Zofia Charązka).

Sposób wytwarzania kakao spożywczego

Celem wynalazku jest opracowanie prostej metody oddzielenia maksymalnych ilości tłuszczu z surowca kakaowego.

Wynalazek oparto na stwierdzeniu, że zastosowanie **dwuchlorodwufluorometanu** jako rozpuszczalnika umożliwia oddzielenie z kakao 99% tłuszczu, przy czym rozpuszczalnik nie pozostaje w kakao.

Sposób wytwarzania kakao spożywczego polega na tym, że prażony i odtuszczonego surowiec kakaowy w postaci ziarna, masy kakaowej lub kuchu poddaje się ekstrakcji dwuchlorodwufluorometanem pod ciśnieniem około 5 atn. (około 6 · 10⁵ Pa). Proces prowadzi się w obiegu zamkniętym, w czasie 30—60 minut, po czym rozpuszczalnik odparowuje się pod ciśnieniem **atmosferycznym**. Otrzymany produkt miele się do **uziarnienia** 10 mikronów i otrzymuje się proszek kakaowy o znacznie obniżonej kaloryczności w stosunku do kaloryczności proszku kakaowego otrzymywanego znanym sposobem. (3 zastrzeżenia)

A23J

P. 212950

22.01.1979

Politechnika Gdańska, Gdańsk-Wrzeszcz, Polska (Edward Dunajski, Jan Knyszewski).

Sposób przerobu kryła

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie oddzielania pancerza od części jadalnych kryła przy wykorzystaniu enzymów własnych z grupy hydrolaz.

Sposób przerobu kryła, polega na tym, że surowego całego kryła ogrzewa się i termostatuje w środowisku wodnym, w podwyższonej temperaturze, zbliżonej do optimum działania jego enzymów i trawionych, oddziela frakcję ciekłą, zawierającą upłynioną zawartość **głowołuwia**, od pozostałości pozbawionej **wnętrznosci** i treści pokarmowej, z której znanymi sposobami izoluje się części jadalne w postaci całych lub rozdrobnionych mięśni, natomiast całość uzyskanych pancerzy miesza się z całością uzyskanej wcześniej frakcji ciekłej i termostatuje w podwyższonej temperaturze, zbliżonej do optimum działania enzymów trawiennych kryła, korzystnie 45°C, po czym oddziela się oczyszczone pancerze, przemywa nadmiarem wody np. morskiej, suszy i zamraża, zaś pozostałą frakcję ciekłą przerabia się na produkt paszowy znanymi sposobami. (6 zastrzeżeń)

A23K

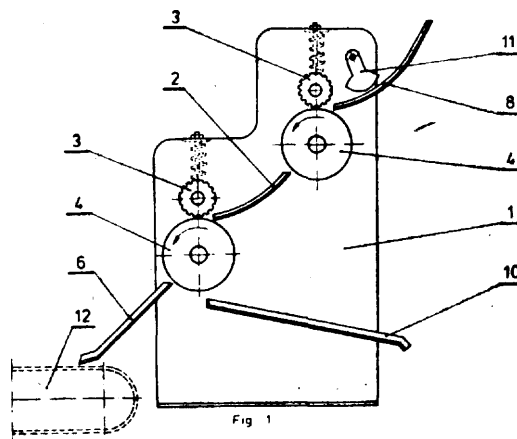
P. 211901

19.12.1978

Bydgoskie Biuro Projektowo-Badawcze Budownictwa Przemysłowego, Bydgoszcz, Polska (Mikołaj Ludwik Wierciński, Czesław Lisowski, Stanisław Puls).

Urządzenie do usuwania nadmiaru wody z **pierza** przeznaczonego na mączkę paszową

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie, skrócenia procesu, efektywnego wykorzystania pojemności destrukcyjnej i zmniejszenia strat energetycznych związanych z odparowywaniem nadmiaru wody.

Urządzenie do usuwania nadmiaru wody z pierza przeznaczonego na mączkę paszową według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma korpus (1), w którym zamontowane są dwa zespoły wyciskowych wałków (3 i 4), między którymi zainstalowana jest rynna podająca (2), przy czym górne wałki (3) osadzone są

ruchomo i dociskane sprężynami, a nad powierzchnią rynny (8), doprowadzającej pierze do górnego zespołu wyciskowego, zamocowany jest magnetyczny wychwyty wacz (11), a pod dolnym wałkiem (4), dolnego zespołu wyciskowego, zamontowany jest skrobak (6), natomiast pod oboma zespołami wyciskowymi wmontowana jest rynna (10) odprowadzająca wodę. W każdym zespole wyciskowym górny wałek (3) ma powierzchnię karbowaną a dolny wałek (4) powierzchnię gładką pokrytą materiałem elastycznym, przy czym prędkość obwodowa obu wałków jest równa. (2 zastrzeżenia)

A23K P. 219587 T 12.11.1979

Fabryka Maszyn i Urządzeń Przemysłu Spożywczego „Spomasz”, Wronki, Polska (Józef Łoś).

Sposób wytwarzania mieszanki paszowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania ekonomicznego sposobu wytwarzania mieszanki paszowej na bazie ciekłych, ubocznych produktów spożywczych zawierających cukry oraz stałych substancji spożywczych o własnościach higroskopijnych. Sposób według wynalazku polega na tym, że ciekłe, uboczne produkty spożywcze zawierające cukry miesza się z sypkim produktem skrobiowym, po czym powstałą mieszaninę w stanie ciekłym poddaje się suszeniu na suszarni walcowej. (2 zastrzeżenia)

A23N P. 211157 22.11.1978

Przedsiębiorstwo Projektowania i Dostaw Kompletnych Obiektów Przemysłowych „Chemadex”, Warszawa, Polska (Tadeusz Bogumił).

Sposób oddzielania odłamków okopowych, zwłaszcza odłamków i ogonków buraka cukrowego od ciężkich i lekkich zanieczyszczeń oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego sposobu dokładnego oddzielania odłamków okopowych od zanieczyszczeń nie wymagającego stosowania dużych nadmiarów wody.

Sposób według wynalazku polega na wprowadzeniu w sposób ciągły odłamków okopowych z zanieczyszczeniami do zbiornika z wodą, która wprawia się w ruch wirowy za pomocą dodatkowego strumienia wody doprowadzonej do zbiornika w kierunku stycznym do jego ścianek i skierowanym nieco w górę a następnie w sposób ciągły odbiera się z górnej części zbiornika poniżej luźna woda lekkie zanieczyszczenia a z dolnej części zbiornika odłamki i ogonki okopowych oraz z dna zbiornika zanieczyszczenia ciężkie.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że osł przewodów (2) doprowadzających wodę tworzy z płaszczyzną poziomą kąt (a) zawarty w przedziale $0,5^\circ$ do 15° oraz, że w centralnej części zbiornika (1) powyżej ujścia przewodów (2) doprowadzających wodę znajduje się ujście (3) kanału (12) odprowadzającego lekkie zanieczyszczenia, a ujścia

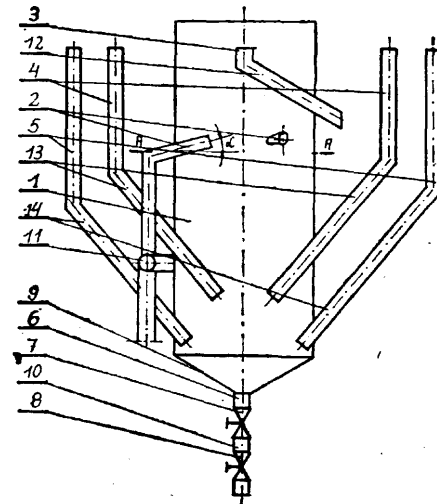

Fig. 1

kanalów (13, 14) odprowadzających odłamki i ogonki okopowych znajdują się poniżej ujścia przewodów (2) doprowadzających wodę. (3 zastrzeżenia)

A24D P. 218671 T 01.10.1979

Pierwszeństwo: 02.10.1978 - Stany Zjedn. Ameryki (nr 947.373)

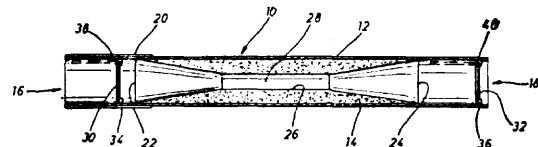
Jan Philip Ray, San Antonio, Stany Zjednoczone Ameryki.

Niepalny papieros

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania papierosa, który łagodzi lub eliminuje niedogodności związane z nałogiem palenia.

Niepalny papieros według wynalazku, stanowiący substytut powszechnie używanych papierosów, zawiera pojemnik (12) mający kanał przelotowy (28), element absorbujący (14), umieszczony w pojemniku (12) i łączący się z kanałem, mieszkankę nikotynową, umieszczoną w elemencie absorbującym, a ponadto zwężkę (26) wewnątrz kanału, łączącą się z elementem absorbującym w tym celu, aby papieros był zdolny do uwalniania par tej mieszanki w powietrze wciągane poprzez kanał przez używającego ten papieros. (18 zastrzeżeń)

FIG. 1

Dział B

RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

B01D P. 211261 27.11.1978

Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb, Gliwice, Polska (Marian Warachim, Robert Wiśniewski, Henryk Weiner).

Sposób filtracji wyrobów pigmentowanych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, która umożliwiła uzyskanie wyrobu pigmentowanego odpowiedniej czystości.

Sposób filtracji wyrobów pigmentowanych przy zastosowaniu świec o różnych gęstościach wyrażonych w mikrometrach, charakteryzuje się tym, że dla wyrobów pigmentowanych o rozmiarach $0-40$ mikrometrów stosuje się świece filtracyjne o gęstościach $10-100$ mikrometrów. (1 zastrzeżenie)

B01D P. 212919 22.01.1979

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Jan Mikoś, Jerzy Iskra, Jan Kowal, Jerzy Nierada).

Sposób wytwarzania tworzywa budowlanego z anhydrytu

Sposób wytwarzania tworzywa budowlanego z anhydrytu, wody i ewentualnie wypełniacza polega na tym, że stosuje się przyspieszacz wiązania w postaci szczawianu metalu, korzystnie szczawianu sodu, szczawianu potasu lub szczawianu wapnia, albo ich mieszaniny. Szczawiany metalu stosuje się w ilości od 0,3% do 3% wagowych, przy czym stosuje się je w postaci wodnych roztworów szczawianów metali lub w postaci suchej do anhydrytu, a następnie dodając do wody.

Zastosowanie szczawianów metalu przyspiesza proces twardnienia i pozwala uzyskać bezbarwne tworzywo budowlane o zwiększonej wytrzymałości na ściskanie i zginanie. (8 zastrzeżeń)

B01D C22B P. 219839 23.11.1979

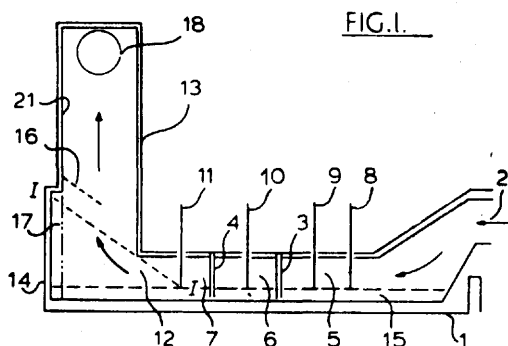
Pierwszeństwo: 24.11.1978 - Wielka Brytania (nr 45975/78)

Metallurgical Processes Limited i I.S.C. Smelting Limited prowadzące wspólne przedsiębiorstwo: Metallurgical Development Company, Nassau, Wyspy Bahama.

Kondensator do skraplania par metalu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie polepszenia dystrybucji przepływu gazu w kominie oraz zredukowania ilości cząstek ołowiu porywanych przez gaz.

Kondensator do skraplania par metalu, w rozpylonym strumieniu ciekłego ołowiu, zawiera wiele komór (5, 6, 7), środki rozpylające ciekły ołów, zawarte w każdej z komór (5, 6, 7), kanał wlotowy (2), przez który gorące gazy zawierające pary metalu dopływają do pierwszej komory (5) kondensatora, kanał wylotowy (12), przez który gazy wypływają z ostatniej komory (7) kondensatora, oraz komin (13) połączony z kanałem wypływowym (18). Komin (13) zawiera środki odchylające strumień gazów od ścianki bocznej (21) komina (13), usytuowanej naprzeciw kanału wylotowego (12) gazów, aby uzyskać bardziej jednorodny rozkład gazów w kominie (13). (5 zastrzeżeń)

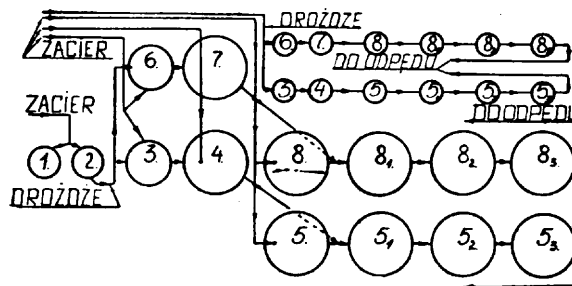

B01J P. 198022 11.05.1977

Zdzisław Radziszewski, Żyrardów, Polska (Zdzisław Radziszewski).

Układ niezależny dwóch ciągów technologicznych procesu fermentacji ciągłej etanolowej o skróconym czasie odfermentowania

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że w ciągu technologicznym są umieszczone dwie kadzie mączne drożdżowe (1 i 2), dwie kadzie generacyjne drożdży (3 i 4) i cztery kadzie fermentacji ciągłej (5, 5₁, 5₂, 5₃). (5 zastrzeżeń)

B01J P. 211308 27.11.1978

Biuro Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Syntezy Chemicznej „Prosynchem”, Gliwice, Instytut Syntezy Organicznej „Błachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Włodzimierz Kotowski, Józef Lach, Jerzy Wiśniewski, Stanisław Moskał, Zygmunt Kowalski, Stanisław Ludwiczek).

Sposób otrzymywania katalizatora miedziowego

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie sposobu otrzymywania katalizatora miedziowego do syntezy metanolu i konwersji tlenku węgla, zawierającego w swym składzie jako dodatek sól kwasu nadrenowego, charakteryzującego się dużą odpornością na wahania temperatury, dużą stabilnością aktywności w czasie i wysoką selektywnością reakcji syntezy metanolu czy też wytwarzania wodoru z gazów zawierających tlenek węgla.

Sposób według wynalazku polegający na współwytrącaniu osadu z roztworu soli rozpuszczalnych w wodzie, w szczególności azotanów miedzi, cynku i/lub chromu, glinu, magnezu, niklu, ceru, tytanu, toru i/lub innych metali, roztworem węglanu sodu lub wodorotlenkiem sodu, charakteryzuje się tym, że po przemyciu osadu do odczynu obojętnego, wysuszeniu, wyprażeniu dodaniu grafitu i rozdrobnieniu, granuluje się go roztworem soli kwasu nadrenowego w postaci soli amonowej lub soli metalu, w szczególności metalu z grupy od II do IV układu okresowego pierwiastków, po czym otrzymany granulaty suszy się i pastylkuje w znany sposób. (1 zastrzeżenie)

B03B P. 212247 27.12.1978

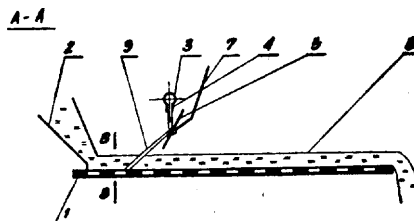
Kopalnia Węgla Kamiennego „Victoria”, Wałbrzych, Polska (Stanisław Walkosz).

Sposób wzbogacania rozdrobnionego surowca mineralnego, zwłaszcza węgla koksującego i urządzenie do wzbogacania rozdrobnionego surowca mineralnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia ilości wypłukiwanego iltu.

Sposób według wynalazku polega na tym, że rozdrobniony surowiec mineralny w trakcie przesuwania się po odwadniającym sicie wstrząsalnym (1) traktowany jest z góry co najmniej jedną cienką poprzeczną strugą cieczy (9) o sile przebijającej całą warstwę surowca (8) aż po sito (1).

Urządzenie według wynalazku zawiera układ płukający, który stanowią rura (3) z dyszami (4) i leżący pod nimi pochyły ekran rozprowadzający (5) o regulowanym kącie położenia. Układ ten może być zasilany również cieczą lekko zanieczyszczoną, na przykład dołową wodną kopalnianą. (3 zastrzeżenia)

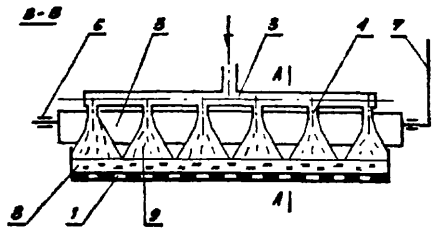

Fig. 2.

B05C

P. 210686

02.11.1978

Biuro Projektów Konstrukcji Metalowych i Urzędzeń Przemysłowych „Mostostal”, Zabrze, Polska (Mieczysław Wilczyński, Tadeusz Seidel).

Kabina malarska tunelowa

Przedmiotem wynalazku jest kabina malarska tunelowa przeznaczona zwłaszcza do malowania przedmiotów i wyrobów o większej długości.

Kabina malarska według wynalazku ma w czołowych ścianach (1) przelotowe otwory (2) zamykane pneumatyczną kurtyną (3), przy czym długość (L) kabiny jest niezależna od długości malowanego przedmiotu (4).

Układ wentylacji składa się z pionowego nawiewu wielopoziomowego i dolnego wywiewu, co zapewnia pełną cyrkulację i wymianę powietrza w całej kabine. (1 zastrzeżenie)

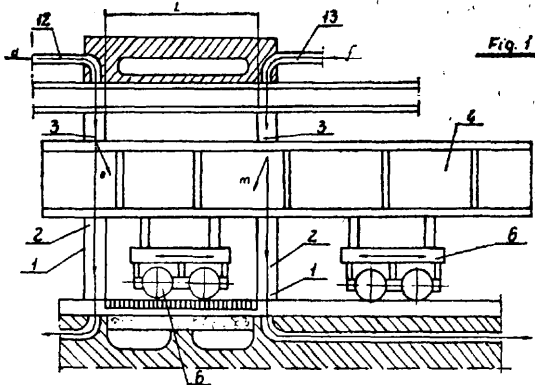

Fig. 1

B08B

P. 212662

08.01.1979

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Dzwiniarskiego, Łódź, Polska (Jerzy Kalinowski, Hieronim Jaroń, Jerzy Wieczorkiewicz, Ryszard Czech).

Urządzenie do mycia szyb okiennych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do mycia w sposób łatwy i bezpieczny szyb okiennych zwłaszcza ich powierzchnie zewnętrznych w oknach budynków wysokich.

Urządzenie według wynalazku ma na podstawie przymocowywanej do parapetu okna wysięgnik zamocowany obrotowo i sprzężony z kierownicą (5) z jednej strony a z drugiej posiada tuleję (6), w której jest umieszczona przesuwne ramię (9). Do tuleji (6) przymocowany jest silnik (7), na wale którego jest koło łańcuchowe ząbione z łańcuchem Galla (10) znajdującym się na przesuwym ramieniu. Na górnym końcu ramienia znajduje się drugi silnik (11), na wale którego jest zamocowana przegubowo wymienna szczotka (12) do mycia szyb. (1 zastrzeżenie)

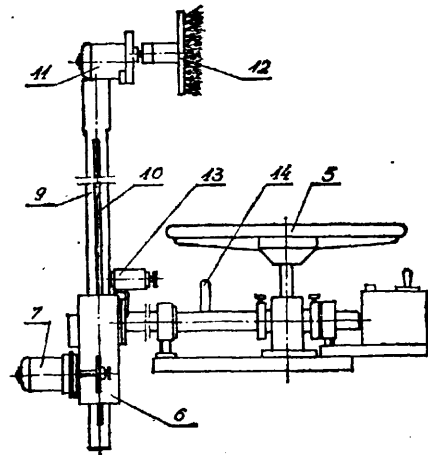

Fig. 1

B21B

P. 211558

08.12.1978

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Obróbki Plastycznej Metali „Plasomet”, Warszawa, Polska (Zenon Kopacz, Zdzisław Marciniak).

Urządzenie do regulowania wielkości mimośrodów w walcarkach

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie konstrukcji urządzenia do jednoczesnej zmiany wielkości mimośrodów na wałach napędowych co najmniej dwóch szczebli kształtujących.

Urządzenie według wynalazku stosowane w walcarkach wyposażonych w szczebli kształtujące napędzane za pomocą wałów mimośrodowych, charakteryzuje się tym, że centralny wał głowicy kształtującej walcarki jest złożony z wałka (1) i tulei (2). Wałek (1) jest połączony za pomocą przekładni zębatach (z_1, z_2), z tulejami (5) sprzęgniętymi z mimośrodowymi tulejami (8). Tuleje (8) są umieszczone na mimośrodowych czopach (7) wałów (6). Tuleja (2) jest połączona za pomocą przekładni zębatach (z_4, z_3) z wałami (6). Wałek (1) i tuleja (2) są wyposażone w mechanizm do ich sprzężenia w różnych wzajemnych położeniach kątowych. (4 zastrzeżenia)

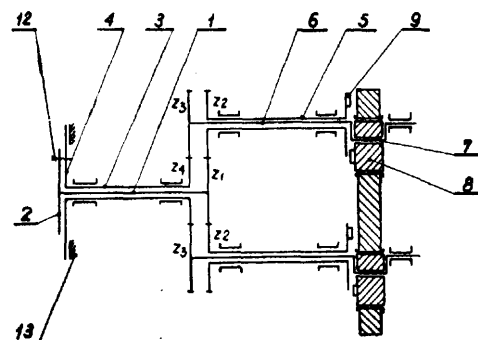

Fig. 1

B21C

P. 211494

06.12.1978

Zakłady Materiałów Lampowych im. J. Grimau, Warszawa, Polska (Artur Marciniak, Czesław Sawicz).

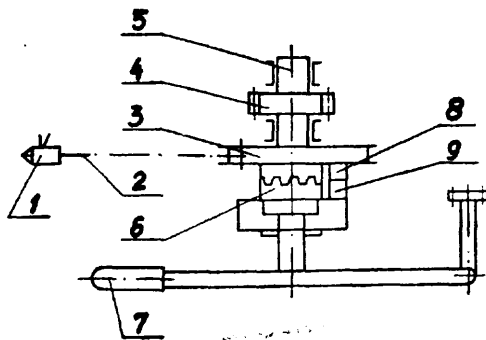
Urządzenie do wstępnego przeciągania drutów, zwłaszcza drutów z materiałów wysokotopliwych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji urządzenia, która umożliwia zmechanizowanie procesu wstępnego przeciągania drutu.

Urządzenie według wynalazku zawiera szczeblę zaciskową (1) zamocowaną do łańcucha rolkowego (2),

którego koniec jest zamocowany do bębna ciągnącego (3) osadzonego na wałku (5) wraz z kołem zębatym (4) i sprzęgłem kłowym (6).

Opisane urządzenie może być zastosowane przy ciągarce przechwytywo-łańcuchowej. (2 zastrzeżenia)

B21C P. 211578 07.12.1978

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Wiesław Krochmal, Ryszard Rutkowski, Bronisław Beszta, Zbigniew Misiólek, Jan **Świątek**, Lechosław Wylon, Stanisław Bartosz, Janusz Kruczek).

Sposób produkcji rur z metali nieżelaznych, zwłaszcza ze stopów miedzi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, która umożliwi zwiększenie jego wydajności.

Sposób według wynalazku polega na tym, że wsad podawany na walcarkę walcuje się na zimno ze zgniotem do 90%, po czym poddaje się go ciągnięciu ze zgniotem jednostkowym do 40%z równoczesnym zwiżaniem w kręgi lub bezpośrednio po walcowaniu zwiżają się w kręgi na zwijarkach, a następnie zwinięte w kręgi rury ciągnie się na ciągarce bębnowych. (3 zastrzeżenia)

B21C P. 211615 08.12.1978

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Ryszard Rutkowski, Wiesław Krochmal, Bronisław Beszta, Lechosław Wylon, Stanisław Bartosz, Zygmunt Kubisa).

Sposób ciągnięcia rur z metali i ich stopów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia stabilnego prowadzenia procesu ciągnięcia rur, a w szczególności rur o grubości ścianki poniżej 1 mm.

Sposób według wynalazku polega na tym, że kąt stożka roboczego ciągnadła oraz kąt stożka roboczego trzpienia swobodnego dobiera się w zależności od grubości ścianki ciągnionych rur, lecz zawsze tak, aby różnica pomiędzy tymi kątami wynosiła nie więcej niż 3°, natomiast długość paska kalibrującego ciągnadła dobiera się tak, aby stosunek jego długości do grubości ścianki ciągnionych rur był mniejszy od 8. (1 zastrzeżenie)

B21C P. 212248 27.12.1978

Instytut Obróbki Plastycznej, Poznań, Polska (Marek Zawitaj).

Narzędzie do wyciskania współbieżnego pierścieni o przekroju **ceowym** z metalu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji narzędzia do wyciskania współbieżnego pierścieni o przekroju ceowym z metalu, a zwłaszcza korpusów sprzęgieł elektromagnetycznych.

Narzędzie według wynalazku ma nieruchomy stempeł dolny (1) osadzony współosiowo wewnątrz matrycy (2), w gnieździe którego znajduje się wypychacz (6) składający się z kółka wypychacza (7) i nakładki roboczej (8) oraz cylindryczny stempeł górny (4) napędzany przez suwak prasy i mający rdzeń w postaci pilota (5) o średnicy odpowiadającej otworowi wewnętrznemu kształtowanemu pierścienia (3). (2 zastrzeżenia)

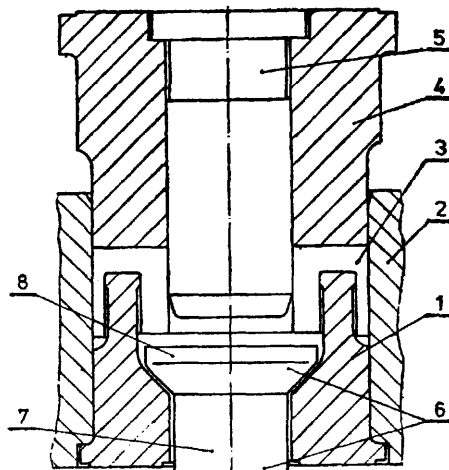

Fig.1

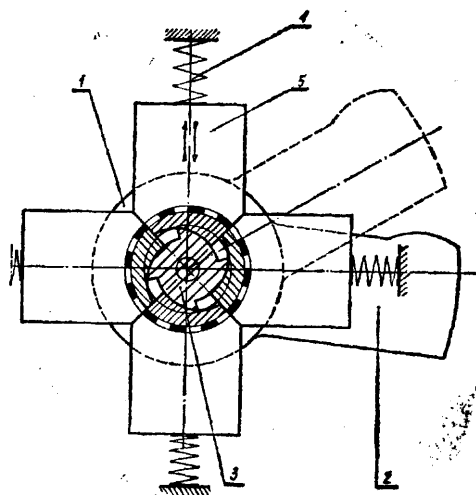
B21D P. 211724 12.12.1978

Fabryka Samochodów Osobowych „Polmo”, Zakład Sprzęgieł, **Koźuchów**, Polska (**Zenon** Młynarczyk).

Tłocznik do obróbki plastycznej rur

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji tłocznika, która umożliwi obróbkę rur o różnych średnicach.

Tłocznik do obróbki plastycznej rur, zwłaszcza obróbki polegającej na rozciąganiu rur, który znajduje zastosowanie w wydziałach obróbki plastycznej, charakteryzuje się tym, że obudowa (1) wyposażona w sztywną dźwignię dociskową (2) zawiera centralny sworzeń (3) o poboczniczy utworzonej przez, korzystnie cztery, spiralne krzywki, do których przylegają, równomiernie rozmieszczone na obwodzie sworznia, stemple dociskowe (5) posiadające poosiowe **odsadzenia** stanowiące części robocze tłocznika. (1 zastrzeżenie)

B21D P. 211725 12.12.1978

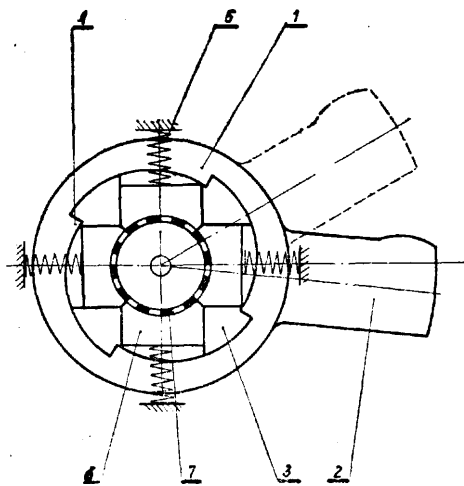
Fabryka Samochodów Osobowych „Polmo”, Zakład Sprzęgieł, Koźuchów, Polska (Zenon Młynarczyk).

Tłocznik do obróbki plastycznej rur

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania tłocznika umożliwiającego obróbkę rur o różnych średnicach.

Tłocznik do obróbki plastycznej rur, zwłaszcza obróbki polegającej na obciskaniu rur cienkościennych, który znajdzie zastosowanie w wydziałach obróbki plastycznej, charakteryzuje się tym, że wewnątrz cylindrycznego otworu (3) obudowy (1) wyposażonej w dźwignię dociskową (2) znajdują się, korzystnie cztery prostopadle względem siebie, promieniowo ustawione stemple robocze (6), których części robocze są zakończone powierzchniami walcowymi a trzody suwliwie przylegają do spiralnych krzywek (4) tworzących pobocznice otworu.

(1 zastrzeżenie)

B21D P. 212721 09.01.1979

Zakłady Przemysłu Metalowego H. Cegielski, Poznań, Polska (Julian Pawełczak, Bolesław Borowiak).

Urządzenie do kształtowania obrzeży naczyń zwłaszcza obrzeży półkorpusów kanistrów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji urządzenia, które umożliwia ukształtowanie obrzeża o złożonym zarysie w jednej operacji przy utrzymaniu maksymalnej płaskości jego krawędzi oraz zgodności kształtu poprzecznego obrzeża z kształtem żądanym.

Urządzenie do kształtowania obrzeży naczyń zwłaszcza obrzeży półkorpusów kanistrów, zawierające podstawę wraz ze słupami, wyłaczak wraz z matrycami

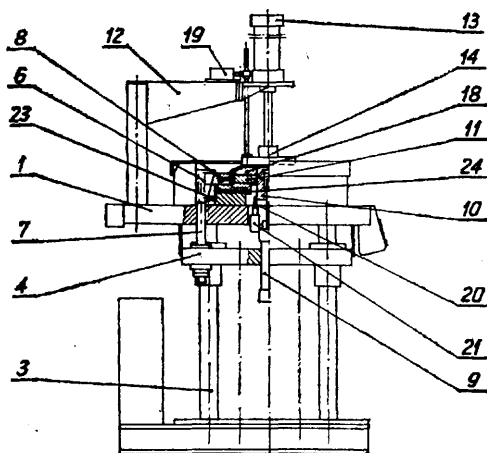

Fig. 1

oraz siłowniki, charakteryzuje się tym, że znajdujące się w wyłaczaku urządzenia segmenty (8) matrycy zewnętrznej zwarte są ze skosami klinów (6), węższych u dołu które z kolei połączone są za pomocą cięgien (7) o regulowanej długości, przykładowo za pomocą połączenia gwintowego z płytą suwaka (4), a segmenty (11) matrycy wewnętrznej zwarte są ze skosem suwaka rozpierającego (10), połączonego z siłownikiem (9) przy czym w górnej części urządzenia znajduje się siłownik (13) wraz z dociskaczem (14).

(1 zastrzeżenie)

B21F P. 212989 25.01.1979
F16L

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Jerzy Sander, Edward Ostrowski, Krzysztof Wiaderek, Michał Sandowicz).

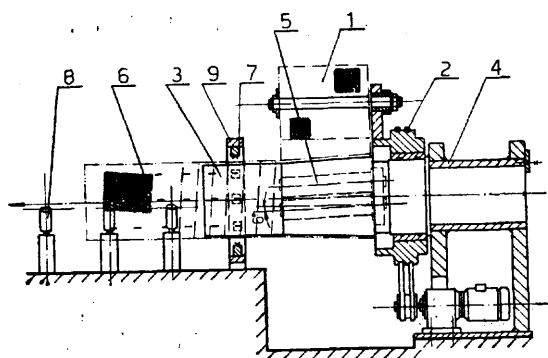
Sposób i urządzenie do nawijania siatkowego elementów rurowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie formowania wielowarstwowego zbrojenia siatkowego o dowolnej długości.

Sposób według wynalazku polega na tym, że siatkę (1) zbrojeniową umieszcza się na bębnie (2) wirującym, który osadzony jest obrotowo na rdzeniu (3), następnie mocuje się do rdzenia (3) koniec siatki (1) zbrojeniowej i wprawiając w ruch obrotowy bęben (2) wirujący nawija się co najmniej trzy warstwy siatki (1) zbrojeniowej, po czym zatrzymuje się bęben (2) wirujący i odłącza się siatkę (1) od rdzenia (3). Następnie ponownie wprawia się w ruch bęben (2) wirujący i ściąga się wielowarstwowo zbrojenie (6) siatkowe z rdzenia (3), przy czym ilość warstw siatki (1) zależy od prędkości ściągnięcia zbrojenia (6) siatkowego przy stałych obrotach bębna (2). Jednocześnie ściągane zbrojenie (6) zsywa się na obwodzie za pomocą zszywacza (7).

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera obwodowo rozmieszczone względem rdzenia (3) zszywacze (7), oraz że osie rolek (5) naciągających siatkę (1) względem osi rdzenia (3) usytuowane są pod kątem różnym od zera,

(3 zastrzeżenia)

B22C P. 212318 28.12.1978

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Wojciech Gutowski, Andrzej Błędzki, Roman Olszanowski, Grzegorz Wronowski, Ryszard Chudzikiewicz).

Samoutwardzalna masa ze szkłem wodnym do wyrobu form i rdzeni odlewniczych

Masa według wynalazku charakteryzuje się tym, że jako utwardzacz zawiera związki izocyjanianowe, korzystne w postaci toluilenodwuzocyjanianu lub pozostałości podestylacyjnej z procesu otrzymywania tego związku i/lub 4,4'-dwuzocyjanianodwufenylometanu w ilości 0,05 do 3,0 części wagowych masy, najlepiej zaś w ilości 20% w stosunku do zawartości szkła wodnego. Najlepsze wyniki osiąga się przy zastosowaniu pozostałości podestylacyjnej z procesu

otrzymywania toluienodwuzocyjanianu metodą fosgenowania toluienodowanin, przy czym pozostałość ta jest przerobiona termicznie i chemicznie w celu wytworzenia wiązań **karbodwuimidowych** i biuretowych w ilości od 1 do 60% w stosunku do wyjściowej zawartości grup izocyjanianowych.

Masa według wynalazku ma wybijałość porównywalną z masami żywicznymi i umożliwia obniżenie zawartości szkła wodnego do 2,5%. (2 zastrzeżenia)

B22C P. 212235 27.12.1978

Fabryka Obrabiarek Ciężkich „Ponar-Zawiercie” Zakład nr 2 „Rafamet” Kuźnia Raciborska, Polska (Czesław Sepioło, Roman Mróz, Stanisław Smoczyński, Franciszek Malecha).

Samoutwardzalna masa formierska i rdzeniowa

Celem wynalazku jest opracowanie sypkiej samoutwardzalnej masy formierskiej i rdzeniowej ze spoiwem syntetycznym charakteryzującej się łatwą wybijałością, zmniejszoną gazotwórczością oraz nie powodującej powstawania wad powierzchniowych odlewu.

Samoutwardzalna masa formierska i rdzeniowa w skład której wchodzi: jako wypełniacz - piasek suchy, jako spoiwo żywica furfurylowo-formaldehadowa w ilości 1—1,6 części wagowych na każde 100 części wagowych wypełniacza, według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera - jako utwardzacz-monoalkilosiarczan w ilości 0,6—0,8 części wagowych, mający w cząsteczce 3—9 atomów węgla, na 100 części wagowych wypełniacza. (1 zastrzeżenie)

B22D P. 219353 31.10.1979
B21B

Pierwszeństwo: 01.11.1978 - USA (nr 956 793)

Kennecott Copper Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (Terry Frederick Bower, George Shinopulos, Myron Ronald Randlett).

Sposób ciągłego wytwarzania metalowej taśmy oraz urządzenie do ciągłego wytwarzania metalowej taśmy

Sposób ciągłego wytwarzania metalowej taśmy polega na tym, że odlewa się w sposób ciągły metalowy pręt w cyklu **powtarzających** się na przemian suwów do przodu i suwów powrotnych, a następnie walcuje się na gorąco ciągły pręt na gotową taśmę.

Urządzenie do ciągłego wytwarzania metalowej taśmy zawiera nieruchomą kokilę (11) zanurzoną w kąpieli (12) ciekłego metalu, mającą elementy do ciągnięcia pręta (10) przez kokilę (11) w cyklu powtarzających się na przemian suwów do przodu i suwów powrotnych, oraz elementy do zmiany kierunku pręta

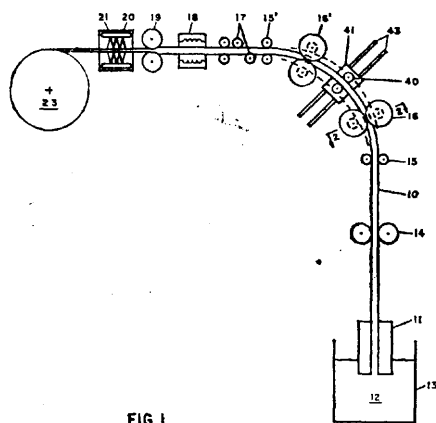

FIG 1

(10), mające wiele walców prowadzących (15, 15'), rozmieszczonych na torze zakrzywionym. Ponadto urządzenie zawiera elementy umożliwiające powstanie zwisu pręta (10), poprzez przesunięcie poprzeczne pręta (10), zawierające co najmniej jedną parę rolek (16, 16') kompensujących zwis, usytuowanych w pobliżu środka zakrzywionego toru pręta (10), ograniczających przemieszczenie pręta (10) w kierunku równoległym do osi rolek (16, 16') i jednocześnie umożliwiającą przesunięcie pręta (10) w kierunku prostopadłym do osi rolek (16, 16'), elementy przesuwające pręt (10) sterujące wielkością zwisu pręta (10) oraz walcarkę, walcującą pręt (10) na taśmę.

(7 zastrzeżeń)

B22F P. 220869 28.12.1979

Instytut Badań Jądrowych, Warszawa, Polska (Andrzej Deptuła, Zbigniew Bartoszewicz, Ludwik Górski).

Sposób wytwarzania proszków stopowych metali, których tlenki ulegają redukcji wodorem, z glinem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, która umożliwi zwiększenie wydajności.

Sposób według wynalazku polega na tym, że proszek metalu lub homogenicznej mieszaniny metali, stanowiący produkt redukcji wodorem ziaren tlenków tych metali, wytworzonych metodą zol-żel, miesza się z proszkiem glinu, po czym tak otrzymaną mieszaninę proszków poddaje się stopowaniu w temperaturze wyższej, niż temperatura topnienia glinu.

Wytworzone proszki stopowe znajdują zastosowanie zwłaszcza jako materiał do **wytwarzania** magneśno-metalicznych, do wytwarzania powłok o specjalnej odporności na korozję metodą natryskiwania plazmowego. (1 zastrzeżenie)

B23B P. 211582 07.12.1978

Zakłady Przemysłu Metalowego H. Cegielski, Poznań, Polska (Grzegorz Meller, Zbigniew Węgierski).

Oprawka nożowa do podcięć **obróbkowych** skośnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej oprawki nożowej, która umożliwi wykonywanie podcięć skośnych symetrycznych przy mniejszej pracochłonności i bez dodatkowego oprzyrządowania zarówno przy obróbce z ręcznym lub automatycznym posuwem.

Oprawka nożowa według wynalazku charakteryzuje się tym, że składa się z korpusu (1) zaopatrzonego w imak nożowy (2) z nożem (3), który jest osadzony odchylnie na sworzniu (4) i stałe utrzymywany w położeniu wyjściowym przed wcinaniem najkorzystniej przy pomocy elementu sprężystego (5). (1 zastrzeżenie)

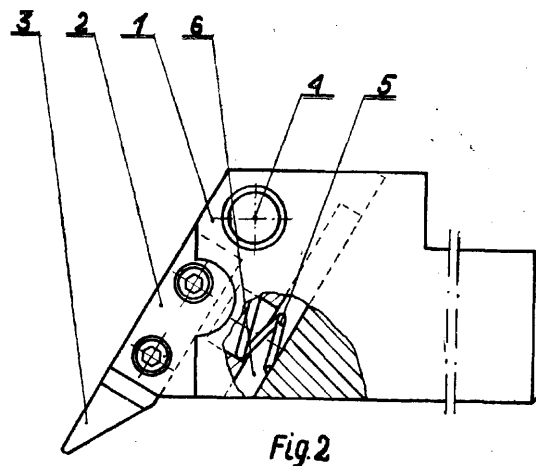

Fig.2

B23B

P. 211589

09.12.1978

Warszawskie Zakłady Mechaniczne „PZL-WZM”
Warszawa, Polska (Kazimierz Biernacki, Mieczysław
Walfsiz, Roman Sas).

Urządzenie do nakielkowania wałków

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji urządzenia, która umożliwi podniesienie jakości i wydajności wykonywania nakielków.

Urządzenie do wykonywania nakielków w czołach wałków, mające poziome łożo, na którym ustawione są przesuwne dwa wrzecienniki z wrzecionami wiertarskimi oraz między tymi wrzeciennikami imadło przy zrywce, charakteryzuje się tym, że wrzecienniki (3) urządzenia mają po dwa wrzeciona (4), które usytuowane są w płaszczyźnie pionowej jedno nad drugim. (5 zastrzeżeń)

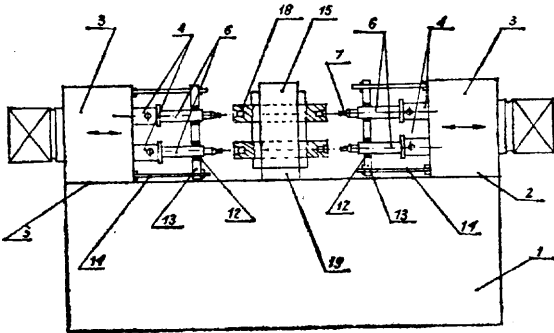

Fig. 1

B23B

P. 211767

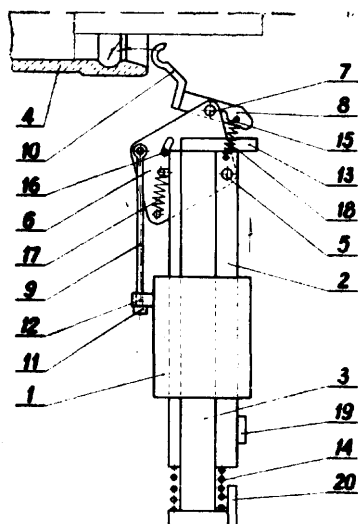
13.12.1978

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Ceramiki Elektro-
technicznej „Cerel”, Boguchwała, Polska (Stanisław
Koryl).

Suport do toczenia izolatorów ceramicznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia toczenia skomplikowanych kształtowań izolatora w sposób mechaniczny posługując się prostym napędem posuwisto-zwrotnym, przy jednoczesnej poprawie jakości wyrobów i obniżeniu pracochłonności.

Suport do toczenia izolatorów ceramicznych, a zwłaszcza do toczenia pewnych kształtowań jak rowki, podcięcia, zagłębienia lub wybrania i to zarówno w otworze izolatora jak i na jego powierzchni zewnętrznej, składa się z korpusu (1) mocowanego na obrabiarce, w którym osadzone są przesuwne listwa

(2) i suwak (3). Listwa (2) od strony izolatora (4) posiada zamocowaną wahlwie obsadę (6) wyposażoną w ciągnio (9) i wahacz (8) z narzędziem skrawającym (10). Ciągnio (9) zakończone jest zaczepem (11), który opiera się o występ (12) korpusu (1). Położenie wyjściowe obsady (6) i wahacza (8) stabilizują ograniczniki (15, 16) i sprężyny (17, 18). Suwak (3) posiada przepychacz (13) współpracujący z wahaczem (8). Listwa (2) i suwak (3) posiadają zderzaki (19, 20) oraz wspólną sprężynę (14) napinającą. (1 zastrzeżenie)

B23B

P. 211926

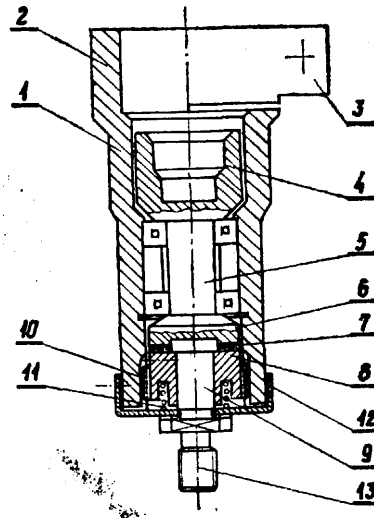
18.12.1978

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Jerzy Pa-
siński, Marian Król).

Nasadka dłutownicza do wiertarki, szczególnie ręcznej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia uniwersalności zastosowania wiertarek ręcznych przez dostosowanie do pracy narzędziami o ruchu posuwistym.

Nasadka dłutownicza według wynalazku charakteryzuje się tym, że wałek (5) z zabierakiem (6) sprzęgnięty jest za pomocą nacięć (7) z przesuwną wzdłużnie tulejką (8), osadzoną na wrzecionie (9), przy czym tulejka (8) ma wielowypusty (10) współpracujące z korpusem (1) i zabezpieczające przed obrotem. (2 zastrzeżenia)

B23B

P. 211994

21.12.1978

Kombinat Przemysłu Narzędziowego „VIS” Ośrodek
Badawczo-Rozwojowy Narzędzi, Warszawa, Polska
(Mieczysław Szatkowski).

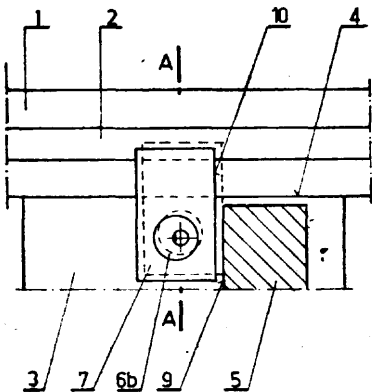
Zacisk linału

Przedmiotem wynalazku jest zacisk linału przeznaczony do ustalania w określonym położeniu linału połączonego suwliwie z przewodnicą.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia stosowania połączenia stożkowego pomiędzy elementem dociskowym i mimośrodkiem oraz równoczesnego zapewnienia określonego, korzystnego ustawienia szczęki elementu dociskowego w stosunku do płaszczyzny oporowej linału w położeniu zwolnienia zacisku.

Zacisk linału, w którym przewodnica linału ma płaszczyznę oporową do wsparcia linału i mimośrodowe środki dociskania linału do wspomnianej płaszczyzny oporowej, składające się z mimośrodkiem, umieszczonego w korpusie połączonym z przewodnicą i elementu dociskowego zaopatrzonego w szczękę dociskową dociskającą linał, umieszczonego obrotowo na wspomnianym mimośrodku, według wynalazku charakteryzuje się tym, że pomiędzy korpusem prowad-

nicy (5) połączonym z prowadnicą (3) i elementem dociskowym (7) znajdują się środki ryglujące, korzystnie w postaci dwóch płaszczyzn, z których stała płaszczyzna (9) jest utworzona we wspomnianym korpusie prowadnicy (5), a ruchoma płaszczyzna (10) we wspomnianym elemencie dociskowym (7), przy czym środki ryglujące umieszczone są tak, że stykają się tylko w położeniu zwolnienia zacisku. (1 zastrzeżenie)

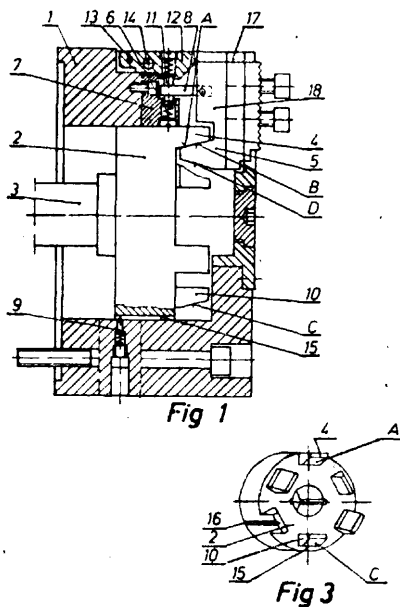
B23B P. 212907 19.01.1979

Fabryka Przyrządów i Uchwytów „Ponar-Bial”, Zakład nr 1 Wiodący, Białystok, Polska (Miroslaw Podolej).

Uchwyt tokarski **samocentrujący** z mocowaniem mechanicznym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji uchwytu, która umożliwi zwiększenie dokładności centrowania mocowanych przedmiotów w szczękach uchwytu, zwiększa trwałość uchwytu oraz pozwala na szybką wymianę kompletu szczęk podstawowych, przy jednoczesnej prostocie budowy uchwytu.

Uchwyt tokarski samocentrujący z mocowaniem mechanicznym i szczękami szybkowymiennymi służącej do mocowania przedmiotów zwłaszcza na obrabiarkach sterowanych numerycznie charakteryzuje się tym, że wewnątrz korpusu (1) znajduje się tuleja kłowa (2) mająca symetrycznie na obwodzie rozmieszczone przyrzątkowe kły (4) i (10), które swymi płaskimi płaszczyznami wewnętrznymi (A) i zewnętrznymi (C) współpracują z odpowiednimi płaszczyznami (B) i (D) występów szczęk (5). Styk współpracujących płaszczyzn realizowany jest za pomocą do-

cisków sprężystych (6) umieszczonych w gniazdach (7) korpusu oraz (11) osadzonych w ruchomych dźwigniach zabezpieczających (12). Tuleja kłowa (2) posiada dwa kanałki (15) i (16) współpracujące z kołkiem ustalającym (9) jej położenie względem prowadnicy (17) szczęk podstawowych. (3 zastrzeżenia)

B23C P. 211541 06.12.1978

Śląskie Przedsiębiorstwo Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych „Mostostal”, Zabrze, Polska (Edmund Stępniewski, Ryszard Narożnowski, Zdzisław Rakotny).

Uchwyt zaciskowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie znacznego skrócenia operacji wymiany freza przy jednoczesnym przedłużeniu trwałości tulei dociskowej.

Uchwyt zaciskowy stosowany zwłaszcza do mocowania freza w frezarce, charakteryzuje się tym, że zaciskowa tuleja (3) jest dzielona w płaszczyźnie przechodzącej przez oś tulei (3), a powierzchnia stożkowa którą przylega do powierzchni stożkowej otworu w korpusie (1) ma znaczny kąt wierzchołkowy (5) w granicach od 15° do 30°, zaś gniazdo freza (4) w zaciskowej tulei (3) w przekroju poprzecznym ma w przybliżeniu kształt kołowy lub kwadratowy. (3 zastrzeżenia)

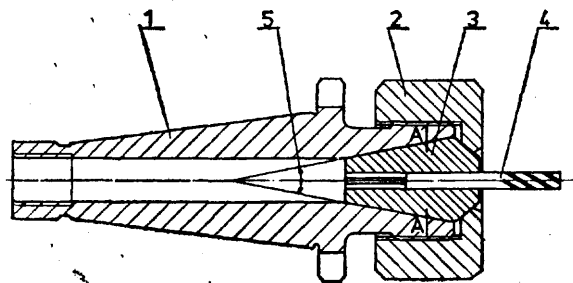

Fig. 1

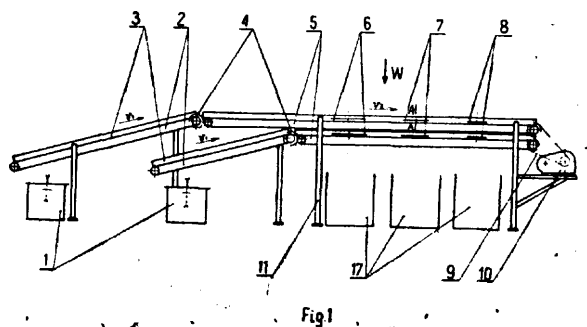
B23C P. 218445 T 21.09.1979

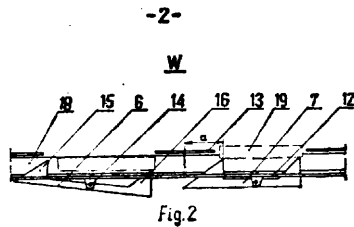
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Drzewnego „ORED”, Poznań, Polska (Romuald Nowicki, Czesław Kondys, Brono Bober, Robert Nowak, Ryszard Soroko).

Urządzenie sortujące fryzy według długości

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmechanizowania fryzów w przemyśle drzewnym.

Urządzenie sortujące fryzy według długości zaopatrzone jest w napędzane, przenośniki (2) transportujące fryzy od pilarek po ich przycięciu, przy czym przenośniki (2) połączone są łańcuchową przekładnią (4) z sortowniczymi przenośnikami (5). Nad transportową taśmą (18) przenośników (5) zamocowane są obrotowo, na osi (14) samoczynne wyrzutniki (6, 7, 8) fryzów (19) zaopatrzone na końcach w krzywki (15,

16), dzięki którym, odpowiedniej długości, fryzy (19) zrzucane są do pojemników (17). Samoczynne wyrzutniki (6, 7, 8) ustawione są kolejno, począwszy od najdłuższego wyrzutnika (6) do najkrótszego wyrzutnika (8) w kierunku ruchu taśmy (18) przenośnika (5). (2 zastrzeżenia)

B23D P. 212142 23.12.1978

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 193091.

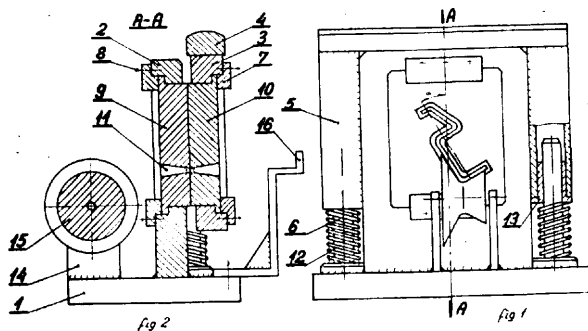
Wytwórnia Maszyn Górniczych „Niwka” im. M. Nowotki, Sosnowiec, Polska (Stanisław Piłat, Władysław Lis, Zenon Jastrzębski, Władysław Wątor).

Przyrząd do bezodpadowego cięcia kształtowników specjalnych, zwłaszcza bloków przenośnika zgrzeblowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie cięcia kształtowników specjalnych zwłaszcza boków przenośnika zgrzeblowego na prasie.

Przyrząd składa się z górnej części kadłuba (3) połączonego z belką (4) i rurami (5) prowadzonymi na słupach (6) osadzonych w podstawie (2). Na słupach (6) umieszczone są sprężyny (12) opierające się o tuleję (13). W dolnej części kadłuba (1) umieszczonej na podstawie (2) za pomocą nakładek (7) i śrub (8) zamocowana jest nieruchoma tnąca płyta (9). Podobnie w górnej części kadłuba (1) zamocowana jest ruchoma tnąca płyta (10). Do podstawy (2) ponadto przymocowany jest wspornik (14) rolki (15) oraz regulowany ogranicznik (16) do ustalenia długości ciętego profilu.

W nieruchomej oraz ruchomej tnącej płycie (9 i 10) wykonane są kształtowe otwory (11) odpowiadające ciętemu profilowi boku przenośnika zgrzeblowego. (4 zastrzeżenia)

P23D P. 212971 23.01.1979

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Stanisław Horiszny, Ryszard Rudziejewski, Edmund Marciniak).

Prasoprzecinarka do bezodpadowego i dokładnego cięcia prętów metalowych w strefie uplastycznionego materiału

Prasoprzecinarka według wynalazku, przeznaczona do cięcia bezodpadowego i dokładnego prętów metalowych w szczególności prętów ze stopów aluminium o średnicy do 110 mm przeznaczonych do dalszej przeróbki plastycznej w foremnikach, charakteryzuje się tym, że tuleja tnąca (7) osadzona w suwaku (2)

zawiera otwór (8) stożkowy o zbieżności korzystanie 1 : 500, zaś w osi tej tuleja na suwaku (2) zamocowany jest hydrauliczny siłownik (10) wywierający nacisk osiowy na pręt około dwukrotnie wyższy od granicy plastyczności ciętego materiału, zaś siłownik (18) usytuowany w korpusie (1) wywiera siłą zaciskającą pręt pomiędzy płytą tnącą i płytą zaciskową, której wartość nie dopuszcza przesunięcia osiowego pręta pod naciskiem osiowym naporowego siłownika (10). (3 zastrzeżenia)

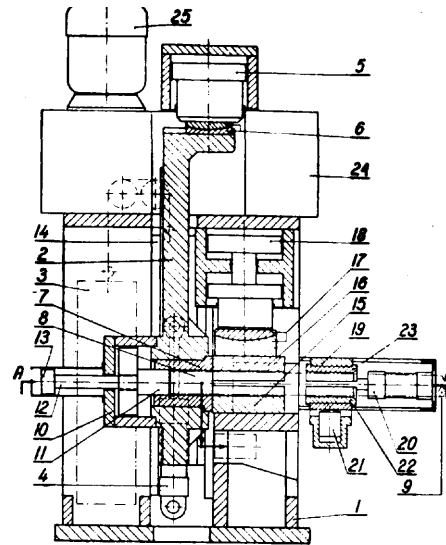

Fig. 1

B23D P. 219639 15.11.1979

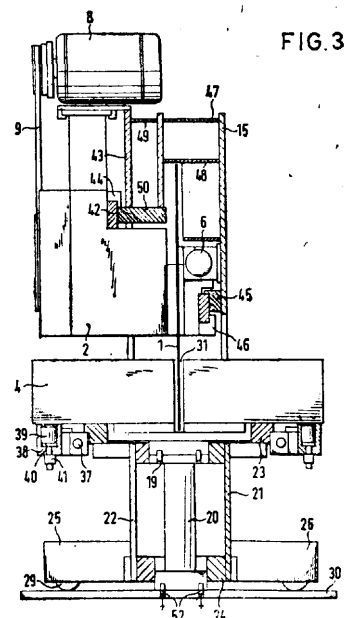
Pierwszeństwo: 15.11.1978 - RFN (nr nr P 2849453.3, P 2849538.7)

Rolf Peddinghaus, Ennepetal, Republika Federalna Niemiec (Bernard Stursberg, Hubert Barysch).

Pila tarczowa do metali

Przedmiotem wynalazku jest piła tarczowa do metali, zwłaszcza do cięcia szerokich przedmiotów, przecinanych w zależności od wyboru, ukośnie lub prostopadle do ich kierunku wzdłużnego.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia drgań między piłą a stalowymi kształtownikami stalowymi, zwłaszcza o dużej szerokości, oraz wylimi-

nowania zakleszczenia się tarczy piły w przeciętnej szczelinie i obciążenia tarczy piły tylko siłami występującymi przy przecinaniu.

Piła tarczowa do metali według wynalazku mająca obrotową ramę ustawianą w położeniu dokoła mocno osadzonej soi oraz ma szczelinę dla przejścia piły przez przyporę dla przedmiotu obrabianego, przy czym w ramie są przesuwne zamontowane sanie z napędem, przekładnią i tarczą piły, której położenie wyjściowe jest ustalane przed rozpoczęciem cięcia, charakteryzuje się tym, że tarcza piły (1) jest umieszczona w położeniu wyjściowym po stronie przypory (4) przeciwległej względem strony skierowanej w kierunku przedmiotu obrabianego (3) i ma w przeciwnym kierunku do cięcia przedmiotu (3) kierunek posuwu, przy czym sanie (2) z osią tarczy (1) piły są prowadzone ponad przedmiotem obrabianym (3). (16 zastrzeżeń)

B23F

P. 213062

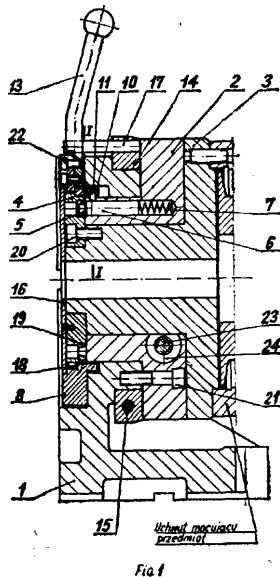
27.01.1979

Fabryka Przyrządów i Uchwytów „Ponar-Bial” Zakład Nr 1 Wiodący, Białystok, Polska (Dymitr Nikitin, Tadeusz Kosobudzki, Bogdan Rusiłowicz).

Mechanizm podziałowy
zwłaszcza do urządzeń podziałowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania mechanizmu podziałowego, który znacznie skraca dokonywanie podziału i eliminuje pomyłki.

Mechanizm podziałowy zwłaszcza do urządzeń podziałowych stosowanych w oprzyrządowaniu obrabiarek skrawających ma na czołowej powierzchni pierścienia sterującego (8) krzywkę (9) stykającą się z rolką (10) osadzoną na kołku (11) umocowanym w przedniej części pilota (6), przy czym pilot (6) równoległy do wrzeciona (3) jest dociskany sprężyną (7) w kierunku tarczy podziałowej (4) znajdującej się w tylnej części wrzeciona (3). (1 zastrzeżenie)

B23G

P. 211935

18.12.1978

Rybnicka Fabryka Maszyn „Ryfama”, Rybnik, Polska (Ewald Porwoł).

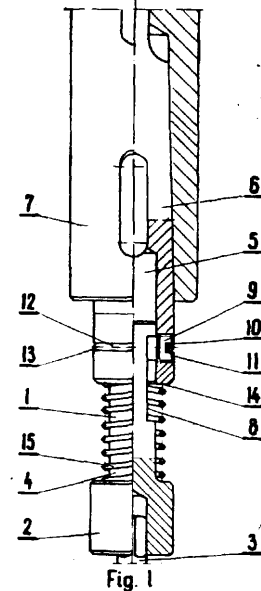
Obsada gwintownika maszynowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji obsady gwintownika maszynowego, która umożliwi polepszenie jakości wykonywanych gwintów przy jednoczesnym zwiększeniu trwałości gwintowników.

Obsada gwintownika maszynowego łącząca gwintownik z maszyną roboczą zawiera trzpień (1) mający kołnierz (2), w którym zamocowany jest znany gwintownik (3). Oprócz kołnierza (2) trzpień (1) ma szyjkę (4) umieszczoną suwliwie w otworze (5) tulei (6) osadzonej bezpośrednio w maszynie roboczej. Przesuw

szyjki (4) wewnątrz tulei (6) ograniczony jest długością płaskiego wycięcia (8) w szyjce (4), w które to wycięcie (8) wchodzi gwintowany czop (9) umocowany w ścianie tulei (6). Pomiedzy kołnierzem (2) a czołową powierzchnią (14) tulei (6) znajduje się śrubowa sprężyna (15). Czop (9) zabezpieczony jest przed niepożądanym, samoczynnym obrotem za pośrednictwem pierścienia (12) spoczywającego w obwodowym rowku (13) naciętym na zewnętrznej powierzchni tulei (6) i przechodzącego następnie przez wykrój (10) w czołowej powierzchni (11) czopa (9).

Obsada według wynalazku ma zastosowanie do maszynowego gwintowania otworów, zwłaszcza w produkcji seryjnej. (3 zastrzeżenia)

B23G

P. 212019

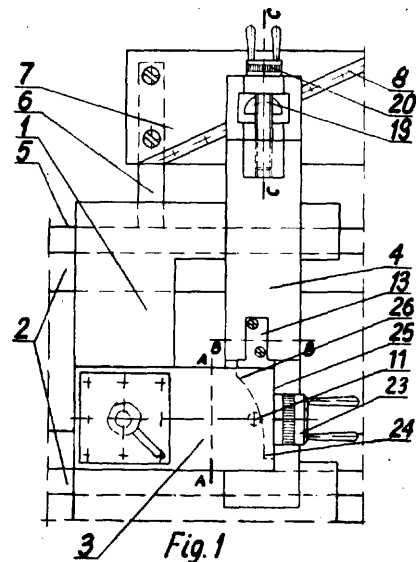
20.12.1978

Kudowskie Zakłady Przemysłu Bawełnianego, Kudowa-Zdrój, Polska (Wincenty Zukowski, Bronisław Turzański, Michał Czerniak).

Urządzenie do wykonywania gwintów
o zmiennym skoku

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie prostego urządzenia do wykonywania gwintów o zmiennym skoku na tokarkach.

Urządzenie według wynalazku ma suport narzędziowy (3) wyposażony dodatkowo w prowadnicę dwustroną z rolką (11) oraz w mechanizm ruchu przyspieszającego (4), zawierający prowadnicę dolną mo-

cowaną do sań wzdłużnych (1), prowadnicę środkową ze śrubą ustawczą (19) i pokrętle (20) oraz prowadnicę górną z krzywką (13) o zarysie odpowiadającym wymaganym zmianom skoku.

Urządzenie nadaje się szczególnie do wykonywania wrzecion cewiarek. (1 zastrzeżenie)

B23K

P. 212319

28.12.1978

Centralne Laboratorium Przemysłu Wyrobów Metalowych przy Śląskich Zakładach Lin i Drutu „Linodrut”, Zabrze, Polska (Zygmunt Steininger, Jerzy Binder, Juliusz Beres, Ginter Hansel, Stanisław Kozłowski, Jacek Malczewski).

Drut do napawania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania nieo tulonego drutu ze stali niskowęglowej z odpowiednimi dodatkami stopowymi, dającego napoiny o wysokiej twardości.

Drut do napawania warstwy metalu na różnego rodzaju elementy maszyn i urządzeń to drut ze stali niskostopowej z odpowiednimi dodatkami stopowymi. Dodatki te zawierają się w następujących stosunkach wagowych: węgiel do 0,5%, mangan do 0,8%, krzem do 1,5%, fosfor do 0,03%, siarka do 0,03%, chrom do 6%, nikiel do 0,5%, wolfram do 2%, molibden do 2%, oraz miedź do 0,5%. (1 zastrzeżenie)

B23P

P. 212701

10.01.1979

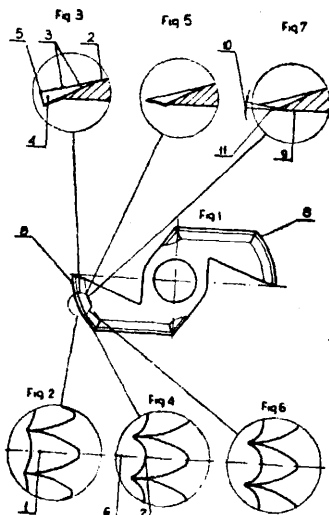
Zakłady Metalowe „Predom-Mesko”, Skarżysko-Kamienna, Polska (Stanisław Łukomski, Apolinary Zep).

Sposób wytwarzania uzębionych krawędzi ostrzy noży tnących

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego wysokowydajnego sposobu wytwarzania uzębionych krawędzi ostrzy noży tnących o wymaganej wysokiej sprawności cięcia i dużym okresem trwałości ostrza.

Sposób wytwarzania uzębionych krawędzi tnących noży, zwłaszcza do zmechanizowanych wyrobów trwałego i powszechnego użytku w gospodarstwach domowych i zakładach gastronomicznych polega na tym, że uzębione krawędzie (8) tnące ostrzy wykonuje się poprzez ukształtowanie na jednej stronie powierzchni obrzeża ostrza (2) żłobków (1) metodą wygniatania ze zgmiotem i usunięcie z drugiej strony powierzchni (9) wypukłości żłobków metodą profilowego okrawania a następnie ostrzenie od strony powierzchni (9) pod kątem (10) większym od 0° tworząc ścię (11).

(3 zastrzeżenia)

B23P

P. 213059

26.01.1979

Kopalnia Węgla Kamiennego im. „XXX-lecia PRL”, Jastrzębie Zdrój, Polska (Leopold Łukosz, Alojzy Ucher, Andrzej Bonk).

Sposób wykonywania powierzchni ciernych klocków hamulcowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie sposobu wytwarzania klocków hamulcowych o dużej trwałości z możliwością wielokrotnej regeneracji powierzchni cierniej do wózków hamulcowych jednoszynowych kolejek górniczych.

Sposób według wynalazku polega na napawaniu na powierzchni czołowej klocka hamulcowego spoin punktowych ułożonych jedna obok drugiej. Spoiny punktowe wykonuje się płomieniem acetylenowo-tlenowym wykorzystując do tego celu elektrody spawalnicze. (5 zastrzeżeń)

B23Q

P. 211789

15.12.1978

Fabryka Obrabiarek Precyzyjnych „Ponar-Pruszków” Zakład „1 Maja”, Pruszków, Polska (Stanisław Walczak).

Urządzenie do pozycjonowania elementu ruchomego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji urządzenia zapewniającej dobre pozycjonowanie elementu ruchomego, które może być stosowane w przemyśle obrabiarkowym.

Urządzenie do pozycjonowania elementu ruchomego ma pilot (1), stanowiący jednocześnie tłoczek hydrauliczny i na nim jest osadzony drugi tłoczek hydrauliczny (2). Pilot (1) jest osadzony przesuwnie w hydraulicznej tulei zaciskowej (3), która jest osadzona również przesuwnie w cylindrze hydraulicznym (4). W tym samym cylindrze jest osadzony przesuwnie tłoczek hydrauliczny (2) pilota (1). (2 zastrzeżenia)

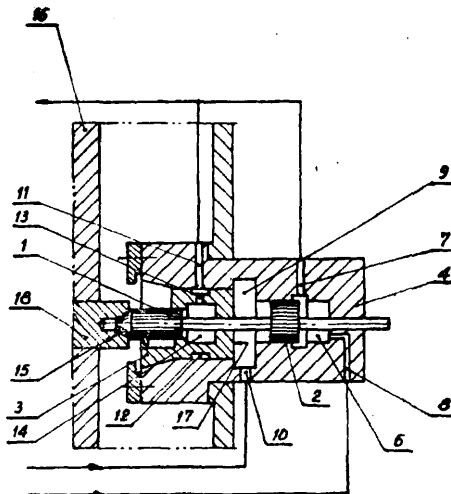

Fig. 1

B23Q

P. 211843

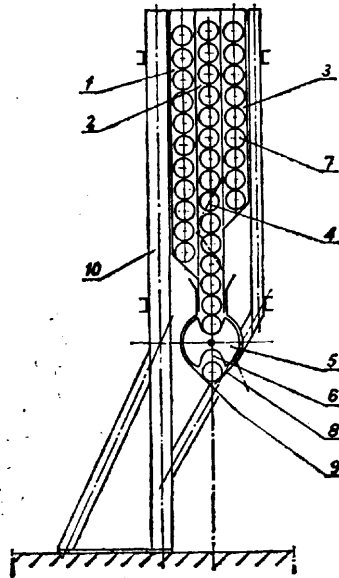
15.12.1978

Centralny Ośrodek Projektowo-Technologiczny Przemysłu Maszyn Górniczych „Ortem”, Katowice, Polska (Ryszard Trzaskalski).

Pojemnik na elementy o przekroju kołowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania specjalistycznego pojemnika zapewniającego rozładunek i/lub podawanie elementów okrągłych, takich jak: wały, osie, rury, tuleje, pręty i inne, znajdujących się w pojemniku, bez potrzeby posługiwania się znanymi urządzeniami dźwignicowymi.

Pojemnik na elementy o przekroju kołowym, zwłaszcza na elementy przeznaczone do obróbki mechanicznej na obrabiarkach, charakteryzuje się tym, że jego ładunkową przestrzeń stanowi co najmniej jedna komora (1), (2), (3) zaopatrzona w obrotową przepustnicę, (4), przy czym w najwyższej części tej przestrzeni umieszczony jest obrotowy zabierak (5) mający na swym obwodzie wycięcia (6), których kształt odpowiada poprzecznemu przekrojowi elementów (7). (2 zastrzeżenia)

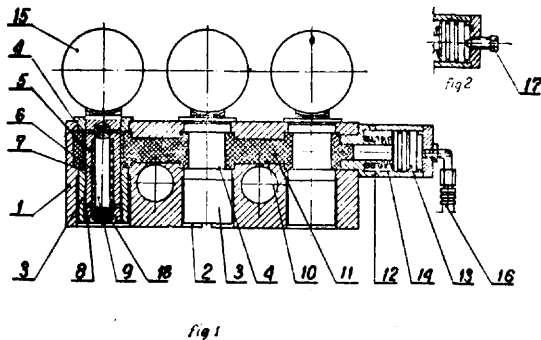
B23Q P. 212202 28.12.1978

Fabryka Obrabiarek Precyzyjnych „Ponar-Pruszków” Zakład 1 Maja, Pruszków, Polska (Jarosław Kruszko, Tadeusz Kolecki).

Podtrzymka do podzielnicy wielorzecionowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji **podtrzymki** do podzielnicy wielorzecionowej, która umożliwi samoczynne ustawianie się podpór do powierzchni obrabianych wałków.

Podtrzymka do podzielnicy wielorzecionowej ma korpus (1) z otworami (2) do osadzania tulei (3) z rowkiem pierścieniowym (4). W tulejach (3) umieszczone są przesuwne podpory (5) z otworem (6) do umieszczenia sprężyn (7) i trzpieni (9). Korpus (1) ma kanał (10) wypełniony masą plastyczną (11). (1 zastrzeżenie)

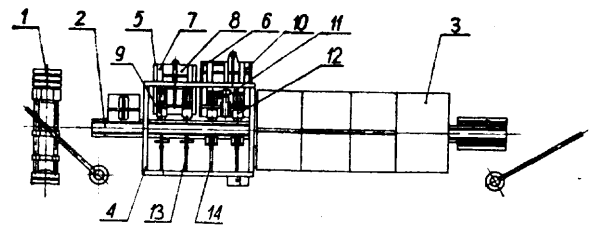
B23Q P. 212246 27.12.1978

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 194941 Centralny Ośrodek Projektowo-Technologiczny Przemysłu Maszyn Górniczych, Katowice, Polska (Wiesław Łapiński, Jerzy Drabarek, Roman Zipser, Norbert Pioseczny, Ryszard Bogus, Janusz Sakowski, Grzegorz Wasilewski).

Linia montażowo-spawalnicza

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia oraz spawania elementów o różnych średnicach i długościach, bez potrzeby posługiwania się nakładkami wyrównawczymi.

Linia montażowo-spawalnicza, zwłaszcza elementów trudnospawalnych, składająca się z prasy współpracującej z przenośnikiem przemieszczającym zestawy elementów w sposób okresowy, roboczej sekcji podgrzewająco-spawalniczej oraz komory cieplnej o strefowym rozkładzie temperatur, charakteryzuje się tym, że robocza sekcja (4) ma stanowisko (5) wstępnego podgrzewania elementów oraz stanowisko (6) spawania tych elementów, wyposażone w napędowy układ (7), (10), mający ruchomy poziomo i pionowo, w stosunku do podłużnej osi przenośnika (2), suport (8), (11) wyposażony w co najmniej dwie mocująco-napędzające głowice (9), (12). (1 zastrzeżenie)

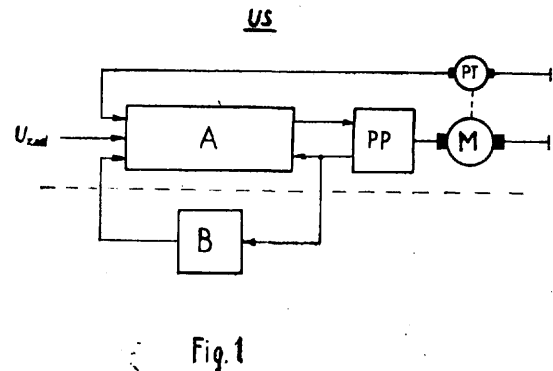
B23Q P. 212979 24.01.1979

Instytut Elektrotechniki, Warszawa, Polska (Ładysław Gronau).

Napęd elektryczny dla posuwu w obrabiarkach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie rozszerzenia zakresu regulacji prędkości obrotowej z zachowaniem obowiązujących aktualnie pozostałych wymagań techniczno-eksploatacyjnych.

Napęd elektryczny dla posuwu, w obrabiarkach zwłaszcza sterowanych numerycznie, złożony z członów sumujących, wzmacniających stopnia mocy, układu pomiaru prądu, układu sprzężenia tachometrycznego i silnika wykonawczego charakteryzuje się tym, że zastosowano dodatkowy zewnętrzny obwód (B) o nieliniowej charakterystyce przenoszenia w funkcji amplitudy sygnału wejściowego pochodzącego z wyjścia układu pomiaru prądu (PP), przy czym sygnał wyjściowy z tego obwodu przyłączony jest w fazie z sygnałem zadającym (U_{zd}) prędkości napędu. (1 zastrzeżenie)

B23Q P. 219200 25.10.1979

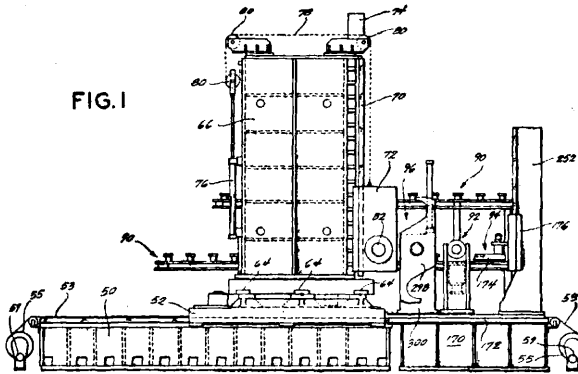
Pierwszeństwo: 25.10.1978 - USA (nr 954 438)

Kearney and Trecker Corporation, West Allis, Stany Zjednoczone Ameryki.

Automatyczny zmieniacz narzędzi obrabiarki

Automatyczny zmieniacz narzędzi dla przekazywania **pojedynczych** narzędzi i wielowrzecionowych głowic nożowych pomiędzy zasobnik narzędziowy a wrzeciono poziome obrabiarki, gdzie zmieniacz narzędzi zawiera elementy w zasobniku narzędziowym dla gromadzenia wielu **pojedynczych** narzędzi i wielowrzecionowych głowic nożowych z chwytami jego w położeniu pionowym, charakteryzuje się tym, że ma zespół przechyłowy (92) dla utrzymywania narzędzia albo głowicy nożowej i przechylania chwytu narzędzia trzymanego albo głowicy **nożowej** o 90° od położenia pionowego do poziomego albo od położenia poziomego do pionowego. Pierwsze ramię (94) zmienia narzędzia zamocowane dla ruchu pomiędzy zasobnikiem narzędziowym (90) a zespołem przechyłowym (92) dla przekazywania narzędzia albo głowicy nożowej od zasobnika narzędziowego do zespołu przechyłowego albo od zespołu przechyłowego do zasobnika narzędziowego. Drugie ramię (96) zmienia narzędzia zamocowane dla ruchu pomiędzy zespołem przechyłowym (92) a wrzecionem (82) dla przekazywania wybranego narzędzia albo głowicy nożowej od zespołu przechyłowego do wrzeciona i od wrzeciona do zespołu przechyłowego. (11 zastrzeżeń)

FIG.1

B24B

P. 211461

05.12.1978

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urzędów Informatyki „Meramat” przy Warszawskich Zakładach Urzędów Informatyki, „Meramat”, Warszawa, **Polska** (Stefan Parvi).

Sposób wykonania czasy polerskiej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania twardej, gładkiej, wklęsłej powierzchni czasy polerskiej przy docieraniu wypukłych powierzchni elementów wykonanych z twardych spieków ceramicznych, zwłaszcza ferrytu.

Sposób wykonania czasy polerskiej polega na tym, że czasę wkleja się w korpus, wewnętrzną powierzchnię czasy poddaje się szlifowaniu, a następnie dociera się trójstopniowo: zgrubnie, dokładnie i gładkościowo, przy czym do docierania stosuje się kolejno docierak o półkulistej wypukłej powierzchni roboczej, proszek karborundowy i pastę diamentową, a po każdym docieraniu pozostałości wypłukuje się. (12 zastrzeżeń)

B24B

P. 211697

12.12.1978

Centralne Laboratorium Optyki, Warszawa, Polska (Andrzej Siedlecki).

Sposób mocowania elementów z kryształów elektrooptycznych do obróbki zespołowej oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania wymaganej dokładności obróbki oraz obniżenia pracochłonności.

Sposób mocowania elementów z kryształów elektrooptycznych do obróbki zespołowej polega na zamocowaniu elementów w urządzeniu poprzez zaciśnięcie. Urządzenie według wynalazku składa się z korpusu (1), wkrętów dociskających (4), płytki dociskającej (3), krzyżaka i przekładek izolujących. (2 zastrzeżenia)

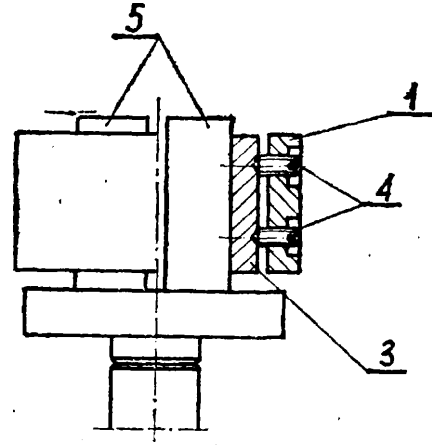

Fig.1

B24B

P. 213069

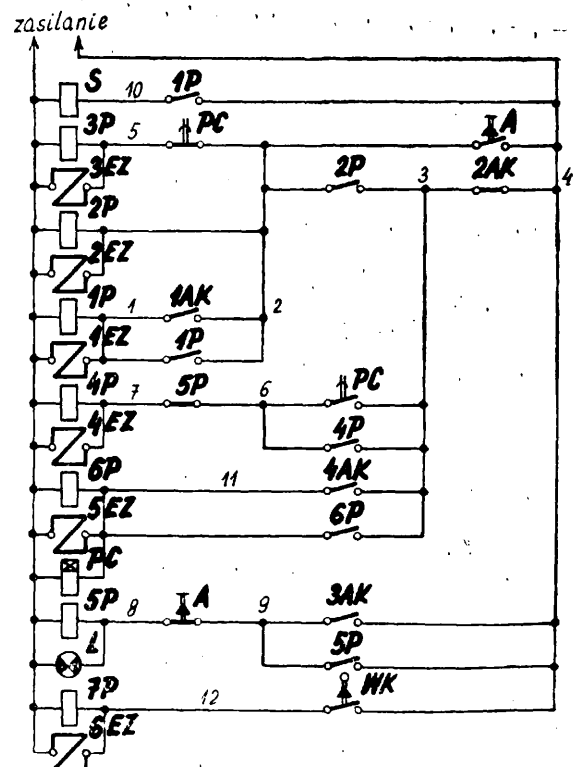
27.01.1979

Fabryka Obrabiarek Specjalizowanych „Ponar-Tarnów”, Tarnów, Polska (Dariusz Maciejewski, Leszek Gawle, Józef Boryczko).

Układ sterowania z dokładnym ustawieniem przedmiotu obrabianego względem ściernicy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności ustawienia przedmiotu obrabianego względem ściernicy oraz skrócenie jednostkowego cyklu pracy szlifierki.

Układ ten charakteryzuje się tym, że cewka przekładnika (1P) posuwu powolnego stołu łączy się z pierwszym zaciskiem (1) jego **zwiernego** styku (1, 2) połączonym równolegle ze zwiernym stykiem (1AK)

przełącznika pierwszego impulsu urządzenia do kontroli czynnej ustawienia przedmiotu względem ściernicy, natomiast drugi zacisk (2) tych równoległe połączonych styków (1, 2) łączy się z cewką przełącznika (2P) posuwu stołu i jego zwiernym stykiem (2, 3), ponadto cewka stycznika (S) uruchomienia obrotów wrzeciennika przedmiotu łączy się ze zwiernym stykiem (4, 10) przełącznika (1P) posuwu powolnego stołu.

Układ ten szczególnie korzystnie nadaje się do zastosowania na szlifierkach pracujących z automatycznym lub półautomatycznym cyklem pracy.

(1 zastrzeżenie)

B24C

P. 212943

21.01.1979

Janusz Żrałko, Nowa Sól na rzecz Dolnośląskich Zakładów Metalurgicznych „Dozamet” w Nowej Soli, Polska (Janusz Żrałko).

Lopatka wirnika oczyszczarki strumieniowej, zwłaszcza żeliwna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania łopatki o przedłużonym czasie pracy.

Łopatka według wynalazku jest przeznaczona do przyspieszania i miotania dowolnego śrutu na powierzchnię wyrobów pokrytych zanieczyszczeniami dającymi się usunąć za pomocą obróbki strumieniowo-ścierniej.

Łopatka wirnika charakteryzuje się tym, że ma postać płytkiego korytka z prostą lub łukową ścianką roboczą (a), której powierzchnia czynna jest w całości lub przynajmniej w strefie wlotowej pokryta podłużnymi występami (w), usytuowanymi równoległe do jej osi symetrii. Występy te mają w przekroju poprzecznym kształt zbliżony do trójkąta równoramiennego o kącie wierzchołkowym (γ) prostym lub ostrym, wynoszącym 20—90°. (2 zastrzeżenia)

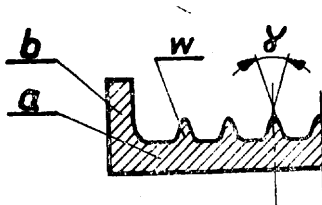

Fig. 2

B24C

P. 212944

21.01.1979

Wiesław Lenard, Nowa Sól, na rzecz Dolnośląskich Zakładów Metalurgicznych „Dozamet” w Nowej Soli, Polska (Wiesław Lenard).

Łopatka wirnika oczyszczarki strumieniowej, zwłaszcza żeliwna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji łopatki o zwiększonej odporności na erozję strumienia śrutu oraz mniejszym zużyciu materiałów.

Łopatka według wynalazku jest przeznaczona do przyspieszania i miotania dowolnego śrutu na powierzchnię wyrobów pokrytych zanieczyszczeniami dającymi się usunąć za pomocą obróbki strumieniowo-ścierniej.

Łopatka wirnika charakteryzuje się tym, że ma postać płytkiego korytka z prostą lub łukową ścianką (a), której grubość w przekroju podłużnym maleje w kierunku odśrodkowym (F). Grubość ścianki (a) maleje przynajmniej w strefie wylotowej, a w strefie środkowej jest co najwyżej stała. (2 zastrzeżenia)

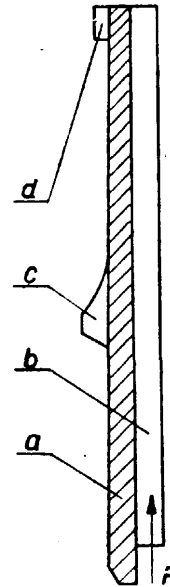

Fig 2

B24D

P. 211723

12.12.1978

Kombinat Przemysłu Narzędziowego „Vis” Zakłady Artykułów Ściernych, Bielsko-Biała, Polska (Zygmunt Łoś, Barbara Burzyńska, Mieczysław Szpak, Andrzej Kaniewski).

Sposób wytwarzania narzędzi ściernych grafitowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, w wyniku której wytworzone narzędzia pozwalają na uzyskiwanie wysokich parametrów gładkościowych doglądanych powierzchni, szczególnie metalowych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że grafit w ilości od 10 do 80% części wagowych, ścierniwo w ilości od 0 do 60% części wagowych, spoiwo w ilości od 5 do 30% części wagowych, wypełniacze w ilości od 0 do 35% części wagowych w stosunku do całości komponentów, kruszy się na ziarna o granulacji od 60 do 150 mikronów (mikrometrów) i miesza, a następnie formuje pod ciśnieniem od 20 do 300 atmosfer $20 \cdot 0,980665 \cdot 10^{-1}$ MPa— $300 \cdot 0,980665 \cdot 10^{-1}$ MPa), po czym suszy się w temperaturze od 18 do 110°C i wypala w temperaturze 1200 do 1400°C, przy czym jako spoiwo stosuje się surowce ceramiczne lub organiczne. (2 zastrzeżenia)

B24D

P. 218601

28.09.1979

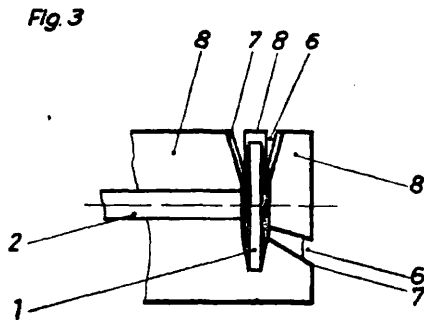
Pierwszeństwo: 29.09.1978 - NRD (nr WPB24B/208193)

VEB Ingenieurbuero und Mechanisierung, Gotha, Niemiecka Republika Demokratyczna.

Ostrzarka do noży, i tym podobnych, zwłaszcza do celów gospodarstwa domowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji ostrzarki oraz elementu szlifującego o długiej żywotności, oraz zmniejszenia zanieczyszczenia miejsca pracy.

Ostrzarka do noży, nożyczek i tym podobnych, zwłaszcza do celów gospodarstwa domowego, mająca elektryczny silnik napędzający wałek z zamocowanym elementem do ostrzenia, charakteryzuje się tym, że element do ostrzenia składa się z obustronnie zukośwanej stalowej tarczy (1) zaopatrzonej w chropowatą powierzchnię zewnętrzną. (5 zastrzeżeń)

B28B P. 212912 19.01.1979

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 189416

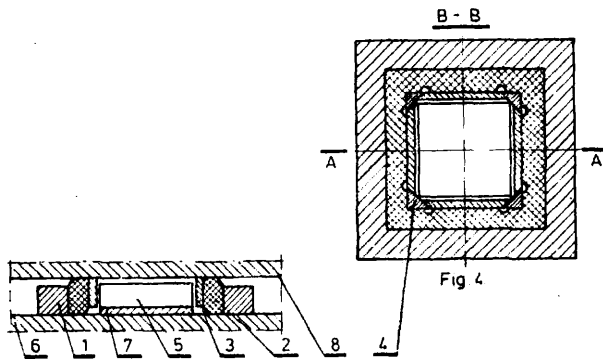
Biuro Projektowo-Konstrukcyjne Przemysłu Materiałów Budowlanych „ZREMB”, Wrocław, Polska (Ludwik Szczepański, Zenon Wypchlak, Bogdan Łączek, Tadeusz Wrzesiński).

Matryca do wytwarzania elementów budowlanych, zwłaszcza betonowych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest możliwość uzyskania powierzchni bocznych elementów o dużej gładkości i dokładności.

Matryca zawiera metalowe listwy (3) i słupki narożne (4) korzystnie o przekroju trójkątnym, stanowiące obrzeże formujące przylegające do wewnętrznej powierzchni wkładu sprężystego (2) od strony mieszanki (5).

Skośne krawędzie listew (3) przylegają suwliwie do powierzchni słupków narożnych (4), zarówno podczas napełniania matrycy mieszanką (5), jak i formowania elementu budowlanego. (1 zastrzeżenie)

B28B P. 218515 T 24.09.1979

Politechnika Krakowska, Kraków, Polska (Zygmunt Jamróży, Tadeusz Broniewski, Stanisław Sasiadek).

Sposób wytwarzania prefabrykowanych płyt posadzkowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania prefabrykowanych płyt posadzkowych z betonu przeznaczonych do wykonywania nawierzchni narażonych na obciążenia udarowe, ścieranie oraz działanie środowiska chemicznie agresywnego.

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest zmniejszenie pracochłonności i zmniejszenie zużycia materiałów deficytowych.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że do betonu dodaje się włókna stalowe w postaci krótkich odcinków cienkiego drutu. Wykonane elementy ewentualnie impregnuje się polimerem dla uzyskania wysokiej wytrzymałości i odporności na środowisko agresywne. (1 zastrzeżenie)

B28C P. 213085 27.01.1979

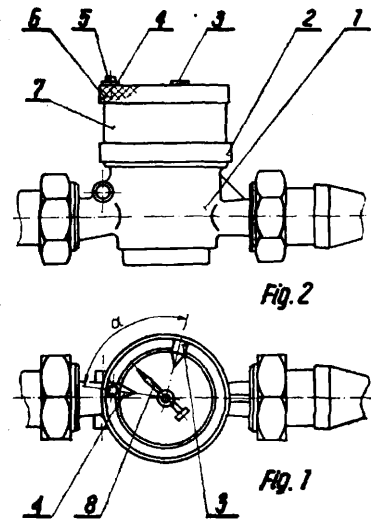
Kombinat Maszyn Budowlanych ZREMB, Zakład Badawczo-Rozwojowy, Poznań, Polska (Sławosz Przybyłowski).

Dozownik wody, zwłaszcza do maszyn budowlanych

Przedmiotem wynalazku jest dozownik wody mający zastosowanie w procesach technologicznych wytwarzania zapraw stosowanych w budownictwie.

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest skonstruowanie urządzenia prostego w obsłudze i niezawodnego w eksploatacji.

Na liczniku wskazówkowym (1) zamocowany jest, korzystnie za pomocą opaski zaciskowej (2), nieruchomy pierścień (7), na którym osadzony jest obrotowy krążek (6) mający wskaźniki (3) i (4). Wskazówki (3) i (4) tworzą między sobą zmienny kąt (a). Jedna ze wskazówek (3) i (4) jest ruchoma, przy czym unieruchomiona jest względem ruchomego krążka (6) za pomocą zacisku (5). (2 zastrzeżenia)

B29C P. 210799 07.11.1978

Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb, Gliwice, Polska, Chemiczna Spółdzielnia Pracy „Nowoplast”, Mogielnica, Polska (Mieczysław Szatanek, Zdzisław Jarecki, Waclaw Kaczorek, Irena Chrobak, Sonia Cichowska, Zbigniew Bryła).

Sposób poprawy własności użytkowych PE mg

Sposób poprawy własności użytkowego polietylenu małej gęstości, uzyskanego z butelek po olejach samochodowych, podlega na wprowadzeniu do masy użytkowego polietylenu małej gęstości, takich substancji modyfikujących, jak polietylen dużej gęstości i polipropylen, użyte w stosunku od 0,5 : 5 do 5 : 0,5% wagowych, o gęstości dla PE dg większej od 0,95 g/cm³, a dla PP większej od 0,905 g/cm³ i wskaźniku płynięcia dla PE dg większego od 0,3 g/10 min, 190°C, 2,16 kG oraz dla PP większego ok. 0,3 g/10 min, 190°C, 5 kG. (1 zastrzeżenie)

B29C P. 211953 20.12.1978

Dolnośląskie Zakłady Przemysłu Skórzanego „Odra”, Oleśnica, Polska (Jacek Łuczyński, Ryszard Białek, Juliusz Czaja, Jerzy Kaniewski).

Sposób przetwarzania miękkich pianek poliuretanowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wykorzystania odpadów pianek poliuretanowych w celu wytworzenia dowolnych elementów i detali np. podszew obuwniczych.

Sposób przetwarzania miękkich pianek poliuretanowych poprzez rozdrabnianie, uplastycznianie i wtrysk tworzywa do formy według wynalazku polega na tym, że wtrysk rozdrobnionego tworzywa prowadzi się w temperaturze 393° — 443° K na wtryskarkach z grzaniem strefowym, przy czym całkowity czas cyklu wtrysku nie może być krótszy od 1 minuty.

Wstępne uplastycznianie tworzywa prowadzi się w temperaturze 408° — 418° K w czasie nie krótszym od 10 sekund. (2 zastrzeżenia)

B29D

P. 210811

07.1.1978

Józef Słomski, Kazimiera Taczanowska, Gliwice, Polska (Józef Słomski, Kazimiera Taczanowska).

Sposób wykonywania warstwy klejącej na **wieszaczkach** plastikowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wykonania na wieszaczkach plastikowych warstwy klejącej, która pozwoliłaby na łatwe, a jednocześnie mocne i trwałe przyklejanie ich do wszystkich powierzchni występujących w kuchni czy łazience.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że warstwę klejącą wykonuje się w trakcie procesu produkcyjnego przez połączenie ziarnistej kazeiny z doprowadzoną do stanu lepkości powierzchnią wieszaka przylegającą do ściany. (2 zastrzeżenia)

B29G

P. 211997

21.12.1978

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Tadeusz Eisler, Stefan Żelichowski, Telesfor Wiecheć, Elżbieta Kowalska).

Aparat do ciągłego spieniania granulek polistyrenowych zawierających porofor

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia wprowadzania niespionionego surowca do wnętrza reaktora.

Aparat do ciągłego spieniania granulek polistyrenowych zawierający porofor, w skład którego wchodzi reaktor **spieniający** zaopatrzony w mieszadło i lej zasypowy połączony z dozownikiem surowca, przy czym do reaktora jako medium spieniające doprowadzana jest para wodna lub gorące powietrze albo ich mieszanina, według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera dozownik tłokowy (8) połączony z jednej strony z lejem zasypowym (10) i z drugiej strony z wałem mieszadła (2) reaktora (1) w jego części położonej na zewnątrz reaktora (1), przy czym na tej części wału na odcinku między przekładnią (5) i dnem reaktora (1) osadzony jest mechanizm korbowy (6) połączony z popychaczem (7), służący do wprowadzania w ruch dozownika tłokowego (8), który zaopatrzone jest dodatkowo w śrubę (9), służącą do regulacji skoków tłoka (8). (1 zastrzeżenie)

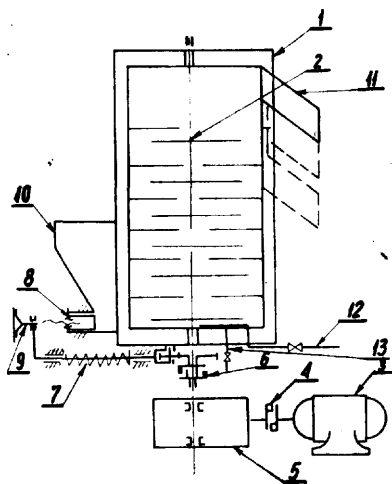

Fig. 1.

B29J

P. 218624

29.09.1979

Pierwszeństwo: 05.10.1978 - RFN (nr 2843460.8-15)

Eduard Küsters, Krefeld, RFN.

Sposób ciągłego wytwarzania płyt, zwłaszcza płyt wiórowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania płyt wiórowych, który zapewni przesuwanie wstęgi wiórów w miejscach przerw układu taśmowego z możliwie nie naruszoną strukturą.

Sposób według wynalazku polega na tym, że na przenośnik taśmowy (5) wprowadza się współbiegną z wstęgą wiórów (6) wstęgę papieru (16) o szerokości co najmniej równej szerokości wstęgi wiórów (6), dostarcza na wstęgę papieru (16) wstęgę wiórów, prasuje płytę wiórową z wstęgi wiórów i wstęgę papieru, a następnie usuwa się papier przez zeszlifowanie. (4 zastrzeżenia)

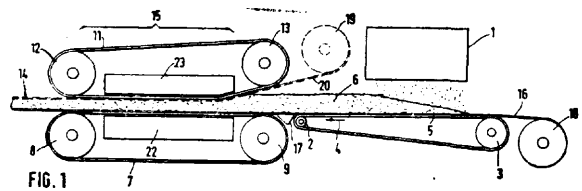

FIG. 1

B30B

P. 220259

07.12.1979

„SUPROL” Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Suszarnictwa Płodów Rolnych oraz „AGROMET-ROFAMA”, Fabryka Maszyn Rolniczych, Rogoźno Wlkp., Polska (Franciszek Korybalski, Jan Lintowski).

Urządzenie do usuwania zatorów materiałowych z komory prasowania prasy do brykietowania pasz

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania zatorów materiałowych powodujących awarie i przestoje prasy do brykietowania pasz. Urządzenie według wynalazku zainstalowane w komorze prasowania (1) ograniczonej pierścieniową matrycą (2) i osadczą płytą (4), charakteryzuje się tym, że jego pierścieniowa matryca (2) w dolnej części (10) ma na całym obwodzie wycięcie (11), które wspólnie z osadczą płytą (4) tworzy pierścieniowy rowek (12) otwarty w kierunku środka prasującej komory (1), a nadto, że osadczą płytą (4) w środkowej części (13) wokół napędowego wału (6) ma na całym obwodzie również wycięcie (14), które wspólnie z napędowym wałem (6)

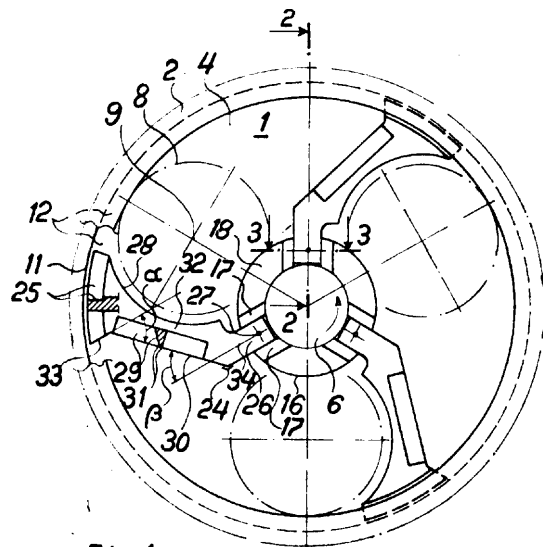
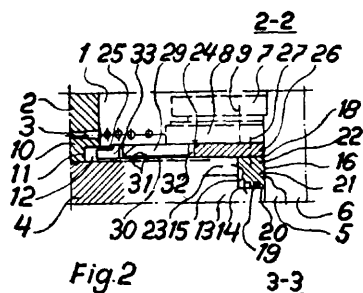

Fig. 1

tworzy pierścieniowy rowek (15) otwarty w górę oraz, że jest zaopatrzone w tuleję (16) osadzoną sztywno na napędowym wale (6), której to tuleji (16) dolna część (21) jest umieszczona w pierścieniowym rowku (15) osadczą płytą (4), a górna część (22) znajduje się w przestrzeni (23) pomiędzy osadczą płytą (4), a wspornikiem (7) z prasującymi rolkami (8), a nadto ma przyporządkowane każdej prasującej rolce (8) czyszczące ramię (24) z co najmniej jednym ostrzem (29) połączone sztywno z tuleją (16), które to ramię (24) jest rozmieszczone przed prasującą rolką (8) w przestrzeni (23) pomiędzy osadczą płytą (4), a wspornikiem (7) z prasującymi rolkami (8), a jego wolna końcówka (25) jest umieszczona w pierścieniowym rowku (12) matrycy (2).

Wynalazek ma zastosowanie w produkcji pras do brykietowania pasz i może stanowić podstawę modernizacji istniejących urządzeń. (4 zastrzeżenia)

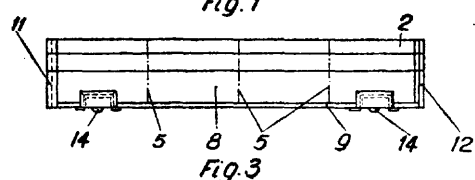
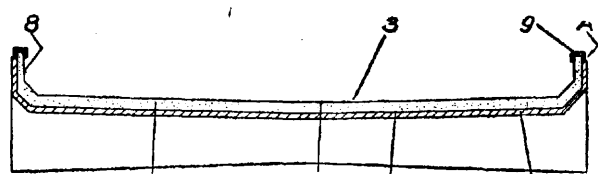
B32B P. 218586 T 26.09.1979
B63B

Centrum Badawczo-Projektowe Żeglugi Śródlądowej „Navicentrum”, Wrocław, Polska (Marek Filipecki, Gracjan Kaczanowski, Zbigniew Lasota).

Sposób wytwarzania lekkich pokryw luków statków

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia wytwarzania pokryw o konstrukcji skorupowo-przekładkowej cechujących się lekkością, dużą wytrzymałością i niezatapialnością.

Sposób wytwarzania lekkich pokryw luków statków polega na tym, że części składowe dolnej powłoki (1) i górnej powłoki (2) pokrywy (3) wycina się z arkuszy cienkiej blachy metalowej, korzystnie duraluminiowej i nadaje się im ich kształty przestrzenne. Ukształtowane części górnej powłoki (2) układa się ich wierzchnimi powierzchniami w kierunku ku dołowi wewnątrz formy (4) i łączy się je ze sobą przez zgrzewanie lub klejenie klejem na nakładkę lub zakładkowo. Na tak utworzonej górnej powłoce (2) rozmieszcza się usztywnienia (5) i mocuje się je do górnej powłoki (1) przy pomocy zgrzewania lub klejenia, po czym ukształtowane części składowe dolnej powłoki nakłada się na usztywnienia (5) i łączy je za ich pośrednictwem z górną powłoką (2). Na przyrębnicowe obrzeża (8) powłok (1) i (2) pokrywy (3) nakłada się korytka (9) z blachy, a na międzypokrywowe obrzeża powłok (1) i (2) nakłada się uszczelnienia (11) i (12), które łączy się z powłokami (1) i (2) przez zgrzewanie lub klejenie. Przestrzenie zawarte

między powłokami (1) i (2) wypełnia się pianką z tworzywa sztucznego, korzystnie poliuretanowego. Sposób według wynalazku umożliwi wytwarzanie lekkich pokryw skorupowo-przekładkowych o wytrzymałości 1500 Pa (150 kG/m²) i o ciężarze zredukowanym od 55 do 80% w stosunku do pokryw tradycyjnych.

(1 zastrzeżenie)

B32B P. 219891 26.11.1979

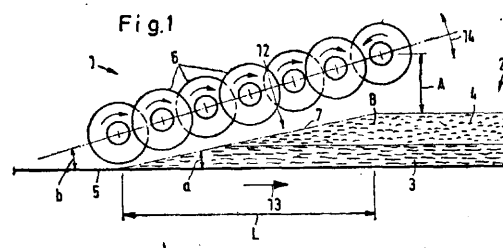
Pierwszeństwo: 30.11.1978 - RFN (nr P 2851779.5-15)

G. Siempelkamp GmbH Co., Krefeld, Republika Federalna Niemiec.

Urządzenie nasypowe do formowania struktury wiórowej

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do formowania struktury wiórowej tworzonej z różnych warstw wiórowych na przesuwającym się poziomo ruchem ciągłym pokładzie, mające większą ilość napędzanych walców tarczowych usytuowanych jeden za drugim w kierunku przemieszczania się podkładu, których tarcze wchodzą grzebieniowo w odstępy pomiędzy tarczami sąsiednich walców pozostawiając wolne szczeliny nasypowe, i tworzących powierzchnię formowania.

Pod urządzeniem nasypowym podczas przebiegu formowania powstaje na ruchomym podkładzie płynący stok naturalny usypu. W urządzeniu według wynalazku powierzchnia formowania (7) tworzy z przemieszczającym się poziomo podkładem (5) kąt (b), który jest większy od kąta (a) płynącego stoku naturalnego (12) usypu, przy czym powierzchnia formowania (7) ma długość (L), a w swoim górnym obszarze (B) ma odległość (A) od stoku naturalnego (12) usypu dla umożliwienia niezorientowanego nasypywania wiórów w górnym obszarze (B) powierzchni formowania (7), podczas gdy w dolnym obszarze tej powierzchni formowania (7) następuje zorientowane nasypywanie wiórów. (5 zastrzeżeń)

B41B P. 219404 02.11.1979
F28F

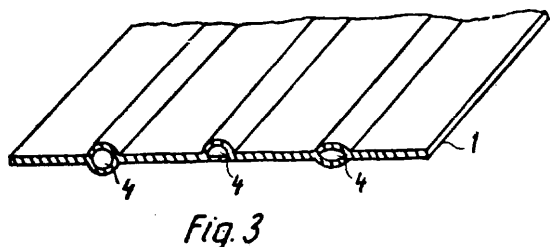
Pierwszeństwo: 04.11.1978 - Republika Federalna Niemiec (P. 2847897.9)

KABEL - und METALLWERKE Gutehoffnungschütte Aktiengesellschaft, Hannover, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania płaskich wymienników ciepła zwłaszcza z metalowych blach

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania z metalowej blachy płaskiego wymiennika ciepła z przynajmniej jednym kanałem, przez który przepływa czynnik grzewczy lub chłodzący w szczególności pokrycia dachowego służącego do równomiernego odbioru energii z otaczającego środowiska. W sposobie według wynalazku przygotowuje się metalowy blok z przynajmniej jednym kanałem, a w każdy kanał wprowadza się środek uniemożliwiający strukturalne połączenie ścianek, przy czym blok wprowadza się do walcarki w kierunku usytuowanego kanału lub kanałów, aż do uzyskania końcowego wymiaru, po czym każdy rozwalczony na płasko kanał rozdziela się.

(6 zastrzeżeń)

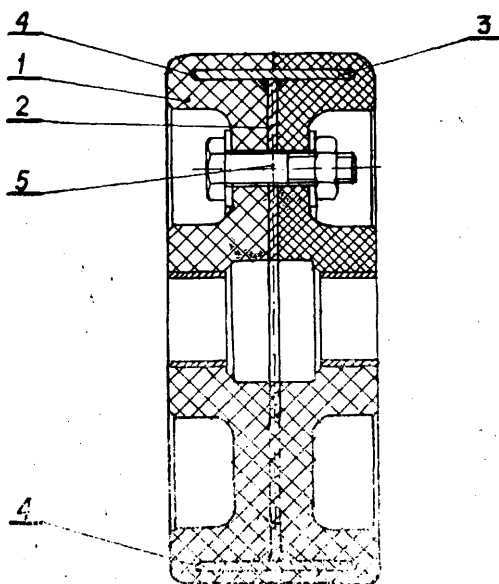

B60B P. 218478 T 22.09.1979
D06B

Dolnośląska Fabryka Maszyn Włókienniczych „Polmatex-Dofama”, Kamienna Góra, Polska (Marian Czapla, Tadeusz Jakson).

Koło jezdne wózków transportowych, zwłaszcza do włókienniczych parowników przędzy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie optymalizacji konstrukcji kół jezdnych wózków transportowych przeznaczonych do włókienniczych wysokotemperaturowych parowników przędzy, tak aby uzyskać małe opory toczenia kół, bardziej potoczny i spokojny ich bieg, znaczne zmniejszenie siły ciągnącej wózki. Koła wyposażone w obudowę z cylindrycznym wieńcem tocznym, charakteryzują się tym, że w ich obudowie wykonanej z tworzywa poliamidowego, zabudowane są stalowe wzmocnienia (2), które w przekroju podłużnym koła mają kształt podwójnej litery T, którego ramiona (3) wciśnięte są do pierścieniowego wyjęcia (4) wykonanego we wnętrzu wieńca (1) tocznego. Koła mogą znaleźć również zastosowanie do różnych wózków stosowanych w przemyśle włókienniczym i chemicznym. (1 zastrzeżenie)

B60G P. 219842 23.11.1979
F16F

Pierwszeństwo: 24.11.4978 - USA (nr 963 381)

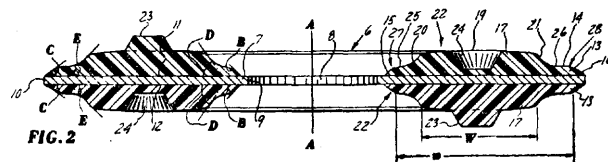
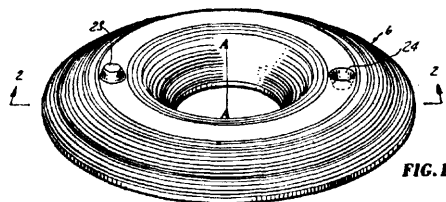
Midland - Ross Corporation, Cleveland, Stany Zjednoczone Ameryki.

Poduszka amortyzacyjna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania poduszki amortyzacyjnej o takim ukształtowaniu, która wstępnie wprowadza miękką amortyzację w układach zawieszania pojazdów, kiedy one pracują pusto albo bez ładunków i bardzo mocny i twardy efekt amortyzacyjny, kiedy pojazdy pracują w pełnym obciążeniu.

Poduszka amortyzacyjna zawierająca sztywną płytę mającą co najmniej jedną powierzchnię planarną charakteryzuje się tym, że ma połączoną pierwszą (13) sprężynującą poduszkę elastomeryczną zamocowaną do i dokrywającą, co najmniej jedną powierzchnię planarną (11) albo (12) i rozciągającą się stamtąd, przy czym pierwsza poduszka (13) ma zwykle przekrój poprzeczny w kształcie ściętego stożka w płaszczyźnie prostopadłej do powierzchni planarnej, a przekrój poprzeczny połączony jest przez co najmniej parę przeciwnie pochyłych ścian bocznych (15, 16), które rozmieszczone są kątowo od powierzchni planarnej i zwykle zbiegają się w kierunku z dala od płyty (7) i z drugą (17) sprężynującą poduszkę elastomeryczną nałożoną na pierwszą poduszkę (13) i rozciągającą się stamtąd w kierunku z dala od płyty (7), przy czym druga poduszka ma płaszczyznę przekroju poprzecznego pierwszej poduszki i przekrój poprzeczny połączony jest co najmniej parą przeciwnie ukształtowanych ścian bocznych (20, 21), które są odgałęzione wewnętrznie od pary przeciwnych ścian bocznych (15, 16) pierwszej poduszki (13) ku sobie i zwykle kątowo umieszczone do powierzchni planarnej, przy czym pierwsza poduszka (13) tworzy z co najmniej drugą (17) poduszką kompozycję poduszki, która ma co najmniej jedną parę rozstawionych ścian bocznych z przeciwnie stopniowanymi konfiguracjami.

Pierwsza (13) i druga poduszka (17) jest integralnie formowana z takiego samego materiału elastomerycznego. (17 zastrzeżeń)

B61F P. 219841 23.11.1979

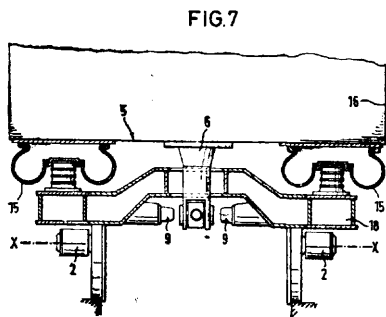
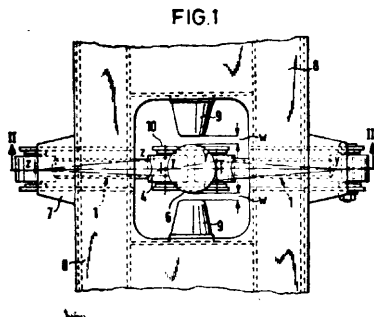
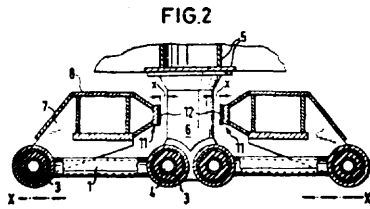
Pierwszeństwo: 24.11.1978 - RFN (nr P 28 50 878.3)

Maschinenfabrik Augsburg - Nürnberg Aktiengesellschaft, Norymberga, Republika Federalna Niemiec.

Wózek pozbawiony belki bujakowej z amortyzacją pneumatyczną dla pojazdów szynowych

Wynalazek dotyczy wózka pozbawionego belki bujakowej z amortyzacją pneumatyczną dla pojazdów szynowych, w których podwozie połączone jest z ramą wózka poprzez czop obrotowy i odporny na ścieranie mechanizm kierujący, bez pośredniego przełączania belki poprzecznej.

Wózek ten charakteryzuje się tym, że do przełączenia przegubowego ma przynajmniej jeden mechanizm kierujący (1), który usytuowany poziomo skierowany jest do kierunku jazdy i tak przyłączony, możliwie na wysokości łożyska osiowego do czopu obrotowego (6) i ramy wózka, że trzpienie (4) ułożyskowane w odpornych na ścieranie przegubach gumowych (3) umieszczone są poziomo do połączenia przegubowego i poprzecznie do kierunku jazdy, tak że w celu ograniczenia ruchu poprzecznego (w) pomiędzy czopem obrotowym (6) i opasującą ramą wózka znajduje się zderzak gumowy, przy czym do przenoszenia sił pionowych przewidziane są mieszki amortyzatora powietrznego (15), umieszczone pomiędzy podwoziem (5) i nośnikiem wózka (18) w środkowej płaszczyźnie poprzecznej i że pomiędzy czopem obrotowym (6) i ramą wózka umieszczone są zderzaki (11), działające w kierunku jazdy. (4 zastrzeżenia)

Hydrauliczna przekładnia kierownicza do pojazdów samochodowych o zrotnym oddziaływaniu na ich urządzenie sterownicze, zawierająca urządzenie reakcyjne oddziałujące zrotnie w zależności od parametrów jazdy zbieranych przez czujniki pomiarowe, charakteryzuje się tym, że urządzenie reakcyjne ma co najmniej jedną część przestawną (19, 19') znajdującą się w połączeniu napędowym z urządzeniem sterowniczym oraz z dwoma tłokami reakcyjnymi (49, 49'), działającymi w przeciwnych kierunkach na tę część przestawną, i osadzonymi za pomocą zderzaków (50, 50') tak, że w położeniu skręcania w każdym przypadku tylko jeden z nich wywiera się na tę część przestawną. Korzystnie tę część przestawną (19, 19') stanowi suwak zaworowy sterownika. (14 zastrzeżeń)

B63B
B66F

P. 218585 T

26.09.1978

Centrum Badawczo-Projektowe Żeglugi Śródlądowej „NAVICENTRUM”, Wrocław, Polska (Marek Filipecki, Gracjan Kaczanowski, Zbigniew Lasota).

Sposób i urządzenie do otwierania i zamykania luków ładowni statków wodnych, zwłaszcza śródlądowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmechanizowania czynności otwierania i zamykania luków ładowni.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do pokrywy, od której zamierza się rozpocząć otwieranie, podprowadza się co najmniej dwa przebieżne dźwigniki (1) i przy ich pomocy podpira się pokrywę (2) w co najmniej trzech gniazdach (3) na zaczepach (4), unosi się ją do góry na niewielką wysokość i przesuwają nad pokrywę, która ma być podniesiona jako następna, opuszcza ją do oparcia na następnej, podpira się dźwignikami (1) dolną pokrywę, unosi się do góry obydwie pokrywy i przesuwają nad pokrywę, mającą być podniesioną jako trzecią, przy czym cykl ten powtarza się tyle razy, ile pokryw zamierza się otworzyć i ułożyć w stos, a zamykanie luków ładowni odbywa się w kolejności odwrotnej.

B62D

P. 219562

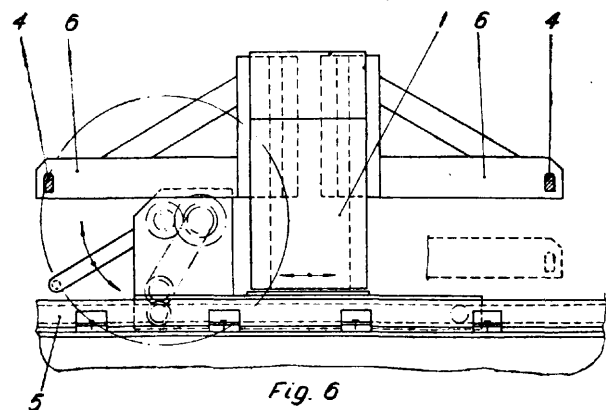
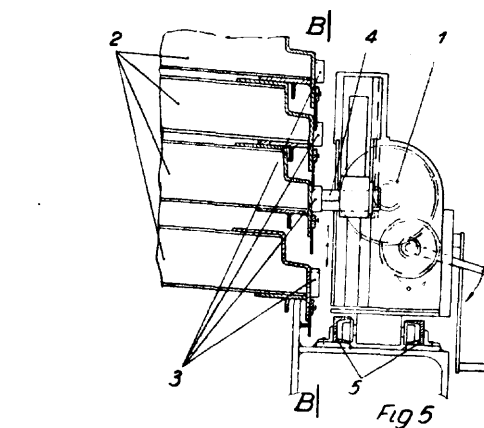
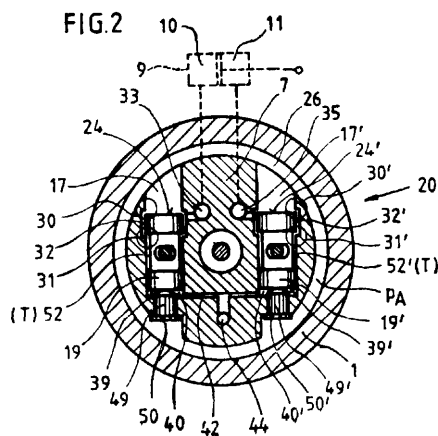
12.11.1979

Pierwszeństwo: 30.11.1978 - RFN (nr P. 2851773.9)

Zahnradfabrik Friedrichshafen Aktiengesellschaft, Friedrichshafen, Republika Federalna Niemiec.

Hydrauliczna przekładnia kierownicza

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji przekładni, która zapewni zwiększenie bezpieczeństwa jazdy przy przebiegach kierowania oraz umożliwi kierowcy szybsze reagowanie na pojawiające się okoliczności jazdy i kierowania, bez występowania przerywania mechanicznego połączenia pomiędzy urządzeniem sterowniczym a kierowanymi częściami pojazdu tak, aby nie następowała utrata kierowności pojazdu nawet w przypadku awarii układu hydraulicznego.

Urządzenie według wynalazku zawiera pokrywy (2) o równych wymiarach ułożone bezpośrednio na zębnicach łuku ładowni, co najmniej dwa dźwigniki (1), z których każdy jest zabudowany obrotowo na wózku jezdnym i ma zaczepy (3) umieszczone na końcach wsporników (6) zamocowanych do wysuwnej części dźwignika oraz tory jezdne (5) umieszczone wzdłuż zębnic po obydwu stronach łuku ładowni.

(2 zastrzeżenia)

B65G P. 218540 T 25.09.1979

Kopalnia Węgla Kamiennego „Pokój”, Ruda Śląska, Polska (Paweł Pisarek, Jerzy Wójcik, Longin Francuz, Ryszard Piechała, Stanisław Nowak).

Przesyp dwustronny do odstawy urobku przenośnikami

Przedmiotem wynalazku jest ruchomy przesyp dwustronny przeznaczony do rozdzielania urobku transportowanego przenośnikami, zwłaszcza w oddziałach o dużej koncentracji wydobycia. Istota tego przesypu polega na zastosowaniu konstrukcji nośnej (1), która na podstawie ma zamocowane dwie stacje zwrotne (4) przenośników o różnych kierunkach biegu taśmy. Natomiast u góry tej konstrukcji, w prowadnicach (6) są osadzone rolki (7) wózka dwustronnej zsuwni (2). Wózek ten jest połączony cięgnami z pokrętle (9) urządzenia przesuwającego dwustronną zsuwnię (2) wzdłuż konstrukcji nośnej (1). (1 zastrzeżenie)

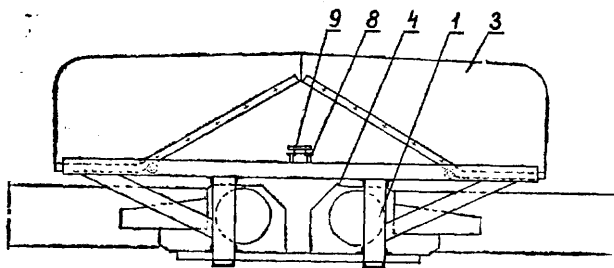

Fig. 1

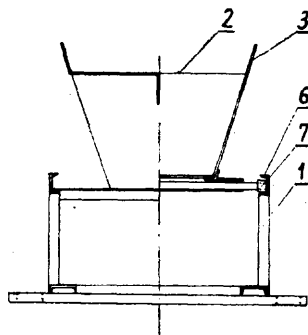

Fig. 3

B65G P. 219488 08.11.1979
E21F

Pierwszeństwo: 09.11.1978 - RFN (nr P 2848609.1)

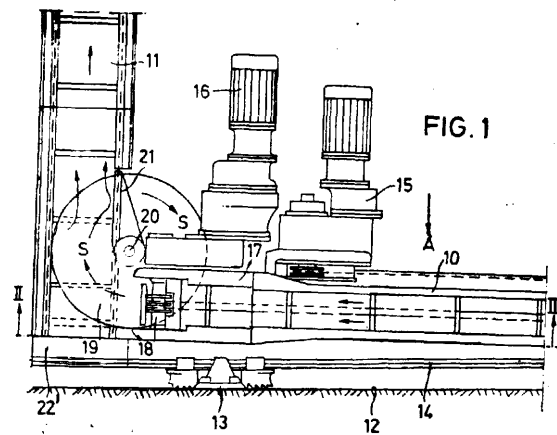
Gewerkschaft Eisenhütte Westfalia, Lünen, Republika Federalna Niemiec.

Urządzenie do przenoszenia zwału urobku, z przenośnika na dołączony przenośnik, przebiegający do niego poprzecznie, w pracach górniczych, zwłaszcza dla zwału urobku ścianowo-chodnikowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia przesyłającego, które zapewni bezzakłócenie nadawanie zwału urobku bez tworzenia wysokiego nakładu na przenośniku krzywoliniowym.

Urządzenie według wynalazku ma obiegowe urządzenie przekazujące (19) napędzane w kierunku zwrotu przenoszonego strumienia. Urządzenie przekazujące korzystnie składa się z obiegowej tarczy transportowej (19), która podchwytuje koniec wysypowy przyłączonego z przodu przenośnika (10) i obejmuje przedział przenoszący dołączonego przenośnika (11), oraz ma zgarniak (21), ściągający materiał przenoszony przez tarczę transportową (19). Zgarniak (21) rozciąga się od osi obrotu (20) tarczy transportowej (19), aż do co najmniej obwodu zewnętrznego tarczy transportowej (19) i jest wychylny wokół osi obrotu (20) tarczy transportowej (19). Celowym jest gdy tarcza transportowa (19) wraz ze swoim napędem jest połączona z ramą (17) przyłączonego z przodu przenośnika (10) w jedną zwrotną jednostkę konstrukcyjną.

(19 zastrzeżeń)

B65G P. 219664 16.11.1979

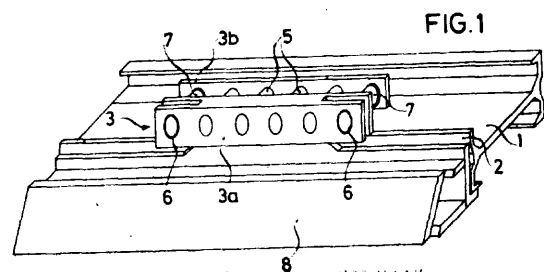
Pierwszeństwo: 18.11.1978 RFN (nr P 28 50 187.3)

Gutehoffnungshütte Sterkrade Aktiengesellschaft, Oberhausen, Republika Federalna Niemiec.

Przenośnik łańcuchowy zgrzeblowy jako środek transportu ścianowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji przenośnika umożliwiającej bezzakłócenie posuwanie się prowadnicy maszyny urabiającej.

Przenośnik jako środek transportu ścianowego dla podziemnego górnictwa z zębatką, dla bezłańcuchowego posuwu maszyn urabiających, zamocowaną na ścianie bocznej przenośnika, przy czym zębata jest zestawiona z segmentów posuwowych a miejsca stykowe odcinków przenośnika są przykryte przez segmenty posuwowe, charakteryzuje się tym, że od strony ściany górna ściana boczna (2) przenośnika (1) jest ukształtowana bezkońierzowo, a pasmo zębatek zestawione z segmentów głównych i pośrednich (3) jest umieszczone i zamocowane na krawędzi górnej ściany bocznej (2) przenośnika (1), że segmenty główne (3) zębataki ukształtowane widełkowo służące z obydwu stron do połączenia segmentów pośrednich za pomocą sworzni napędowych (7), przejmują jednocześnie od strony ściany połączenie odcinków przenośnika, że łączniki (3b) segmentów posuwowych (3) są ukształ-

towane jednocześnie jako przytrzymywacz dla zgrzebeł przenośnika (1) i, że segmenty główne (3) są zaopatrzone w ukośne skrzynekowe odcinki rampy załadowniczej (8), które rozciągają się od strony ściany, przez długość ściany bocznej (2) odcinka przenośnika (1). (1 zastrzeżenie)

B65G P. 219952 28.11.1979

Pierwszeństwo: 30.11.1978 - RFN (nr P 28 51 917.7)

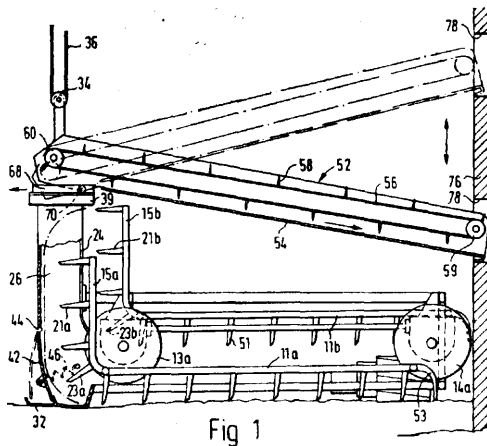
Johann Wolf GmbH KG, Scharnstein, Austria (Johann Wolf).

Urządzenie do odgórnego opróżniania silosa ze składowanego w nim materiału

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji urządzenia, aby przy mniejszym zapotrzebowaniu energii można było uzyskać zwiększoną wydajność wyładowczą.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że jest wyposażone w napędzane **mimośrodami** przenośniki pionowe (15a, 15b, 21a, 21b), które transportują wyładowywany materiał poprzez skierowany w górę szyb transportowy (26) na urządzenie wyładowujące (52), które odprowadza z silosa na zewnątrz materiał składowany.

Urządzenie ma zastosowanie w przemyśle rolniczym. (22 zastrzeżenia)

B65G P. 220040 29.11.1979

Biuro Projektowo-Technologiczne „Predom-Projekt”, Wrocław, Polska (Bogusław Brukiewicz, Jan Krync).

Przenośnik ciągnowy z samoczynnym załadunkiem

Przedmiotem wynalazku jest przenośnik ciągnowy samozaładowniczy, przeznaczony do transportowania elementów walcowych, zwłaszcza butli stalowych.

Przenośnik według wynalazku ma ramę (1), w której zabudowane są torzy prowadzące (6) dla łańcuchów pociągowych (15) napędzanych zespołem (2) i napinanych w zespole (3) w prowadnicach (4) za pomocą suwaków (5).

C01B P. 213007 26.01.1979

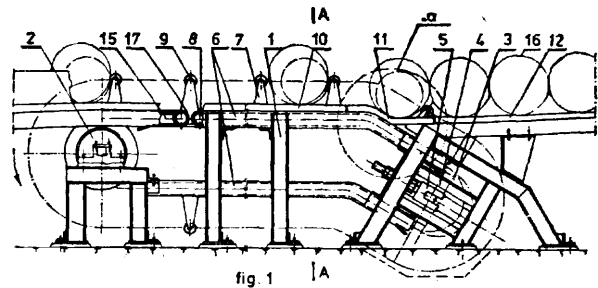
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Kotłów i Urządzeń Energetycznych Tarnowskie Góry, Polska (Jan Rudzki).

Sposób wykorzystania ciepła spalania siarki i przemiany SO_2 do SO_3 przy wytwarzaniu kwasu siarkowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wykorzystania ciepła spalania siarki i przemiany SO_2 do SO_3 zapobiegającego korozji i awarii instalacji do wytwarzania kwasu.

Oddzielony od torów prowadzących (6) tor transportowy (10) ma segment wymienny (11), który stanowi gniazdo załadownicze o krzywiznie dostosowanej do zakresu średnic transportowanych elementów (16). Lekko pochyły odcinek (12) toru transportowego umożliwia grawitacyjne staczanie się elementów (16) ku miejscu załadowania, w którym rolka (9) zaczepu (7) kolejno wychylającego się ogniwa zaczepowego (17) wchodzi między dwa kolejne elementy transportowane (16) i wypychając wybrany element na poziomy odcinek toru transportowego (10) przetacza go w żądanym kierunku.

Przenośnik może pracować w ruchu ciągłym lub przerywanym. (7 zastrzeżeń)

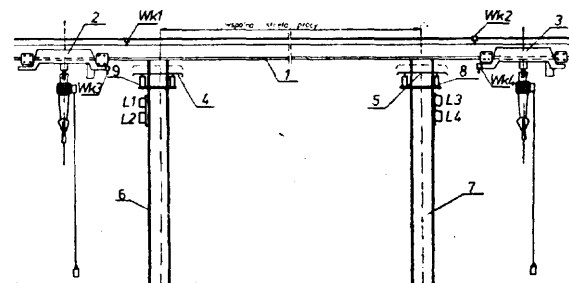

B66C P. 218649 T 29.09.1979

Przedsiębiorstwo Projektowania i Dostaw Transportu Technologicznego i Składowania „Techmatrans” Zakład Projektowo-Konstrukcyjny w Radomiu, Oddział w Kielcach, Kielce, Polska (Władysław Szczepański, Jacek Zboś, Stanisław Glijer).

Sposób zabezpieczenia dwóch suwnic pracujących na wspólnym torze przed równoczesnym wjazdem wspólną strefą roboczą

Sposób zabezpieczenia dwóch suwnic pracujących na wspólnym torze przed równoczesnym wjazdem wspólną strefą roboczą charakteryzujący się tym, że do zabezpieczenia strefy wspólnej pracy przed wjazdem jednocześnie obydwu suwnic (2) lub (3) służą ruchome krzywki (4) i (5) osadzone na słupach podtrzymujących przęsło toru (1) i sterowanych za pomocą krańcowych wyłączników (Wk 1) i (Wk 2) rozmieszczonych wzdłuż toru i uruchamianych przez suwnice w czasie ich ruchu. (2 zastrzeżenia)

Dział C CHEMIA I METALURGIA

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że do celu schłodzenia gazów po każdej półce aparatu kontaktowego (4) pierwszego stopnia przemiany i aparatu kontaktowego (5) drugiego stopnia przemiany SO_2 do SO_3 wprowadza się je do zewnętrznych wymienników ciepła (8), gdzie oddają nadmiar ciepła mieszance parowodnej i/lub wodzie kierowanych do walczaka (7) separatora skąd po oddzieleniu się wody powstała para kieruje się do przegrzania w kotle (2) i dalej do wymiennika ciepła (6). Podgrzanie gazów powracających z wieży absorpcyjnej pierwszej do dru-

giego stopnia przemiany następuje w wymienniku ciepła (6) gaz - para wodna oraz wymienniku ciepła (3) gaz - gaz. (4 zastrzeżenia)

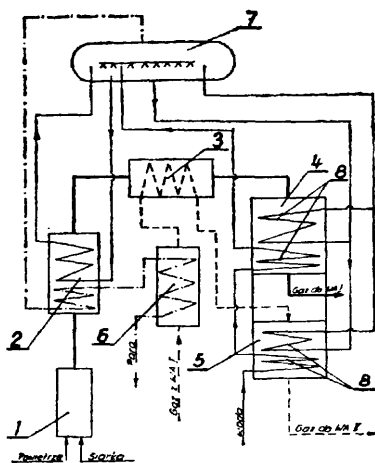

Fig. 1

C02B P. 211321 29.11.1978

Biura Studiów i Projektów Urządzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt”, Katowice, Polska (Mieczysław Panz, Tadeusz Rulik, Jan Stanoszek).

Sposób oczyszczania cieczy walcowniczej w obiegu zamkniętym, zwłaszcza przy walcowaniu taśm stalowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania skutecznej technologii procesu, szczególnie w odniesieniu do cząstek najdrobniejszych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że podaje się pompą ciecz walcowniczą na walce, skąd spływa ona grawitacyjnie do zbiornika pośredniego i dalej kieruje się ją przewodem do komory wstępnej zbiornika sedymentacyjnego, w którym osadzają się większe zanieczyszczenia mechaniczne, a następnie powoduje się zasysanie cieczy walcowniczej pompą i przetacza ją przez hydrocyklon, z którego oczyszczoną ciecz podaje się na walce, natomiast zabrudzoną do komory wstępnej zbiornika sedymentacyjnego.

(1 zastrzeżenie)

C02C P. 211085 20.11.1978

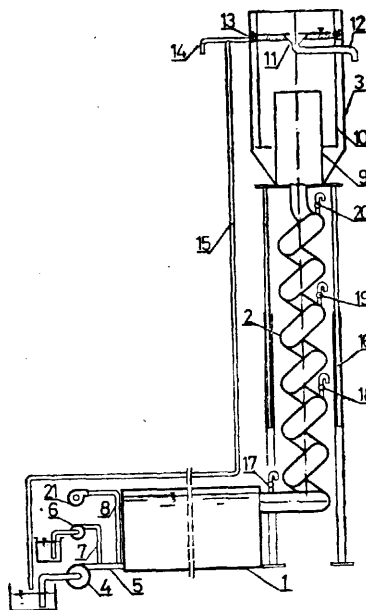
Centrum Techniki Komunalnej, Warszawa, Polska (Ryszard Kiliszek, Ryszard Przybyłowicz, Wojciech Królikowski).

Urządzenie do uzdatniania wody, oczyszczania ścieków i wód zanieczyszczonych oraz zagęszczania osadów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej i taniej konstrukcji wielofunkcyjnego urządzenia do uzdatniania wody, oczyszczania ścieków, zwłaszcza zawierających substancje tłuszczowe i oleiste, oraz zagęszczania uwodnionych osadów.

Urządzenie według wynalazku składa się ze zbiornika flotacyjnego (3) oraz komory saturacyjnej (1) połączonych ze sobą za pomocą łącznika flokulacyjno-dekompresyjnego (2), w którym następuje powolny przepływ cieczy według ukierunkowanych strug i flokulacja oraz jednoczesna powolna dekompresja. Komora saturacyjna (1) posadowiona jest poniżej zbiornika flotacyjnego (3), przy czym różnica ich posadowień jest regulowana. Wewnątrz, na dnie zbiornika flotacyjnego (3) umieszczony jest symetrycznie dolny cylinder (9), natomiast między ścianką zbior-

nika flotacyjnego (3) i ścianką dolnego cylindra (9) zawieszony jest na niepełnej głębokości zbiornika (3) cylinder górny (10). Ponadto w obrzeżu zbiornika flotacyjnego (3) znajduje się koryto przelewowe do odpływu cieczy klarowanej (13), natomiast wewnątrz cylindra górnego (10) umieszczony jest lej przelewowy (11) do odprowadzania sflotowanych zanieczyszczeń. (3 zastrzeżenia)

C02C P. 211086 20.11.1978

Centrum Techniki Komunalnej, Warszawa, Polska (Ryszard Kiliszek, Ryszard Przybyłowicz, Wojciech Królikowski).

Sposób uzdatniania wody, oczyszczania ścieków i wód zanieczyszczonych oraz zagęszczania osadów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania efektywnej technologii procesu.

Sposób według wynalazku polega na tym, że zanieczyszczoną ciecz poddaje się jednocześnie przebiegającym operacjom rozpuszczania koagulantów lub polielektrolitów oraz saturacji gazem w warunkach całkowitego wymieszania i cyrkulacji pod ciśnieniem nie mniejszym niż 0,5 atn ($1,5 \cdot 0,980665 \cdot 10^{-1}$ MPa), i w czasie nie krótszym, niż 2 minuty, po czym ciecz tę w warunkach powolnego i ukierunkowanego przepływu sprzyjającego flokulacji zanieczyszczeń przez czas nie krótszy niż 1 minuta poddaje się jednocześnie przebiegającym operacjom powolnej i płynnej dekompresji oraz flokulacji zanieczyszczeń, podczas których mikropęcherzyki powietrza wytwarzają się wewnątrz i wokół flokulujących aglomeratów zanieczyszczeń tworząc struktury flotujące na powierzchni obrabianej cieczy.

Sposób według wynalazku stosuje się do uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, zwłaszcza zawierających substancje tłuszczowe i oleiste. (3 zastrzeżenia)

C02C P. 211091 21.11.1978

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Janusz Zakrzewski, Jacek P. Wąsowski).

Sposób oczyszczania ścieków malarskich

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie skutecznego i prostego sposobu oczyszczania ścieków malarskich, umożliwiającego bezpieczne i zgodne z obowiązującymi przepisami odprowadzenie ich do urządzeń kanalizacyjnych oraz ewentualnie ponowne wykorzystanie wody do celów produkcyjnych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że użytą wodę obiegową poddaje się koagulacji i oddzieleną fazę ciekłą poddaje się filtracji przez złożo piaskowe z prędkością do 15 m/h oraz ewentualnie sorpcji na granulowanym węglu aktywnym w czasie do 60 minut z prędkością do 20 m/h oraz ewentualnie wymianę jonową na jonicie sorbencie lub anionitach silnie zasadowych, przy czym filtracja odbywa się z prędkością do 20 m/h. (4 zastrzeżenia)

C02C

P. 211220

24.11.1978

Biuro Studiów, Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Mleczarskiego, Warszawa, Polska (Ryszard Przybyłowicz, Czesław Zabierzewski, Zbigniew Gibuła).

Zblokowana oczyszczalnia ścieków

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest skonstruowanie zblokowanej oczyszczalni ścieków o niskim koszcie wykonania i krótkim czasie montażu, przeznaczonej do biologicznego oczyszczania ścieków metodą osadu czynnego z małych osiedli lub statków dalekomorskich.

Oczyszczalnia ścieków według wynalazku składa się z podłużnego zbiornika (1) ułożonego poziomo o przekroju poprzecznym kołowym, którego wewnątrz stanowi komora napowietrzania (6). W górnej części zbiornika (1) znajduje się przestrzeń ograniczona dwiema przegrodami (7) stanowiąca komorę osadzania (8). W dolnej części zbiornika (1) umieszczony jest kolektor (9) zaopatrzony w dysze (12) do wylotu sprężonego powietrza. W środkowej przestrzeni komory napowietrzania (6) osadzone są kierownice (14) w górnej części rozchylone. Nad lustrem cieczy w komorze osadzania (8) usytuowane są ukośne łopatki stanowiące dno koryta zbiorczego. (1 zastrzeżenie)

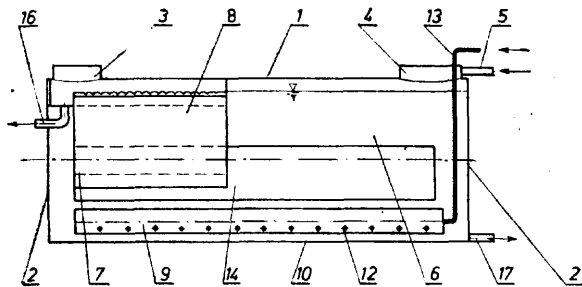

Fig. 1

C02C

P. 212733

11.01.1979

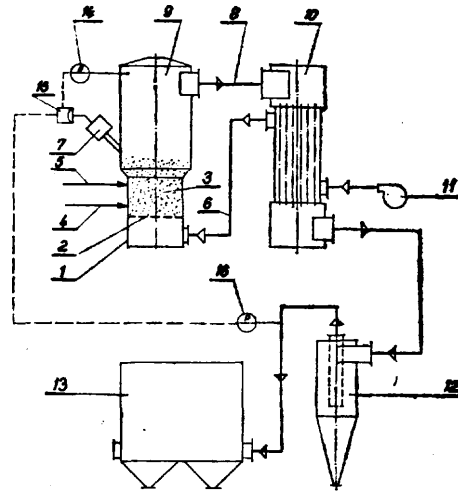
Biuro Projektów Gospodarki Wodnej i Ściekowej „BIPROWOD”, Zabrze, Polska (Henryk Duda, Jarosław Jurewicz, Bronisław Kuchta).

Sposób spalania odpadów przemysłowych oraz instalacja do spalania odpadów przemysłowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu spalania odpadów ściekowych oraz zrzutów produkcyjnych w jednej instalacji z wykorzystaniem spalin jako czynnika energetycznego oraz skonstruowania instalacji do realizacji tego sposobu.

Instalacja do spalania odpadów przemysłowych szczególnie przemysłu chemicznego charakteryzuje się tym, że ma w strefie uspokojenia (9) komory spalania czujnik (14) poziomu $\text{CO} + \text{H}_2$ w spalinach, połączony poprzez organ wykonawczy (15) z napędem urządzenia (7) do uzupełniania złoża wypełnieniem oraz posiada przed kotłem odzysknicowym (13) czujnik (16) ciśnienia spalin, połączony poprzez organ wykonawczy (15) z napędem (7) urządzenia do uzupełniania złoża wypełnieniem.

Istota sposobu według wynalazku polega na tym, że przy pomocy chwilowej ilości $\text{CO} + \text{H}_2$ w spalinach steruje się wielkością objętości złoża fluidalnego, zwiększając jego objętość przy wzroście ilości $\text{CO} + \text{H}_2$ w spalinach przy zachowaniu stałej ilości powietrza podtrzymującego spalanie. (2 zastrzeżenia)

C02C

P. 218411 T

18.09.1979

Biuro Projektów Gospodarki Wodnej i Ściekowej „BIPROWOD”, Wrocław, Polska (Wiesława Siwoń, Mieczysław Kazimierzak).

Komora fermentacyjna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji komory fermentacyjnej, w której proces mieszania oraz fermentacji osadów zachodzi intensywnie w całej pojemności.

Komora fermentacyjna ma wewnątrz centralną komorę (5), w której umieszczona jest przelotowa sedimentacyjna komora (7), wystająca powyżej centralnej komory, wyposażona w odprowadzający przewód (8), umieszczony powyżej połowy jej wysokości. W górnej części komory (1) zainstalowane są przelewowe koryta (9), wprowadzone do centralnej komory (5) oraz przewód (10) z zamknięciem wodnym, odprowadzający na zewnątrz nadmiar części pływających z powierzchni osadów komory fermentacyjnej. Na przewodzie (2), doprowadzającym do komory (1) osady z obiegu recyrkulacyjnego oraz osady surowe, zainstalowany jest wymiennik ciepła (3). (2 zastrzeżenia)

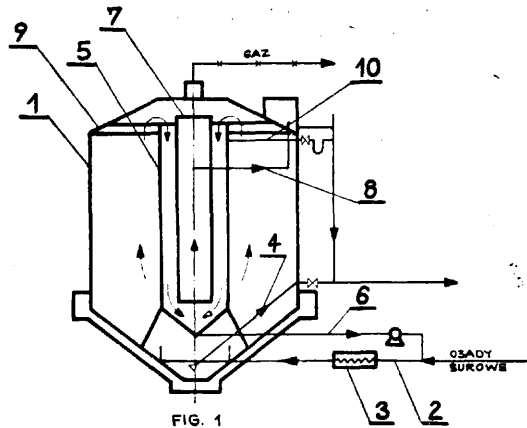

FIG. 1

C03C

P. 211618

09.12.1978

Zjednoczone Huty Szkła Gospodarczego i Technicznego „Vitropol” - Huta Szkła Technicznego, Jelenia Góra, Polska (Stanisław Sliwa, Wiesław Lenk, Mieczysław Szostak, Józef Sarzyński, Henryk Walendzik, Jerzy Janicki).

Szkło czarne elektroizolacyjne

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zestawu surowcowego szkła czarnego elektroizolacyjnego o korzystnych właściwościach współczynnika rozszerzalności liniowej z równoczesnym wyeliminowaniem trujących związków arsenu.

Szkło czarne elektroizolacyjne w bryłach, stosowane jako izolatory prądowe przy produkcji żarówek, charakteryzuje się tym, że zawiera w ilościach wagowych: SiO_2 - 57,0-60,0, Na_2O - 15,0—17,0, BaO - 0,5-1,0, CaO - 4,5-5,0, MgO - 3,0-3,5, Fe_2O_3 - 2,0-3,0, Mn_2O_3 - 6,5-8,0, CaO - 0,05-0,1, PbO - 2,8—4,5, Al_2O_3 - 0,5-0,8, K_2O - 1,8-2,5. (2 zastrzeżenia)

C04B P. 210333 20.02.1978

Jaroszowskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Jarosów, Polska (Mieczysław Mularczyk, Mieczysław Drożdż, Roman Kielar, Justyn Stachurski, Mieczysław Mańkiewicz, Zygmunt Guldan, Krystyna Rajtar).

Masa na monolityczne wymurówki kadzi stalowniczych i surowkowych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie masy o zwiększonej odporności na działanie płynnych żużli i metali.

Masa na monolityczne wymurówki kadzi stalowniczych i surowkowych, charakteryzuje się tym, że obok surowców kwarconośnych i gliny lub kaolinu, lub i gliny i kaolinu, zawiera rudę chromową o uziarnieniu poniżej 0,09 mm w ilości zapewniającej zawartość 3—15 Cr_2O_3 w masie suchej. (1 zastrzeżenie)

C04B P. 211031 16.11.1978

Jaroszowskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Jarosów, Polska (Mieczysław Mularczyk, Roman Kielar, Justyn Stachurski, Mieczysław Mańkiewicz, Aleksander Strubel, Czesław Łój).

Sposób wytwarzania masy ogniotrwałej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania masy wysokoglinowej na monolityczne wyłożenie kadzi stalowniczych i surowkowych, charakteryzującej się rozszerzalnością w czasie nagrzewania i brakiem skurczliwości po ostudzeniu.

Sposób według wynalazku polega na zmieszaniu obok znanych surowców wysokoglinowych, ogniotrwałych surowców plastycznych oraz ewentualnie substancji chemicznie wiążących łupku kwarcytowego o uziarnieniu poniżej 0,1 mm, korzystnie poniżej 0,06 mm. (2 zastrzeżenia)

C04P P. 211032 16.11.1978

Jaroszowskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Jarosów, Polska (Mieczysław Mularczyk, Roman Kielar, Justyn Stachurski, Mieczysław Mańkiewicz, Czesław Łój, Aleksander Strubel).

Sposób wytwarzania mas kwarcowo-szamotowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania masy kwarcowo-szamotowej odporniejszej na korozyjne i erozyjne działanie ciepłych stali i żużla, przeznaczonej na wymurówki kadzi stalowniczych i surowkowych.

Sposób według wynalazku polegający na wypaleniu piasku kwarcowego w temperaturze 600—700°C, zmieszaniu go z surowym piaskiem kwarcowym oraz z gliną ogniotrwałą i ewentualnie z surowcami spiekającymi, a następnie nawilżeniu całości wodą lub wodnymi roztworami soli w postaci chlorku lub krzemianu sodu lub potasu, charakteryzuje się tym, że do masy wprowadza się kaolin pierwotny w miejsce lub obok gliny ogniotrwałej. (4 zastrzeżenia)

C04B P. 211122 20.11.1978

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Marian Kałwa, Halina Ropska, Adam Nawotny).

Sposób wytwarzania materiałów budowlanych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania uproszczonej technologii procesu umożliwiającej uzyskanie bezcementowego tworzywa budowlanego przy jednoczesnym wykorzystaniu odpadów przemysłowych.

Sposób wytwarzania materiałów budowlanych konstrukcyjnych, izolacyjnych oraz kwaso- i ługoodpornych polega na tym, że surowce odpadowe pochodzenia nieorganicznego i/lub organicznego i/lub naturalne surowce mineralne w ilości do 95% wagowych miesza się z fluorokrzemianem sodowym lub potasowym w ilości do 25% wagowych, a następnie zarabia się szkłem wodnym sodowym lub potasowym w ilości do 80% wagowych. (2 zastrzeżenia)

C04B P. 211146 21.11.1978

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Anna Derdacka-Grzymek, Wojciech Roczynialski).

Cement odporny na korozję siarczanową

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania cementu nadającego się do zastosowania w budownictwie hydrotechnicznym, szczególnie morskim, oraz wszędzie tam gdzie twardniejące tworzywo cementowe jest narażone na niszczące oddziaływanie korozyjne roztworów soli siarczanowych.

Cement odporny na korozję siarczanową charakteryzuje się tym, że składa się z klinkieru portlandzkiego o module krzemianowym MK) 2,2 i module glinowym MG (2,5 oraz z 15—20% wagowych kamienia wapiennego. (1 zastrzeżenie)

C04B P. 211344 30.11.1978

Rogożnickie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Rogoźnik k. Będzina, Polska (Justyn Stachurski, Stanisław Bednarczyk, Stefan Płatek, Józef Dudka, Andrzej Szaciłło, Paweł Mandelka, Józef Marusinski, Jan Bartnik, Adam Kopicik).

Sposób regeneracji ogniotrwałych mas wysokoglinowo-grafitowych i innych do wyłożenia koryt wielkich pieców

Sposób według wynalazku polega na tym, że wyeksploatowaną masę wysokoglinowo-grafitową oczyszcza się mechanicznie lub ręcznie od surowki wielkopiecowej, a następnie miele się do granulacji 0—2, 0—3, lub 0—4 mm, po czym przygotowuje się masę zregenerowaną o składzie: 40—70% masy odpadowej o granulacji 0—2, 0—3, lub 0—4 mm, 5—15% grafitu o granulacji poniżej 0,5 mm, a najlepiej poniżej 0,1 mm, 5—10% paku o granulacji poniżej 1 mm oraz 10—25% ogniotrwałej gliny surowej o granulacji 0—1 mm lub 0—2 mm, przy czym masę tę nawilża się wodą lub roztworem siarczanu glinu lub fosforanu glinu do wilgotności 6—12%. (1 zastrzeżenie)

C04B P. 212798 12.01.1979

Instytut Materiałów Ogniotrwałych, Gliwice, Polska (Irena Olbrychtowicz, Wacław Szymborski, Dorota Swierkot).

Sposób zagęszczania tekstury wyrobów **ogniotrwałych ceramicznych** i wyrób otrzymany tym sposobem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania wyrobów ogniotrwałych ceramicznych o znacznym zagęszczeniu tworzywa, odpornych na korozyjne działanie płynnej stali.

Sposób zagęszczania tekstury wyrobów ogniotrwałych ceramicznych, przeznaczonych dla procesu odlewania stali polega na wypełnieniu porów wyrobu syntetycznym medium **węglonośnym** o zawartości C powyżej 60%, a następnie nasycaniu wyrób podgrzewa się do temperatury najwyżej 220°C przy ciśnieniu powyżej 500 Pa, przy czym wypala się w temperaturze najwyżej 1100°C w atmosferze redukcyjnej.

Wyroby według wynalazku posiadają pory wypełnione węglem o strukturze izotropowej w ilości najmniej 3%. (2 zastrzeżenia)

C04B P. 213021 24.01.1979

Gliwickie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Gliwice, Polska (Józef Gruca, Irena Olbrychtowicz, Mieczysław Drożdż, Elżbieta Witkowska-Wolnik, Ireneusz Rokoszyński, Antoni Kucharczyk).

Masa ceramiczna na kształtki wylewowe dla procesów stalowniczych

Masa składa się z mieszaniny różnych postaci krystalograficznych α - Al_2O_3 zawierającej konglomeraty kryształów lub pojedyncze kryształy o formie słupków lub płytek oraz ziarna monokrystaliczne w ilości 50—95 części wagowych. Pozostałym składnikiem jest mieszanina zawierająca nieorganiczne lub organiczne związki chemiczne Al, Si, Mg, Ca, Fe, Na, K w ilości od 5—50 części wagowych.

Masa przeznaczona jest na kształtki wylewowe dla nowoczesnych procesów stalowniczych i charakteryzuje się odpornością na działanie korozyjno-erozyjne stali. (1 zastrzeżenie)

C05F P. 211394 30.11.1978

Zjednoczone Zespoły Gospodarcze, Sp. z o.o., Warszawa, Polska (Apolonia Ostrowska, Zdzisław Szczubińska, Stanisław Gawliński, Andrzej Głuski, Barbara Sawicka, Jerzy Dzierżawski).

Płynny wieloskładnikowy środek do dolistnego nawożenia roślin iglastych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego środka, który umożliwi dolistne nawożenie roślin iglastych.

Płynny wieloskładnikowy środek do dolistnego nawożenia roślin iglastych charakteryzuje się tym, że stanowi mieszaninę składników odżywczych, dobraną na podstawie zawartości tych składników w igłach sosny, w następujących proporcjach: N=100, P—8—12; K - 30-50; Ca - 10-15; Mg - 7-10; S - 8-10; Fe - 0,5-1,0; Mn - 3-4; B - 0,1-0,2; Zn — 0,2—0,3; Cu - 0,02-0,03; Mo - 0,001—0,002. Środek ponadto zawiera gumę arabską w ilości 0,3—1,5% wagowych, która zwiększa przyczepność roztworu roboczego do igieł rośliny oraz działa jako koloid ochronny zwiększający stabilność roztworu w czasie oraz znane czynniki chelatujące. (2 zastrzeżenia)

C07C P. 212105 23.12.1978

Instytut Przemysłu Farmaceutycznego, Warszawa, Polska (Maria Krystyna Łypaciewicz, Romana Jaworska, Teresa Ryznar, Henryk Salwa, Józef Wajcht).

Sposób wytwarzania **5 α -bromo-6 β -fluoro-16 α -metylo-3 β ,17 α -dihydroksypregnan-20-onu**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wydajności syntezy wymienionego w tytule związku.

Sposób wytwarzania **5 α -bromo-6 β -fluoro-16- α -metylo-3 β ,17 α -dihydroksypregnan-20-onu**, produktu **pośredniego** w syntezie leków steroidowych, według wynalazku polega na tym, że otrzymany w znany sposób roztwór benzenowo-czterowodorofuranowy mieszaniny izomerów 5 α -bromo-6 β -fluoro-3- β -hydroksy-16-pregnen-20-onu poddaje się bezpośrednio **utlenieniu** za pomocą kwasu nadmanganowego, po czym otrzymaną mieszaninę izomerów 5 α -bromo-6- β -fluoro-16- α -metylo-17, 20-epoksy-3- β ,20-dwuacetyloksypregnanu poddaje się zmydleniu. (1 zastrzeżenie)

C07C P. 212833 15.01.1979

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Zbigniew Nagay, Józef Buwała, Antoni Zbigniew Zieliński).

Sposób wytwarzania pięciochlorofenolu

Zagadnieniem, które rozwiązuje wynalazek jest opracowanie takiego sposobu wytwarzania pięciochlorofenolu, który umożliwi uzyskanie wyżej wspomnianego związku w postaci łatwo filtrującego się osadu.

Sposób wytwarzania pięciochlorofenolu przez reakcję kwasu mineralnego z wodnym roztworem pięciochlorofenolanu sodowego według wynalazku polega na tym, że proces wytrącania pięciochlorofenolu prowadzi się w obecności benzenu lub jego alkilowych pochodnych w ilości 0,01—0,1 mola na mol pięciochlorofenolanu sodowego. Benzen i/lub jego alkiłowe pochodne wprowadza się do roztworu przed reakcją z kwasem mineralnym, podczas reakcji pH roztworu utrzymuje się w granicach 2÷4. (3 zastrzeżenia)

C07C P. 216810 03.07.1979

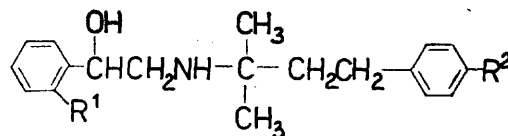
Pierwszeństwo: 03.07.1978 - St. Zjedn. Am. (nr 921668)

Eli Lilly and Company, Indianapolis, Stany Zjednoczone Ameryki.

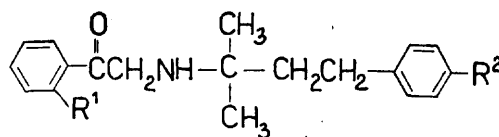
Sposób wytwarzania owych fenetanolamin

Sposób wytwarzania związku o ogólnym wzorze 1, w którym R^1 oznacza atom wodoru lub fluoru, a R^2 oznacza grupę hydroksyloową, aminokarbonyloową, metyloaminokarbonyloową, dwumetyloaminokarbonyloową, acetyloaminową lub metanosulfonyloaminową, polega na redukcji związków o wzorze 2, w którym R^1 i R^2 mają wyżej podane znaczenie.

Związki o wzorze 1 zwiększają aktywność przeciwnowotworową znanych leków onkolitycznych. (3 zastrzeżenia)

Wzór 1

Wzór 2

C07C P. 217183 T 16.07.1979

Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska (Adam Marchaj, Zofia Stasicka).

Sposób utleniania rozpuszczalnych w wodzie substancji organicznych, zwłaszcza alkoholi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ponownego wykorzystania związków chromu w procesie utleniania rozpuszczalnych w wodzie substancji organicznych.

Sposób utleniania rozpuszczalnych w wodzie substancji organicznych, zwłaszcza alkoholi, za pośrednictwem chromianów (VI) według wynalazku polega na tym, że chromiany (VI) odtwarza się w środowisku reakcji działaniem tlenu atmosferycznego na związki chromu (III) w reakcji fotochemicznej, w obecności zasady. (3 zastrzeżenia)

C07D P. 215322 02.05.1979

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Kutnowskie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa”, Kutno, Polska (Ryszard Heropolitański, Józef Obłój, Mieczysław Wośko, Andrzej Kaźmierczak, Marian Sykuła).

Sposób otrzymywania soli kodeiny z roztworu kodeiny zasady w węglowodorze aromatycznym

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania soli kodeiny, na przykład siarczanów, fosforanów lub chlorków z kodeiny zasady znajdującej się w roztworze węglowodoru aromatycznego powstającego zwłaszcza w procesie metylowania morfiny. Do roztworu kodeiny w węglowodorach wprowadza się podczas mieszania roztwór kwasu nieorganicznego w bezwodnym lub słabo uwodnionym rozpuszczalniku organicznym rozpuszczającym się w węglowodorach aromatycznych, a wytrąconą sól kodeiny przemywa tym samym rozpuszczalnikiem i ewentualnie alkoholem metylowym lub etylowym do wycieku bezbarwnego. Zamiast roztworu kwasu nieorganicznego można stosować gazowy chlorowódz w celu uzyskania chlorowodoru kodeiny. (9 zastrzeżeń)

C07D P. 218223 10.09.1979

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Kutnowskie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa”, Kutno, Polska (Ryszard Heropolitański, Mieczysław Wośko, Marian Sykuła, Andrzej Kaźmierczak, Ryszard Zakowski).

Sposób otrzymywania soli kodeiny, głównie kwasów mineralnych z roztworów kodeiny w węglowodorach

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania soli kodeiny, głównie kwasów mineralnych z roztworów kodeiny w węglowodorach, będących ługami **po-syntezowymi** lub roztworami czystej kodeiny w węglowodorach.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego otrzymywanie soli o czystości formakopelnej z wydajnością prawie ilościową.

Sposób polega na dozowaniu wodnych roztworów kwasów, przy równoczesnym ciągłym mieszaniu, do roztworów kodeiny w węglowodorach, ogrzanych do temperatury wyższej o kilka lub kilkanaście stopni od temperatury wrzenia azeotropu woda - stosowany węglowódz. Proces prowadzi się korzystnie pod mniejszym ciśnieniem. (3 zastrzeżenia)

C07D P. 218457 T 22.09.1979
C07B

Zakład Doświadczalny „Chemipan” Instytutu Chemii Fizycznej i Instytutu Chemii Organicznej Polskiej Akademii Nauk, Warszawa, **Polska** (Edward Grochowski, Krzysztof Krowicki, Edward Rzyński).

Sposób wytwarzania pirydyny —d₅

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego otrzymanie pirydyny —d₅ przy ciśnieniu atmosferycznym oraz przy użyciu katalizatorów łatwo dostępnych.

Sposób wg wynalazku polega na działaniu na **N-tlenek** pirydyny ciężką wodą wobec katalizatora zasadowego, a następnie przeprowadzeniu zdeuterowanego **N-tlenku** po wyodrębnieniu lub bez wyodrębnienia w **pirydynę-d₅** przez odtlnienie.

Pirydyna —d₅ jest rozpuszczalnikiem używanym w spektroskopii. (5 zastrzeżeń)

C07D P. 218549 T 26.09.1979

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Wiesława Walisiewicz, Henryk **Argasiński**, Janusz Bołtrukiewicz, Janina Cygańska, Władysław Rapicki, Hanna Szczepańska, Wiesław Szelejewski).

Sposób otrzymywania estrów alkoholi **C₁** do **C₄** kwasów tłuszczowych zwierzęcych i roślinnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania ciągłego sposobu otrzymywania estrów alkoholi **C₁** do **C₄** kwasów tłuszczowych zwierzęcych i roślinnych pozwalającego uzyskać stopień zestryfikowania **95—99%** z jednoczesnym odzyskiem wysokoprocentowej gliceryny.

Sposób według wynalazku polega na tym, że proces prowadzi się w dwóch etapach, a szybkość dozowania alkoholu w pierwszym etapie jest **1,5—2,5-krotnie** większa od szybkości dozowania alkoholu w etapie drugim, a alkohol wprowadza się **łącznie** do pierwszego i drugiego etapu w ilości co najmniej stechiometrycznej. (3 zastrzeżenia)

C07D P. 218673 01.10.1979

Pierwszeństwo: 11.10.1978 - Francja (nr 78/29005)

Société d'Etudes Scientifiques et Industrielles de l'**Île-de-France**, Paryż, Francja (Michel Thominet, Jacques Perrot).

Sposób wytwarzania N-(1-metylo-2-pirolidynylometylo)-2,3-dwumetoksy-5-metylosulfamylbenzamidu

Sposób wytwarzania **N-(1-metylo-2-pirolidynylometylo)-2,3-dwumetoksy-5-metylosulfamylbenzamidu**, ewentualnie w postaci jego soli addycyjnych z dopuszczalnymi farmaceutycznie kwasami, czwartorzędowych soli amoniowych, **N-tlenków** oraz izomerów lewo- lub prawoskrętnych polega na reakcji kwasu 2,3-dwumetoksy-5-metylosulfamylbenzoesowego, bądź jego reaktywnej pochodnej z **1-metylo-2-aminometylopirolidyną** lub jej reaktywną pochodną.

Związek wytwarzany sposobem według wynalazku znajduje zastosowanie do leczenia dolnych dróg moczowych. (1 zastrzeżenie)

C07D P. 219581 13.11.1979

Pierwszeństwo: 21.11.1978 - Bułgaria (nr 42315)

Edinen Centar Po Chimia, Sofia, Bułgaria (Radislav Yonchev Vlahov, Dikran Artin Krikoryan, Maria Spiridonova, Maya Hristova Hinava, Stoyan Parushev).

Sposób wytwarzania dienonów typu narwedyny i ich pochodnych

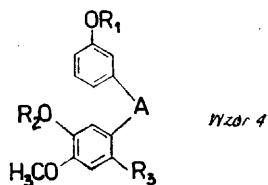
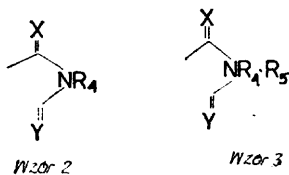
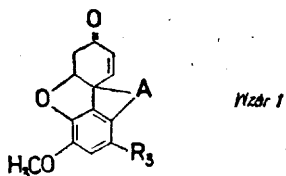
Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania dienonów typu narwedyny i ich pochodnych o ogólnym wzorze I, w którym **R₃** oznacza atom chlorowca i **A** oznacza grupę o wzorze 2, w którym **R₄** oznacza niższy rodnik alkilowy, **X** oznacza atom tlenu i **Y** oznacza dwa atomy wodoru, albo **X** oznacza dwa

atomy wodoru i Y oznacza atom tlenu, lub też X i Y oznaczają po dwa atomy wodoru, albo A oznacza grupę o wzorze 3, w którym R_4 , X i Y mają wyżej podane znaczenie, a R_5 oznacza kwas nadchlorowy lub inny kwas nieorganiczny albo organiczny.

Sposób według wynalazku polega na tym, że przeprowadza się elektrochemiczne utlenianie związków o wzorze 4, w którym R_1 oznacza niższy rodnik alkilowy, grupę $-\text{CH}_2\text{C}_6\text{H}_5$ lub grupę $-\text{CH}_2\text{C}_6\text{H}_4\text{OCH}_3$, R_2 oznacza niższy rodnik alkilowy, grupę $-\text{CH}_2\text{C}_6\text{H}_5$ lub grupę $-\text{CH}_2\text{C}_6\text{H}_4\text{OCH}_3$, a R_3 i A mają wyżej podane znaczenie.

Elektrolizę prowadzi się w środowisku rozpuszczalnika zawierającego sól przewodzącą elektryczność.

Związki o wzorze 1 stanowią produkty wyjściowe do syntezy alkaloidów występujących w roślinach z gatunku *Amaryllidaceae*. (3 zastrzeżenia)

C07J

P. 214675

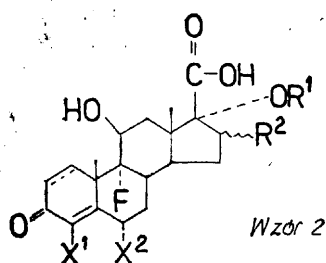
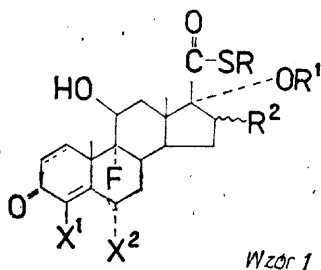
04.04.1979

Pierwszeństwo: 05.04.1978 - St. Zjedn. Am. (nr 893 390)

Syntex (USA) Inc., Palo Alto, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nowych estrów kwasu 4-chlorowco-3-keto-androsteno-4-karbotiolowego-17

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych estrów kwasu 4-chlorowco-3-keto-androsteno-4-karbotiolowego-17 β o wzorze 1, w którym X^1

oznacza atom fluoru lub chloru X^2 oznacza atom fluoru, chloru lub wodoru, R oznacza grupę alkilową o 1—6 atomach węgla R^1 oznacza grupę alkanoilową o 2—6 atomach węgla, gdy R^2 oznacza atom wodoru lub grupę metylową w położeniu α lub β , względnie podstawniki OR^1 i R^2 tworzą wspólnie grupę izopropylidenodwuoksy, a linia ciągła i przerywana między atomami węgla w pozycjach 1 i 2 oznaczają, że między tymi atomami znajduje się wiązanie pojedyncze lub podwójne, polegający na tym, że związek o wzorze 2, w którym X^1 , X^2 , R^1 , R^2 i linia ciągła i przerywana mają wyżej podane znaczenie lub odpowiednią reaktywną pochodną tego związku poddaje się reakcji z odpowiednią zasadową solą związku o wzorze RSH, w którym R ma wyżej podane znaczenie.

Związki o wzorze 1 mają właściwości przeciwnzapalne. (1 zastrzeżenie)

C08J
B29B

P. 212230

27.12.1978

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Płyt Drewnopochodnych, Czarna Woda, Polska (Adam Fidelus, Stanisław Lutostański, Stanisław Osika, Jan Krajecki, Michał Wiechowski, Zygfryd Małkowski, Zygmunt Kaliszewski).

Sposób wytwarzania termoutwardzalnych filmów do produkcji i uszlachetniania tworzyw warstwowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, która nie wymaga stosowania hermetycznej aparatury i układów emulgujących.

Sposób według wynalazku, polegający na jedno- lub dwukapielowej impregnacji nośników włóknistych takich, jak: papier, runo, tkaniny itp. roztworami polikondensatorów aldehydowo-fenolowo-aminowych, charakteryzuje się tym, że do impregnacji nośników włóknistych stosuje się żywicę uprzednio otrzymaną przez kondensację fenolanu metalu jednowartościowego z formaldehydem w temperaturze 40—70°C, a następnie z dodatkiem kaprolaktamu w temperaturze 70—90°C, po czym tak otrzymaną żywicą impregnuje się włóknisty nośnik w jedno- lub dwukapielowym procesie, stosując żywicę o różnej lepkości w zależności od rodzaju prowadzonego procesu. (4 zastrzeżenia)

C08K

P. 211316

28.11.1978

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Polska (Bolesław Hancyk, Jacek Kokosiński, Tadeusz Zdrojek).

Sposób wytwarzania nowej formy użytkowej środków pomocniczych do elastomerów i plastomerów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, która umożliwi nadawanie środkom pomocniczym do elastomerów i plastomerów o wysokiej lepkości, wygodnej, stałej formy użytkowej.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do substancji aktywnej upłynnionej rozpuszczalnikiem organicznym o temperaturze wrzenia nie wyższej niż 130°C i zdespergowanej w wodzie z dodatkiem dyspergatora wprowadza się roztwór prekonsensatu aminoplastowego z katalizatorem, a następnie całość poddaje się polikondensacji międzyfazowej w podwyższonej temperaturze. (1 zastrzeżenie)

C08L

P. 211078

20.11.1978

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 179960

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Irena Tomaszewska, Reinhold Chwaszcza, Heronim Leśniewski, Zdzisław Ziolo, Klaus P. Dytko, Anna Giertler, Beatrycza Szablowska).

Sposób otrzymywania past polichlorowinylowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu otrzymywania past polichlorowinylowych odpornych na starzenie oraz pozwalających na uzyskanie z tych past uszchelek do zakrywek kontaktowych zakręcanych, charakteryzujących się wkładem niewielkiej siły wymaganej przy ich otwieraniu po procesie pasteryzacji.

Sposób według wynalazku polegający na powlekanii ziarna pastotwórczego polichlororku winylu, w temperaturze podwyższonej, niepolarnymi lub słabopolarnymi substancjami, charakteryzuje się tym, że jako substancje powlekające stosuje się amidy kwasów tłuszczowych, zwłaszcza amid kwasu olejowego w ilości od 2 do 12 części wagowych na 100 części wagowych polichlororku winylu wchodzącego w skład pasty. (4 zastrzeżenia)

C08L P. 220569 19.12.1979
C08G

Zakłady Radiowe „Unitra-Eltra”, Bydgoszcz, Polska (Krzysztof Borkowski).

Kompozycja do hermetyzacji elementów elektronicznych i elektrotechnicznych oraz sposób hermetyzacji

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie kompozycji epoksydowej o podwyższonej wytrzymałości cieplnej i odporności chemicznej, długiej żywotności oraz dostatecznej szybkości żelowania pozwalającej na utwardzenie w podwyższonej temperaturze.

Kompozycja epoksydowa do hermetyzacji elementów elektronicznych i elektrotechnicznych, zwłaszcza elementów stykowych, charakteryzuje się tym, że zawiera: żywicę epoksydową w ilości 100 części wagowych, m - fenylendwuaminę w ilości 9,5—10,5 części wagowych, rozpuszczone w 40—60 ml dwumetyloformamidu na 100 g żywicy.

Sposób według wynalazku polega na tym, że kompozycję wyżej omówioną wprowadza się na element uszczelniany, a następnie całość utwardza się ok. 35—45 minut w tunelu grzejnym w temperaturze 110°—130°C. (2 zastrzeżenia)

C09B P. 218531 T 24.09.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników „Organika”, Zgierz, Polska (Andrzej Kujawski, Lucjan Szuster, Andrzej Gawłowski, Jerzy Jabłoński).

Sposób otrzymywania nowych barwników trisazowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania nowych barwników trisazowych o ogólnym wzorze $B_1-N=N-A-N=N-C_6H_5(R)-CONH-D-N=N-B_2$, w którym A oznacza resztę kwasu l-amino-8-naftolomonolub -dwusulfonowego, D oznacza resztę aromatycznego lub heterocyklicznego składnika biernego, B i B₂ oznaczają jednakowe lub różne reszty amin aromatycznych, a R oznacza atom wodoru lub chlorowa albo grupę alkoksylową względnie hydroksylową.

Sposobem według wynalazku dwuazuje się barwnik monoazowy o ogólnym wzorze $H_2N-C_6H_5(R)-CONH-D-N=N-B$, w którym symbole mają wyżej podane znaczenie i sprzęga w środowisku kwaśnym z kwasem l-amino-8-naftolomonolub -dwusulfonowym, a uzyskany barwnik disazowy o ogólnym wzorze $A-N=N-C_6H_5(R)-CONH-D-N=N-B$, w którym symbole mają wyżej podane znaczenie, sprzęga w środowisku alkalicznym ze zdwuazowaną aminą aromatyczną.

Barwniki otrzymane sposobem według wynalazku barwią włókna celulozowe, poliamidowe oraz skórę na kolor czarny o odcieniu zielonym. Barwniki te mogą być stosowane samodzielnie lub w postaci mieszanin z barwnikami innych grup. (2 zastrzeżenia)

C09D P. 211923 18.12.1978

Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb Gliwice oraz Cieszyńska Fabryka Farb i Lakierów, Marklowice k/Cieszyna, Polska (Józef Mędrak, Józef Koziel, Eugeniusz Tyrka, Józef Sroczyk, Edmund Rączka, Stanisław Hławiczka, Danuta Lipińska, Barbara Szaśiadek, Jan Turoń).

Wyroby lakierowe ftalowo-karbamidowe, schnące w podwyższonej temperaturze o zwiększonej trwałości powłok

Wyroby lakierowe ftalowo-karbamidowe, schnące w podwyższonej temperaturze, o zwiększonej trwałości powłok zawierające w swoim składzie żywice aminowe i/lub mocznikowe oraz znane żywice alki-dowe, według wynalazku charakteryzują się tym, że w skład ich wchodzi żywica alkidowa otrzymana z 20—35 części wagowych mieszaniny kwasów tłuszczowych składających się z 80—85 kwasów nasyconych o budowie prostej i rozgałęzionej zawierających od 12 do 20 atomów węgla w cząsteczce i 15—20 kwasów nienasyconych, głównie kwasu oleinowego, 9—22 części wagowych alkoholi zawierających więcej niż dwie grupy wodorotlenowe w cząsteczce, 16—20 części wagowych glikoli, 32—45 części wagowych bezwodnika kwasu ftalowego, 0,6—1,2 części wagowych bezwodnika kwasu maleinowego i 1—3 części wagowych jednokarboksylowego kwasu aromatycznego. (1 zastrzeżenie)

C09J P. 212058 21.12.1978
C08L

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska (Tadeusz Matynia, Teresa Bartnik, Bibiana Kujawa-Penczek, Maria Mućka-Zdun).

Klejowe kompozycje poliuretanowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia toksyczności klejowych kompozycji poliuretanowych.

Klejowe kompozycje poliuretanowe będące mieszaninami związków zawierających grupy **izocyjaniano-**we ze związkami zawierającymi grupy hydroksylowe, jak na przykład poliestrodiole i/lub poliestrotriole oraz ewentualnie z napelniaczami według wynalazku charakteryzują się tym, że jako związki posiadające grupy izocyjanianowe zawierają mieszaninę adduktów 2,4- i 2,6-toluilozocyjanianów z małowymi mieszaninami dwu- lub trójskładnikowymi związków zawierających grupy hydroksylowe, jak na przykład glikol dwuetylenowy z dwupropylenowym, dwuetylenowy z gliceryną, w rozpuszczalnikach obojętnych lub mieszaninie rozpuszczalników obojętnych. (1 zastrzeżenie)

C09K P. 211927 18.12.1978
C08L

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska (Tadeusz Matynia, Bolesław Strawski, Władysław Piłat, Jerzy Lewkowski, Emil Turek).

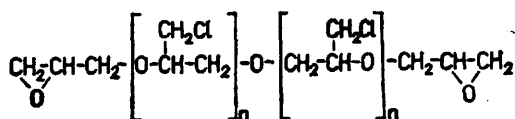
Chemoodporny kit epoksydowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania kitu o lepszych własnościach użytkowych niż znane kity.

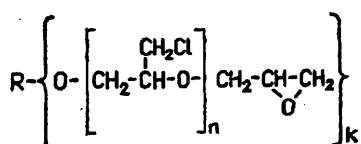
Chemoodporny kit epoksydowy składający się z żywicy epoksydowej, rozcieńczalnika i/lub elastyfikatora, utwardzacza oraz korzystnie z napelniaczy i pigmentów według wynalazku charakteryzuje się tym, że jako żywicę epoksydową zawiera eter glicydylowy bisfenolu A o liczbie epoksydowej od 0,3 do 0,58 gramorównoważnika grup epoksydowych na 100 g, a jako rozcieńczalnik, a zarazem elastyfikator zawiera żywicę epoksydową o liczbie epoksydowej od 0,3 do 1,0 gramorównoważnika grup epoksydowych na 100 g, o wzorze ogólnym 1 i/lub 2, w którym n wynosi od

0 do 4, k wynosi 1 do 4, a R oznacza resztę alkoholu lub glikolu, w ilości od 0,5 do 30 części wagowych na 100 części wagowych użytej dianowej żywicy epoksydowej.

Jako utwardzacze wchodzące w skład kompozycji stosowane są korzystnie poliaminoamidy. Chemoodporny kit epoksydowy według wynalazku może być stosowany między innymi w elektrotechnice jako kompozycja hermetyzująca. (4 zastrzeżenia)

wzór 1

wzór 2

C09K

P. 212093

23.12.1978

Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Kraków, Polska (Iwo Nowotarski, Józef Raczkowski, Stefan Geroń, Andrzej zołna, Jan Pudło, Krzysztof Pudło).

Pluczka wiertnicza inwersyjna

Pluczki wiertnicze inwersyjne mają zastosowanie do wiercenia otworów wiertniczych metodą obrotową. Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia odporności temperaturowej płuczki.

Pluczka wiertnicza inwersyjna według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera w fazie olejowej produkt addycji tlenu etylenu do alkilofenolu, do amidu kwasu tłuszczowego w ilości około 25 l, emulgatora pochodzenia alkoholowego w postaci eteru alkilopolioksystylenowego lub eteru alkilopoliglikolowego w ilości około 50 l, komponent asfaltu z diatomitem w ilości 45 kg oraz w fazie wodnej il hydrofiiny w ilości około 30 kg, wodorotlenek sodu w ilości około 0,5 kg, chlorek sodu w ilości około 100 kg oraz tlenek wapnia w ilości około 12 kg, całość w odniesieniu do 1 m³ płuczki. (1 zastrzeżenie)

C10B

P. 211074

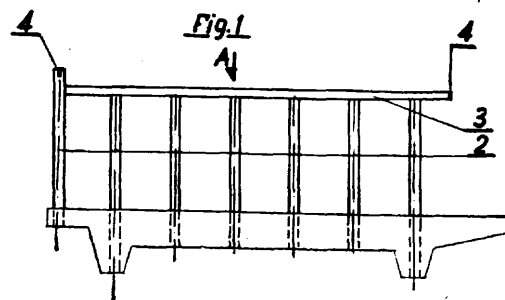
20.11.1978

Biuro Studiów i Projektów Urządzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt”, Katowice, Polska (Wiesław Gołębiowski).

Konstrukcja usztywniająca ubijnicę węgla na wsadnicy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji ubijnicy węgla, która umożliwi zwiększenie stopnia ubicia wsadu węglowego co powoduje zwiększenie wydajności baterii.

Konstrukcja ubijnicy węgla według wynalazku ma pionowe dźwigary (2) obejmujące ubijnicę (1) oraz poziome dźwigary blachownicowe (3) zamykające od góry dźwigary pionowe (2), przy czym dźwigary poziome (3) połączone są ze sobą ściągami (4) na początku i końcu ubijnicy (1). (1 zastrzeżenie)

C10B

P. 219666

16.11.1979

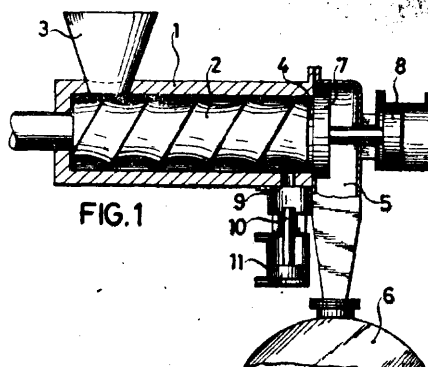
Pierwszeństwo: 18.11.1978 - RFN (nr P 28 50 121.5)

Werner und Pfeleiderer, Stuttgart, Republika Federalna Niemiec oraz VEBA OEL AG, Gelsenkirchen - Buer, Republika Federalna Niemiec.

Urządzenie do doprowadzania paliw stałych do reaktora do ciśnieniowego zgazowywania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia, które umożliwiałoby rozruch ze sprężonym gazem i nie wpłynęłoby niekorzystnie na miążkie rozdrobnienie paliwa stałego wymagane w przypadku reaktorów pyłowych.

Urządzenie ma otwór wyładowczy (4), który jest zaopatrzony w organ zamykający (7), a w obudowie (1) w pobliżu otworu wyładowczego (4), znajduje się prowadzący na zewnątrz otwór spustowy (9), wyposażony również w organ zamykający (10), przy czym organy zamykające (7, 10) otworu wyładowczego (4) i otworu spustowego (9) są uruchamiane na zmianę. (7 zastrzeżeń)

C10J

P. 211105

21.11.1978

Gulf Research and Development Company, Pittsburgh, St. Zjedn. Ameryki (John A. Paraskos, Edward W. Smith).

Sposób zwiększania wydajności paliwa w produkcie upłynniania węgla

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wydajności paliwa w produkcie upłynniania węgla za pomocą ekstrakcji asfaltów, żywicy i związków aromatycznych z produktów upłynniania węgla.

Sposób według wynalazku polega na zmieszaniu produktów upłynniania węgla z chlorowcowanym rozpuszczalnikiem alifatycznym w celu wytworzenia dwóch faz, z których jedna zawiera smołę a druga rozpuszczalnik i pozostałe produkty upłynniania węgla, oddzieleniu tych dwóch faz od siebie i podziałanie na fazę smołową drugim rozpuszczalnikiem w celu uzyskania asfaltenów, żywicy i/ albo związków aromatycznych, przy czym asfalteny, żywice i związki aromatyczne można dodatkowo przetworzyć na paliwa syntetyczne. (18 zastrzeżeń)

C10J P. 211106 21.11.1978

Gulf Research and Development Company, Pittsburgh, St. Zjedn. Ameryki (John A. Paraskos, Edward W. Smith).

Sposób oddzielania smoły i ciał stałych od produktów upłynnienia węgla

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania skutecznego i ekonomicznego sposobu oddzielania smół i ciał stałych od syntetycznych paliw ciekłych uzyskanych z przeróbki surowców węglowych takich jak węgiel kamienny, przy minimalnym zużyciu energii.

Sposób według wynalazku polega na zmieszaniu produktów upłynnienia węgla z chlorowcowanym rozpuszczalnikiem alifatycznym w celu wytworzenia dwóch faz, z której jedna zawiera smołę i ciała stałe, a druga rozpuszczalnik i pozostałe produkty upłynnienia węgla. (14 zastrzeżeń)

C10M P. 211070 18.11.1978

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Błachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Józef Gibas, Gerard Bekierz, Jerzy Zakrzewski, Jan Wachowicz, Jerzy Juzoń, Zdzisław Górecki, Ludomir Tokarzewski, Edward Kucowicz, Franciszek Slanina, Józef Pyka, Teresa Wolska, Józef Mucha, Christos Ginkowski).

Koncentrat **bezolejowy** do sporządzania płynów **hydraulicznych**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego składu koncentratu przeznaczonego do sporządzania wodnych roztworów płynów hydraulicznych stosowanych w hydraulice siłowej w przemyśle górnym, który umożliwi zwiększenie **bezpieczeństwa** pracy oraz obniżenie zużycia olejów mineralnych.

Koncentrat według wynalazku charakteryzuje się tym, że składa się z 20-30% wagowych produktu przyłączenia średnio 14 moli tlenu etylenu do 1 mola nonylofenolu, 10-20% wagowych glikolu dwupropylenowego lub etylenowego, 1,0-5,0% wagowych **ligninosulfonianu sodu**, 1,0-10% wagowych azotynu sodu, 0,1-0,8% wagowych benzotriazolu, 1,0-5,0% wagowych **trójetanolaminy**, 0,05-0,5% wagowych 40% wodnej emulsji olejów metylofenylosilikonowych oraz wody do 100% wagowych. (2 zastrzeżenia)

C10M P. 220922 28.12.1979
B29C

Centrum Naukowo-Produkcyjne Elektroniki Profesjonalnej „Unitra-Radwar”, Warszawskie Zakłady Radiowe „Rawar”, Warszawa, Polska (Włodzimierz Wielgopolan).

Srodek antyadhezyjny

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie takiego środka antyadhezyjnego, który byłby łatwy do nanoszenia na powierzchnię form metalowych i nie zawierał szkodliwych substancji.

Srodek antyadhezyjny charakteryzuje się tym, że składa się z 4-6 części wagowych wosku pszczelego, 3÷5 części wagowych ceryzyny, 6÷10 części wagowych pasty woskowej rozpuszczalnikowej i 2÷4 części wagowych ciekłej parafiny oraz 75÷85 części wagowych rozpuszczalnika, korzystnie ksylenu.

Srodek stosuje się głównie do rozdzielania tworzyw piankowych od form metalowych. (1 zastrzeżenie)

C11B P. 212098 23.12.1978

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Błachownia”, Kędzierzyn - Koźle, Polska (Alfons Rataj, Kazimierz Bodora, Gerard Bekierz, Krystyna Buczek, Robert Duszewski, Michał Doboszyński, Grzegorz Fabisiński).

Sposób wytwarzania jasnych wosków twardych

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania jasnych wosków twardych stosowanych głównie w przemyśle paściarskim oraz do produkcji środków czyszczących i szlifujących.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia intensywności barwy wosków uszlachetnionych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że **estryfikację** częściowo zrafinowanego i utlenionego wosku montanowego prowadzi się glikolem etylenowym użytym w **25-100%-wym** nadmiarze w stosunku do ilości stechiometrycznej, przy ciągłym mieszaniu do uzyskania produktu o liczbie kwasowej równej 60, po czym mieszaninę przemywa się, temperaturę obniża do **100-110°C** i oddziela się dolną warstwę glikolową, zawierającą składniki barwne od warstwy wosku jasnego. (1 zastrzeżenie)

C12D P. 217269 T 20.07.1979

Biuro Projektów Przemysłu Cukrowniczego „Cukroprojekt”, Warszawa, Polska (Alojzy Herman, Zbigniew Grochowski, Tadeusz Twaróg, Stanisław Kamiński, Jerzy Michalak, Maria Kutermankiewicz).

Sposób filtracji grzybni pleśni *Aspergillus niger*

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ułatwienia odfiltrowania grzybni z płynów po fermentacji cytrynowej.

Sposób filtracji grzybni *Aspergillus niger* polega na tym, że grzybnie z fermentacji cytrynowej powierzchniowej łączy się z brzeczką po fermentacji wgłębnej, dokładnie rozdrabnia i miesza, po czym rozdrobioną mieszaninę grzybni filtruje się na filtrze próżniowym obrotowym, odfiltrowaną grzybnię płucze się wodą i ponownie filtruje na próżniowym filtrze obrotowym. (1 zastrzeżenie)

C12D P. 217270 T 20.07.1979

Biuro Projektów Przemysłu Cukrowniczego „Cukroprojekt”, Warszawa, Polska (Alojzy Herman, Zbigniew Grochowski, Tadeusz Twaróg, Zenon Strójwąg).

Sposób produkcji kwasu cytrynowego metodą wgłębą

Celem wynalazku jest opracowanie sposobu produkcji kwasu cytrynowego charakteryzującego się niskim zużyciem ciepła.

Cel ten osiągnięto przez opracowanie sposobu polegającego na chłodzeniu **medii** produkcyjnych wodą pitną, a następnie wykorzystaniu ogrzanej wody pitnej do sporządzania nalewów i do ogrzewania kwasu cytrynowego przed podaniem do wyparek i warników. Powietrze suszące kwas cytrynowy podgrzewane jest za pomocą wody służącej do chłodzenia zacierów. Ponadto, kwas cytrynowy przed podaniem do wyparek i warników podgrzewany jest wodami kondensacyjnymi. (1 zastrzeżenie)

C12D P. 217271 T 20.07.1979

Biuro Projektów Przemysłu Cukrowniczego „Cukroprojekt”, Warszawa, Polska (Alojzy Herman, Zbigniew Grochowski, Tadeusz Twaróg, Stanisław Kamiński, Jerzy Michalak, Maria Kutermankiewicz).

Sposób propagacji grzybni i fermentacji głównej pleśni *Aspergillus niger*

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wysiewu czystej kultury do fermentorów głównych.

Sposób propagacji grzybni i fermentacji głównej pleśni *Aspergillus niger*, polega na tym, że hodowlę czystej kultury grzybni *Aspergillus niger* prowadzi się na rozcieńczonych brzeczkach z zawartością oko-

do 2% cukru z dodatkiem głównej ilości pożywek mineralnych i przy silnym napowietrzeniu i na prowadzeniu fermentacji głównej na gęstych brzeczczkach z zawartością powyżej 15% cukru z minimalną ilością pożywek mineralnych. (1 zastrzeżenie)

C12D P. 217272 T 20.07.1979

Biuro Projektów Przemysłu Cukrowniczego „Cukroprojekt”, Warszawa, Polska (Alojzy Herman, Zbigniew Grochowski, Tadeusz Twaróg, Zenon Strójwąs, Maria Kutermankiewicz).

Sposób fermentacji brzeczki cytrynowych metodą ciągłą

Zagadnieniem, które rozwiązuje wynalazek jest opracowanie ciągłego sposobu wytwarzania kwasu cytrynowego.

Sposób według wynalazku polega na tym, że czystą kulturę pleśni *Aspergillus niger* hoduje się w sposób ciągły w inkubatorach na rzadkich brzeczczkach z główną ilością pożywek mineralnych, zaś fermentacja główna przebiega również w sposób ciągły w fermentorach głównych, przy ciągłym dopływie zacieru gęstego z minimalną ilością pożywek oraz przy ciągłym dopływie czystych kultur pleśni w stadium najaktywniejszego rozwoju. (1 zastrzeżenie)

C12D P. 218559 T 27.09.1979

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Ryszard Heropolitański, Anita Inowolska).

Sposób wydzielania giberelin z odpadów ługów pokryształizacyjnych

Przedmiotem wynalazku jest sposób wydzielania giberelin z odpadowych ługów pokryształizacyjnych w acetonie, metanolu bądź w ich mieszaninie, o zawartości giberelin do 10%, pochodzących z rekryształizacji technicznych giberelin.

Sposób według wynalazku polega na tym, że wysokoolepkie ługi odpadowe rozcieńcza się wodą w stosunku 1:4—1:10 i po odparowaniu rozpuszczalnika organicznego pod zmniejszonym ciśnieniem pozostawia się wodną alkalizuje się do pH od 5,5 do 8,0 a następnie zakwasza przy ciągłym silnym mieszaniu do pH od 3,5 do 1,5. Po oddzieleniu smolistych zanieczyszczeń, giberelinę z roztworu wodnego wydziela się przez ekstrakcję rozpuszczalnikiem organicznym nierozpuszczalnym w wodzie, zagęszczenie i krystalizację lub przez zawrócenie roztworu wodnego do bulionu pofermentacyjnego. (1 zastrzeżenie)

C12G P. 210418 T 19.10.1978

Łańcuckie Zakłady Przemysłu Spirytusowego „Polmos”, Łańcut, Polska (Adam Pizło, Jacek Naróg).

Sposób otrzymywania likieru - kremu emulsyjnego jajowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wykorzystania produktu odpadowego w przemyśle spirytusowym, jakim jest białko jaj, do wyrobu likieru.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że cukier biały miesza się z białkiem jaj w proporcji korzystnie 2 : 1 oraz z roztworem wodnym 10% kwasu cytrynowego w ilości nie większej niż 1/30 w stosunku do użytego cukru, a otrzymaną mieszaninę pozostawia się na okres 30 minut. Z kolei mieszaninę tę ogrzewa się do temperatury 75°C i dodaje wody w ilości 1:1 w stosunku do użytego cukru, a po wymieszaniu podgrzewa się ją do temperatury nie wyższej niż 98°C i chłodzi do temperatury pokojowej. Następnie mieszaninę tę uzupełnia się białkiem surowym z wodą w stosunku 5 : 1 lub surowym białkiem,

wodą i żółtkiem w stosunku korzystnie 5:1:4 względnie samym żółtkiem, a po wymieszaniu wszystkich składników otrzymaną mieszaninę miksuje się z syropem, spirytusem i aromatami, których ilość zależy od żądanej masy gotowego kremu. (1 zastrzeżenie)

C13G P. 210807 07.11.1978

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia 189869

Świdnicka Fabryka Urządzeń Przemysłowych, Świdnica, Polska, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych „CEBEA” w Krakowie, Polska (Olgiard Ligęza, Bogdan Trzciniński, Wiesław Bala, Wiesław Raszkievicz).

Warnik cukrzycy z wymuszoną cyrkulacją

Przedmiotem wynalazku jest warnik cukrzycy z wymuszoną cyrkulacją mający układ samoczynnego przystosowania kąta natarcia łopaty śmigłowych (4) pracującego w rurze cyrkulacyjnej propelera.

Rozwiązanie według wynalazku pozwala uzyskiwać, odpowiednio zaprogramowaną kształtem krzywki intensywność wymuszania cyrkulacji cukrzycy - dostosowaną, według wymogów technologii, do aktualnej jej gęstości.

Łopaty śmigłowe (4) osadzone są w układzie wleczonym na trzpieniach (3), na których drugim końcu, wchodzącym do wnętrza korpusu propelera (1) osadzone są dźwignie (5) obciążone wspólnym pierścieniem obciążającym (7). Dźwignie (5) mają postać krzywki uformowanej tak, że wraz z wywołanym oporem cukrzycy obrotem łopaty śmigłowej (4) punkt podparcia pierścienia (7) przez dźwignię (5) oddala się, a tym samym rośnie wielkość momentu przeciwdziałającego skręcaniu łopaty (4). (2 zastrzeżenia)

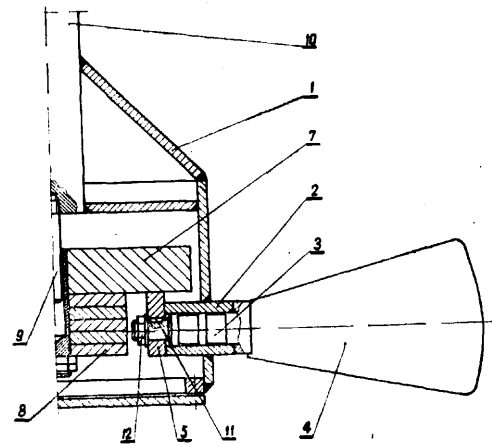

Fig. 2

C13K P. 219016 17.10.1979
C12G

Pierwszeństwo: 17.10.1970 - USA (nr 952071)

John Michaels Chambers, Westfield, Stany Zjednoczone Ameryki (John Michael Chambers).

Proces warzenia materiału skrobiowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie znacznego zmniejszenia ilości pary stosowanej do warzenia materiału skrobiowego w celu przygotowania go do dalszej przeróbki.

Proces warzenia materiału skrobiowego polega na tym, że miesza się skrobię z wodą, przetłacza się mieszaninę przez jeden lub więcej podgrzewaczy ogrzewanych parą pochodzącą z warnika i odparowa-

na rzutowo, którą wpuszcza się bezpośrednio do podgrzewaczy, po czym wprowadza się częściowo ogrzaną mieszaninę do wurnika, gdzie wpuszcza się parę o wysokim ciśnieniu dla ogrzania mieszaniny do końcowej temperatury warzenia i jednocześnie utrzymuje się wysokie ciśnienie poprzez ograniczenie wylotu wurnika, a następnie rzutowo odparowuje się mieszaninę w jednym lub kilku odpowietrzaczach, które w celu wykorzystania rzutowo odparowanej pary, połączone są z podgrzewaczem.

Wymagana ilość pary o wysokim ciśnieniu wynosi przy zastosowaniu jednego stopnia podgrzewania - 55%, dwóch stopni - 38%, trzech stopni podgrzewania - 29% ilości pary wymaganej w procesie konwencjonalnym. (17 zastrzeżeń)

C14C

P. 217159 T

13.07.1979

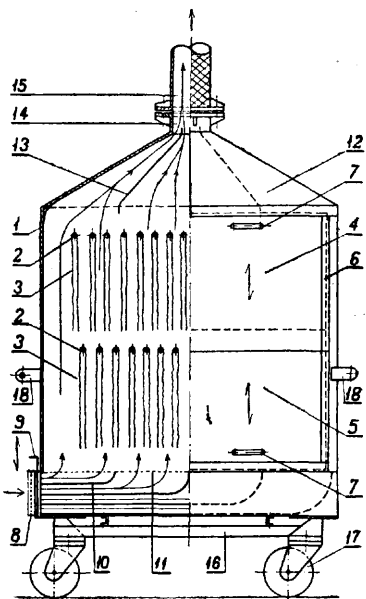
Biuro Projektów Przemysłu Skórzanego, Kraków, Polska (Tadeusz Augustyn, Zenon Kłapa, Alfred Roder, Adam Szewczyk).

Sposób i urządzenie do przygotowywania skór półofiksowanych do prasowania do operacji strzyżenia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie efektywnego skrócenia czasu oraz usprawnienia procesu przygotowywania skór półofiksowanych do operacji strzyżenia, a także poprawy warunków BHP.

Sposób według wynalazku polega na tym, że skóry przewieszają się na drążkach w szczelnej komorze, po czym inicjuje się intensywny, pionowo ukierunkowany i regulowany przepływ strumienia powietrza.

Urządzenie do stosowania tego sposobu ma obudowę w postaci szczelnej komory (1), w której zamocowane są jednostronnie do ściany poziome drążki (2) do przewieszania skór. W dolnej części komory (1) jest otwór wlotowy powietrza (8) regulowany zastawką (9), od którego prowadzone są kierownice (10) do dna siatkowego (11). Okap odciągowy (12) zamykający od góry komorę (1) ma kierownicę (13), przy czym w ścianie pionowej, przeciwległej i prostopadłej do drążków (2) znajdują się drzwi (4 i 5). Komora (1) wyposażona jest ponadto w podwozie (16) z kołami jezdnyymi (17) oraz ręczne uchwyty transportowe (18). (3 zastrzeżenia)

C21B

P. 212700

10.01.1979

Kombinat Metalurgiczny „Huta Katowice”, Dąbrowa Górnicza, Polska (Sławomir Pasierb, Jacek Łukaszewski, Eugeniusz Gawęda, Andrzej Kreczko, Adam Wolwender, Józef Marusiński, Jan Bartnik, Eugeniusz Niemczyk, Jan Jaworski, Ryszard Jainta).

Dysza chłodzona zwłaszcza dla wielkiego pieca

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia intensywności chłodzenia dyszy zwłaszcza dla wielkiego pieca.

W tym celu wprowadzono do przestrzeni wodnej dyszy wkładkę (2) o kształcie podobnym do kształtu przestrzeni wodnej dyszy (1). Wkładka (2) od strony pierścienia (3), dyszy (1) połączona jest z rurą dopływową, a w okolicy ryjka dyszy i na poboczniczy ma dyszki wypływowe (5) i (6) usytuowane skośnie do powierzchni chłodzonych, przy czym wkładka (2) za wyjątkiem ściany tylnej przy pierścieniu (3) usytuowana jest w stosunku do wewnętrznych ścianek dyszy w odległości nie większej niż 20 mm. (2 zastrzeżenia)

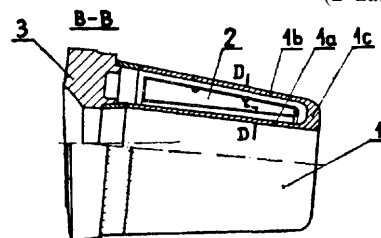

Fig 1

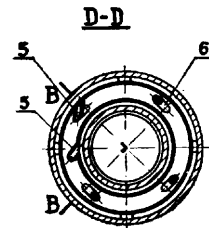

Fig 2

C21C

P. 219514

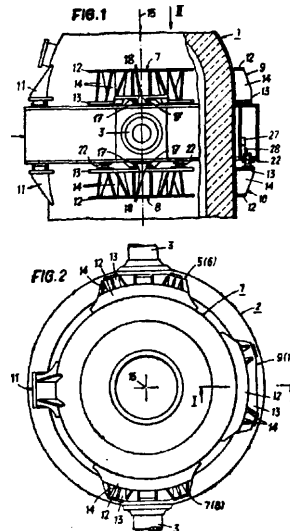
09.11.1979

Pierwszeństwo: 10.11.1978 - Austria (nr A 8050/78)

Voest-Alpine Aktiengesellschaft, Linz, Austria (Bernhard Enker, Rupert Berger, Manfred Eysn, Hermann Haslchner, Helmut Smejkal, Michael Sattler).

Przechylny konwertor

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji dużego konwertora, w którym luz między łapami wspornikowymi i nośnymi może być dowol-

nie duży i luz ten nie powoduje uderzeń przy przechyleniu konwertora i nie występują przy tym żadne siły, które obciążałyby dodatkowo pojemnik konwertora albo korpus nośny.

Przechylny konwertor charakteryzuje się tym, że zawiera pojemnik oparty za pomocą łap wspornikowych (5, 6, 7, 8, 9, 10) na korpusie nośnym (2) otaczającym płaszcz pojemnika. Pary łap wspornikowych są usytuowane naprzeciwko siebie po obu stronach korpusu (2). Co najmniej jedna łapa każdej pary łap wspornikowych (5, 6, 7, 8, 9, 10) jest podparta za pomocą siłownika hydraulicznego (22), którego tłok (30) przesuwany jest w kierunku wzdłużnej osi (15) pojemnika konwertora. (7 zastrzeżeń)

C21C

P. 219840

23.11.1979

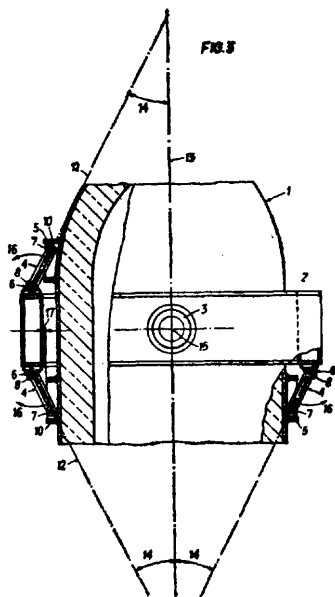
Pierwszeństwo: 27.11.1978 - Austria (nr A 8440/78)

Voest-Alpine Aktiengesellschaft, Linz, Austria (Bernhard Enkner, Rupert Berger, Manfred Eysn, Hermann Haslehner, Helmut Smejkal, Michael Sattler).

Konwertor przechylny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji konwertora, którego ułożyskowanie trójpunktowe zagwarantuje w każdym położeniu konwertora statyczną pewność podparcia oraz zwiększoną będzie odporność konwertora na mechaniczne uszkodzenia warunkowane zawieszeniem.

Konwertor przechylny z opasującym w pewnym odstępnie retortę konwertorową pierścieniem nośnym, mającym dwa diametralnie naprzeciw leżące czopy nośne, którego retorta połączona jest ruchomo z pierścieniem nośnym elementami łączącymi przejmującymi występujące rozciągania i naciski, charakteryzuje się tym, że retorta konwertorowa (1) ułożyskowana jest w pierścieniu nośnym (2) za pomocą trzech łączników przegubowych (4) nachylonych pod kątem do osi wzdłużnej (13), których przeguby (5, 6) zamontowane są każdorazowo na retorcie konwertorowej (1) i na pierścieniu nośnym (2), przy czym łączniki przegubowe **odchylne** są w płaszczyźnie utworzonej przez ich oś wzdłużną lub środkową (12) oraz oś wzdłużną (13) retorty konwertorowej. (8 zastrzeżeń)

C22B

P. 211121

20.11.1978

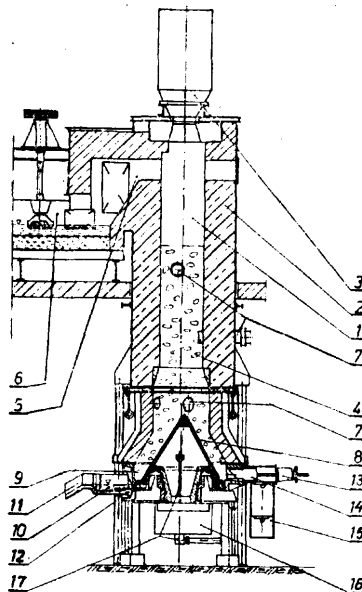
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Zakłady Mechaniczne „Zamet”, Tarnowskie Góry, Polska (Henryk Fik, Władysław Ptak, Maksymilian Sukiennik, Jan Mądry, Julian Blacha, Jan Smykal, Rudolf Kurek, Florian Szmidt, Waldemar Ortlieb, Lesław Kriger, Czesław Malinowski, Jan Witkowski).

Sposób wytwarzania cynku i ołowiu oraz piec do wytwarzania cynku i ołowiu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia zwiększenia stopnia odzysku cynku przy jednoczesnym zmniejszeniu kosztów energii.

Sposób według wynalazku, polega na redukcji spieku **i/lub** kawałkowego koncentratu cynkowo-ołowiowego za pomocą gazu redukcyjnego, najkorzystniej gazu ziemnego lub koksowniczego, który zastępuje całkowicie lub częściowo dotychczas stosowany koks, przy czym proces prowadzi się w temperaturze **niższej** od temperatury topnienia żużla.

Piec według wynalazku stanowi sztyw (1) wyposażony w dysze gazowo-powietrzne (7) usytuowane na kilku poziomach. W dalszej części sztywu (1) jest umieszczony obrotowy trzon (8) w kształcie stożka skierowanego wierzchołkiem ku górze i usytuowanego tak, że u dołu pieca pomiędzy poboczną sztyw (1) a podstawą stożka trzonu (8) znajduje się pierścieniowa przestrzeń (9). Na zewnętrznym obwodzie przestrzeni (9) jest usytuowana jedna lub kilka spustowych rynien (11) z zamknięciem syfonowym (12) oraz jeden lub kilka zespołów wygarniających (13), wyposażonych w zgarniacze (14). Obrotowy trzon (8) jest sprzęgnięty z zespołem napędowym (16) a wyposażony jest w układ chłodzenia (17). (2 zastrzeżenia)

C22B

P. 211147

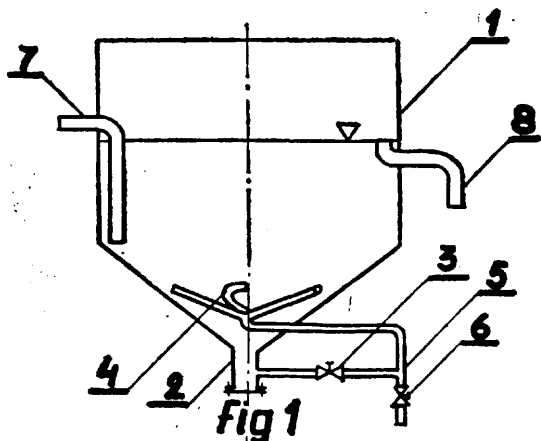
21.11.1978

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Huta Miedzi „Głogów”, Głogów, Polska (Piotr Romanowicz, Edward Kozłowski, Janina Potoczna, Tadeusz Kaczor, Leszek Olewiński).

Urządzenie do ługowania rud i szlamów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji urządzenia, która podwyższa niezawodność jego działania oraz obniża koszty eksploatacyjne prowadzonego w nim procesu.

Urządzenie do ługowania rud i szlamów, zwłaszcza szlamu anodowego stanowiącego produkt dodatkowy w procesie elektrorefinacji miedzi, ma postać cylindrycznego zbiornika (1) o stożkowym dnie, nad którym usytuowany jest układ (4) promieniście rozchodzących się rurek doprowadzających powietrze, zakrzywionych po okręgu, o wylotach skierowanych w jedną stronę, przy czym w dnie zbiornika (1) znajduje się otwór (2) wlotowy powietrza. (3 zastrzeżenia)

C22B P. 211984 19.12.1978

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Zbigniew Smieszek, Ryszard Chamer, Roman Wojciechowski, Czesław Mazanek, Aleksander Bogacz, Zbigniew Pachoń, Stanisław Musiał, Krzysztof **Lemański**).

Sposób odmiędziania żużli, zwłaszcza z procesów zawieszinowych w hutnictwie miedzi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia skuteczności odmiędziania żużli.

Sposób odmiędziania żużli, zwłaszcza z procesów zawieszinowych w hutnictwie miedzi, prowadzony metodą redukcji, z udziałem dodatków koagulujących, polega na tym, że jako dodatek koagulujący stosuje się miedź w postaci metalicznej lub w postaci stopu, w ilości uzależnionej od stopnia dyspersji miedzi w żuźlu. Miedź wprowadzana jest w postaci płynnej lub stałej, najkorzystniej w postaci **zgratulowanej**.

(2 zastrzeżenia)

C22B P. 218548 T 25.09.1979

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Zbigniew Koryciński, Stefan Gizicki).

Sposób przygotowania brykietów z koncentratów miedzi do przeróbki hutniczej w piecach szybowych do wytopu kamienia miedziowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawienia jakości brykietów z koncentratów miedzi stanowiących wsad do pieców szybowych w procesie wytopienia kamienia miedziowego.

Sposób według wynalazku polega na tym, że zbiornik magazynowy, korzystnie w postaci zasieku o dużej powierzchni, napełnia się brykietami usypywanymi w płaskie warstwy, które układają się kolejno jedna na drugiej. Korzystnym jest układanie brykietów za pomocą zsypu przesuwanego i podnoszonego w miarę wzrostu ilości warstw. Każdą warstwę usypuje się do grubości około 0,5 m, a odstęp czasu upływający pomiędzy układaniem kolejnych warstw w tym samym miejscu zbiornika wynosi co najmniej 2 godziny.

Po zapełnieniu w ten sposób całego zbiornika, można od razu przystąpić do jego opróżniania, lecz korzystniej jest rozpocząć opróżnianie zbiornika po upływie co najmniej 2 godzin po ułożeniu ostatniej warstwy.

Opróżnianie zbiornika **odbywa się** w systemie pionowym przez leje zsypane na taśmociągi. Brykiety wysypuje się aż do opróżnienia przestrzeni magazynowej ponad lejem pozostawiając jednak na końcu leje zapełnione brykietami.

(3 zastrzeżenia)

C22C P. 210711 03.11.1978

Huta im. M. **Buczka**, Sosnowiec, Polska (Romuald Barczyk, Jan Macuda, Marian Słaboszewski, Marek Szuliński, **Zygmunt** Kurz, Janusz Fila).

Stop staliwa na wykonanie walców hutniczych jednolitych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie takiego składu stopu, z którego wytworzone walce hutnicze charakteryzują się wysoką twardością i niską ścieralnością.

Stop staliwa na wykonanie walców hutniczych jednolitych, stosowanych w walcowniach dużych i średnich profili w klatkach wykańczających, charakteryzuje się tym, że ma wagowo następujący skład chemiczny: węgiel (1,8—2,20%), mangan (0,6—1,25%), krzem (0,7—1,4%), fosfor max. 0,1%, siarka max. 0,04%, chrom (0,85—1,65%), molibden (0,3—0,8%), bizmut (0,001—0,005%), wanad (0,05—0,1%), aluminium (0,2—0,4%), reszta żelazo. (1 zastrzeżenie)

C22C P. 211395 30.11.1978

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Hubert Sonek).

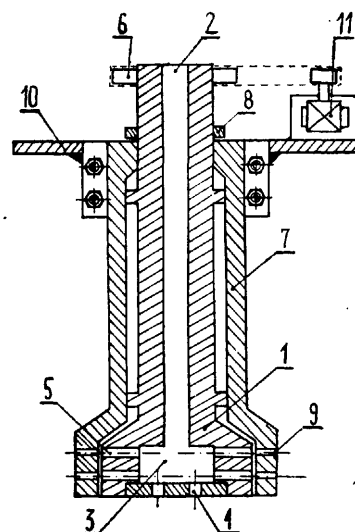
Sposób i urządzenie do wprowadzania stałych składników stopowych do kąpieli metalicznej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania dużego stopnia dyspersji przy małych stratach składników stopowych w kąpieli metalicznej.

Sposób według wynalazku polega na tym, że urządzenie w postaci wirnika w cylindrycznej obudowie zanurza się w kąpieli metalicznej, a następnie wirnik wprowadza się w **ruch** i do obracającego się wirnika wsypuje się **stałe** rozdrobnione składniki stopowe, przy czym szybkość obrotową wirnika dobiera się tak, aby spowodować zassanie kąpieli z kadzi do jego wnętrza poprzez otwory znajdujące się w dnie wirnika, a po roztopieniu i rozpuszczeniu składników stopowych w zassanej kąpieli, odprowadza się z wirnika wytworzone roztwory w wyniku działania siły odśrodkowej, poprzez boczne otwory wirnika i obudowy do kąpieli metalicznej **znajdującej się** w kadzi.

Urządzenie według wynalazku składa się z wirnika (1) poruszającego elektrycznie i obudowy (7). Wirnik ma wydrążony kanał (2) do wprowadzania składników stopowych zakończony komorą (3), w dnie której znajdują się otwory (4), a w ściankach otwory (5) usytuowane promieniowo w stosunku do osi obrotu.

(3 zastrzeżenia)

C22C P. 212076 21.12.1978

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Marek Cielieński, Kazimierz **Joszt**, Gustaw Zaborowski, Marian Sadowski).

Stop miedzi

Celem wynalazku jest opracowanie takiego składu chemicznego stopu, który zapewni uzyskanie wysokiej przewodności elektrycznej i cieplnej oraz zachowanie wytrzymałości mechanicznej w podwyższonych temperaturach, przy czym stop będzie wytwarzany prostszą technologią topienia i odlewania niż znane stopy.

Zgodnie z wynalazkiem stop zawiera wagowo: 0,01-1,5% Zn, 0,005—1,0 P, 0,001—0,5% Mg, przy czym stosunek sumarycznej zawartości magnezu i cynku do fosforu wynosi od 3 do 45, korzystnie od 3 do 20. Ponadto stop może zawierać Fe, Cr, Cd, Sn, Ni, Ag, Si, Mn, Ti.

Stop przeznaczony jest zwłaszcza na działki komutatorów, elementy styków elektrycznych, druty przewodzące itp. (3 zastrzeżenia)

C23C P. 212031 22.12.1978

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Tadeusz Zółciak, Józef Panasiuk, Jan Tacikowski, Ignacy Sułkowski).

Sposób obróbki cieplno-chemicznej detali ze stali konstrukcyjnych stopowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób obróbki cieplno-chemicznej detali, zwłaszcza kół zębatach, ze stali stopowych, przenoszących duże obciążenia w warunkach znacznego tarcia. Sposób według wynalazku polega na tym, że detale mechaniczne obrobione i normalizowane umieszcza się w piecu, dodatkowo nawęglą z fazy gazowej i następnie po przepłukaniu reorty gazem obojętnym poddaje działaniu atmosfery chromującej w temperaturze od 880°C do 950°C w czasie do 10 godzin. Po ochłodzeniu w strumieniu gazu obojętnego do temperatury perlitizacji ogrzewa się do temperatury austenitizacji. Powolną przemianę perlityczną i austenityczną powtarza się kilkakrotnie. Następnie wsad hartuje się i odpuszcza w temperaturze do 100° niższej od przyjętej dla danego gatunku stali.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia trwałości wyżej wspomnianych detali. (3 zastrzeżenia)

C23C P. 212033 22.12.1978

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Józef Panasiuk, Ignacy Sułkowski, Jan Tacikowski, Jan Zyśk).

Sposób obróbki cieplno-chemicznej narzędzi do pracy na gorąco

Przedmiotem wynalazku jest sposób obróbki cieplno-chemicznej narzędzi do pracy na gorąco, który polega na tym, że narzędzia po obróbce mechanicznej, procesie nawęglania i chromowania z fazy gazowej w atmosferze obojętnej kilkakrotnie, przynajmniej dwukrotnie, ogrzewa się do temperatury początku austenitizacji i ochładza do temperatury początku perlitizacji i następnie hartuje i odpuszcza w temperaturze niższej od 100°C od temperatury, przyjętej dla danych gatunków stali.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia trwałości wyżej wspomnianych narzędzi. (1 zastrzeżenie)

C23C P. 212585 03.01.1979

Politechnika Częstochowska, Częstochowa, Polska (Maciej Dziembowski, Józef Jasiński, Leopold Jeziorowski, Władysław Jonkisz, Marek Kubara).

Sposób obróbki cieplnej narzędzi i elementów konstrukcyjnych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie czystych powierzchni obrobionych cieplnie elementów - bez nadżerek i nalepień składnikami kąpielii.

Sposób według wynalazku polega na tym, że narzędzia i elementy konstrukcyjne, uprzednio wzbogacone powierzchniowo określonymi pierwiastkami lub związkami chemicznymi, poddaje się nagrzewaniu i wygrzewaniu w złożu fluidalnym, w którym czynnik fluidyzujący jest nośnikiem pierwiastków zabezpieczających obrabiane narzędzia i elementy konstrukcyjne przed wydyfundowaniem z ich powierzchni wzbogacających je pierwiastków. Po wygrzaniu elementów w temperaturze poniżej solidusu tworzywa, z którego są wykonane, elementy te chłodzi się z szybkością uzależnioną od przewodnictwa cieplnego zarówno rdzenia, jak i warstwy powierzchniowej elementów, korzystnie w złożu fluidalnym z atmosferą zawierającą pierwiastki zapewniające powstanie w tworzywie określonych składników strukturalnych, wpływających na podwyższenie własności eksploatacyjnych obrabianych elementów. Zahartowane narzędzia i elementy konstrukcyjne można dodatkowo poddać jedno lub wielokrotnemu odpuszczaniu. (1 zastrzeżenie)

C23F P. 210974 16.11.1978

Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Krzysztof Kaźmierski, Maciej Pilch).

Maska do selektywnego trawienia związku $A_{III}B_V$

Przedmiotem wynalazku jest maska do selektywnego trawienia związku $A_{III}B_V$ odporna na działanie wytrawiacza związku $A_{III}B_V$, która charakteryzuje się tym, że jest wykonana z innego związku $A_{III}B_V$ niż wytrawiony związek.

Maski według wynalazku stosuje się w technologii wytwarzania przyrządów półprzewodnikowych na związkach $A_{III}B_V$.

C25C P. 218629 T 27.09.1979

Biuro Projektów Przemysłu Metali Nieżelaznych „Bipromet”, Katowice, Polska (Antoni Wyrwała).

Urządzenie do przemieszczania anody elektrolizera

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia łatwego do przemieszczania anody bez obciążania zespołu katody.

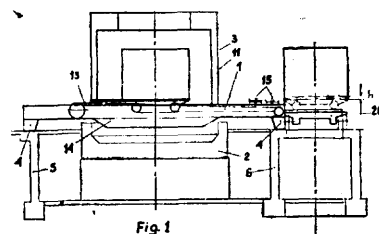

Fig. 1

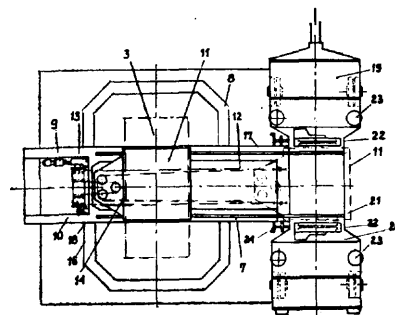

Fig. 2

Urządzenie według wynalazku ma liniową przesuwnicę (1) o nośnej konstrukcji (7) z końcowymi podpórnikami (4) i szynami (8) służącymi do przetaczania platformowego wózka (11), spiętego liniowym układem (12) i rolkowym układem (12) z bębniem (10) i napędem (9), oraz specjalną przyczepę (19) z obniżoną platformą (20) i szynami (21) do wtaczania na nią wózka (11), jak również bloki (22) podnoszenia hydraulicznego, śrubowe podpory (23) i śrubowe ściągiacze (24).

Urządzenie do przemieszczania anody ma zastosowanie przy elektrolizach typu Soederberga.

(2 zastrzeżenia)

C25C P. 218658 T 29.09.1979

Huta Metali Nieżelaznych „Szopienice”, Katowice, Polska (Leon Forner, Henryk Jurczyk).

Sposób usuwania magnezu w procesie elektrolizy cynku

Sposób według wynalazku polega na tym, że odcynkowany elektrolit odpadowy z elektrolizy cynku poddaje się odparowaniu a wytrącane siarczany praży się w temperaturach powyżej 850°C z dodatkiem reduktora. Powstający gaz przerabiany jest w fabryce kwasu siarkowego, zaś prażywo poddaje się ługowaniu. Nie-**rozpuszczalne** tlenki zawracane są do procesu ługowania blendy. Roztwór $MgSO_4$ przerabiany jest metodą ciśnieniową na $MgSO_4 \cdot H_2O$.

W metodzie według wynalazku nie powstają żadne odpady, unika się zanieczyszczenia środowiska trującymi ściekami.

(3 zastrzeżenia)

C25C P. 219819 22.11.1979

Pierwszeństwo: 24.11.1978 - St. Zjedn. Am. (nr 963,611)

Diamond Shamrock Corporation, Cleveland, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób zabezpieczania powierzchni metalicznej przed osadzaniem się biologicznych zanieczyszczeń oraz kamienia kotłowego

Przedmiotem wynalazku jest sposób zabezpieczania przed biologicznym zanieczyszczeniem i osadzaniem się kamienia kotłowego powierzchni metalicznych, głównie brązu zaworowego takiego jak tytan, w wodnych **układach** przewodzących prąd. Na powierzchniach, na których normalnie osadzają się takie zanieczyszczenia wytwarza się zgodnie ze sposobem według wynalazku trwałą powłokę **elektrokatalityczną**; anodowo polaryzuje się wymienioną powłokę, pokrywającą brąz zaworowy, w taki sposób aby uwalniał się na jej powierzchni jedynie tlen, korzystnie z szybkością co najmniej 4,66 milimola na metr kwadratowy na godzinę, nie uwalniając **zasadniczo** chloru.

(9 zastrzeżeń)

C25D P. 218414 T 18.09.1979

Centralne Laboratorium Akumulatorów i Ogniwo, Poznań, Polska (Marian Paszkiewicz, Anna Dudek).

Sposób impregnacji spiekanych, porowatych płyt dodatkowych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest taki dobór parametrów procesu, żeby zapewnił większą wydajność elektrochemiczną płyty oraz nieuszkodzoną **strukturę** porowatego szkieletu niklowego, a zatem większą wytrzymałość mechaniczną płyt w porównaniu z płytami impregnowanymi.

Sposób według wynalazku polega na polaryzowaniu katodowym prądem o gęstości 30 - 150 mA cm^{-2} w ciągu 5—60 minut w roztworach azotanu niklowego o gęstości 1,5—1,78 g cm^{-3} i pH 0,5—4 w temperaturze 40—100°C. Nasycone wodorotlenkiem niklowym płyty umieszcza się potem w wodnym roztworze 25% wodorotlenku potasowego. Następnie płyty płucze się i suszy. Cykl impregnacji, płukania i suszenia powtarza się 3—4 krotnie.

(1 zastrzeżenie)

C25D P. 219357 31.10.1979

Pierwszeństwo: 03.11.1978 - St. Zjedn. Ameryki (957,474)

Diamond Shamrock Corporation, Cleveland, St. Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania elektrody i elektroda do stosowania w procesach elektrochemicznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania elektrody mającej optymalne własności, która może być wytwarzana po kosztach akceptowalnych przemysłowo i stosowana w elektrolizerze o lepszych **charakterystykach** zużywania się w danym środowisku.

Sposób wytwarzania elektrody według wynalazku polega na tym, że na podłożu z metalu zaworowego z grupy obejmującej glin, molibden, niob, tantal, tytan, wolfram, cyrkon lub ich stopy, nakłada się półprzewodzącą powłokę pośrednią z ulegających termicznemu rozkładowi związków cyny i antymonu, zawierającą 0,1—30% wagowych **antymonu**, suszy się półprzewodzącą powłokę pośrednią, wypala półprzewodzącą powłokę pośrednią w atmosferze utleniającej w podwyższonej temperaturze przekształcając związki cyny i antymonu do ich odpowiednich tlenków i nakłada na powierzchnię półprzewodzącej powłoki pośredniej wierzchnią aktywną elektrolityczną powłokę składającą się ze związków manganu, wypala powłokę wierzchnią w atmosferze utleniającej do jej postaci tlenkowej, w temperaturze w zakresie 380—420°C

(11 zastrzeżeń)

Dział D

WŁÓKIENICTWO I PAPIERNICTWO

D01H P. 218461 T 21.09.1979
F16P

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Zgrzebnych i Czesankowych Wełny „BEFAMATEX”, Bielsko-Biała, Polska (Pior Kulawik, Zbigniew Janoszek).

Urządzenie zabezpieczające w strefie obrączki obsługi przędzarki lub skręcarki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia skutecznego zabezpieczenia obsługi przędzarki lub skręcarki przed obryzaniem olejem lub uderzeniem uszkodzonym biegaczem.

Urządzenie zabezpieczające w strefie obrączki obsługi przędzarki lub skręcarki obrączkowej, charakteryzuje się tym, że od przodu wrzeciona do uchwyty (2) obrączki (3) jest zamocowana **odchylna**, dwupołożeniowa osłonka (1) ze sprężyną (4) naciagową, rozpiętą ukośnie na odcinku osłonki (1) - uchwyt (2) obrączki (3) w przestrzeni pomiędzy tym uchwytem a zawiasą (5). Położenie robocze osłonki (1) ustala wypust (6), a położenie spoczynkowe dolne powierzchnia uchwyty (2) obrączki (3).

(1 zastrzeżenie)

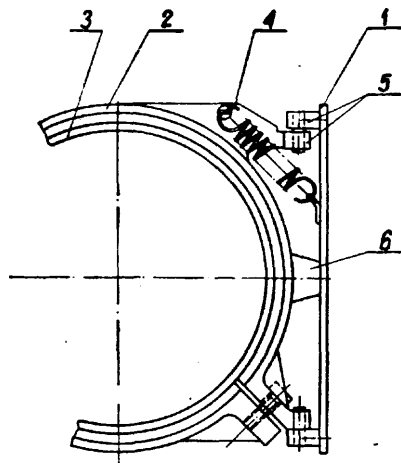

Fig. 1

D01H
F16N

P. 218462 T

21.09.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Zgrzebnych i Czesankowych Wełny „BEFAMATEX”, Bielsko-Biała, Polska (Piotr Kulawik).

Uchwyt obrączki przędzarki lub skręćarki do centralnego bezciśnieniowego smarowania obrączki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania uchwytu obrączki z odpowiednim elementem zapewniającym podawanie potrzebnej ilości oleju do obrączki.

Uchwyt obrączki przędzarki lub skręćarki do centralnego bezciśnieniowego smarowania obrączki, charakteryzuje się tym, że wybranie (3) w chwytowej części uchwytu (1) obrączki (2) przenika się z poprzecznym półotworem (4), do którego ściśle przylega rura (5) tak, aby dno (6) wybrania (3) było poniżej górnej zewnętrznej powierzchni (7) rury (5) z otworem (8) wypełnionej olejem (9). W oleju tym zanurzony jest przez otwór (8) jeden koniec paska (10), najkorzystniej z filcu, a drugi koniec paska (10) dociśnięty pokrywką (11) przylega na zakładkę do knota (12) na dnie (6) wybrania (3). Knot (12) ma ujście w obrączce (2) i doprowadza tam olej smarowniczy. Miejsce zakładki paska (10) z filcu z knodem (12) w wybraniu (3) uchwytu (1) tworzy indywidualny, wyrównawczy zbiorniczek oleju do smarowania obrączki (2). (1 zastrzeżenie)

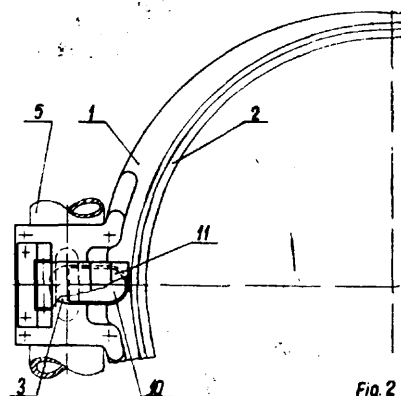
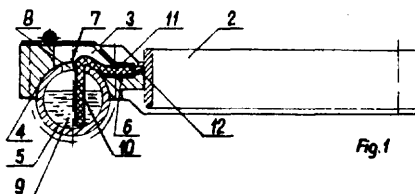

Fig. 2

D06B

P. 219816

22.11.1979

Pierwszeństwo: 22.11.1978 - Wielka Brytania
(nr 45621/78)

TBA Industrial Products Limited, Manchester, Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania taśmy transportowej ze ściślej tkaniny

Sposób wytwarzania taśmy transportowej ze ściślej tkaniny polegający na pokrywaniu rdzenia taśmy przenośnikowej ze ściślej tkaniny materiałem impregnującym, korzystnie PCW, przez poddanie rdzenia wielu kolejnym zmianom kierunku podczas zanurzenia w materiale, charakteryzuje się, że każdą zmianę kierunku wywołuje się przeprowadzaniem rdzenia po ogólnie zakrzywionym torze, mającym promień krzywizny znacznie mniejszy od 75 mm.

Promień krzywizny ustala się rzędu 35—40 mm.

(10 zastrzeżeń)

D06M

P. 217535 T

01.08.1979

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Edward Kubicki, Barbara Lipp-Symonowicz, Grzegorz Urbańczyk, Wiesława Urbaniak, Andrzej Filipiak, Krzysztof Wołowicz).

Sposób nadawania przewodnictwa elektrycznego włóknom poliakrylonitrylowym i modakrylowym

Zagadnieniem, które rozwiązuje wynalazek jest opracowanie takiego sposobu preparacji włókien, który nie wymagałby uprzedniego przygotowywania powierzchni włókna.

Sposób nadawania przewodnictwa elektrycznego włóknom poliakrylonitrylowym i modakrylowym według wynalazku polega na tym, że powyższe włókna, w czasie ich wytwarzania, w postaci taśmy włókien elementarnych po koagulacji i wypłukaniu z nich rozpuszczalnika, aktywuje się katalitycznie, najkorzystniej przy użyciu chlorku cynawego lub palladowego, a następnie poddaje się chemicznej metalizacji przy zastosowaniu kompleksowych związków metali, takich jak miedź, nikiel, srebro, czy ołów, po czym taśmę wykańcza się w znany sposób. (2 zastrzeżenia)

D21C

P. 212114

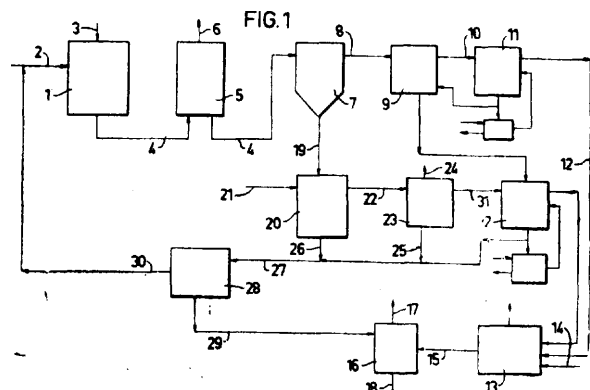
23.12.1978

SCA Development Aktiebolag, Sundsvall, Szwecja (Tord Emil, Sören Edmark).

Sposób pirolizy łągu posiarzynowego powstałego w metodzie siarczynowej wytwarzania celulozy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia odzysku związków chemicznych i ciepła.

Sposób pirolizy łągu posiarzynowego powstałego w metodzie siarczynowej wytwarzania celulozy, w którym prowadzi się dwustopniową pirolizę łągu posiarzynowego, odparowanego do zawartości co najmniej

40% suchej masy, według wynalazku polega na tym, że ług posiarzynowy wprowadza się w stanie rozpylonym, o średniej wielkości cząsteczek od 50—100 mikronów, do pierwszego reaktora (1), w którym prowadzi się pirolizę z dodatkiem paliwa olejowego, w temperaturze od 650°C do 800°C, przy czym znaczna część siarki zawartej w ługu posiarzynowym przechodzi w siarkowodór. Mieszaninę (4) gazu i pyłów powstałą w pierwszym reaktorze (1) doprowadza się do wymiennika ciepła (5), gdzie następuje ochłodzenie

mieszaniny (4) i korzystnie generacja pary wodnej (6). Następnie oddziela się pył (19) od gazu (8) zawierającego siarkowodór, po czym pył (19) zawierający węgiel i węglan sodu jest doprowadzany do drugiego reaktora (20), korzystnie stanowiącego cyklonowy generator gazu, gdzie poddaje się węgiel gazyfikacji przy doprowadzeniu powietrza i niewielkiej ilości pary wodnej, w temperaturze wyższej lub niższej od temperatury topnienia węgla sodowego, utrzymując w reaktorze atmosferę redukcyjną. (6 zastrzeżeń)

Dział E
BUDOWNICTWO; GÓRNICTWO

E01D P. 212916 19.01.1979
E04G
E66F

Przedsiębiorstwo Budowlano-Montażowe Hutnictwa - Lubin, Polska (Wacław Minta, Bogumił Majchrzak).

Sposób montażu ciężkich konstrukcji metalowych, zwłaszcza suwnicy pomostowej i urządzenie do stosowania tego sposobu

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest podnoszenie konstrukcji metalowej na żadaną wysokość bez użycia ciężkiego sprzętu.

Sposób montażu według wynalazku i urządzenia do stosowania tego sposobu przeznaczone są głównie do podnoszenia suwnic pomostowych oraz ciężkich elementów mostów przeładunkowych, suwnic bramowych, dźwigów portowych, mostów drogowych i kolejowych oraz wiaduktów.

Sposób montażu polega na tym, że do jednego i drugiego końca ciężkiego elementu konstrukcji metalowej, znajdującego się w pozycji wyjściowej instaluje się urządzenie do podnoszenia na wysokości nieco powyżej poziomu, po czym zawieszają się na konstrukcji budynku lub hali przemysłowej albo na belce zbiorczej zainstalowanej co najmniej na jednym maszcie montażowym - ciągną, które dolnymi końcami przetyka się belkę nośną urządzenia do podnoszenia, zainstalowaną najdogodniej symetrycznie w osi ciężkości podnoszonej konstrukcji. Następnie pod belką nośną na ciągną nakładają się cylindryczne tłoki układu wyrównawczego obciążenia, po czym pod te tłoki nakładają się na ciągną szczęki podnośników hydraulicznych kroczących (samowznoszących), a po napełnieniu medium nośnym układu wyrównawczego obciążenia wysuwa się cylindryczne tłoki najdogodniej do połowy wysokości skoku szczęk podnośników hydraulicznych.

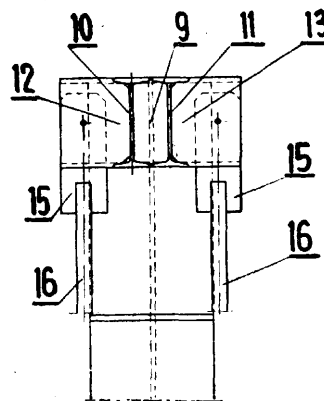

Fig. 7

Po włączeniu ciśnienia szczękami podnośników hydraulicznych podnosi się równomiernie oba końce elementu konstrukcji metalowej na żadaną wysokość.

Urządzenie do podnoszenia ciężkich konstrukcji metalowych ma belkę nośną (1) zaopatrzoną w pionowe otwory (7) usytuowane między dwoma kształtownikami.

Do belki nośnej (1) zamocowane są symetrycznie dwa słupki (2), przy czym górne końce słupków (2) przymocowane są rozłącznie do konstrukcji metalowej (3). Przez otwory (7) w belce nośnej (1) przechodzą zawieszony na ramionach (12, 13) ciągną (16) na których pod belką nośną (1) usytuowane są cylindryczne tłoki (17) układu wyrównawczego obciążenia. Pod cylindrycznymi tłokami (17) na ciągnach (16) zainstalowane są szczęki (18) podnośników hydraulicznych kroczących. (5 zastrzeżeń)

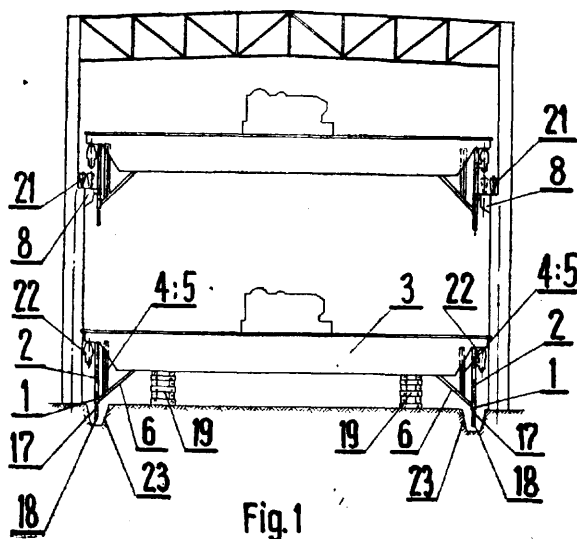

Fig. 1

E04H P. 212867 17.01.1979
E04B

Przedsiębiorstwo Budowy Szybów, Bytom, Polska (Hubert Skrzypulec, Roman Szczukiewicz Wojciech Pardecki).

Przenośny budynek magazynu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania magazynu o lekkiej konstrukcji łatwego do przetransportowywania na inny plac budowy.

Przenośny budynek magazynu przeznaczony do przechowywania w nim olejów i smarów na placach budów. Konstrukcję nośną budynku stanowi rama (1) wykonana ze spawanych profili stalowych, na której umieszczono spawany szkielet (2) budynku wykonany z rur. Szkielet (2) obłożono z boków falistą blachą (3) stanowiącą ściany budynku oraz pokryto dachem (4) wykonanym z tej samej falistej blachy (3). Wewnątrz budynek zaopatrzone w przegrodę (5), przystosowaną do dwuwarstwowego magazynowania beczek ze smarem oraz w przesuwne wejściowe drzwi (6) i uchylne okno (7). (2 zastrzeżenia)

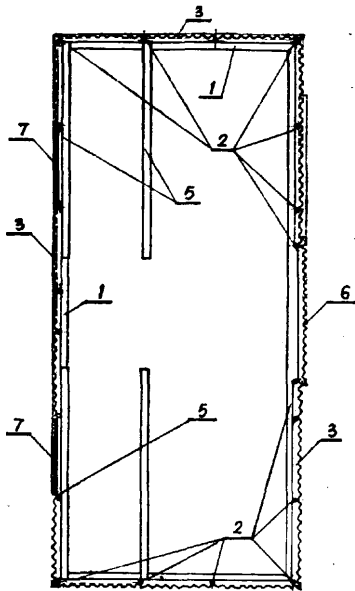

Fig. 2

E05C
E05F

P. 218434 T

18.09.1979

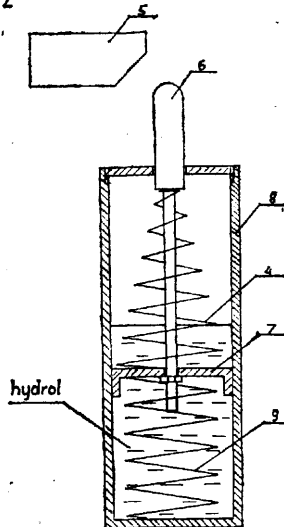
Edward Brudny, Bytom, Polska (Edward Brudny).

Samozamykacz z amortyzatorem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia trwałości samozamykania zwłaszcza w przypadku stosowania go do zamykania ciężkich drzwi.

Samozamykacz według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera przymocowaną do ościeżnicy krzywkę (5) oraz przymocowany do drzwi pojemnik płynu (8). W końcowej fazie zamykania drzwi krzywką (5) przesuwają trzpień (6) w dół, sprężyna amortyzująca (4) zostaje ściśnięta niwelując uderzenie. Przy otwarciu drzwi krzywką (5) przestaje działać a sprężyna podnosząca (9) podnosi tłoczek, sprężynę amortyzującą (4) i trzpień (6) do góry. (1 zastrzeżenie)

Rys.2

E21B

P. 212909

19.01.1979

Przedsiębiorstwo Poszukiwań Nafty i Gazu, Wołomin, Polska (Stanisław Stasiak, Edward Derewecki).

Mufa do wielostopniowego cementowania, uszczelniona związanym zaczynem cementowym

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie pełnej szczelności oraz możliwość wyeliminowania specjalnych klocków do cementowania.

Mufa do wielostopniowego cementowania, uszczelniania związanym zaczynem cementowym, stosowana jest do wielostopniowego cementowania kolumn rur okładzinowych, zwłaszcza w przemyśle naftowym. Mufa utworzona jest z ukształtowanej rury grubościenniej oraz obejmującej ją rury zewnętrznej stanowiącej osłonę labiryntu przestrzeni pierścieniowej. Zaczyn cementowy w zamkniętym labiryncie, pomiędzy korpusem (01) i rurą osłonową (02) stanowi główne uszczelnienie mufy. Labirynt pierścieniowo-śrubowy jest zamykany przy pomocy tłoka pierścieniowego (07) i klapki (20, 23). Dodatkowym ważnym elementem nowego rozwiązania, jest wprowadzenie sterowania mufą, dwoma jednakowymi, typowymi klockami **gumowo-żeliwnymi**. (1 zastrzeżenie)

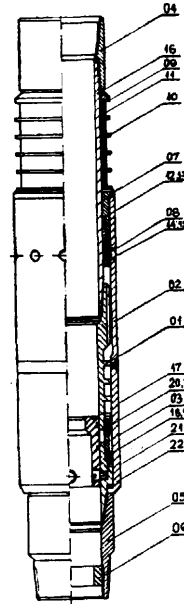

fig 1

E21C

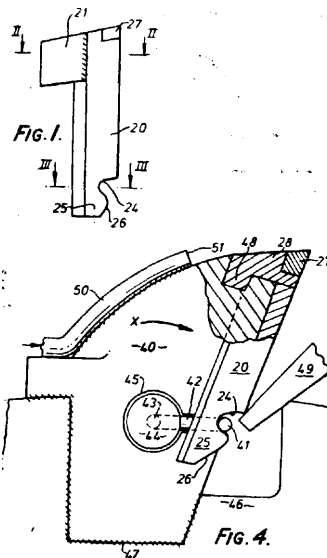
P. 199802

21.07.1977

Pars Engineeng Company Limited, London, Wielka Brytania.

Nóż wrębowy i układ noży wrębowych zwłaszcza dla wrębiarki skalnej

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest takie ukształtowanie noża wrębowego i uchwytu w układzie noży, które nie powodują częstego uszkodzenia elementów w czasie pracy.

Nóż wrębowy którego korpus zawiera krawędź tnącą na jednym brzegu korpusu z zakończeniem tnącym, **charakteryzuje** się tym, że korpus (20) ma osadzoną na jednym zakończeniu nakładkę (21, 28) wysuniętą ku tyłowi z korpusu (20).

Układ noży wrębowych zawiera uchwyt noży wrębowych z krawędzią natarcia dla utrzymania noży wrębowych mających zakończenie tnące na jednym ich zakończeniu. Układ według wynalazku ma największy rozmiar noża wrębowego poprzeczny do przedniego kierunku ruchu noża wrębowego przyległy do zakończenia tnącego, nie mniejszy niż odpowiadający jemu rozmiar uchwytu noża wrębowego. (27 zastrzeżeń)

E21C P. 218460 T 21.09.1979

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Józef Ziebur, Roman Regulski, Otto Meinhardt, Brunon Kula, Romuald Duda).

Elastyczny sztuczny strop do wielowarstwowego wybierania z zawałem grubych pokładów węgla

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest możliwość stosowania raz wykonanego sztucznego stropu do wybierania dwu lub więcej warstw niższych bez ograniczenia w czasie.

Sztuczny strop według wynalazku należy do grupy rozwiązań umożliwiających warstwową eksploatację z zawałem grubych pokładów węgla.

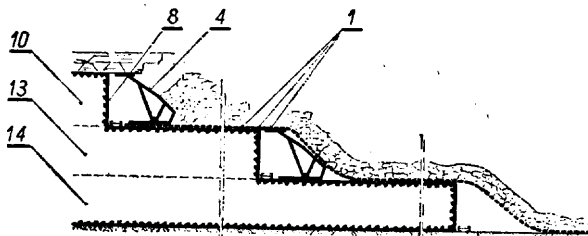

fig. 1

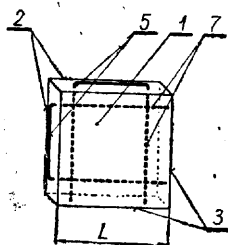

fig. 3

Strop składa się z elementarnych płytowych elementów (1) o długości (L) równej głębokości pojedynczego zabioru lub krokowi obudowy (4). Przyległe boki (2) każdego elementu (1) są ścięte do góry pod kątem zbliżonym do 45° i zaopatrzone w zawieszania (5), a drugie przyległe boki (3) tego elementu są ścięte pod tym samym kątem w dół i zaopatrzone w zaczepy. Zawieszania (5) stanowią wystające z płytowych elementów (1) końcówki zbrojeniowych prętów (7) zbliżonych kształtem do litery „U” których ramiona wystające drugostronnie z tych elementów są wygięte w kształcie zbliżonym do odwróconej litery „S” dla tworzenia zaczepów. (2 zastrzeżenia)

E21F P. 208123 30.06.1978

Kopalnia Węgla Kamiennego „Murcki”, Katowice, Polska (Zygmunt Kirejczyk, Henryk Gil, Antoni Goszcz, Stanisław Jaśkowski).

Sposób wyznaczania odległości pomiędzy frontami ścian prowadzonych równoległe w oparciu o pomiar zmian elektrycznego oporu węgla

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego dokładne wyznaczenie optymalnej odległości między frontami ścian zarówno pod względem bezpieczeństwa, jak i ekonomicznym. Sposób według wynalazku polega na pomiarze zmian elektrycznego oporu węgla przed frontem ściany wyprzedzającej jeszcze przed uruchomieniem ściany wyprzedzającej lub poza zasięgiem jej wpływów i wyznaczeniu na podstawie wyników pomiarów szerokości strefy spękań, miejsca występowania maksymalnych naprężeń oraz zasięgu wpływu eksploatacji. (2 zastrzeżenia)

E21F P. 218403 T 19.09.1979

Główny Instytut Górnictwa Katowice, Polska (Marian Paczkowski, Wiesław Kozik).

- Przeciwybuchowa przepustnica do gazów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie samoczynnego i szczelnego zamykania lutniociągu w razie zawału albo wybuchu gazów pożarowych lub metanu, uniemożliwiając przeniesienie się wybuchu do agregatu gaśniczego.

Udało się to osiągnąć za pomocą przeciwybuchowej przepustnicy do gazów wyposażonej w kołową płytę (4), w której osi czopów (5, 6) na oddzielnych czopach (9, 13) jest ułożyskowana dodatkowa płyta (12). Wystająca na zewnątrz końcówka czopa (9) płyty (12) jest zaopatrzona w ryglujący zamek do ustalania jej położenia, mający postać ramienia (10), w którym jest umieszczony zapadkowy trzpień (11) ze sprężyną (17). (2 zastrzeżenia)

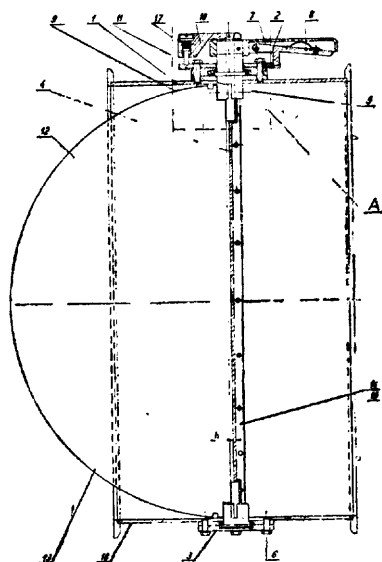

Fig. 1

Dział F

MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F02B
F01C

P. 211291 T

28.11.1978

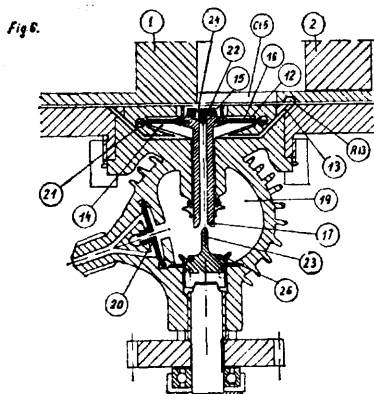
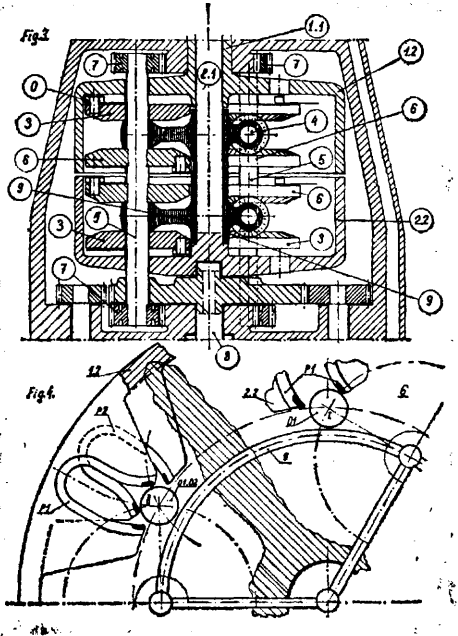
Ryszard Sobiecki, Gdynia, Polska (Ryszard Sobiecki).

Silnik spalinowy z wtryskiwaczem automatycznym i wirującymi tłokami (wirującym cylindrem)

Przedmiotem wynalazku jest wysokoprężny silnik rotacyjny oraz wtryskiwacz paliwa do tego silnika.

Silnik według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma wirujące równą prędkością w przeciwnych kierunkach koła zębate (3 i 6) osadzone w jednej osi jeano nad drugim, zazębiające się z kołem zębatym (4) umieszczonym pomiędzy nimi, które obracane są przez odpowiednie cylindry krzywkowe (1.2 i 2.2) połączone z tłokami (1 i 2), powodując obrót pierścienia nośnego (9), na którym wszystkie te koła są ułożyskowane oraz obrót wału głównego zdawczego (8), który to wał połączony jest dźwignią poprzez wałek (5) z pierścieniem nośnym (9).

Wtryskiwacz automatyczny bezpośredniego działania do silników wysokoprężnych rotacyjnych, umieszczony bezpośrednio w gładzi komory spalania, charakteryzuje się tym, że ma tłoczek (17) z wydrążonym kanałem, w świetle którego znajduje się zaworek (20), który to tłoczek oddziela komorę spalania od komory paliwowej wtryskiwacza (19), w której to komorze paliwowej znajduje się zaworek (20) odcinający ją od przewodu paliwowego, oraz przesuwna w osi iglica (23) wychodząca w światło kanału wydrążonego w tłoczku (17). (14 zastrzeżeń)

F04B
F16H

P. 218654 T

29.09.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Swidnik” Swidnik, Polska (Edward Franczak).

Mechanizm napędowy pompy przeponowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania dodatkowej przekładni, zmniejszenia gabarytów oraz ciężaru pompy przy jednoczesnym zachowaniu jej parametrów eksploatacyjnych.

Mechanizm napędowy pompy przeponowej, stosowanej szczególnie do aparatury ochrony roślin ma wielogarnbą krzywkę (1) osadzoną za pośrednictwem tulei (2) na napędowej osi (8). Napęd krzywki odbywa się poprzez sprzęgło (5). Krzywka (1) współpracuje z elementami obtaczającymi (10, 11) połączonymi za pomocą śrub (25, 27) z bocznymi płytami (12), które górnymi powierzchniami są połączone trwale z kołnierzem popycnacza (13). Wzdłużne wybranie (6) płyt (12) zabezpiecza maksymalny skok popychacza (13), zaś otwór (29) wraz z elementem sprężystym (23) służy do kompensacji błędów wykonawstwa krzywki (1) oraz rozstawu otworów mocowania elementów obtaczających (10, 11). (3 zastrzeżenia)

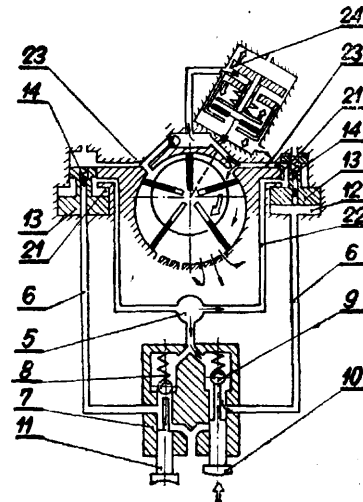

Fig. 2.

F15B
F66F

P. 212426

30.12.1978

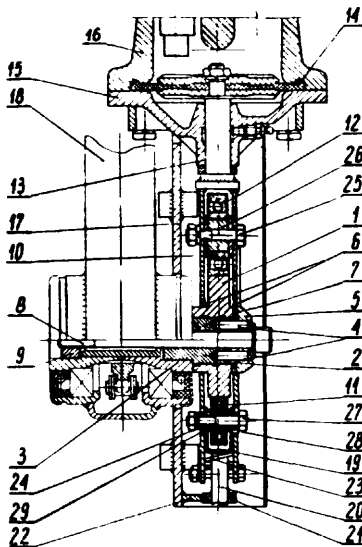
Fabryka Części Zamiennych Maszyn Górniczych „OMAG”, Oświęcim, Polska (Mieczysław Pszczółka, Wacław Gałat, Jan Kałęda, Kazimierz Rzepa, Kazimierz Życiński, Aleksander Kurdziel, Mieczysław Nasiek, Jan Łęgowski).

Wciągnik pneumatyczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zabezpieczenia wciągnika przed jego przeciążeniem w przypadku wzrostu ciśnienia w układzie zasilania.

W tym celu w gałęzi sterowania pomiędzy kadłubem sterowania (7) a komorą rozrządu (21) zabudowano zawór upustowy (14), przy czym dla uniknięcia rozbudowy układu zawory zostały wbudowane w tłoki (13) rozrządu (14).

Wynalazek eliminuje do minimum straty powietrza związane z nadmiarem ciśnienia. (3 zastrzeżenia)

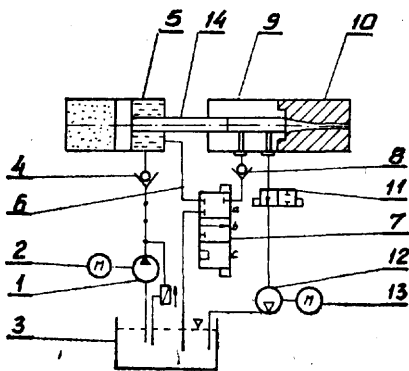
F15B P. 212527 30.12.1978
E21C

Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków, Polska (Zygmunt Kawecki, Stanisław Losiak, Ryszard Puchała, Antoni Kalukiewicz).

Układ hydrauliczny do wytwarzania strumieni impulsowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu o wysokiej sprawności i umożliwiającego formowanie strumienia cieczy o dużej energii.

Układ hydrauliczny do wytwarzania strumieni impulsowych ma dodatkowo cylinder niskociśnieniowy (5) multiplikatora połączony przez przewód sztywny (6), sterowany rozdzielacz szybko działający (7) i zawór zwrotny (8) z cylindrem wysokociśnieniowym (9) multiplikatora, którego cylinder (9) jest połączony z dyszą kumulacyjną (10). Ponadto sterowany rozdzielacz szybko działający (7) łączy również cylinder niskociśnieniowy (5) multiplikatora (3). (1 zastrzeżenie;

F15B P.212547 29.12.1978

Fabryka Zmechanizowanych Obudów Sciennych „FAZOS” Tarnowskie Góry, Polska (Stanisław Karmański, Wincenty Pretor, Jan Bomba, Adolf Drewniak, Henryk Gajda, Henryk Zych, Wolfgang Kropiwoda).

Siłownik hydrauliczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania siłownika nie powodującego niszczenia uszczelki.

Siłownik hydrauliczny ma zamknięcie przestrzeni pomiędzy cylindrem (1) i tłoczyskiem (11) za pomocą pakietu złożonego z tulei gniazdowej (3) mieszczącej, od strony wewnętrznej pierścień dystansowy (6), pierścień uszczelniający (5) i pierścień prowadząco-oporowy (4), zaś od strony zewnętrznej posiada rowek w którym umieszczony jest pierścień uszczelniający.

ja gniazdowa (3) z jednej strony opiera się o podcięcie (10) wykonane w cylindrze (1), zaś z drugiej strony dociskana jest pierścieniem mocującym (2), który w części wewnętrznej ma rowek (12) z umieszczonym w nim pierścieniem zgarniającym (13). Pierścień mocujący (2) połączony jest z cylindrem (1) w sposób rozłączny za pomocą przetyczki drutowej (7) lub innego znanego połączenia. (5 zastrzeżeń)

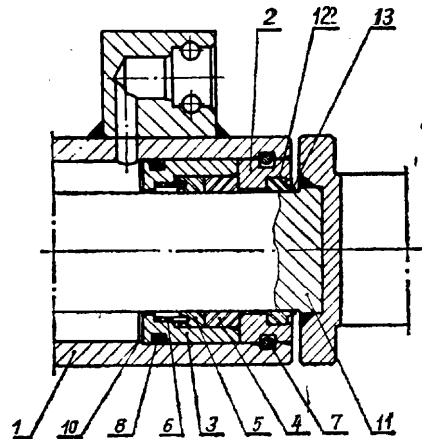

Fig. 1

F15B P.212550 30.12.1978

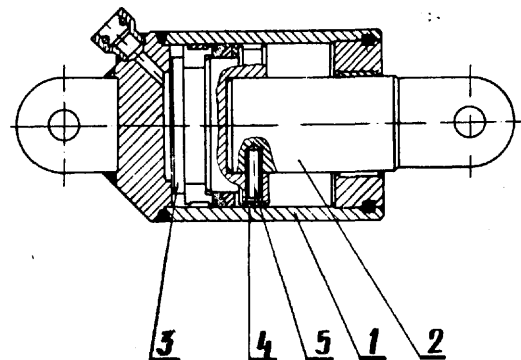
Fabryka Zmechanizowanych Obudów Sciennych „FAZOS”, Tarnowskie Góry, Polska (Adolf Drewniak, Wincenty Pretor, Eugeniusz Pyrek, Henryk Zych, Jan Bomba).

Siłownik jednostronnego działania

Przedmiotem wynalazku jest połączenie tłoka z tłoczyskiem w siłownikach jednostronnego działania.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia stosowania w siłownikach jednostronnego działania tłoka, w którym średnica jest większa od jego wysokości.

W cylindrze (1) siłownika jednostronnego działania umieszczony jest tłok (3), który połączony jest z tłoczyskiem (2) osadzonym w otworze ślepym tłoka (3) za pomocą elementu łącznego (5) w postaci kołka ustalającego. Element łączny (5) osadzony jest luźno w tłoku (3) i tłoczysku (2) w otworze znajdującym się pod pierścieniem (4) spełniającym jednocześnie rolę zabezpieczenia przed porysowaniem cylindra (1) przez element łączny (5) oraz rolę jednego z pierścieni ślizgowych pakietu uszczelniająco-prowadzącego tłoka (3). (4 zastrzeżenia)

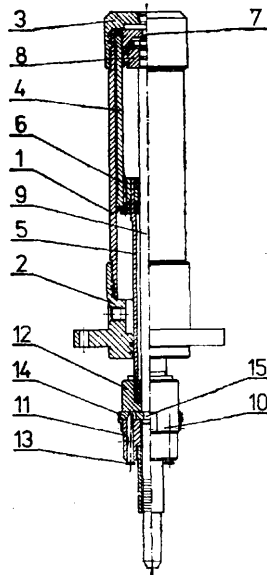

F15B P. 218535 T 25.09.1979

Fabryka Wagonów Pafawag, Wrocław, Polska (Zbigniew Tomys).

Siłownik hydrauliczny dwustronnego działania z jednostronnym wysuwem, zwłaszcza do kalibrowania tulejek

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie kalibrowania tulejek związanych z blachy i spawanych. Siłownik ma dwa tłoczyska (5, 9) umieszczone suwliwie jedno w drugim, przy czym na końcu tłoczyska zewnętrznego (5) osadzono mechanizm blokujący (10) wysuw tłoczyska wewnętrznego (9). Mechanizm blokujący (10) wykonano w postaci tulei z osadzonymi na obwodzie jej ścianki trzpieniami sterującymi (13) uruchamiające elementy blokujące (14), które wprowadzone w wyżłobiony kanał (15) w tłoczysku wewnętrznym (9) blokują jego wysuw. (2 zastrzeżenia)

F16B
B64C

P. 218570 T

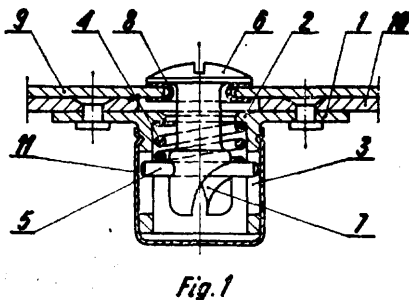
25.09.1979

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Mielec”, Mielec, Polska (Ryszard Henryk Jeż, Zygmunt Szczeciński).

Zamek szybkozłączny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji zamka zabezpieczającej poprawne i sztywne połączone części oraz długotrwałość przy częstych odkręcaniach.

Zamek szybkozłączny do mocowania dwóch części między sobą, zwłaszcza blach pokrywowych, pokryw, wzniesień statków powietrznych ma gniazdo zamka (1) zabudowane w części stałej konstrukcji w którym znajduje się sprężyna (4) zwojowa, podparta kołkiem (5) lub nitem (5) pływającym w otworach wzdłużnych (3). (2 zastrzeżenia)

F16C

P. 212613

03.01.1979

Biuro Projektów Przemysłu Metali Nieżelaznych „BIPROMET”, Katowice, Polska (Adam Czajkowski).

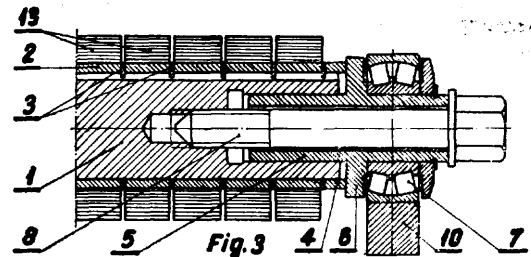
Sposób łożyskowania i podpierania końca trzpienia zwijarki oraz urządzenie do łożyskowania i podpierania końca trzpienia zwijarki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia szybkiego bezawaryjnego przemieszczenia pociętej partii kręgów, taśm z gładkiego trzpienia zwijarki na trzpień zasobnika kręgów i zwiększenia wydajności pracy.

Sposób polega na tym, że do mocowania tulei (2) nawojowych oraz do podpierania końca trzpienia (1), bierze się łożysko toczne (7) i mocuje do końca trzpienia (1), następnie bierze się przechylną podporę, przemieszcza w płaszczyźnie pionowej prostopadle do osi trzpienia (1) zwijarki, podpira od dołu łożysko (7) i blokuje podporę w tym położeniu.

W urządzeniu trzpień (1) zwijarki na całej długości roboczej ma jednakową zewnętrzną średnicę a wewnątrz trzpienia (1) jest centrycznie ukształtowany cylindryczny otwór i gniazdo gwintowe dla mechanizmu mocującego tuleje nawojowe, łożyskującego koniec trzpienia i podpierającego go.

Przechylnie ramie podporowe (10) jest całkowicie schowane w swym słupie podporowym w czasie przygotowywania trzpienia (1) zwijarki do nawijania. (2 zastrzeżenia)

F16D
B61H

P. 218620 T

28.09.1979

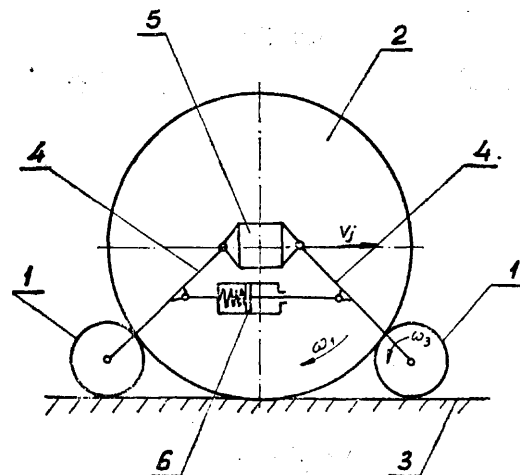
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Stanisław Pytko, Ryszard Dziób, Kazimierz Furmaniak).

Hamulec cierny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia budowy i niezawodności działania.

Hamulec cierny stanowi co najmniej jeden zespół hamujący zawierający krążek (1) przylegający pobocznicą do pobocznicy koła hamowanego (2) i do jego powierzchni jezdnej (3). Ramię (4), w którym jest ułożyskowany krążek (1), jest osadzone obrotowo w kadłubie połączonym z obudową (5) łożyska osi koła hamowanego (2), a ponadto z ramieniem (4) jest połączony siłownik (6) służący do wywołania odpowiedniego nacisku krążka (1) na koło hamowane (2) i na powierzchnię jezdną (3).

Hamulec jest przeznaczony zwłaszcza do pojazdów szynowych. (1 zastrzeżenie)

F16D
B61H

P. 219576

13.11.1979

Pierwszeństwo: 14.11.1978 - Wielka Brytania (44327/78)

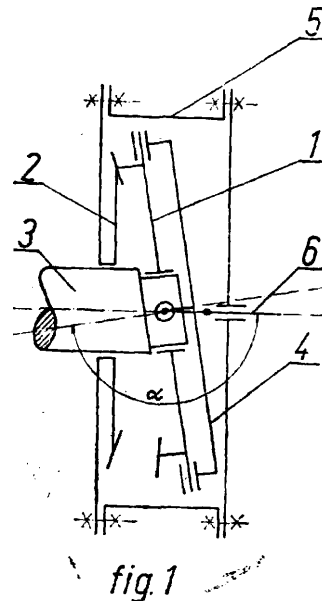
Lucas Industries Limited, Birmingham, Anglia.

Samozaciskowy rozporowy hamulec tarczowy pojazdu

Wynalazek **rozwiązuje** zagadnienie opracowania hamulca umożliwiającego kompensację zużycia okładzin ciernych na tarczach.

W hamulcu tarczowym typu rozporowego w obudowie (1) hamulca umieszczony jest automatyczny regulator (20). Regulator (20) zawiera wydłużoną rozprórkę (21), która działa pomiędzy promieniowymi występami (16), (18) na płytках dociskowych (6), (7), aby utrzymać płytki dociskowe (6), (7) we względnych położeniach kątowych, przy których **luzy** hamowania są utrzymywane w określonych granicach. W opisanej konstrukcji **rozprórki** (21) jest sprężona przy każdym końcu z odpowiednią płytką (6), (7) poprzez dźwignię (24), (25), która jest spychana do położenia neutralnego przez sprężynę (34). Obciążenie w sprężynie (34) jest wybrane tak, aby dźwignia (24), (25) mogła poruszać się kątowo wokół przegubowego połączenia (26), (27) z odpowiednią płytką (6), (7) i aby uniemożliwić dalsze zwiększanie skutecznej długości **rozprórki** (21) pod wpływem sił przenoszonych przez rozprórkę (21) na skutek ugięcia obudowy (1). Regulator jest zatem nieczuły na obciążenie w obu kierunkach obrotu tarczy. (7 zastrzeżeń)

się obracania się wału (3), koło (1) na skutek obtaczania się po kole (2) porusza się z prędkością obrotową n_2 przenoszona przez sprzęgło kątowe (4) na wał (6), która w zależności od prędkości obrotowej (n_1) wału (3) oraz przełożenia przedstawia się wzorem $n_2 = n_1 \cdot i$ (7 zastrzeżeń)

F16H

P. 212518

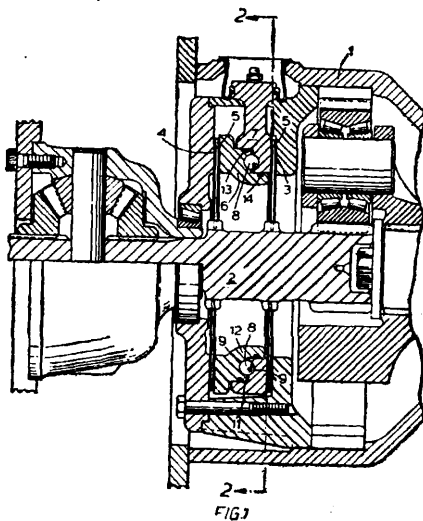
30.12.1978

Gdańskie Zakłady Remontowo-Montażowe Przemysłu Lekkiego, Gdańsk, Polska (Edward Gałkowski).

Koło rowkowe do pasów klinowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji koła rowkowego o dużej dokładności, uniwersalności konstrukcji, możliwości zestawiania dowolnych przekładni.

Koło rowkowe do pasów klinowych jedno- lub wielorowkowe składane z pojedynczych elementów, składa się z piasty (4) o profilu zewnętrznym odpowiadającym otworom wieńca (3) i **mającej** kołnierz oporowy, na którą nałożone są na przemian w żądanej ilości wieńce (3), składające się każdy z dwóch zgrzanych ze sobą kół z otworami kształtowymi w środku i z wyprofilowanym na średnicy zewnętrznej rowkiem pod pas klinowy, oraz przekładki (2) przy czym całość skrecona jest śrubami (5) poprzez podkładkę zabezpieczającą (1). (1 zastrzeżenie)

F16H

P. 210581

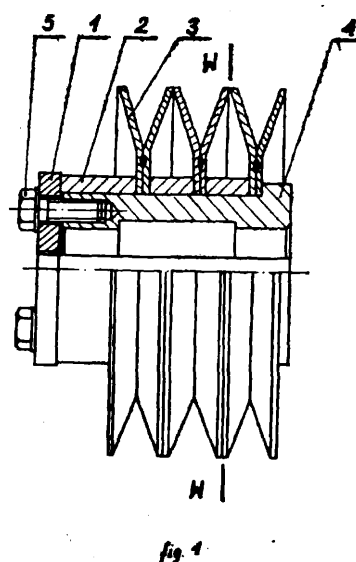
27.10.1978

Krakowska Fabryka Kabli i Maszyn Kablowych, Zakład Maszyn Kablowych, Kraków, Polska (Marek Malinowski).

Przekładnia obiegowa kątowna dodatnia

Przedmiotem wynalazku jest przekładnia obiegowa kątowna dodatnia do stosowania w budowie maszyn i urządzeń, mająca kierunek obrotów na wyjściu zgodny z kierunkiem obrotów na wejściu.

Przekładnia według wynalazku składa się z dwóch kół zębatach stożkowych (1) i (2) których osie przecinają się pod kątem 90° i w punkcie ich przecięcia leżą wierzchołki stożków podziałowych kół (1) i (2), przy czym koło (2) jest sztywno związane z nieruchomym korpusie przekładni (5), koło (1) jest ułożyskowane na wale (3), którego oś obrotu pokrywa się z osią obrotu koła (2) i jednocześnie koło (1) związane jest ze sprzęgłem kątowym (4) które ma wał (6) ułożyskowany w korpusie przekładni (5), tak że jego oś obrotu pokrywa się z osią obrotu wału (3), przy czym w cza-

F16J P. 212556 30.12.1978

Kombinat Maszyn Budowlanych „ZREMB” Zakład Badawczo-Rozwojowy, Poznań, Polska (Sławosław Przybyłowski).

Układ pneumatycznego uszczelniania wałów mieszadła, zwłaszcza podajników pneumatycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu, w którym ciśnienie powietrza doprowadzonego do korpusów uszczelniających jest takie samo jak ciśnienie panujące w zbiorniku mieszanki.

W układzie korpusy (5) i (10) uszczelnień wału (11) mieszadła wyposażone w króćce (6) i (9) połączone są przewodami powietrznymi (7) i (8) z rurą (3) doprowadzającą powietrze do zasypu (4) i połączoną bezpośrednio z zasypem (4) zbiornika (1). (1 zastrzeżenie)

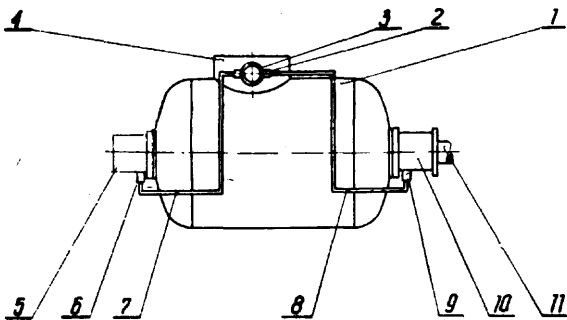

Fig. 1

F16K P. 212242 27.12.1978

Zaodrzańskie Zakłady Przemysłu Metalowego „ZASTAL”, Zielona Góra, Polska (Franciszek Rozalik).

Zawór do płynów zwłaszcza do płynów spożywczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania możliwości przedostawania się zanieczyszczeń do płynów szczególnie w warunkach kiedy płyny pobierane są przez wiele osób posiadających zabrudzone dłonie.

Zawór składa się z korpusu (1), w którym znajduje się kanał przelotowy.

Sterowanie zaworem odbywa się za pomocą dźwigni sterującej (2), umieszczonej pod rurką wylotową (5) i wyposażonej w otwór przez który płyn przelatuje.

Otwór w dźwigni sterującej (2) jest nie większy niż obrzeże naczyń, za pośrednictwem którego zawór jest sterowany.

Zawór przeznaczony jest zwłaszcza do urządzeń służących do wytwarzania płynów spożywczych.

(2 zastrzeżenia)

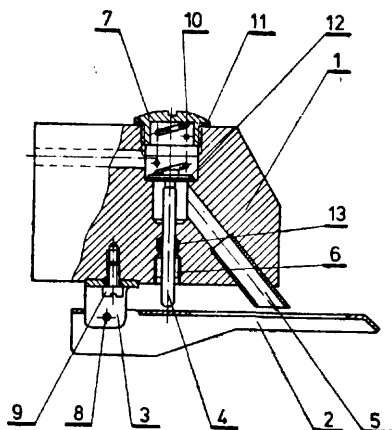

Fig. 1

F16K P. 212484 29.12.1978

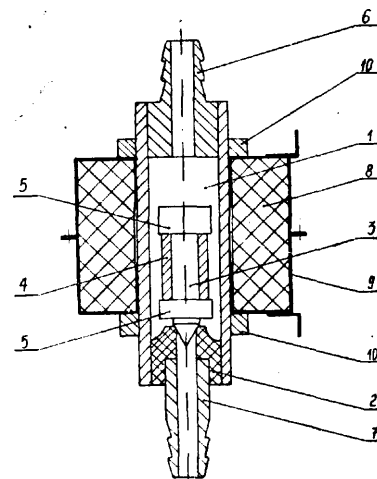
Instytut Włókien Chemicznych, Łódź, Polska (Ryszard Ancerowicz, Wiktor Grams, Józef Banasiak, Wojciech Pietkiewicz, Paweł Starostka).

Zawór elektromagnetyczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia budowy, niewrażliwości na drobne mechaniczne zanieczyszczenia przepływających mediów.

Zawór **elektromagnetyczny** do pracy w pozycji pionowej, szczególnie w układach do zdalczego automatycznego otwierania i zamykania przepływu agresywnych cieczy i gazów, wyposażony w organ zamykający otwierany pod wpływem zewnętrznego pola magnetycznego, charakteryzuje się tym, że zamykający organ (3) ma **usytuowany** na zewnętrznej powierzchni ferromagnetyczny pierścień (4) ustalony pierścieniami (5), przy czym otwieranie zaworu następuje pod wpływem pola magnetycznego oddziałującego na ferromagnetyczny pierścień (4), a zamykanie zaworu następuje działaniem ciężaru zamykającego organu (3) na elastyczne gniazdo (2).

(1 zastrzeżenie)

F16K P. 218579 T 26.09.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Mechanizacji Produkcji Zwierzęcej „Meprozet”, Gdańsk, Polska (Ryszard Borowski, Witold Oryszewski, Stanisław Stężala, Józef Karczmarczyk, Tadeusz Bujko).

Trójdrogowy zawór obrotowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia trwałości, szczelności braku martwych przestrzeni, wyeliminowania **występowania** uderzeń hydraulicznych przy jego przełączaniu.

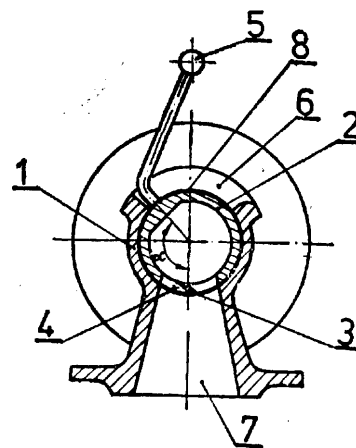

Fig. 2

Trójdrogowy zawór obrotowy jest przeznaczony zwłaszcza do rozdziału pasz płynnych na stanowiska hodowlane.

Składa się z korpusu (1) i umieszczonej w nim walcowej tulei (2) wykonanej z materiału sprężystego i posiadającej wzdłużne przecięcie (3). Tuleja (2) zaopatrzona jest w boczny otwór (4) i w zależności od położenia kąтового przesłania, lub otwiera króciec boczny (7). Do sterowania położeniem tulei (2) służy związana z nią dźwignia (5). (2 zastrzeżenia)

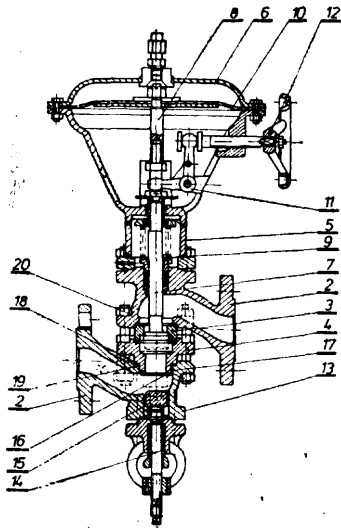
F16K P. 218664 T 29.09.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Armaty Przemysłowej, Kielce, Polska (Jerzy Szydziak, Edward Tarapata, Krystyna Kolus, Anna Marynowska).

Zawór spustowy

Zawór spustowy według wynalazku przeznaczony jest dla kotłów parowych do impulsowego otwierania i zamykania wypływu czynnika w celu usunięcia zanieczyszczeń.

Kadłub zaworu wykonany jest w postaci dzielonej i ukształtowany jest z dwóch części wykonanych z jednego odlewu lub odkuwki. Pomiedzy dwoma częściami kadłuba umieszczone jest wymienne siedlisko (3) i wkładka (4) umożliwiająca odcięcie czynnika na wejściu zaworu. (2 zastrzeżenia)

F16K P. 219174 24.10.1979

Pierwszeństwo: 24.10.1978 - Węgry (PA-1331)

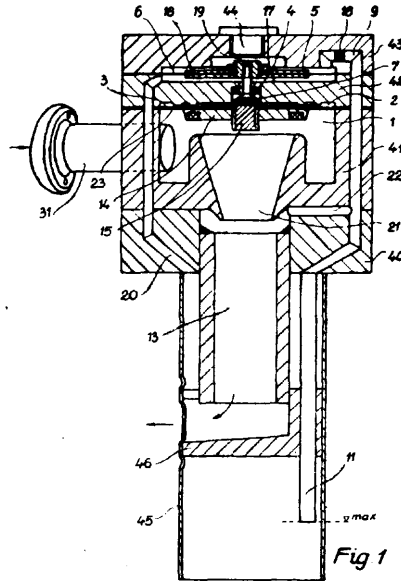
OMÜV Orvosi Műszer es Vasipari Szövetkezet, Törökbalut Munkacsy, Węgry (József Pataki, József Bucsi, Istvan Bona, Antal Koty, Ferenc Hidwegi, Andras Gazdag, Endre Szilvasi).

Zawór

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zaworu, przy działaniu którego nie jest potrzebna energia pomocnicza, nie trzeba więc rozbudowywać sieci energii.

Zawór zawiera kadłub składający się z części środkowej (41) nad którą usytuowana jest część górna (42) zamknięta u góry pokrywą (43). W części środkowej (41) kadłuba znajduje się komora przeponowa (1) połączona z otworem wypływowym (21). W części (42) kadłuba znajduje się komora przeponowa (4) a w pokrywie (43) komora przeponowa (5). Komorę przeponową (1) oddziela od komory przeponowej (2) przepona (3) wyposażona w grzybek (14) zaworu oraz otwór

przepływowy (23). Zawór zawiera również przepone (6) wyposażoną w grzybek (7) rozdzielający komory przeponowe (4, 5). Otwór wypływowy (21) łączy się z kanałkiem ssawnym (22), połączonym z jednej strony z rurką ssącą (11) a z drugiej z komorą przeponową (5). Komora przeponowa (4) łączy się z kanałkiem odprowadzającym (20) ciecz. (3 zastrzeżenia)

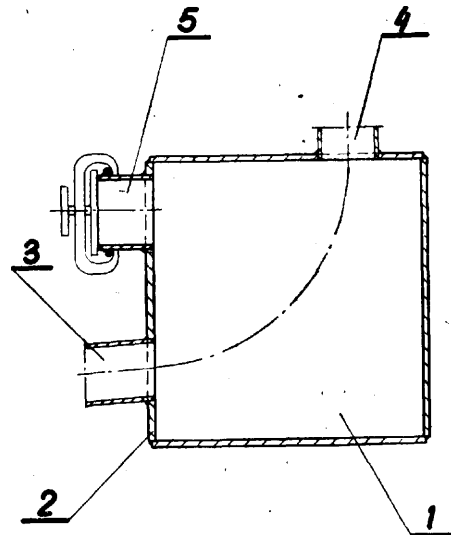
F16L P. 212370 30.12.1978

Zakłady Energetyczne Okręgu Południowego, Katowice, Polska (Edward Jaroszek).

Element łukowy rurociągu do transportu pneumatycznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia trwałości rurociągu.

W elemencie łukowym zastosowano zamiast klasycznego elementu łukowego rurociągu do transportu pneumatycznego, skrzynkę przelotową (1) prostopadłościenną wyposażoną w otwór wlotowy (3) w ścianie czołowej (2) i co najmniej jeden otwór wylotowy (4) w jednej z pozostałych ścian skrzynki przelotowej (1) oraz zamykany otwór (5) do czyszczenia. (1 zastrzeżenie)

F16L P. 212401 29.12.1978

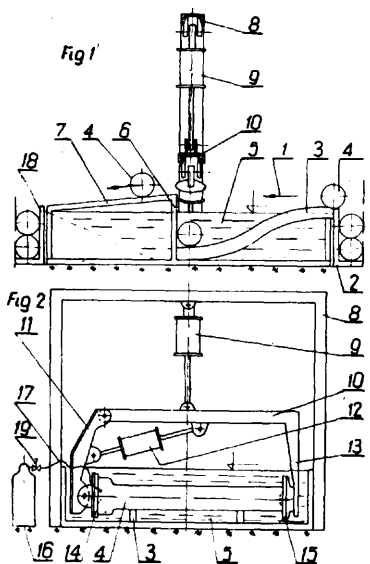
Koneckie Zakłady Odlewnicze im. Gw. Ludowej, Końskie, Polska (Jerzy Dziubiński, Stanisław Lefek, Jan Kargulewicz).

Sposób i urządzenie do badania wodnego rur

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skrócenia czasu badania, uniknięcia czynności odpowietrzania rury, **zautomatyzowania** i zmechanizowania podawania i odbioru badanych rur.

Sposób wodnego badania rur na ciśnienie i szczelność charakteryzuje się tym, że badaną rurę (4) najpierw zanurza się w cieczy (5), a następnie przykłada i dociska do bocznych końców rury (4) elastyczne uszczelki (14 i 15) zaś przez jedną z nich wprowadza się sprężone powietrze, a rurę (4) wraz z uszczelkami (14 i 15) podnosi się ponad poziom wody (5), obserwuje ewentualne wycieki wody, a następnie rurę (4) odstawia się najlepiej na **tocznio** i odejmuje uszczelki, po której to toczni (7) rura (4) toczy się i pozbywa wody.

Urządzenie do badania wodnego rur charakteryzuje się tym, że w kierunku technologicznym (1) badania rury kolejno są usytuowane: Zdawczy kosz (2), tocznia (3) dla badanych rur (4) której koniec jest zanurzony w wodzie lub innej cieczy (5), a przy końcu toczni (3) znajduje się spocznik (6) u góry ponad poziomem cieczy połączony z końcową **tocznią** (7) zaś w pionowej linii spocznika (6) na wsporniku (8) jest korzystnie wahlwie zawieszony **podnośy** siłownik (9) połączony z trawersą (10) której jedno pionowe ramię (11) jest ruchome, poruszane dociskającym siłownikiem (12), zaś na końcach ramion (13 i 11) trawersy (10) są umieszczone elastyczne uszczelki (14 i 15) z których jedna jest połączona ze źródłem sprężonego powietrza (16) giętkim przewodem (17). (2 zastrzeżenia)

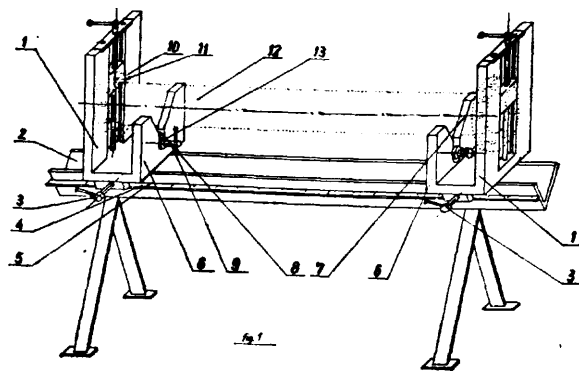
F16L P. 212600 03.01.1979

Wojskowe Zakłady Naprawcze, Elbląg, Polska (Józef Pęcina, Tadeusz Wojtczak).

Przyrząd do ustawiania i szepiania kołnierzy z rurą

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie prostopadłego ustawiania kołnierzy prostek rurowych z możliwością współosiowego ustawiania istniejących w kołnierzach otworów pod śruby.

Urządzenie wyposażone jest w dwie podstawy (1) osadzone względem siebie symetrycznie i przesuwne na wspólnej prowadnicy (2) mające mechanizmy (9) ustalające współosiowość otworów (10) kołnierzy (11) ustawianych na obu końcach rury (12), oraz w listwę (4) z podziałką (5). (3 zastrzeżenia)

F16L P. 218931 12.10.1979
F27B

Pierwszeństwo: 12.10.1978 - Stany Zjedn. Ameryki (950,633)
19.01.1979 - Stany Zjedn. Ameryki (4,629)
26.02.1979 - Stany Zjedn. Ameryki (14,497)

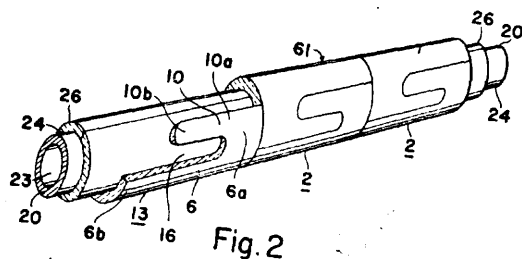
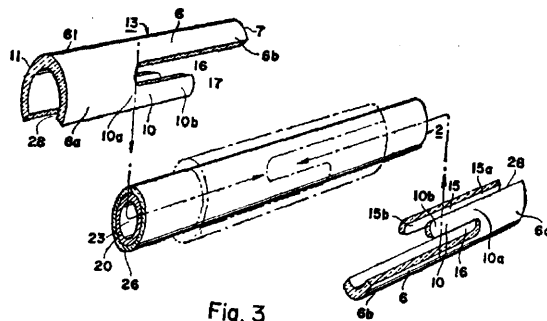
Frank Campbell, Jr., Houston, Stany Zjednoczone Ameryki.

Kształtka ogniotrwała z włókien ceramicznych do izolowania rury

Wynalazek rozwiązuje zagadnienia opracowania budowy kształtki ogniotrwałej, nadającej się do izolowania chłodzonych wodą rur w piecu metalurgicznym, wykonanej z lekkich włókien ceramicznych i mającej małą przewodność cieplną.

Kształtka ogniotrwała (13) stanowi część cylindra z segmentem korpusu (6), dwoma występami (10, 15) zdystansowanymi od siebie przez odpowiednie wycięcie (16), po obu stronach segmentu korpusu (6), przy czym pomiędzy oboma występami znajduje się pusta przestrzeń (28). Dwa identyczne segmenty umieszczone współosiowo naprzeciw siebie mocuje się na rurze w ten sposób, że segment korpusu (6) każdej kształtki ogniotrwałej (13) wchodzi ściśle w odpowiednią pustą przestrzeń (28) przeciwległej kształtki, a para występów (10, 15) jednej kształtki wchodzi ściśle w odpowiednią parę wycięć (16), przeciwległej kształtki, tak że powstaje zasadniczo cylindryczne pokrycie ogniotrwałe (2) wokół rury.

Kształtka taka nie wymaga żadnych dodatkowych środków do wspierania jej wokół rury. (10 zastrzeżeń)

F16L P. 212600 03.01.1979

Wojskowe Zakłady Naprawcze, Elbląg, Polska (Józef Pęcina, Tadeusz Wojtczak).

Przyrząd do ustawiania i szepiania kołnierzy z rurą

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie prostopadłego ustawiania kołnierzy prostek rurowych z możliwością współosiowego ustawiania istniejących w kołnierzach otworów pod śruby.

Urządzenie wyposażone jest w dwie podstawy (1) osadzone względem siebie symetrycznie i przesuwne na wspólnej prowadnicy (2) mające mechanizmy (9) ustalające współosiowość otworów (10) kołnierzy (11) ustawianych na obu końcach rury (12), oraz w listwę (4) z podziałką (5). (3 zastrzeżenia)

F16L
B32B

P. 219364

31.10.1979

Pierwszeństwo: 02.11.1978 - RFN (P2847423.9)
20.02.1979 - RFN (P2906397.6)

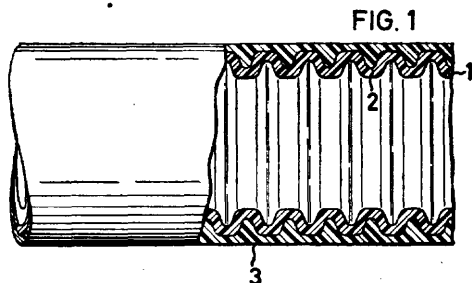
Hoechst Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Menem, Republika Federalna Niemiec).

Przewód paliwowy z zespolonego układu z tworzywa sztucznego oraz urządzenia zawierające ten przewód

Przedmiotem wynalazku jest przewód paliwowy z giętkiego, termoplastycznego zespolonego układu z tworzywa sztucznego.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przewodów paliwowych odpornych na działanie paliw zawierających metanol.

Wewnętrzna rura falista (1) z tworzywa sztucznego z polioksymetylenu albo z termoplastycznego poliestru okryta jest zewnętrzną rurą okładzinową (3) z tworzywa sztucznego z miękkiego polichloru winylnu. (4 zastrzeżenia)

F16N

P. 212519

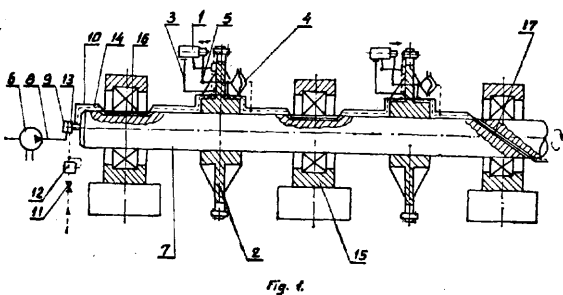
30.12.1978

Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków, Polska (Stanisław Pytko, Kazimierz Bednarek).

Układ do automatycznego smarowania łańcuchów będących w ruchu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania bardzo małego czasokresu cyklu pracy smarowania.

Układ do automatycznego smarowania łańcuchów będących w ruchu zawiera przy każdym kole łańcuchowym (2) hydropneumatyczny akumulator smaru (4) połączony ze smarownicą (1) oraz magistralą smarowniczą (10) i obrotowym przyłączem smarowniczym (9) a magistralą sprężonego powietrza (14) z obrotowym przyłączy-rozdzielaczem (13). Magistrale (10 i 14) w obrębie podpór łożyskowych (15) są umieszczone w podłużnych rowkach (16) lub skośnych otworach (17). (2 zastrzeżenia)

F21L

P. 218522 T

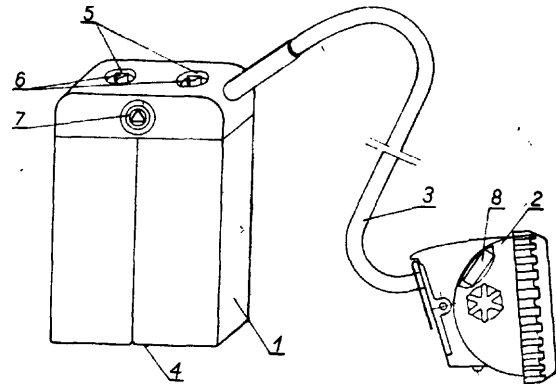
26.09.1979

Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego, Bytom, Polska (Janusz Strzemiński, Antoni Kakuczka, Zdzisław Cieniela, Ryszard Bojanowski, Andrzej Polak).

Górnicza lampa ratownicza

Przedmiotem wynalazku jest akumulatorowa lampa ratownicza, o małym ciężarze, dużej szczelności, przeznaczona do indywidualnego oświetlenia miejsca pra-

cy, zwłaszcza w podziemnym wyrobisku górniczym. Lampa składa się z dwóch części, to jest z akumulatora (1) i głowicy (2), połączonych ze sobą za pomocą giętkiego przewodu oponowego (3). Akumulator tej lampy złożony jest z dwóch półsuchych ogniw (4) zatopionych wraz z elementami łączącymi te ogniwa z głowicą (2) w puszcze z tworzywa sztucznego. Poza tym w części górnej akumulatora (1) są umieszczone wlewowo-odpowietrzające otwory (5) oraz wkręt (7) wraz z umieszczonym w nim bezpiecznikiem. (1 zastrzeżenie)

F22B

P. 212599

03.01.1979

Przedsiębiorstwo Energomontażowe Przemysłu Węglowego Chorzów, Polska (Mieczysław Cyrana, Romuald Wrześniowski, Janusz Bartoszewicz).

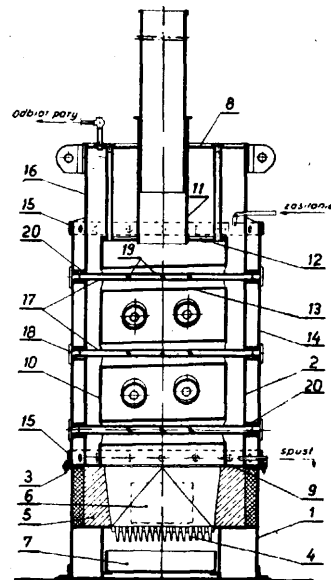
Przenośny pionowy kocioł parowo-wodny

Przedmiotem wynalazku jest przenośny, pionowy kocioł parowo-wodny przeznaczony zwłaszcza do budownictwa, małych zakładów przemysłowych oraz gospodarstw rolnych i ogrodnictw gdzie nie ma możliwości budowy stałych, stacjonarnych stacji energetycznych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ułatwienia obsługi, zmniejszenia ciężaru kotła.

Kocioł składa się z części paleniskowej, części ciśnieniowej w postaci walca. Na zewnętrznej stronie walca, w części ciśnieniowej (2) zamocowany jest izolacyjny pancerz (14) wyposażony w otwory wentylacyjne (15). Stanowi on izolację powietrzną a w końniczych przypadkach, w pomieszczeniach zamkniętych stanowi podgrzewacz powietrza.

Kocioł ma króćce (16) zamknięte zaślepkami i zamocowane w części górnej kotła pomiędzy denkiem (8) i denkiem (12). Umożliwia to łatwe czyszczenie kotła po stronie spalin.

Kocioł ma również odpowiednio ukształtowane rurki ułatwiające czyszczenie kotła po stronie wody metodą płukania chemicznego.

Kocioł jest mały gabarytowo- lekki i wygodny do przemieszczania, może znaleźć zastosowanie zarówno do pracy poligonowej jak i w zamkniętym pomieszczeniu. (3 zastrzeżenia)

F23C

P. 212521

30.12.1978

Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków, Polska (Kazimierz Mikuła, Jerzy Linka, Tadeusz Tokarski, Zygmunt Kosmański).

Sposób i urządzenie do opalania kotłów ogrzewczych lub energetycznych za pośrednictwem wirowej fazy fluidalnej

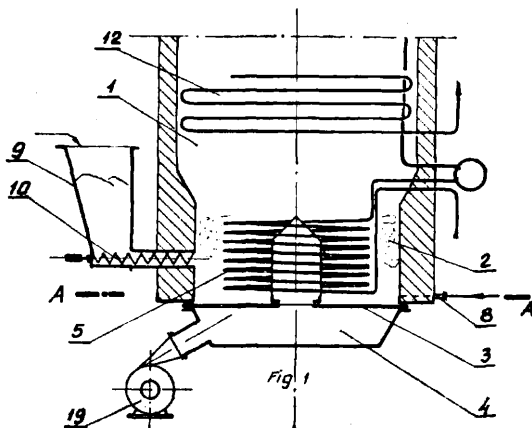
Sposób opalania kotłów ogrzewczych lub energetycznych za pośrednictwem wirowej fazy fluidalnej polega na tym, że do dolnej wirowej części złoża fluidalnego wprowadza się frakcje pyłowe paliwa z prędkością większą od składowej poziomej prędkości przepływu fazy stałej złoża fluidalnego, przy czym wynoszone wraz ze spalinami pyły z pozostałością pierwiastka węgla, zawraca się z powrotem do dolnej wirowej części złoża.

Urządzenie do opalania kotłów ogrzewczych lub energetycznych za pośrednictwem wirowej fazy fluidalnej, zawierające cylindryczną komorę nadłożową i pierścieniową komorę złożową, wyposażoną w dysze do wprowadzania powietrza spalania, umieszczone nad komorą powietrza stycznie do obwołu komory złożowej, przy czym wymienione komory tworzą razem palenisko, charakteryzuje się tym, że w komorze złożowej (2) znajduje się wymiennik ciepła (5) w kształcie, umożliwiającym zachowanie wirowego transportu ziarn fazy stałej, przy czym w dolnej części tej komory złożowej (2) umieszczona jest jedna lub kilka dysz (8) do pneumatycznego wprowadzania pyłowego paliwa, które są usytuowane poziomo i stycznie do obwołu komory złożowej (2), bezpośrednio ponad dyszami (3) do wprowadzania powietrza spalania.

Wymiennik ciepła (5) jest wykonany w postaci rur lub cylindrycznych pierścieni.

Komorę złożową (2) jest dodatkowo połączona z zasobnikiem paliwa (9), wyposażonym w podajnik ślimakowy (10).

Urządzenie jest zabudowane trwale z kotłem ogrzewczym lub energetycznym, względnie stanowi odrębną całość i jest umieszczone w typowych kotłach w miejscu rusztu. (5 zastrzeżeń)

F23D

P. 212362

30.12.1978

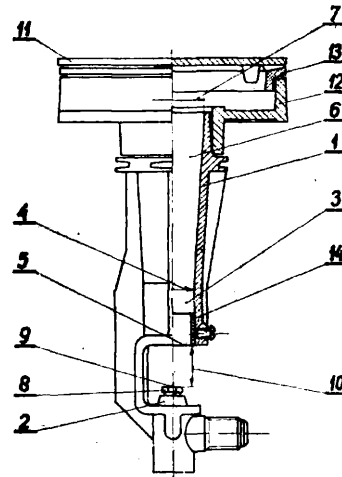
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „Predom-OBR”, Warszawa, Polska (Walerian Strzyżewski, Leszek Cybiński, Wiesław Wosik, Sylwester Kozioł).

Palnik gazowy dużej mocy, zwłaszcza do kuchni gazowych

Przedmiotem wynalazku jest palnik gazowy dużej mocy, zwłaszcza do kuchni gazowych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania palnika, który pracowałby poprawnie, tj. z zachowaniem wymaganych parametrów przy szerszym zakresie obciążenia.

Palnik zbudowany z korpusu z dyszą i przesłoną inżekcyjną, kołpaka, pierścienia stabilizacyjnego i nakrywki charakteryzuje się tym, że stosunek średnicy (4) mieszalnika (3) korpusu (1) palnika do wylotowej średnicy (7) dyfuzora (6) wynosi 0,85 do 0,95, a stosunek odległości (10) między czołem (9) dyszy (8) a wlotem (5) mieszalnika (3) do wylotowej średnicy (7) dyfuzora (6) wynosi 1,2 do 1,4. (1 zastrzeżenie)

F23N

P. 220190 T

05.12.1979

Sadeckie Zakłady Elektro-Węglowe, Nowy Sącz, Polska Mirosław Lebieziejewski, Jan Kolowca, Józef Jungiewicz, Zygmunt Kosakowski, Władysław Kulig.

Ogrzewanie pieców komorowych

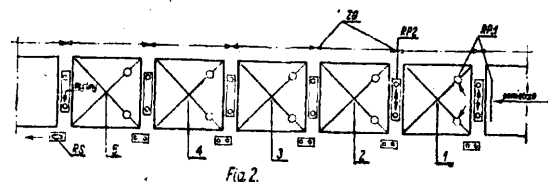
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia zużycia paliwa w procesie autowypalania oraz zmniejszenia emisji zawieszin części smolistych wchodzących w skład spalin do atmosfery.

Ogrzewanie pieców komorowych służących do wypalania wyrobów z węgla uszlachetnionego polega na spalaniu w komorze strefy ogniowej w temperaturze powyżej 500°C węglowodorów wydzielających się z półwyrobów elektrodowych załadowanych w koklach do komór pieca.

Proces autowypalania półwyrobów elektrodowych w piecach komorowych osiąga się przez regulację ilości doprowadzanego powietrza zaworami regulacyjnymi (RP₁) do komory strefy ogniowej, w której odbywa się spalanie węglowodorów, dobór ilościowy i jakościowy wsadu oraz przez regulację ilości przepływających spalin przez komory 2-5 w strefie regulowanego podgrzewania przy pomocy zaworów odcągu spalin (RS).

Natomiast zaworami regulacyjnymi (RP₂) reguluje się temperaturę spalin przepływających przez komory (2-5).

Wynalazek znajduje zastosowanie w przemyśle elektrodowym do wytwarzania wyrobów z węgla uszlachetnionego. (1 zastrzeżenie)

F26B P. 212471 30.12.197G

Przedsiębiorstwo Wdrażania i Upowszechniania Postępu Technicznego i Organizacyjnego „POSTEOR”, Poznań, Polska (Edmund Pietrzak, Andrzej Dłużyński, Kazimierz Gabryel).

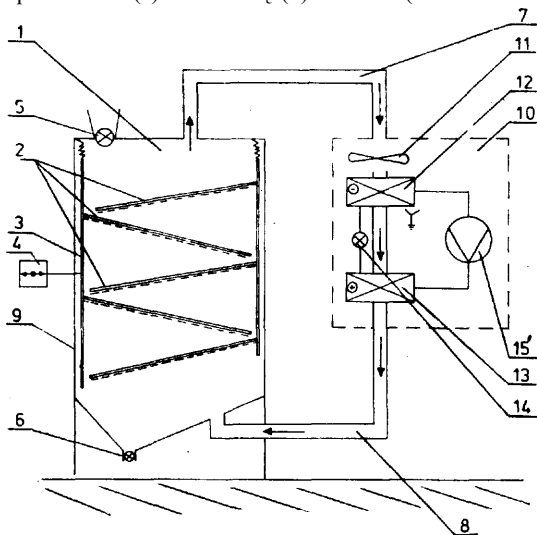
Urządzenie do suszenia materiałów sypkich i granulowanych zwłaszcza kazeiny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zamkniętego obiegu powietrza suszącego z usuwaniem z niego wilgoci poprzez kondensację, zwiększenia efektywności procesu.

Urządzenie zawiera pionową komorę suszarniczą (1) wyposażoną w zespół sit (2) zamocowanych w ramie (3) zawieszanej swobodnie w korpusie (9) komory suszarniczej (1).

Rama (3) połączona jest mechanicznie z wibratorem (4). Poszczególne sita (2) usytuowane są pochylnie na przemian względem siebie.

Komora suszarnicza (1) połączona jest przewodem wylotowym (7) z układem pompy ciepłej (10), której wyjście połączone jest poprzez przewód wlotowy ciepłego powietrza (8) z komorą (1). (4 zastrzeżenia)

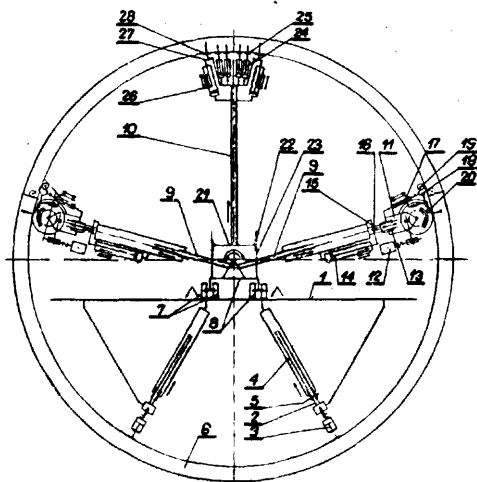

F27B P. 212606 03.01.1979

Przedsiębiorstwo Projektowania i Realizacji Inwestycji Przemysłu Cementowego, Wapienniczego i Gipsowego, Kraków, Polska (Janusz Zakrzewski, Marian Burkiewicz, Krzysztof Lenik, Józef Piestrak).

Urządzenie do wykonywania wymurówki w piecach obrotowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skrócenia czasu wykonywania wymurówki pieca lub jego remontu, poprawienia jakości wykonania wymurówki.

Urządzenie do wykonywania wymurówki w piecach obrotowych zawiera wspartą na czterech nogach teleskopowych (2) i zakończonych kołami jezdными (3) platformę (1).

Urządzenie ma dwa ramiona (9) przymocowane obrotowo do wózka (8), poruszającego się wzdłuż platformy (1). Ramiona (9) są zakończone zespołem rolki dociskowej (11), który jest dociskany tłokiem cylindra pneumatycznego (14) do wymurówki. Zespół rolki dociskowej (11) jest wyposażony w pomocnicze rolki dociskowe (19), dociskane tłokiem cylindra pomocniczego (17). Do wózka (8) jest również przymocowany przesuwnie zespół dociskowo-podtrzymujący (10) wyposażony w cztery cylindry pomocnicze (24) i dwa cylindry główne (26). (4 zastrzeżenia)

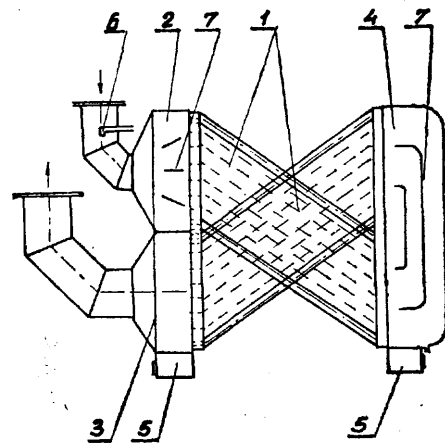
F28D P. 212315 28.12.1978

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Roman Woźniacki, Wacław Węgrzyn, Ryszard Kusek, Lech Miernik, Adam Ciężak).

Rekuperator do podgrzewania paliw gazowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania rekuperatora umożliwiającego podgrzewanie w temperaturze od 250 do 450°C gazów zanieczyszczonych.

Rekuperator do podgrzewania paliw gazowych ma rury (1) tak zestawione że tworzą literę „X” i mają kształt wydłużonej litery „S”. Rury (1) są usytuowane w komorze wlotowej (2), wylotowej (3) i zbiorczej (4), naprzemiennie a przesunięcie osi rur (1) w poszczególnych rzędach wynosi od 0,5 do 1 d, gdzie d jest średnicą rury (1). Odległość pomiędzy rzędami rur (1) wynosi od 1,8 do 2,2 d a pomiędzy kolumnami od 2,2 do 2,6 d. W najniższej części komory wylotowej (3) i zbiorczej (4) są usytuowane zbiorniki zanieczyszczeń (5) a na wejściu do komory wlotowej (2) jest zainstalowane doprowadzenie pary (6) lub azotu zaś w komorze wlotowej (2) i zbiorczej (4) są zamontowane kierownice gazu (7). (1 zastrzeżenie)

F28D P. 218663 T 29.09.1979

Biuro Projektów Przemysłu Lekkiego „Bedete”, Łódź, Polska (Jerzy Zaal, Stanisław Urbaniak, Dzierżkraj Piotr Zych, Leszek Puszyński, Marian Białobrzeski, Eugeniusz Pacura).

Sposób wymiany ciepła w przeciwprądzie i wymiennik ciepła do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie intensyfikacji wymiany ciepła pomiędzy czynnikami w stanie ciekłym, umożliwia to kilkakrotne zwiększenie wydajności cieplnej wymienników ciepła typu rury w rurze. Sposób wymiany ciepła w przeciwprądzie charakteryzuje się tym, że medium występujące w mniejszej ilości masowej jest kierowane w przestrzeń wymiennika o większej powierzchni czynnego poprzecznego przekroju i w tej przestrzeni nadaje się temu medium

intensywny ruch wirowo-śrubowy w kierunku poosiowego przepływu. Jednocześnie medium występujące w większej ilości masowej, kieruje się w przestrzeń wymiennika o mniejszej powierzchni czynnego poprzecznego przekroju i przemieszcza się je również ruchem wirowo-śrubowym w kierunku poosiowego przepływu.

Wymiennik ciepła, który w płaszczu (1) ma wiązkę (2) rur (3) i w rurach (3) śrubowo skrócone płaskowniki, charakteryzuje się tym, że w przestrzeni międzyrurkowej wzdłuż osi płaszczu (1) ma rozmieszczone kierownice (6) w odstępach od 3 do 10 średnic płaszczu (1). Kierownice (6) są zamocowane do wiązki (2) rur (3) i mają jednakowe, w kształcie wycinków kołowych skrzydełka, usytuowane skośnie względem płaszczyzny poprzecznego przekroju płaszczu (1). (3 zastrzeżenia)

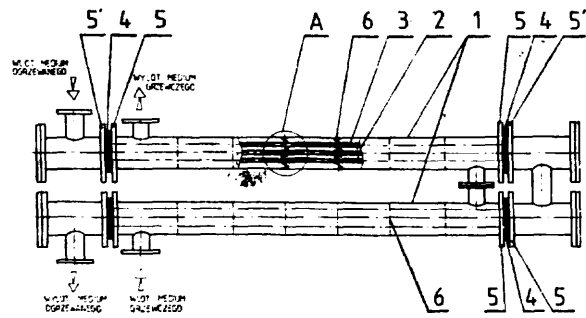

FIG 1

Dział G FIZYKA

G01B

P. 211830

16.12.1978

Institut Geodezji i Kartografii, Warszawa, Polska (Henryk Zenon Kowalski, Jan Juliusz Galiński, Mieczysław Smółka).

Przetwornik pojemnościowy przyrządu do pomiaru kątów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji przetwornika, zapewniającego uzyskanie sygnału o liniowej zależności zmian pojemności od kąta obrotu.

Przetwornik wyposażony w kondensator zmiennej pojemności, złożony przynajmniej z dwóch osadzonych obrotowo względem siebie tarcz z dielektryka, zaopatrzonych na zwróconych względem siebie powierzchniach w elektrody w postaci cienkiej warstwy przewodnika, charakteryzuje się tym, że elektroda przynajmniej jednej z tarcz (1) ma kształt połączonych ze sobą elektrycznie, promieniowych, jednakowych wycinków kołowych (7), przy czym sąsiednie wycinki (7) są od siebie oddzielone powierzchniami nieprzewodzącymi (8) o takim samym kształcie i kącie środkowym, jak wycinki (7). Druga z tarcz kondensatora jest wyposażona w elektrodę powierzchniową zawierającą przynajmniej jeden wycinek kołowy (7) o takim samym kącie środkowym γ . Wielkość kąta środkowego γ wycinka (7) elektrody dobiera się w zależności od żądanej rozdzielczości przyrządu pomiarowego.

Szczególnie dużą rozdzielczość i dokładność działania przyrządu uzyskuje się w przypadku, gdy wycinki kołowe elektrody powierzchniowej mają postać podziałki naniesionej za pomocą wzorca stanowiącego podziałkę holograficzną. Przetwornik ma zastosowanie w przyrządach geodezyjnych. (4 zastrzeżenia)

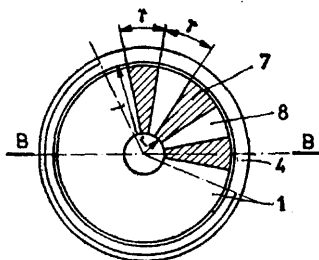

Fig. 1

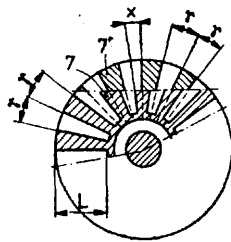

Fig. 3

G01B

P. 211878

18.12.1978

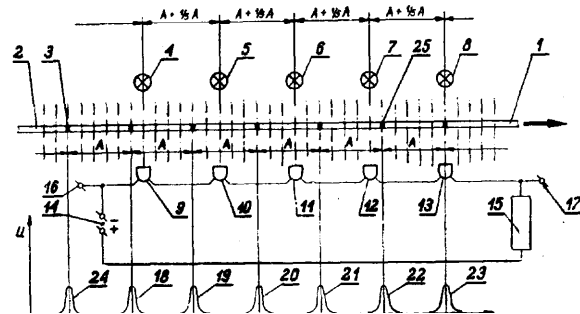
Kombinat Przemysłu Narzędziowego „VIS”, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Narzędzi, Warszawa, Polska (Andrzej Łazuchiewicz, Wojciech Mielke, Waldemar Grześkowiak).

Przyrostowy przetwornik optyczno-elektroniczny do pomiaru przesunięcia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przetwornika, którego konstrukcja umożliwiałaby zwiększenie rozdzielności pojedynczego okresu siatki optycznej na liście pomiarowej, bez potrzeby dokładnego kontrolowania stopnia przezroczystości każdego pola przepuszczającego światło. Przetwornik zawierający listwę pomiarową, umieszczoną suwliwie wzdłuż szeregu elementów światłoczułych, zaopatrzoną w siatkę optyczną, z okresowo powtarzającymi się polami kontrastującymi, według wynalazku charakteryzuje się tym, że elementy światłoczułe (9-13) są przesunięte względem siebie o równą część okresu (A) siatki optycznej, a jedno z pól kontrastujących (3) każdego okresu (A) siatki optycznej jest wielokrotnie mniejsze od pozostałego (2).

Elementy światłoczułe (9-13) są połączone szeregowo ze źródłem zasilania (14) i rezystancją (15).

(2 zastrzeżenia)

G01B
D01H

P. 211990

20.12.1978

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Bawełnianego, Łódź, Polska (Eugeniusz Głowacki, Edmund Domżański).

Urządzenie do pomiaru nieokrągłości dociskowych wałków rozciągowych aparatów przedzalniczych maszyn

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do pomiaru nieokrągłości dociskowych wałków rozciągowych aparatów przedzalniczych maszyn, szczególnie dociskowych wałków różnych konstrukcji rozciągowych aparatów przedzarek, niedopredzarek oraz rozciągarek.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia pomiarów nieokrągłości dociskowych wałków rozciągowych.

Urządzenie według wynalazku zawiera poziomy wałek wraz z napędowym układem (6), (7), (8), (9), współpracujący z napędowymi rolkami (5) i powyżej usy-

tuowane uchwyty do zamocowania dociskowych wałków. Napędowe rolki (5) są łożyskowane w widełkach (11) połączonych przegubowo (12) z suwakami śrubowych mechanizmów (14). Szczęki uchwytów są zamocowane do suwaków śrubowych mechanizmów. Urządzenie ma zegarowe czujniki (26), które są zamocowane do suwaków układu wzajemnie prostopadłych śrubowych mechanizmów. (3 zastrzeżenia)

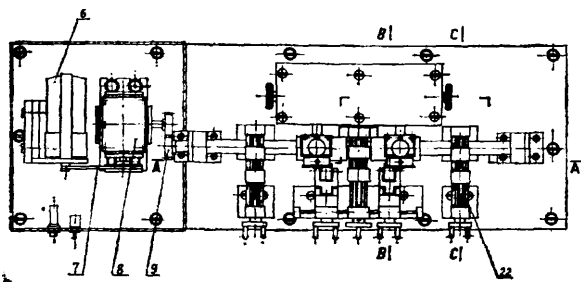

Fig. 1

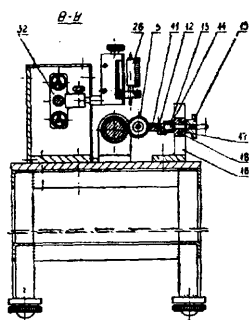

Fig. 3

G01B P. 212015 20.12.1978

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Wiertniczo-Geologiczne, Tychy, Polska (Włodzimierz Panasiuk, Anatoliusz Czekaj, Józef Kostrzewski).

Układ reperów otworowych do obserwacji i wyznaczenia pionowego ruchu górotworu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności pomiarów i kontroli zachowania się górotworu.

Układ reperów otworowych do obserwacji i wyznaczenia pionowego ruchu górotworu na terenach górniczych lub innych, dla obserwacji i kontroli wglębnych zmian w górotworze oraz zachowania się powierzchni terenu i obiektów charakteryzuje się tym, że składa się z reperu stabilnego (1) osadzonego w gó-

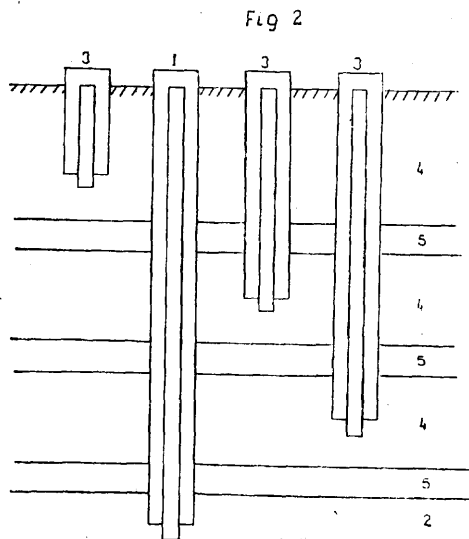

Fig. 2

rotworze, w miejscu zapewniającym bezwzględna stabilność oraz zespołu wielu reperów (3) sygnalizacyjnych, osadzonych na różnej głębokości górotworu, nad stropem wyrobiska. (2 zastrzeżenia).

G01B P. 212171 27.12.1978

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Andrzej Baciński, Alicja Bacińska).

Czujnik do pomiaru chropowatości powierzchni, zwłaszcza elementów budowlanych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji czujnika cechującego się bardzo małą bezwładnością oraz dużą powtarzalnością wyników pomiarów przy dużej stabilności działania.

Czujnik pojemnościowy (1) ze zmienną przenikalnością dielektryczną, osadzony w przewodnicy (2) i połączony sztywno z trzpieniem pomiarowym (5) ma dwie stałe elektrody (6, 7), każda wykonana w postaci koła, rozdzielone izolatorem (8) w kształcie walca kołowego z uformowaną wewnątrz komorą (9) wypełnioną co najmniej jednym płynem o dostatecznie dużej przenikalności dielektrycznej, korzystnie rtęcią (Hg) i olejem silikonowym (O). (1 zastrzeżenie)

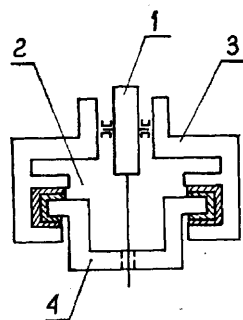

Fig. 1

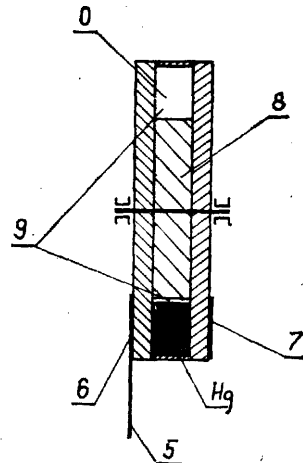

Fig. 3

G01B P. 212196 27.12.1978
G01C

Centrum Techniki Okrętowej, Gdańsk, Polska (Piotr Jędrzyk, Andrzej Zrzelski).

Układ zdalnego pomiaru zanurzenia statku

Przedmiotem wynalazku jest układ zdalnego pomiaru zanurzenia, statku, oparty na zasadzie pomiaru ciśnienia wody.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skrócenia czasu pomiarów i zwiększenia ich dokładności.

Układ zdalnego pomiaru zanurzenia statku składający się z sond pomiarowych (A, N) umieszczonych w dnie lub burtach statku, przełącznika (2) i wskaźnika (5) zanurzenia, charakteryzuje się tym, że ma co naj-

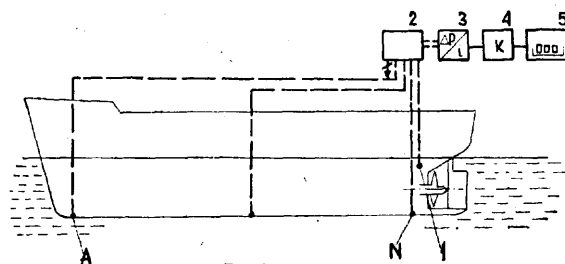

Fig. 1

mniej jedną sondę korekcyjną (1) umieszczoną najkorzystniej nad jedną z sond pomiarowych, oraz wskaźnik (5) zanurzenia z członem (4) proporcjonalnym o nastawnym współczynnikiem proporcjonalności.

(1 zastrzeżenie)

G01B

P. 212288

29.12.1978

Kombinat Maszyn Budowlanych „BUMAR”, Warszawskie Zakłady Maszyn Budowlanych, Warszawa, Polska (Zdzisław Miś).

Srednicówka dla niewidomych

Przedmiotem wynalazku jest **srednicówka** dla niewidomych jako warsztatowy przyrząd pomiarowy do mierzenia średnic otworów.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji przyrządu pomiarowego umożliwiającego mierzenie otworów z dokładnością 0,01 mm przez niewidomych.

Przyrząd według wynalazku ma tuleję kołnierkową (4) na której osadzona jest tarcza odczytowa (1), pod którą jest tarcza ochronna (3) osadzona na tulei z gwintem mikrometrycznym (14), natomiast do tarczy ochronnej (3) przymocowany jest wskaźnik odczytu (5), a na dolnej stronie tarczy odczytowej (1) osadzony jest kołek ograniczający (2) w pozycji 180° od zera.

(1 zastrzeżenie)

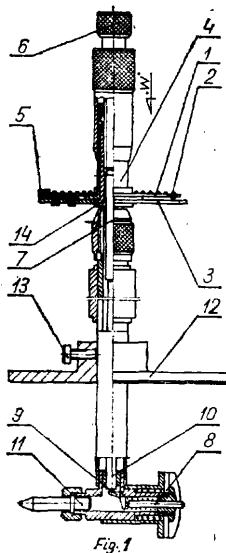

Fig. 1

G01B

P. 212487

29.12.1978

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Dzierwiarskiego, Łódź, Polska (Jerzy Kalinowski, Ryszard Pijanowski, Andrzej Alabrudziński).

Urządzenie do pomiaru długości wrabianej przędzy osnowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia niezawodności działania urządzenia.

Urządzenie według wynalazku składa się z fotooptycznego czujnika pomiarowego (A), miernika (13) z licznikami (15) zliczającymi i licznikiem (14) programującym oraz fotooptycznego czujnika (16) wywołującego impulsy od wału (17) głównej maszyny. Fotooptyczny czujnik (A) pomiarowy ma rolkę (1) z przelotowymi otworami umieszczoną między płytkami (4, 5). W jednej płytce (4) umieszczona jest fotodioda (3) w drugiej (5) żarówka (2) luminescencyjna. Na płytkach umieszczone są także grzebień rozdzielający, sprężyna kompensacyjna i przewodniki nitki.

(1 zastrzeżenie)

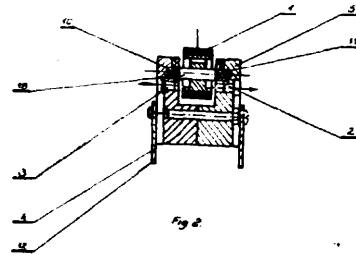

Fig. 2

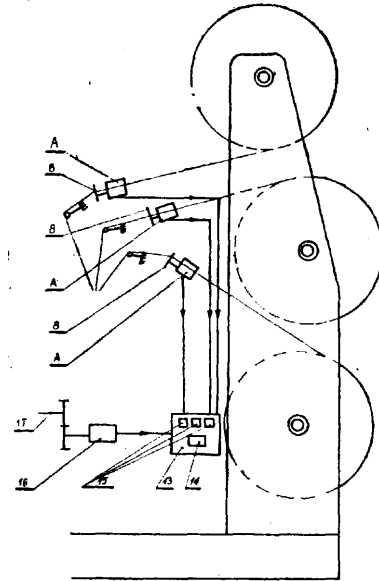

Fig. 3

G01B

P. 218451 T

20.09.1979

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Marian Sońta, Wiktor Korniluk).

Sposób pomiaru różnicy średnic bieżni zestawów montażowych pierścieni łożysk tocznych w cyklu automatycznym i urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia liczby czynności koniecznych do uzyskania pozycji pomiarowej zestawu montażowego i pomiaru oraz uproszczenia budowy urządzenia pomiarowego.

Sposób pomiaru różnicy bieżni zestawów montażowych pierścieni łożysk tocznych, składających się z pierścienia zewnętrznego i pierścienia wewnętrznego, według wynalazku polega na tym, że pierścień wewnętrzny wprowadza się do pierścienia zewnętrznego i osadza się na bieżni pierścienia zewnętrznego jako bazie pomiarowej.

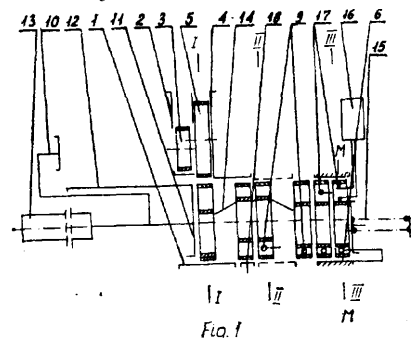

Fig. 1

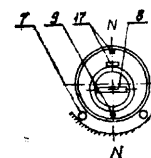

Fig. 2

Urządzenie do stosowania wyżej wymienionego sposobu składa się z tulei stałej (1) wyposażonej w rynnę (2) doprowadzenia pierścieni zewnętrznych (3) i w rynnę (4) doprowadzenia pierścieni wewnętrznych (5), gniazda pomiarowego (6), wyposażonego w dwie pryzmy (7) oraz w element (8) ustalający pierścień wewnętrzny (3) oraz w element (9), popychacza (10) kompletowania zespołów montażowych pierścieni (3-5) i popychacza (11) przesuwu gniazda pomiarowego (6) mającego ślizg (12) przysłaniający wylot rynny (4) do tulei (1) współpracujących z siłownikiem (13).

(2 zastrzeżenia)

G01D P. 218444 T 21.09.1979

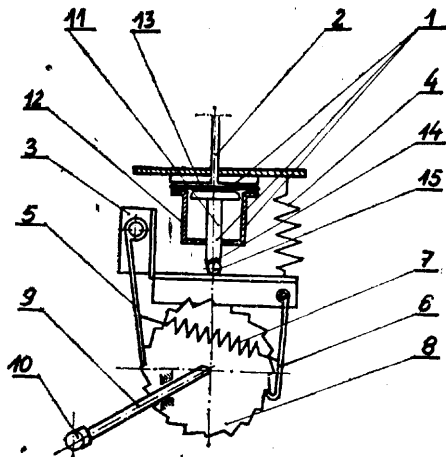
Łańcuckie Zakłady Przemysłu Spirytusowego „POL-MOS” Łańcut, Polska (Andrzej Harasymowicz, Józef Walczyk, Jan Szpunar).

Napęd posuwu taśmy rejestratora pneumatycznego

Przedmiotem wynalazku jest napęd posuwu taśmy rejestratora pneumatycznego służącego do zapisu wskazań wielkości mierzonych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji mechanizmu i zwiększenia jego trwałości. Mechanizm zawiera zespół przeponowy (1) składający się z tłoczka (11) umieszczonego w korpusie cylindrycznym (12), którego grzybek współpracuje z membraną (13), a tłoczyko tego tłoczka zakończone jest profilowym wybraniem (14), w którym umieszczona jest kulka stalowa (15).

(1 zastrzeżenie)

G01F P. 211718 12.12.1978

Centralne Laboratorium Akumulatorów i Ogniw, Poznań, Polska (Zdzisław Brudka, Stanisław Foć, Włodzimierz Kałek).

Urządzenie do dozowania elektrolitu i innych substancji ciekłych

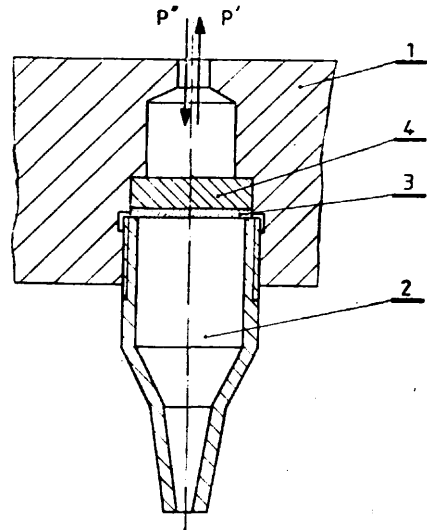
Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do dozowania elektrolitu i innych substancji ciekłych w zastosowaniu zwłaszcza do baterii miniaturowych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności dozowania.

Urządzenie stanowi zamocowaną w obudowie (1) komory ciśnieniowej końcówkę (2) kalibrującą ilość dozowanej cieczy, która jest zaopatrzona w ogranicznik objętości w postaci przepony (3) z niezwilżonego porowatego materiału, podpartej od strony komory porowatą kształtką uszczelniającą (4).

Przepona tego typu umożliwi swobodny przepływ powietrza, natomiast w określonym zakresie podciśnienie P' blokuje przepływ cieczy, ustalając tym samym wymaganą do dozowania objętość.

(1 zastrzeżenie)

G01F P. 211833 16.12.1978

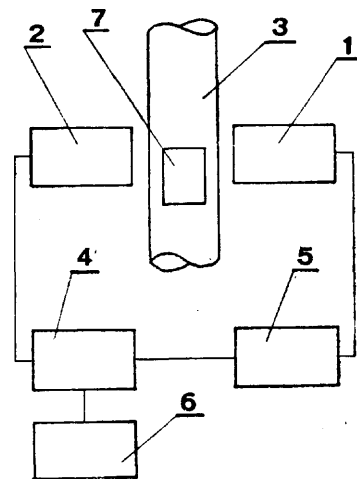
Polska Akademia Nauk, Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej, Warszawa, Polska (Zbigniew Krawczyk, Kazimierz Kostrzewa).

Czujnik poziomu cieczy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania czujnika poziomu cieczy, nie wrażliwego na niepożądane oświetlenie.

Czujnik według wynalazku charakteryzuje się tym, że optoelektroniczne głowice: nadawcza (1) i odbiorcza (2) umieszczone są po przeciwnych stronach przezroczystego zbiornika z cieczą (3). Głowica nadawcza (1) zasilana jest z generatora impulsów (5) bramkującego urządzenie odbiorcze (4), połączone wejściem z głowicą odbiorczą (2), a wyjściem z blokiem sygnalizacji (6).

(1 zastrzeżenie)

G01F P. 211876 18.12.1978

Polska Akademia Nauk, Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych, Wrocław, Polska (Stanisław Trojanowski, Bolesław Zych, Grzegorz Strychalski).

Miernik poziomu ciekłego helu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania miernika, zapewniającego określenie poziomu ciekłego helu z dużą dokładnością dla różnej wielkości zbiorników i dużych prędkości pompowania.

Miernik według wynalazku ma sondę pomiarową (Sn) zawierającą dwa rezystory, wykonane jako odcinki drutu oporowego stanowiące ramiona mostka

pomiarowego, przy czym drut pomiarowy (RN_1) jest nadprzewodnikiem o temperaturze przejścia w stan nadprzewodnictwa niższej od temperatury ciekłego helu, a drut (RN_2) jest nadprzewodnikiem o temperaturze przejścia w stan nadprzewodnictwa nieco wyższej od temperatury ciekłego helu i spełnia rolę rezystora kompensującego rezystancję części drutu pomiarowego znajdującej się nad powierzchnią cieczy.

Miernik znajduje zastosowanie do określania poziomu ciekłego helu w kriostatach badawczych i dewarach helowych. (2 zastrzeżenia)

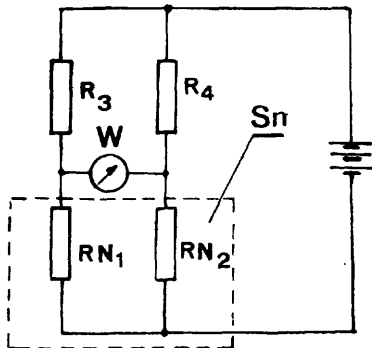

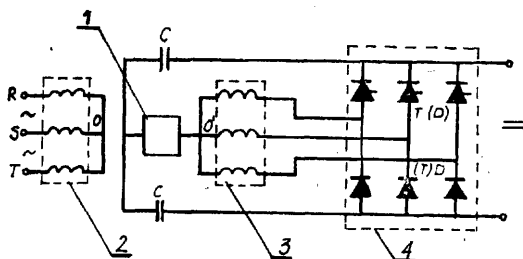
FIG. 1

G01F P. 218452 T 20.09.1979

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Andrzej Nafalski, Jan Guz).

Układ do poprawy kształtu krzywej prądu sieciowego w trójfazowych prostownikach zwłaszcza sterowanych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego konstrukcyjnie układu do zmniejszenia zawartości harmonicznych w krzywej prądu sieciowego trójfazowych prostowników sterowanych. Układ składający się z prostownika trójfazowego, charakteryzuje się tym, że pomiędzy punkt zerowy uzwojeń wtórnych (3) transformatora, a zaciski wyjściowe mostka prostowniczego (4) włączone jest poprzez kondensatory (C) źródło trzeciej harmonicznej (1) najkorzystniejszej magnetyczny potrajacz częstotliwości. (1 zastrzeżenie)

G01F P. 219470 07.11.1979

Pierwszeństwo: 07.11.1978 - Włochy (nr 53869-B/78)

Fratelli Borletti S.p.A., Milano, Włochy (Constantino Broetto).

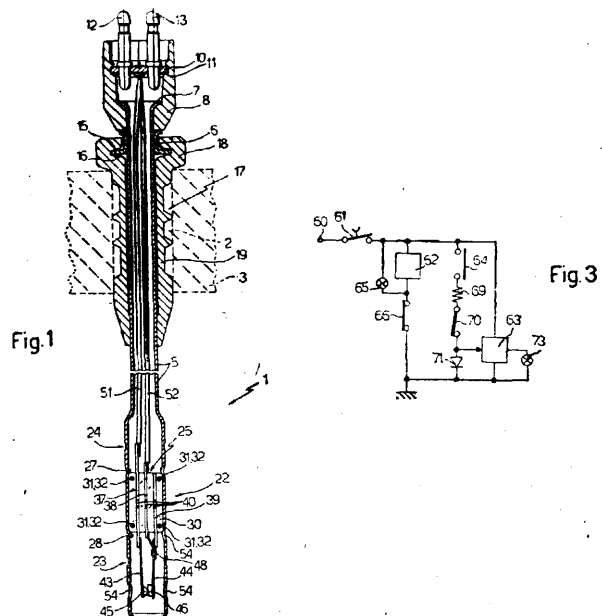
Czujnik poziomu cieczy dielektrycznej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności działania czujnika, zmniejszenia jego wymiarów i kosztów produkcji.

Czujnik (1) poziomu cieczy dielektrycznej na wstępnie określonym poziomie, zawiera pierwszą i drugą bimetalową taśmę (43, 44), umieszczone powierzchnia-

mi czołowymi na przeciw siebie, oraz rezystor (69) umieszczony w pobliżu drugiej taśmy (44) na poziomie w misce olejowej, odpowiadającym wstępnie określone mu poziomowi.

Rozwiązanie według wynalazku ma zastosowanie do określenia poziomu oleju w misce olejowej silnika samochodowego. (10 zastrzeżeń)

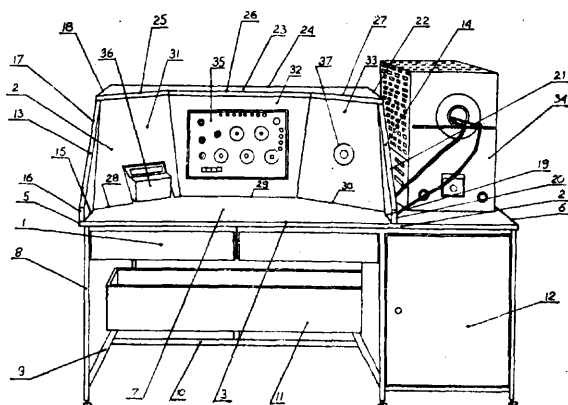
G01K P. 212326 30.12.1978

Institut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Wiesław Augustyniak, Tadeusz Burakowski, Kazimierz Derlacki, Władysław Kącki).

Urządzenie do wzorcowania termoelementów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie budowy urządzenia zapewniającego dużą dokładność pomiarów.

Urządzenie do wzorcowania termoelementów złożone jest z obudowy i wyposażenia elektrycznego. Obudowę stanowi stół (1) z dwoma ściankami pionowymi (13) i (14), których krótsze od dolnych górne krawędzie (18) i (22) są krawędziami bocznymi ścianki górnej (23). Przednia krawędź ścianki górnej jest linią łamaną złożoną z trzech odcinków (25), (26), (27). Odcinki boczne tworzą z odcinkiem środkowym kąty rozwarte których wartości zawarte są w przedziale 110–170°. Trójsegmentowa ściana przednia nachylona jest do płaszczyzny blatu pod kątem 35–70°. Na lewym segmencie (3) ściany przedniej zamontowany jest galvanometr (36), na segmencie środkowym (32) kompensator (35), a na segmencie prawym (33) przełącz-

nik (37) włączający aktualnie wzorcowany termoelement w obwód kompensatora. Na części blatu zawartej między prawą ścianką (14) a prawą jego krawędzią (6) umieszczony jest piec (34) do wygrzewania wzorcowanych termoelementów (12 zastrzeżeń)

G01L P. 211832 16.12.1978

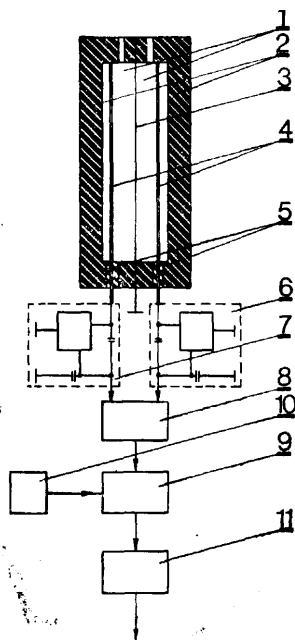
Polska Akademia Nauk, Instytut Mechaniki Górotworu, Kraków, Polska (Władysław Cierniak).

Miernik różnicy ciśnień

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji miernika.

Miernik zawiera w części czujnikowej przetwornika ciśnienia membranę (3) przewodzącą prąd, rozdzielającą dwie komory (1) o ścianach (2) przewodzących prąd. Wewnątrz komór (1) zawiera przewody (4) równoległe do płaszczyzny membrany (3) w jej położeniu zerowym wyprowadzone na zewnątrz komór (1) przez przepusty elektryczne (5) umieszczone w ścianach komór. Poprzeczne wymiary przewodów środkowych (4) i odległości pomiędzy przewodami środkowymi a ścianami (2) komór i membraną (3) są wielkościami tego samego rzędu.

Wyprowadzenia przewodów środkowych (4) dołączone są do przetwornika elektronicznego (6, 7) z wyjściem sygnałów w postaci częstotliwości, a wyjście przetwornika elektronicznego dołączone jest do układu pomiaru częstotliwości. (5 zastrzeżeń)

G01L P. 212490 29.12.1978

Zakłady Przemysłu Pończosznego „Stella”, Żyrardów, Polska (Adam Banasiak, Tadeusz Bogucki).

Urządzenie do pomiaru rozciągłości rajtuzów

Urządzenie według wynalazku ma jedną szczękę (2) nieruchomą a druga szczękę (3) jest osadzona na suwaku (4), przy czym suwak (4) jest z jednej strony połączony linką (9) z ciężarkiem (10) a z drugiej poprzez koła (12, 13) prowadzące i cięgło (14) z pedałem (15). Na suwaku (4) znajduje się wskaźnik i zaczep (6) zazębiony z wyzwaczem (7). (1 zastrzeżenie)

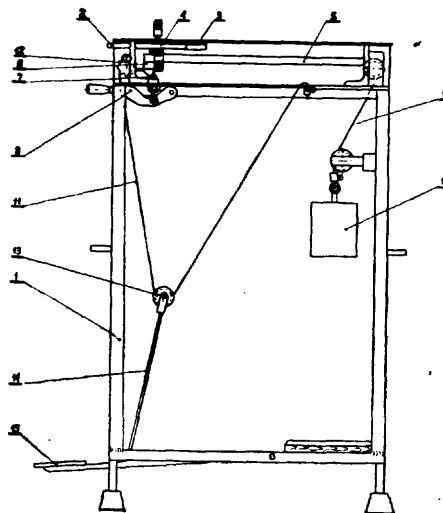

Fig. 1

G01M P. 212409 29.12.1978

Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Jan Wójtowicz, Czesław Keller).

Urządzenie do dynamicznego wyważania elementów wirujących zwłaszcza ściernic

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia wyważania elementów wirujących, zwłaszcza ściernic, metodą przemieszczania masy korekcyjnej wirującej wraz z wyważaną ściernicą.

Urządzenie charakteryzują się tym, że korekcyjna masa (2) ma skośny prowadzący otwór (6) o osi leżącej w płaszczyźnie przesuwu korekcyjnej masy (2) i przecinającej oś obrotu urządzenia, zaś wałek (10) zakończony jest pierścieniem (8), którego walcowa część ma oś skośną w stosunku do osi wałka (10) a przechodząca przez oś prowadzącego otworu (6). Pomiedzy korekcyjną masą (2) a tarczą (3) w płaszczyźnie prze-

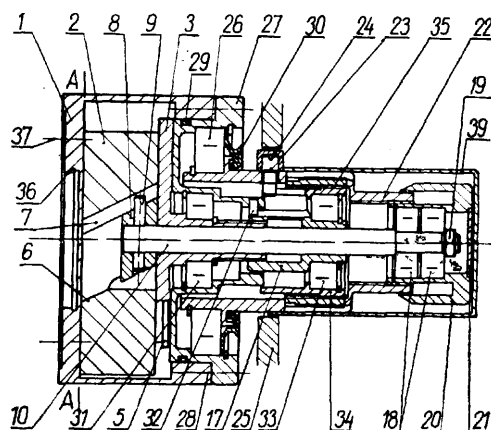

Fig 1

Fig. 3

suwu korekcyjnej masy (2) leżącej w osi obrotu urządzenia osadzony jest co najmniej jeden sprężysty odciążający element (11) oparty jednym końcem o tarczę (3) za pośrednictwem wspornika (13) zaś drugim końcem o korekcyjną masę (2) za pośrednictwem wkręta (16). (9 zastrzeżeń)

G01M P. 218175 07.09.1979
C21B

Pierwszeństwo: 14.09.1978 - Hiszpania (nr 473.370)

Empresa Nacional Siderurgica, S.A. Ensidesa, Oviedo, Hiszpania.

Urządzenie do wykrywania przecieków **ciepłego** chłodziwa w dyszy wielkopięcowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia trwałości urządzenia oraz **zapewnienia** powtarzalności i dużej dokładności pomiarów.

Urządzenie do wykrywania przecieków ciepłego chłodziwa w dyszach wielkopięcowych, działające na zasadzie pomiaru zmian różnicy ciśnienia ciepłego chłodziwa, ma zespoły czujnikowe, umieszczone we wlotowym i wylotowym obwodzie ciepłego chłodziwa, z których każdy zawiera cylindryczną obudowę otaczającą nieruchomy kołpak pierścieniowy (21), mający podwójną ściankę wypełnioną rtęcią (23), służącą jako bieżnia do przemieszczania drugiego, ruchomego kołpaka (24), odwróconego względem kołpaka nieruchomego. Ruchomy kołpak (24) jest zaopatrzony w przeciwcieżar (26) oraz zerdź (27) wystającą poosiowo, której wolna końcówka jest wyposażona w rdzeń (28) z materiału ferromagnetycznego, umieszczony w strefie wpływu obwodu indukcyjnego (29), zasilanego prądem wysokiej częstotliwości. Sygnały elektryczne obwodu indukcyjnego są doprowadzane do przetwarzającego je urządzenia elektronicznego (35). (3 zastrzeżenia)

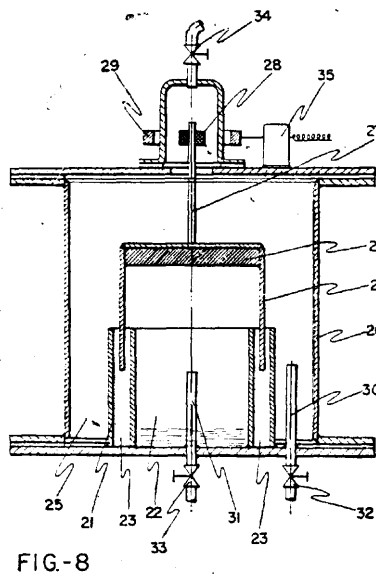

FIG-8

G01N P. 218278 13.09.1979

Pierwszeństwo: 06.10.1978 - Węgry (nr MA-3037)

MTA Atommag Kutató Intezet, Debrecen, Węgry (József Bacso, György Horkay, Gábor Kalinka, Zsolt Kertész, Miklos Kis - Varga, Tomás Lakatos, György Máthé, András Paál, Béla Sulik).

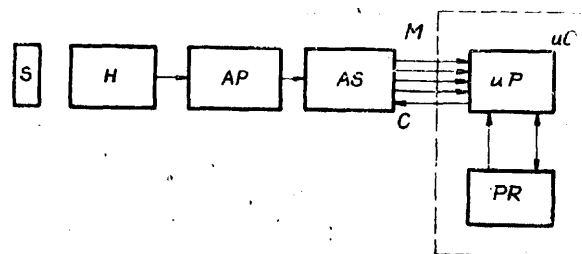
Sposób rentgenospektralnego oznaczania składu ilościowego oraz wielokanałowe urządzenie do rentgenospektralnego oznaczania składu ilościowego

Przedmiotem wynalazku jest sposób rentgenowskiego oznaczania składu ilościowego materiałów i wielokanałowe urządzenie do zrealizowania tego sposobu

służące do oznaczania stężenia wybranych pierwiastków chemicznych w badanych próbkach, na podstawie pomiaru charakterystycznego promieniowania rentgenowskiego.

Sposób rentgenospektralnego oznaczania składu ilościowego materiałów polega na wyznaczeniu kanałów pomiarowych w liczbie odpowiadającej potrzebom badania, ich warunków pomiarowych za pomocą odpowiednio zaprogramowanego mikrokomputera, oraz na obliczaniu wartości stężenia wybranych pierwiastków na podstawie przetwarzanych w kanałach pomiarowych wyników pomiarów.

Urządzenie do stosowania tego sposobu zawierające głowicę pomiarową, połączony z nią układ kształtujący sygnały, zawierający wzmacniacz i korektor czasu pomiaru, analogowy układ przetwarzania sygnałów oraz wielokanałowy selektor amplitud z wejściem sygnałowym dołączonym do wyjścia analogowego układu przetwarzania sygnałów, charakteryzuje się tym, że wielokanałowy selektor amplitud (AS) ma wejścia wyznaczające (C) kanały, połączone w dwukierunkowej łączności sterującej z mikrokomputerem (UC), przy czym mikrokomputer (UC) składa się z mikroprocesora (UP) i z magazynu programów (PR) zawierającego rozkazy wyznaczania kanałów i oceny wyników związane z działalnością procesorową dla wykonania zadania pomiarowego, w którym wejście wyznaczające (C) kanały selektora amplitud (AS) połączone są z wejściami mikroprocesora (UP) dla wyznaczania kanałów, a jego wyjścia kanałowe (M) z wejściami sygnałowymi mikroprocesora (UP). (2 zastrzeżenia)

G01N P. 218295 T 12.09.1979

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Stefan Balicki, Krzysztof Tomaszewski).

Przyrząd do technologicznej próby ścinania

Przedmiotem wynalazku jest przyrząd do technologicznej próby ścinania tworzyw metalowych i niemetalowych w maszynie wytrzymałościowej.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu umożliwiającego przeprowadzenie badań na różnych średnicach próbek.

Przyrząd do technologicznej próby ścinania ma korpus (1) wewnątrz którego umieszczone są dwa stemple (2 i 3) obudowane płytkami (4). Stempel (2) jest nieruchomy i ma wkładkę (5) umieszczoną w swej górnej części, stempel (3) ma wkładkę (6) umieszczoną w swej dolnej części. Celem łatwiejszego mocowania

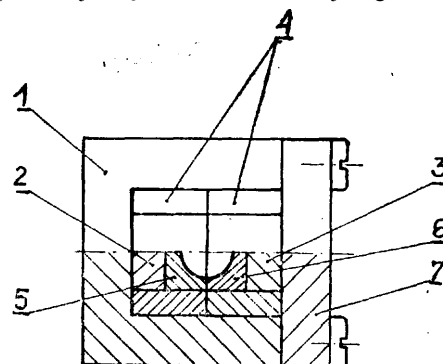

Fig. 2

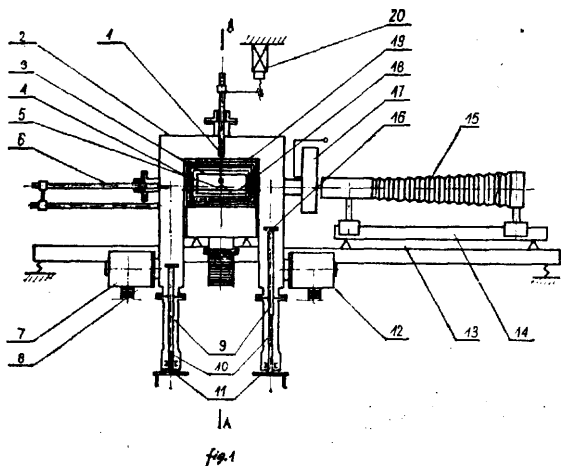
stempli (2 i 3) w korpusie (1) i uzyskania możliwości regulacji luzu do korpusu (1) przykręcona jest płyta czołowa (7). We wkładkach (5 i 6) znajduje się walcowa próbka, której oś pokrywa się z płaszczyzną podziału stempli (2) i (3) i jest równoległa do działającej na stempel (3) siły. (2 zastrzeżenia)

G01N P. 220799 T 27.12.1979

Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych, Warszawa, Polska (Władysław Zalewski, Jacek Senkara, Korneli Bziawa).

Urządzenie do badania procesów fizykochemicznych pomiędzy cieczą i ciałem stałym w podwyższonych temperaturach

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie służące do badania procesów fizykochemicznych na granicach faz ciekłej i stałej, takich jak zwilżalność, kinetyka zwilżania, napięcie międzyfazowe i adhezja w warunkach równowagi termodynamicznej lub jej braku, metodą leżącej kropli. Urządzenie umożliwia przeprowadzenie w jednym cyklu temperaturowym pieca dużej liczby pomiarów, w ściśle kontrolowanych warunkach. W tym celu wyposażone jest w układ wymiany próbek, oddzielnego nagrzewania i kontaktu faz w określonym momencie, składający się z dozownika ciekłego metalu (1) o specjalnej konstrukcji, podajnika (8) i odbiornika (16) próbek, popychacza (6), oraz dwóch służących z próżniowo-gazowych załadunku (7) i wyładunku (12). (4 zastrzeżenia)

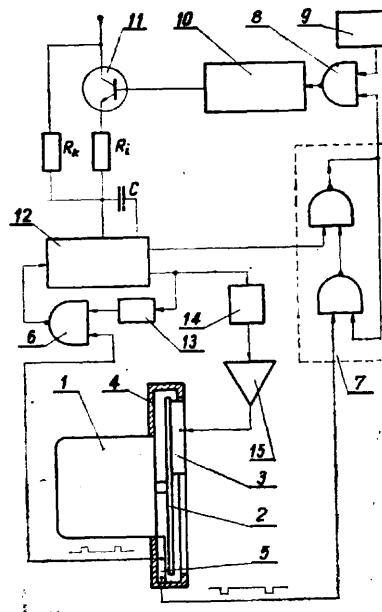
G01P P. 211893 18.12.1978

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Automatyki i Urządzeń Precyzyjnych „MERA-PÓLTIK”, Łódź, Polska (Zdzisław Ciechanowski).

Stroboskopowy obrotomierz wychyłowy do pomiarów zdalnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania obrotomierza umożliwiającego dokładny pomiar prędkości kątowych obiektów odległych od stanowisk pomiarowych.

Obrotomierz mający tarczę ze wskaźnikiem elektro-luminescencyjnym, według wynalazku charakteryzuje się tym, że tarcza (2) jest umieszczona na wale silnika (1) wirującego ze stałą prędkością, a w układzie sterującym wskaźnikiem (3) znajduje się człon przełączający (11) włączony między generatorem impulsów znormalizowanych (10), a członami czasowymi przerzutników monostabilnych (12) określających czasy odmierzenia kątów pomiarowych i sterujących wzbudzeniem zasilania wskaźnika (3). (2 zastrzeżenia)

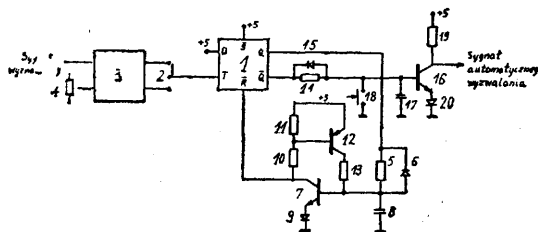
G01R P. 208276 07.07.1978

Kombinat Aparatury Badawczej i Dydaktycznej „KABiD”, Zakład Aparatury Elektronicznej „KABiD-Radiotechnika”, Wrocław, Polska (Henryk Pliszki).

Układ do wytwarzania sygnału automatycznego wyzwalania generatora podstawy czasu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zapewniającego pewne i dokładne, automatyczne wyzwalanie generatora podstawy czasu w przypadku braku sygnałów wyzwalających w określonym przedziale czasu. Według wynalazku układ dyskryminacji sygnałów wyzwalających generator podstawy czasu stanowi scalony przerzutnik (1) typu D wyzwalany zbochem. Wyjście (Q) przerzutnika (1) połączone jest z układem czasowym, który powoduje zmianę stanu tego przerzutnika w przypadku braku zmian na jego wejściu (T). Wejście (T) przerzutnika wyzwalanego zbochem połączone jest poprzez przełącznik (2) z wyjściem symetrycznego wzmacniacza sygnału wyzwalającego (3).

Układ znajduje zastosowanie w układach odchylania poziomego lampy oscyloskopowej. (1 zastrzeżenie)

G01R H03H P. 208593 21.07.1978

Przemysłowy Instytut Telekomunikacji, Warszawa, Polska (Włodzimierz Łapiński, Janusz Bator, Zdzisław Krajewski).

Cyfrowy syntetyzer częstotliwości

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego konstrukcyjnie syntetyzera częstotliwości, pozwalającego uzyskać dużą szybkość zmiany podzakresu.

Syntetyzator częstotliwości jest wyposażony w przerzutnik typu D, będący mieszaczem cyfrowym (MC), który jest włączony w pętlę automatycznej synchronizacji.

nizacji częstotliwości pomiędzy cyfrowy dzielnik nastawny częstotliwości (DN), a układ (UK) kształtowania impulsów, dołączony do wyjścia generatora (G) częstotliwości syntetyzowanych, a ponadto w dzielnik zmiany podzakresów (DZP) oraz w przetwornik częstotliwości — napięcie (P C-N), połączonych szeregowo pomiędzy wyjściem kwarcowego generatora od niesienia (GK), a drugim wejściem generatora (G) częstotliwości syntetyzowanych, przy czym wyjście dzielnika zmiany podzakresów (PZP) połączone jest dodatkowo z drugim wejściem mieszacza cyfrowego (MC). (1 zastrzeżenie)

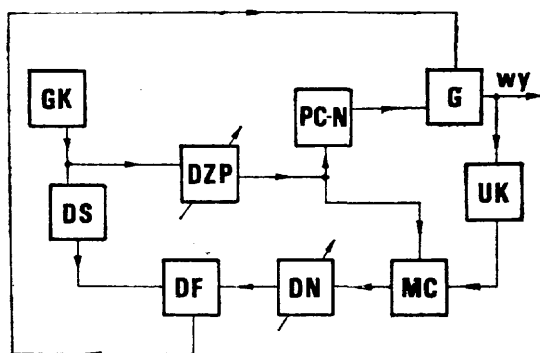

Fig. 2

G01R
H02H

P. 211509

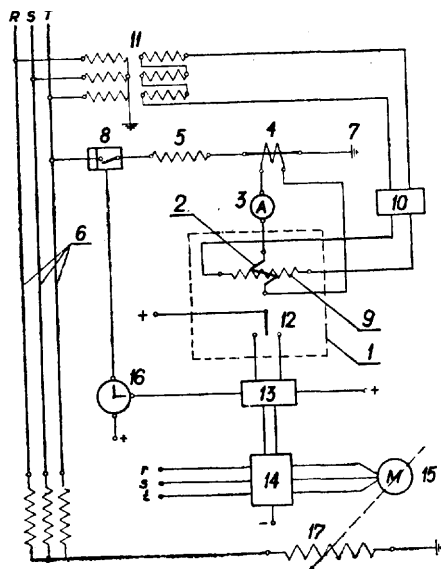
05.12.1978

Zakłady Azotowe im. F. Dzierżyńskiego, Tarnów, Polska (Bolesław Kurowski, Piotr Sumara, Tadeusz Staszczak, Marek Pasternak, Franciszek Szczerba).

Sposób kontroli stanu skompensowania pojemnościowych prądów jednofazowego zwarcia z ziemią w sieci wysokiego napięcia z izolowanym punktem gwiazdowym i układ do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ciągłej kontroli stanu skompensowania pojemnościowych prądów jednofazowego zwarcia z ziemią w sieci wysokiego napięcia z izolowanym punktem gwiazdowym.

Sposób według wynalazku polega na tym, że porównuje się prąd przepływający przez impedancję włączoną między dowolną fazę sieci, a ziemię w danej chwili z minimum prądu płynącego przez tę samą impedancję i świadczącego o osiągnięciu założonego stanu skompensowania sieci przyjętego za optymalny.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma przełącznik biernomocowy (1), którego cewka prądowa (2) włączona jest w szereg z amperomierzem (3) i przekładnikiem prądowym (4) stanowiącym obwód wtórny w stosunku do pierwotnego obwodu impedancji (5) włączonej między dowolną fazę sieci (6), a ziemię (7) za pośrednictwem wyłącznika (8), w obwód którego włączony jest na życzenie zegar sterujący (16), a cewka napięciowa (9) przełącznika (1) przyłączona jest poprzez przesuwnik fazowy (10) do otwartego trójkąta przekładników napięciowych (11), przy czym przełącznik (1) swoim stykiem **przełącznym** (12) jest połączony przez urządzenie pomocnicze (13) ze stycznikami (14) silnika (15). (2 zastrzeżenia)

G01R

P. 211516

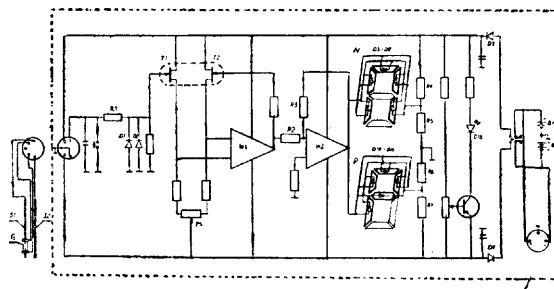
06.12.1978

Wyższa Szkoła Inżynierska, Koszalin, Polska (Czesław Szyrowski, Jan Staśkiewicz).

Przyrząd do określania znaku nośników ładunku w materiałach półprzewodnikowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przenośnego, zminiaturyzowanego przyrządu, umożliwiającego określenie znaku nośników w szerokiej gamie materiałów półprzewodnikowych o różnych koncentracjach nośników.

Przyrząd zawierający dwie sondy pomiarowe, układ wzmacniający i odczytowy, przy czym jedna sonda zaopatrzona jest w grzejnik, według wynalazku charakteryzuje się tym, że układ pomiarowy składa się z wtórnika wejściowego zbudowanego na parze tranzystorów polowych (T1, T2) na wspólnym podłożu i na wzmacniaczu operacyjnym (W1). Wejścia tego wzmacniacza połączone są ze źródłami tranzystorów polowych (T1, T2), a wyjście z bramką tranzystora (T2) oraz w jednym z wejść wzmacniacza operacyjnego (W2) stanowiącego wzmacniacza napięcia. Wskaźnik znaku dołączony jest do wyjścia wzmacniacza (W2). (1 zastrzeżenie)

G01R

P. 211641

11.12.1978

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Technik Komputerowych i Pomiarów Warszawa, Polska (Maciej Pałyńska, Marek Orzyłowski).

Sposób przetwarzania napięcia stałego na czas

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności przetwarzania napięcia stałego na czas w całującym woltomierzu cyfrowym.

Sposób według wynalazku polega na tym, że na granicy faz całkowania wprowadza się dodatkowe, kontrolowane opóźnienie załączenia kolejnego z napięć całkowanych, gdy załączenie tego napięcia na wejście integratora powoduje zwiększenie nachylenia krzywej całkowania lub kolejne z napięć załącza się z wyprzedzeniem przyspieszając tym samym początek następnej fazy całkowania, gdy załączenie tego napięcia na wejście integratora powoduje zmniejszenie nachylenia krzywej całkowania. W jednym wielofazowym cyklu całkowania tzn. przy wielokrotnym całkowaniu wprowadza się albo jedno opóźnienie, albo jedno wyprzedzenie załączenia kolejnego z napięć na wejście integratora, albo opóźnienie i wyprzedzenie jednocześnie bądź też wielokrotności opóźnień i wyprzedzeń. (2 zastrzeżenia)

G01R P. 211744 14.12.1978

Polska Akademia Nauk, Instytut Podstawowych Problemów Techniki, Warszawa, Polska (Jan Ryll-Nardzewski, Marian Cieślak, Andrzej Kulik, Jerzy Rana-chowski).

Sposób pomiaru polaryzacji elektrycznej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia do-
kładności pomiaru.

Sposób polega na pobudzaniu badanej próbki w po-
staci metalizowanej płytki ceramicznej do drgań gę-
stych i mierzenia jej częstotliwości rezonansowej, która
jest funkcją stopnia jej polaryzacji elektrycznej.

Sposób znajduje zastosowanie do kontroli materia-
łów stosowanych w produkcji podzespołów elektronicz-
nych, zwłaszcza kondensatorów ceramicznych.

(1 zastrzeżenie)

G01R P. 211925 18.12.1978

Centrum Naukowo-Produkcyjne Elektrotechniki
i Automatyki Górniczej „EMAG”, Zakład Elektroniki
Górniczej, Tychy, Polska (Tadeusz Nadowski, Anzelm
Andres, Dobrosława Szafranek, Teresa Maroń).

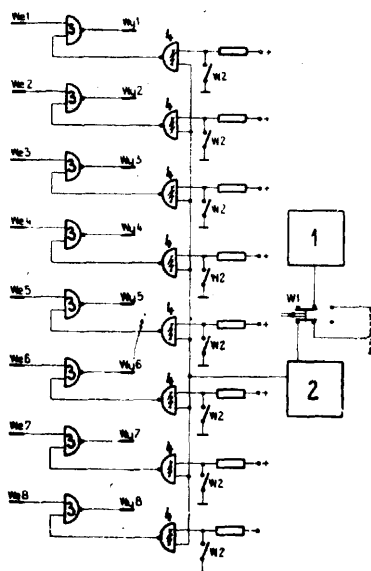
Układ do sprawdzania zabezpieczeń porównawczo-
fazowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania
układu umożliwiającego sprawdzanie zabezpieczeń po-
równawczo-fazowych urządzeń, niezależnie od rodzaju
zasilania i bez konieczności ich demontażu.

Układ według wynalazku ma dwuwejściowe bramki
„NAND” (3) oraz dwuwejściowe bramki „EXCLUSI-
VE-OR” (4) i generator 50 Hz (2). Wyjścia dwuwej-
ściowych bramek „EXCLUSIVE-OR” (4) połączone są
z jednymi z wejść odpowiadających im dwuwejści-
owych bramek „NAND” (3), których drugie wejście
(We1)-(We8) są wejściami układu, a wyjście (Wy1)-(
Wy8) wyjściami układu. Jedne z wejść dwuwejści-
owych bramek „EXCLUSIVE-OR” (4) połączone są po-
przez rezystory ze źródłem zasilania i poprzez wyłącz-
niki (W2) do masy.

Drugie wejścia połączone są z generatorem 50 Hz (2),
który jest połączony poprzez przełącznik (W1) z masą.
Przez ten sam przełącznik (W1) połączony jest z masą
człon nadprądowy (1).

(1 zastrzeżenie)

G01R P. 218438 T 19.09.1979

Wyższa Szkoła Marynarki Wojennej im. Bohaterów
Westerplatte, Gdynia, Polska (Narcyz Klatka).

Układ elektroniczny do rejestrowania maksymalnej
amplitudy napięcia, a zwłaszcza przy pomiarach wiel-
kości impulsowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania
prostego konstrukcyjnie układu do rejestrowania mak-
symalnej amplitudy napięcia, zwłaszcza przy pomi-
arach wielkości impulsowych podczas prób udarowych.
W układzie według wynalazku źródło napięcia imp-
ulsowego połączone jest z dzielnikami napięć imp-
ulsowych połączone jest z dzielnikami napięć (R1, R2,
R3, R4, R5, R6), do których są dołączone bramki ty-
rystorów (Ty1, Ty2, Ty3). (1 zastrzeżenie)

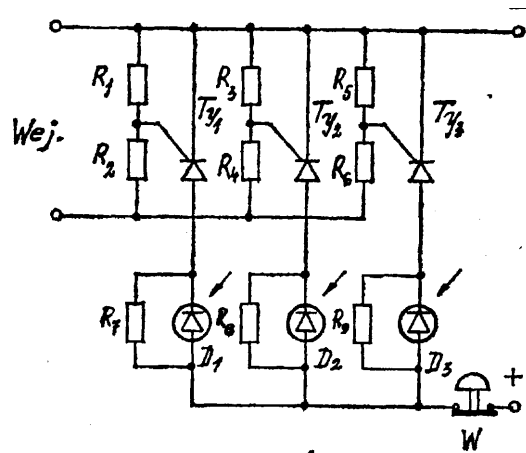

Fig. 1

G01R P. 218622 T 29.09.1979
H01L

Instytut Technologii Elektronowej, Warszawa, Pol-
ska (Juliusz Szczęsny, Andrzej Jelencki).

Sposób pomiaru czasu życia nośników prądu, zwłasz-
cza w diodach PIN

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia do-
kładności określenia czasu życia nośników prądu.

Sposób według wynalazku polega na tym, że na
strukturę diodową w stanie ustalonym podaje się im-
puls, którego wartość jest inna od wartości dwóch
identycznych impulsów, podawanych na strukturę w
odstępnie czasu krótszym od czasu ustalania się stanu
ustalonego. Zmierzone spadki napięć na strukturze
diodowej w chwili wyłączenia i włączenia tych imp-
ulsów oraz ich amplitudy stosuje się do obliczenia cza-
su życia według wzoru:

$$\tau = \frac{\Delta t}{\ln \frac{\Delta V_2 - \Delta V_1 + \Delta V_2 - \Delta V_1 \cdot I_A}{(\Delta V_1 - \Delta V_2) \cdot I_0 / I_1} \cdot \frac{1}{3}}$$

Δt - odstęp czasu między identycznymi impulsami,
 ΔV_1 i ΔV_2 - spadki napięć w chwili wyłączenia i włą-
czenia odpowiednio pierwszego i drugiego identycz-
nych impulsów,
 ΔV_3 - spadek napięcia w chwili wyłączenia trzeciego
impulsu o innej wartości niż identyczne impulsy,
 I_0 - amplituda identycznych impulsów,
 I_1 - amplituda trzeciego impulsu. (1 zastrzeżenie)

G01S P. 208697 27.07.1978

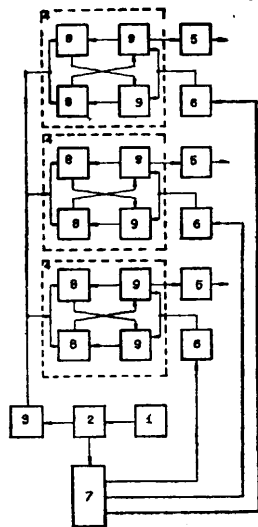
Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych, Warszawa,
Polska (Henryk Gajewski, Stanisław Chrzanowski, An-
drzej Wojciechowski).

Układ cyfrowego symulatora kąta obrotu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania
małogabarytowego układu cyfrowego symulatora kąta
obrotu, o dużej niezawodności działania.

Układ według wynalazku zawiera sprzężony z zega-
rem impulsów cyfrowych (1), cyfrowy licznik (2) azy-
mutu, połączony poprzez dzielnik częstotliwości (3)
z trzema generatorami (4) funkcji sinusoidalnych, do

wyjść których włączone są konwertery cyfrowo-analogowe (5). Wejścia każdego z generatorów (4) funkcji sinusoidalnych połączone są z jednym z trzech bloków (6) wprowadzania danych, które włączone są do wyjść dekodera (7) połączonego z cyfrowym licznikiem (2) azymutu. Układ cyfrowego symulatora kąta obrotu stosowany jest zwłaszcza do symulacji kąta obrotu anteny stacji radiolokacyjnej w celu uzyskania ruchomej podstawy czasu na wskaźniku radiolokacyjnym. (2 zastrzeżenia)

G01V

P. 212275

29.12.1978

Kopalnia Węgla Kamiennego „NOWA RUDA”, Nowa Ruda, Polska (Aleksander Dybciak, Leszek Stalski, Eugeniusz Socha, Józef Dubiński, Piotr Górkiewicz, Michał Szołt).

Sposób wykrywania strefy zagrożonej wyrzutami

Przedmiotem wynalazku jest sposób wykrywania strefy zagrożonej wyrzutami gazów i/lub skał w całym pokładzie zwłaszcza węglowych.

Sposób według wynalazku polega na badaniu pokładu za pomocą aparatury sejsmicznej, przy czym porównuje się prędkość rozchodzenia się impulsu sejsmicznego wywołanego sztucznie oraz stosunek amplitud tego impulsu zarejestrowanego przez dwa odbiorniki drgań.

W analizie pokładu (1) wykonuje się przynajmniej dwa otwory pomiarowe (4, 5), umieszcza w nich odbiorniki drgań (7, 8) oraz przynajmniej jeden otwór wzbudzający (6) w którym wzbudza się sztuczne im-

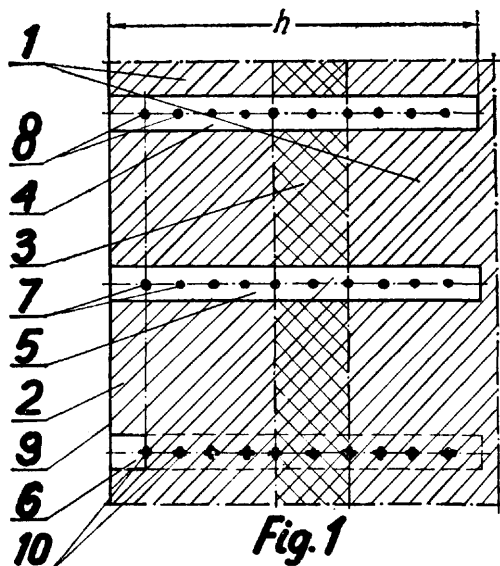

Fig.1

pulsy sejsmiczne (10), przy czym odległość (4) od ośrodku (9) odbiorników drgań (7, 8) i miejsca wzbudzenia impulsów sejsmicznych (10) w otworze wzbudzającym (6) powinna być w przybliżeniu jednakowa.

(3 zastrzeżenia)

G02B

P. 218595 T

28.09.1979

Polska Akademia Nauk, Instytut Fizyki, Warszawa, Polska (Andrzej Małąg).

Sposób i układ do wytwarzania siatki dyfrakcyjnej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia zwartości układu oraz zwiększenia odporności układu na wibracje podłoża.

Sposób wytwarzania siatki dyfrakcyjnej polega na interferencji dwóch koherentnych strumieni światła na warstwie kopiowej, przy czym interferencję realizuje się przez podział frontu falowego jednej koherentnej wiązki światła na dwie, korzystnie równe części.

Układ do wytwarzania siatki dyfrakcyjnej zawiera koherentne źródło, światła, ekspander wiązki i układ interferencyjny, przy czym układ interferencyjny stanowią usytuowane wzajemnie prostopadle podłoże (2) pokryte warstwą kopiową (1) i zwierciadło (3). Krawędź wspólna podłoża (2) i zwierciadła (3) znajduje się na osi wiązki świetlnej (5).

Siatka dyfrakcyjna otrzymana w warstwie kopiowej stosowana jest w niektórych przyrządach optoelektronicznych wprost lub przez „przeniesienie” do podłoża metodą trawienia chemicznego lub jonowego.

(3 zastrzeżenia)

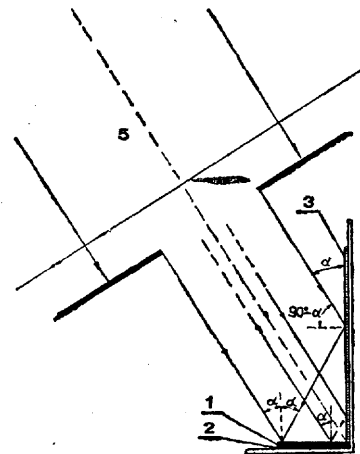

FIG.1

G03B
G02B

P. 212286

29.12.1978

Centralne Laboratorium Optyki, Warszawa, Polska (Marek Baszkiewicz).

Urządzenie do wykonywania filtrów apodycyjnych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do wykonywania filtrów apodycyjnych o zadanych rozmiarach i rozkładzie transmisji wzdłuż promienia filtra na materiałach światłoczułych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia pracochłonności i kosztów wytwarzania filtrów.

Urządzenie do wykonywania filtrów apodycyjnych składa się z oświetlacza (1), oświetlającego światłem o równomiernym rozkładzie intensywności płaszczyznę wirującej przysłony (2). Przysłona (2) wykonana jest w kształcie wycinka koła, przy czym jedna z jej krawędzi tworzy linię prostą, druga zaś

jest profilowana tak, aby kąt rozwarcia przysłony zmienił się w zadany sposób. Przysłona (2) wiruje w czasie naświetlania wokół punktu będącego środkiem koła, którego wycinkiem jest rzeczona przysłona. Obraz przysłony (2) jest odwzorowany za pomocą układu optycznego (3) w płaszczyznę gdzie umieszczony jest materiał światłoczuły (4). (1 zastrzeżenie)

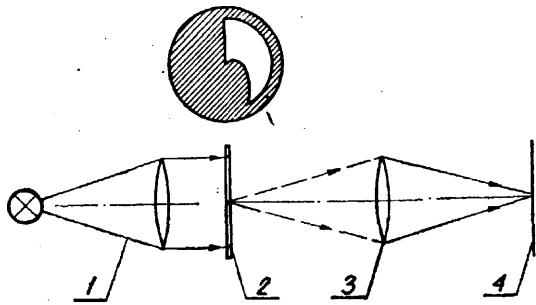

Fig. 2

G05B
H02H

P. 210457

23.10.1978

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Lucjan Kruszecki, Andrzej Podsiadło, Janusz Kwaśniewski).

Układ zabezpieczenia ziemnozwarciowego obwodu stałoprądowego przekształtnika tyrystorowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego układu zabezpieczenia ziemnozwarciowego obwodu stałoprądowego przekształtnika tyrystorowego, zasilanego z sieci trójfazowej z izolowanym punktem zerowym.

Układ zawierający urządzenie zabezpieczenia ziemnozwarciowego, według wynalazku charakteryzuje się tym, że obwód stałoprądowy (5) jest otoczony ekranem (6) odizolowanym od obwodu stałoprądowego (5) oraz od korpusu (7) maszyny, przy czym pomiędzy obwodem stałoprądowym (5) i ekranem (6) jest włączone urządzenie zabezpieczenia ziemnozwarciowego (1).

Wynalazek znajduje zastosowanie, zwłaszcza w napędach maszyn górniczych. (2 zastrzeżenia)

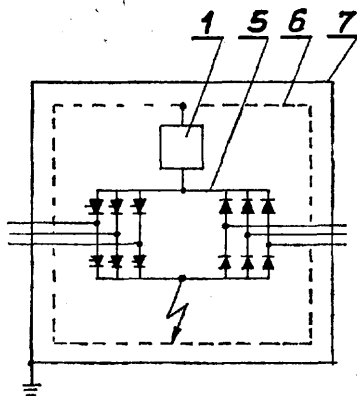

Fig. 1.

G05B

P. 210603

30.10.1978

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Antoni Dmowski, Henryk Tunia, Klemens Stańkowski).

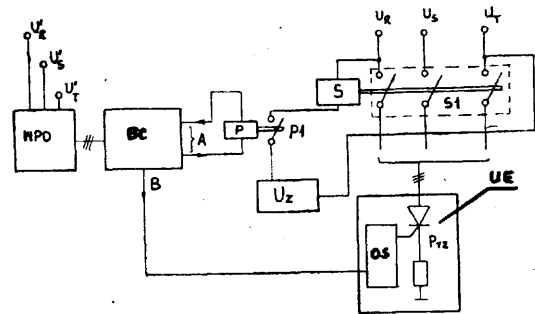
Układ bezawaryjnego załączania urządzeń elektrycznych do sieci zasilającej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu, zapewniającego bezawaryjne załączanie urządzeń elektrycznych w przypadku zaniku napięcia jed-

nej lub więcej faz w n-fazowej sieci zasilającej oraz bezawaryjne załączanie urządzeń w przypadku zmiany kierunku wirowania wektorów napięcia sieci zasilającej.

Układ zgodnie z wynalazkiem ma blok (WPO) wykrywania przejścia sinusoidy napięcia przez zero, który jest połączony wejściem z zaciskami sieci n-fazowej ($U_R, U_S, U_T \dots U_N$) zasilającej chronione urządzenie (UE) elektryczne, zaś wyjściem jest połączony z wejściem bloku (BC) cyfrowego, z którego jednym wyjściem (A) jest połączony obwód zasilający przekaźnik (P), zaś styki (P1) tego przekaźnika włączone są w szereg z obwodem sterującym stycznika (S).

W przypadku gdy urządzenie elektryczne ma wewnętrzny obwód sterujący, drugie wyjście (B) bloku (BC) jest połączone z wejściem blokującym obwodu sterowania (OS) sterowania urządzenia (UE) elektrycznego. (2 zastrzeżenia)

G05B

P. 212178

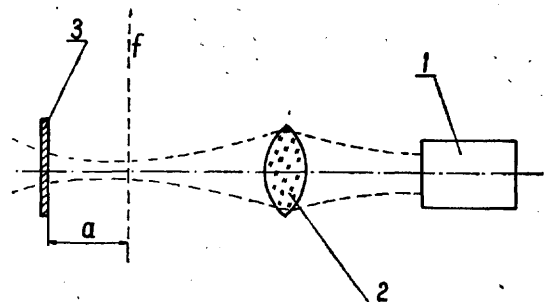
27.12.1978

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Lech Boruc, Leszek Strawiński).

Sposób laserowej korekcji elementów warstwowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób laserowej korekcji elementów warstwowych, zwłaszcza do zastosowania w produkcji seryjnej. Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skrócenia czasu trwania procesu oraz umożliwienia osiągnięcia dużej dokładności obróbki przy wysokiej wydajności procesu.

Sposób korekcji laserowej polega na umieszczeniu na drodze optycznej wiązki, emitowanej z lasera (1), obiektywu skupiającego (2). Przewężenie ogniskowe wiązki, powstające w wyniku jego zastosowania, znajduje się w płaszczyźnie ogniskowej „f”. Element korygowany (3) umieszcza się w odległości „a” od płaszczyzny „f”, odległości wynikającej z wielkości pola warstwy czynnej, przewidzianego do usunięcia. Układ sterujący lasera zapewnia stałą gęstość energii impulsu na powierzchni elementu korygowanego niezależnie od odległości przesunięcia „a”. (2 zastrzeżenia)

G05D

P. 212534

30.12.1978

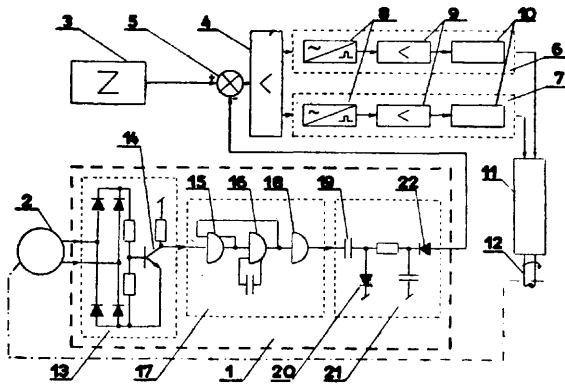
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Włókienniczych i Hydrauliki „Wifamtex”, Łódź, Polska (Wiesław Kiełbik, Lech Mucha, Krzysztof Pawłowski, Kazimierz Swierczyński).

Układ regulacji prędkości obrotowych maszyn włókienniczych

Przedmiotem wynalazku jest układ regulacji prędkości obrotowych maszyn włókienniczych, zwłaszcza wrzecion w przędzarkach lub skręciarkach. Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu zapewniającego wysoką jakość regulacji przez zmniejszenie błędów statycznego oraz zapewniającego małe zarówno oscylacje prędkości jak i przeregulowania.

Układ ma blok (1) prędkościowy sprzężenia zwrotnego złożony na wejściu z zespołu (13) wzmacniającego sygnał i na wyjściu z przetwornika (21) różniczkująco-całkującego połączonego z tym zespołem poprzez generator (17) pojedynczego impulsu. Blok (1) jest od strony zespołu (13) połączony z czujnikiem (2) obrotów, a od strony przetwornika (21) jest połączony z sumującym węzłem (5). Generator (17) jest połączony z zespołem (13) poprzez NOR (15) a z przetwornikiem (21) poprzez NOR (18), przy czym oba NOR są połączone ze sobą poprzez impulsową bramkę (16).

(2 zastrzeżenia)

G05F
H01S

P. 208396

13.07.1978

Instytut Fizyki Plazmy i Laserowej Mikrosyntezy, Warszawa, Polska (Wojciech Niedzielski, Lucjan Szadziński, Andrzej Antonik).

Układ stabilizacji wysokiego napięcia z ograniczeniem prądu ładowania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie *opracowania układu stabilizacji, zapewniającego prostoliniowy wzrost napięcia na obciążeniu pojemnościowym, eliminującego zjawisko nagrzewania się elementów regulacyjnych.

Układ zawierający komparator, wzmacniacz błędów, przełącznik nadmiarowy i źródło napięcia odniesienia, według wynalazku charakteryzuje się tym, że pomiędzy transformatorem sieciowym (11), a obciążeniem (3) ma włączony powielacz-podwajacz (1) napięcia w układzie pompy diodowej, który jest jednocześnie włączony w pętlę sprzężenia zwrotnego stabilizacji wysokiego napięcia zamykającej się przez dzielnik wyjściowy (2), komparator (5) ze źródłem napięcia odniesienia (4), wzmacniacz błędów (6) i układ regulacyjny (10), włączony szeregowo w pierwotne uzwojenie transformatora sieciowego (11) zasilającego

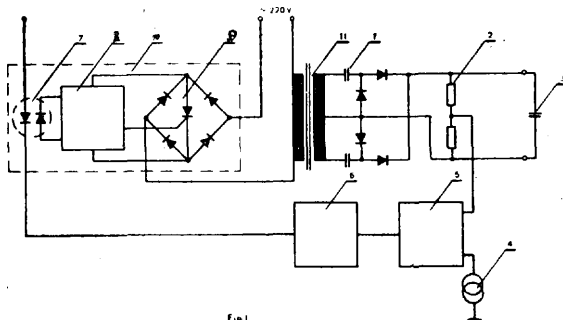

Fig. 1

powielacz-podwajacz (1). Układ regulacyjny (10) jest sprzężony ze wzmacniaczem błędów (6) przez transoptor (7) i przez układ sterujący (8), a elementem wykonawczym jest tyrystor (9) włączony w przekątną mostka Graetz'a, prostopadłą do przekątnej pokrywającej się z kierunkiem przepływu prądu pierwotnego uzwojenia transformatora sieciowego (11).

Wynalazek znajduje zastosowanie w laserach zbudowanych na ciele stałym. (2 zastrzeżenia)

G05F
H02M

P. 208583

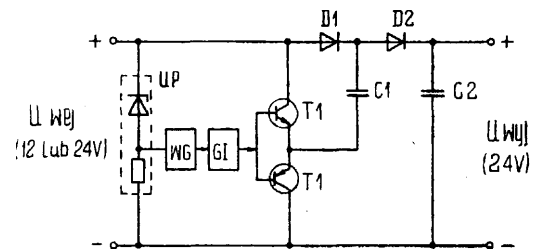
20.07.1978

Zjednoczone Zakłady Urzędzeń Jądrowych „POLON”, Zakład Urzędzeń Dozymetrycznych, Bydgoszcz, Polska (Leon Kozieja).

Zasilacz prądu stałego

Przedmiotem wynalazku jest zasilacz prądu stałego przeznaczony do zasilania urządzeń elektrycznych jednym z dwóch wybranych stałych napięć zasilających, z których jedno napięcie jest dwa razy większe od drugiego. Zasilacz zawierający znany podwajacz napięcia składający się z dwóch diod, dwóch tranzystorów komplementarnych (pnp-npn), dwóch kondensatorów oraz generatora impulsów prostokątnych według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma do zacisków napięcia wejściowego podłączony układ progowy (UP), a pomiędzy ten układ progowy (UP) i połączone z sobą bazy tranzystorów (T1 i T2) ma włączone szeregowo układ wyłączający generatora (WG) i generator impulsów prostokątnych (GI).

Zasilacz według niniejszego wynalazku jest wygodny i bezpieczny w użytkowaniu, gdyż wyklucza możliwość pomyłkowego podania wyższego napięcia na wejście układu zasilanego. (1 zastrzeżenie)

G05F

P. 210484

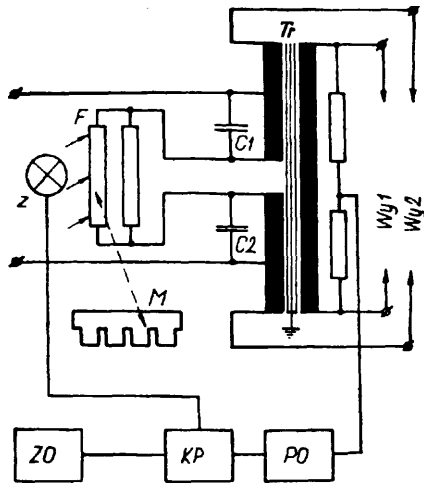
24.10.1978

Zjednoczone Zakłady Urzędzeń Jądrowych „POLON”, Zakład Aparatury Jądrowej, Zielona Góra, Polska (Władysław Wiczorek, Czesław Kowalski).

Układ do bezpośredniego sterowania mocą prądu przemiennego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu, umożliwiającego automatyczną regulację mocy, w bardzo szerokich granicach przy minimalnym zniekształceniu przebiegu wielkości wyjściowej. Układ złożony z komparatora, źródła napięcia odniesienia, prostownika operacyjnego i wyjściowego dzielnika napięcia, według wynalazku charakteryzuje się tym, że szeregowo pomiędzy dwoma częściami uzwojenia pierwotnego transformatora (Tr) ma włączony fotorezystor (F) oświetlany ze źródła (Z).

Równolegle do obu części uzwojenia pierwotnego transformatora włączone są dwa kondensatory wyrównawcze (C1 i C2). Fotorezystor (F) jest sprzężony cieplnie z radiatorem (M). (2 zastrzeżenia)

G05F P. 210507 24.10.1978

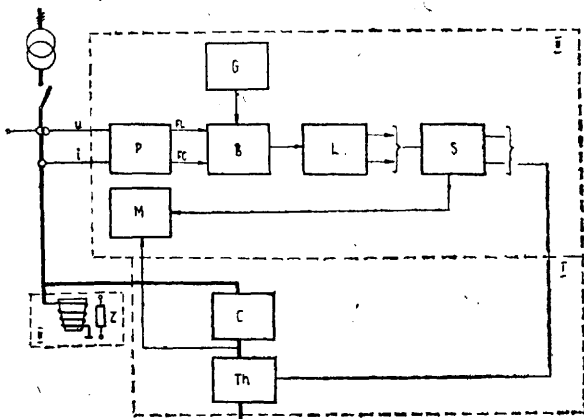
Przedsiębiorstwo Projektowania i Wyposażania Odlewni „PRODLEW” i Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Paweł Fabijański, Klemens Stańkowski, Henryk Tunia, Ryszard Zajac, Władysław Adamowicz, Stefan Firlej czyk, Józef Jakubczyk).

Sposób automatycznej kompensacji mocy biernej i tyrystorowy układ kompensacji mocy biernej urządzeń energetycznych w szczególności pieców indukcyjnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i układu kompensacji mocy biernej, pozwalających uzyskać dużą dokładność pomiaru, niezależną od zmian wartości regulacyjnych i obciążeniowych odbiorników energetycznych.

Sposób automatycznej kompensacji mocy biernej według wynalazku polega na przekształceniu sygnałów napięcia i prądu w sygnały cyfrowe, które poprzez układ (S) generujący impulsy sterujące bramkami tyrystorów w łącznikach (Th) załączają sekcjami (Th) poszczególne sekcje baterii kondensatorów kompensacyjnych (C) w momentach określanych sygnałem z bloku (M) pomiaru chwilowej wartości napięcia tak, że sterowanie mocą bierną pobieraną z sieci przez układ kompensator (I, II) odbiornik (III) odbywa się w funkcji wartości przesunięcia fazowego między prądem (I) oraz napięciem (U) sieci zasilającej.

Tyrystorowy układ kompensacji mocy biernej urządzeń energetycznych zawierający blok główny i blok pomiarowo-sterujący, według wynalazku charakteryzuje się tym, że układ bloku pomiarowo-sterującego (II) składa się z bloku pomiaru kąta przesunięcia fazowego (P) między prądem i napięciem sieci zasilającej, układu bramkującego impulsy zegarowe (B), licznika rewersyjnego (L) zliczającego impulsy z generatora impulsów zegarowych (G) w kodzie 8421, układu (S) generującego impulsy sterujące bramkami tyrystorów w łącznikach (Th) oraz układu (M) pomiaru chwilowych wartości napięcia (U) na łącznikach (Tb). (3 zastrzeżenia)

G06F

P. 208136

03.07.1978

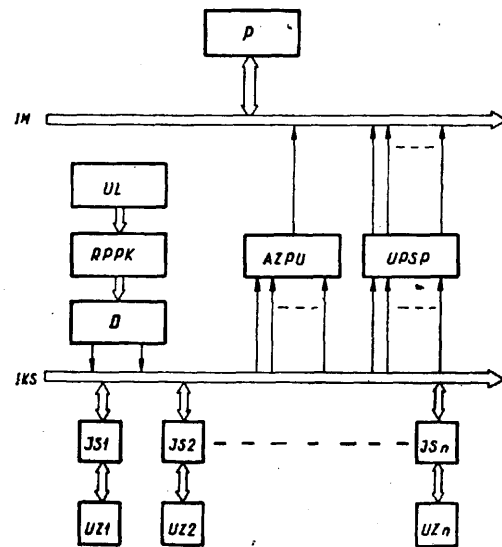
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Technik Komputerowych i Pomiarów, Warszawa, Polska (Jerzy Dyczkowski, Joanna Kowalczyk, Jerzy Zajdel).

Sposób postępowania przy zatrzymaniu transmisji w kanale selektorowym minikomputera

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego zachowanie w kanale selektorowym jednorodności układu przerwań, który rejestruje, zgłasza i obsługuje jedynie przerwania od urządzeń.

Sygnal o powstaniu w kanale selektorowym przyczyny uniemożliwiającej kontynuowanie transmisji przesyła do jednostki sterującej (JS1) urządzenia zewnętrznego (UZ1) prowadzącego transmisję, wywołując zgłoszenie przerwania do procesora (P) od tego urządzenia.

Sposób według wynalazku znajduje zastosowanie w konstrukcji układów współpracy minikomputera z urządzeniami zewnętrznymi. (1 zastrzeżenie)

G06F

P. 208537

19.07.1978

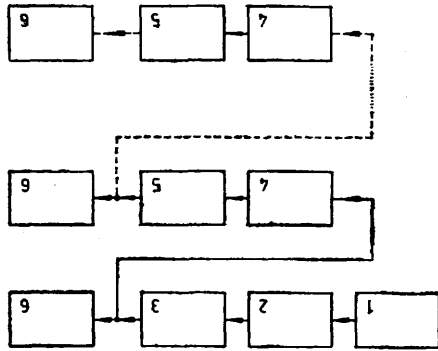
Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Ludwik Spiralski, Alicja Konczakowska, Lech Hasse).

Sposób i urządzenie do wstępnej obróbki i gromadzenia dyskretnych przebiegów przypadkowych, zwłaszcza w zakresie bardzo małych częstotliwości

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i urządzenia, zapewniających eliminację zjawiska maskowania i rejestrację optymalnej liczby próbek w zakresie bardzo małych częstotliwości, przy zastosowaniu jednego filtra analogowego i jednej częstotliwości, próbkowania przebiegu analogowego.

Sposób według wynalazku polega na zastosowaniu dolnoprzepustowej filtracji cyfrowej dokonywanej na sygnale dyskretnym zamiast filtracji analogowej w zakresie bardzo małych częstotliwości w celu zmniejszenia maksymalnej częstotliwości zawartej w sygnale analizowanym i eliminacji zjawiska maskowania, a następnie redukcji danych przeznaczonych do rejestracji. Urządzenie według wynalazku zawiera następujące układy połączone kaskadowo: jeden analogowy dolnoprzepustowy filtr (2) o częstotliwości odcięcia f_{max} , przetwornik analogowo-cyfrowy (3) dolnoprzepustowy filtr cyfrowy (4) o częstotliwości odcięcia

$\frac{1}{n} \cdot f_{max}$, gdzie n liczba całkowita większa od 1, układ redukcji danych (5) i układ rejestracji (6). Dolnoprzepustowy filtr cyfrowy (4) służy do zmniejszenia maksymalnej częstotliwości zawartej w sygnale dyskretnym, a układ redukcji danych (5) do wyboru co n-tej próbki badanego przebiegu dyskretnego. (2 zastrzeżenia)

G06F

P. 211640

11.12.1978

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Komputerowych i Pomiarów **Warszawa**, Polska (Wiesław Zajdel, Jerzy Zajdel, Wojciech Brzeski).

Sposób podziału okresu T przebiegu okresowego na dowolną ilość n praktycznie jednakowych części, szczególnie do wyznaczania początków sektorów w pamięciach z wirującym nośnikiem magnetycznym

Przedmiotem wynalazku jest sposób wyznaczania chwil czasowych dzielących okres T przebiegu okresowego na n praktycznie jednakowych części, szczególnie do wyznaczania początków sektorów na ścieżkach dysków magnetycznych pamięci dyskowych, mających z założenia inną ilość sektorów niż wymagana przez dany system komputerowy. Sposób według wynalazku polega na wyznaczaniu początku każdej części po każdorazowym zliczeniu N okresów przebiegu o częstotliwości f , przy czym liczba N jest zliczoną w poprzednim okresie T ilością cykli przebiegu o częstotliwości f/n . (2 zastrzeżenia)

G06F

P. 211770

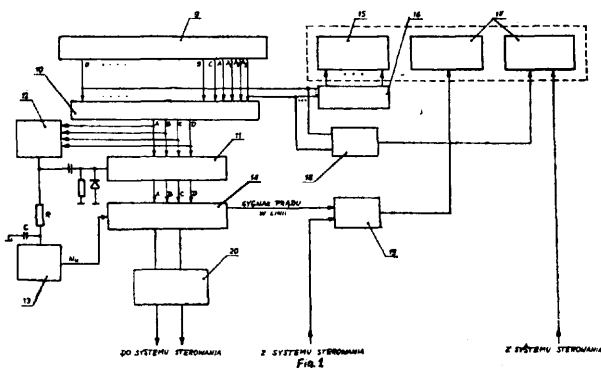
13.12.1978

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Włodzimierz Kalita, Feliks Bator, Adam Baran, Jan Kościński, Wiesław Pecko, Janusz Goździk, Ryszard Hernik).

Stacyjka do ręcznego wprowadzania danych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania stacyjki o prostej budowie i małych gabarytach, umożliwiającej prowadzenie transmisji między nią, a komputerem szeregowo, po linii dwuprzewodowej, na odległość do 1000 m.

Istota wynalazku polega na tym, że jej układ blokowy składa się z klawiatury (9) podającej informację na koder (10), kodujący sygnał wejściowy i przesyłający go do pamięci stacyjki (11) współpracującej z układem taktującym (12) i uniwbrotorem (13) zbudowanym na układach scalonych typu: rejestr czterobitowy, przerzutnik monostabilny, inwertery i czterywejściowe bramki typu NAND. Ponadto w skład układu wchodzi: nadajnik transmisji szeregowo (14) uruchamiany sygnałem (N_d) z uniwbrotora (13), za-

mieniający sygnał równoległy na szeregowy, układ (15) wyświetlania informacji nadawanej ze stacyjki wraz z układem sterującym (16), układ (17) wyświetlania informacji nadanej z systemu sterowania, sterowany układami sumy logicznej (18) i iloczynu logicznego (19) oraz zasilacz linii (20).

Stacyjka stosowana jest do przekazywania informacji alfanumerycznej o ustalonym formacie ze stanowisk rozrzuconych po terenie zautomatyzowanego obiektu do cyfrowego systemu sterowania.

(1 zastrzeżenie)

G06F

P. 211776

14.12.1978

Przemysłowy Instytut Elektroniki, Warszawa, Polska (Janusz Rezler).

Elektroniczna kasa sklepowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie **wykorzystania** produkowanego seryjnie, zmiennoprzecinkowego kalkulatorowego układu scalonego do budowy kas elektronicznych.

Elektroniczna kasa sklepowa zawierająca zmiennoprzecinkowy kalkulatorowy układ scalony, według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma układ wykrywający prawidłowość usytuowania przecinka we wprowadzonej cenie między drugą, a trzecią cyfrą od prawej wprowadzonej ceny oraz układ blokujący transmisję sygnałów z przycisków operacyjnych dla nieprawidłowo wprowadzonej ceny. (1 zastrzeżenie)

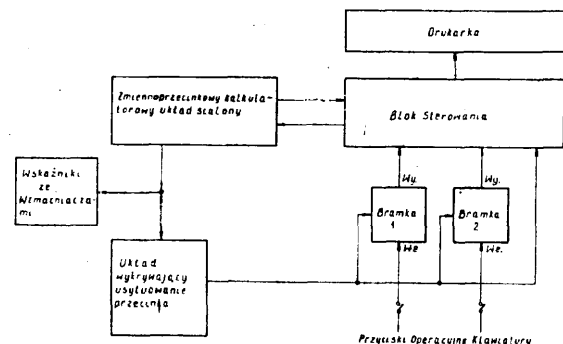

Fig. 1

G06K

P. 218126 T

05.09.1979

Instytut Maszyn Matematycznych, Warszawa, Polska (Eugeniusz Nowak, Wojciech Wiśniewski).

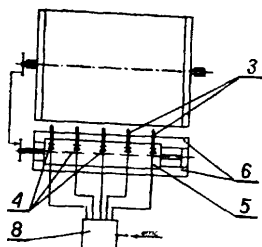
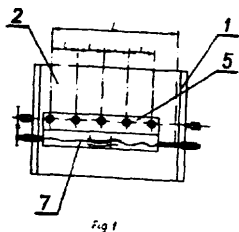
Sposób oraz urządzenie do zapisywania obrazów na warstwie pamiętającej

Przedmiotem wynalazku jest sposób oraz urządzenie przeznaczone do zapisywania obrazów na warstwie pamiętającej naniesionej na obracającym się bębnie, znajdujące zastosowanie przy wydruku obrazów generowanych przez elektroniczną maszynę cyfrową.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia szybkiego zapisu obrazów z dużą rozdzielczością.

Sposób według wynalazku polega na tym, że informacja o obrazie zostaje podzielona w zespolone części, których liczba odpowiada ilości głowic zapisujących i tak uformowana, aby wspomniane części mogły być zapisywane równocześnie przez wszystkie głowice poruszające się ruchem ciągłym wzdłuż tworzącej bębna w taki sposób, że na jeden pełny obrót bębna przypada przesunięcie głowic równe lub porównywalne z szerokością pisanej linii, a całkowity przewód głowic jest równy odległości między sąsiednimi głowicami zapisującymi.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że głowice zapisujące (4) są umocowane na ruchomym suwaku (5) w odpowiednich, stałych odstępach wzdłuż tworzącej bębna (1), przy czym suwak (5) przemieszcza się najkorzystniej równoległe do tworzącej bębna (1). (2 zastrzeżenia)

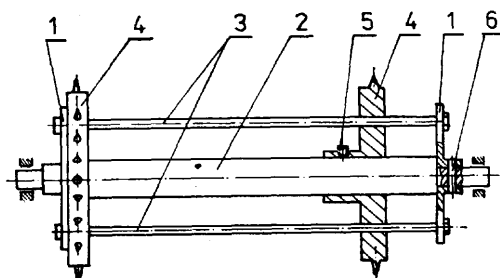
G06K P. 218521 T 26.09.1979

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Wojciech Pasieczny, Ludwik Buczyński).

Mechanizm napędowy transportu papieru obrzeżnie perforowanego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia technologii mechanizmu.

Mechanizm ma osadzone na wale napędowym (2) elementy napędzające (4) transportowany papier połączone ponadto z wałem napędowym (2) poprzez przytwierdzone do tego wału (2) za pośrednictwem tarcz mocujących (1) dwóch prętów zabierających (3) umieszczonych suwliwie w otworach, które znajdują się przy obrzeżu elementów napędzających (4) papier. Mechanizm przeznaczony jest, zwłaszcza do szybkich drukarek urządzeń informatyki. (1 zastrzeżenie)

G08B P. 208515 19.07.1978

Przedsiębiorstwo Montażu Elektrycznego „Elektrobudowa”, Katowice, Polska (Ryszard Ciszewski, Eugeniusz Bartosik, Henryk Wojtyczka).

Przekątnikowo-diodowy układ sygnalizacji zakłóceniewej z wyróżnieniem pierwszego sygnału

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przekątnikowo-diodowego układu sygnalizacji zakłóceniewej, w którym wyróżnienie pierwszego sygnału z grupy występujących sygnałów następuje natychmiast po pojawieniu się sygnałów zakłóceniewych, bez konieczności oddziaływania obsługi na układ.

Układ według wynalazku stanowi zestaw indywidualnych torów sygnałowych (4) najkorzystniej w module wielokrotności (10), zgrupowanych w zespoły dziesiątkowe (2) i połączonych za pośrednictwem obwodów okrężnych (17) ze wspólnym zespołem zasilającym (1).

Każdy zespół dziesiątkowy (2) dzieli się na dwa podzespoły (3) torów sygnałów, najkorzystniej w mo-

dule (5), z których każdy współpracuje z własnym elementem wykonawczym blokady pierwszeństwa (5).

Każdy tor sygnałowy (4) ma element pamięci wejściowej (6), element kwitowania (7), przystawkę diodową (8) i element pamięci pierwszeństwa (9) oraz co najmniej jeden zestyk (A4) wyjścia sygnału dla pobudzenia rejestratora zdarzeń lub innej zbiorczej sygnalizacji (fig. 1).

Wynalazek jest przeznaczony do sygnalizacji przekroczeń stanów granicznych kontrolowanych parametrów w procesach technologicznych oraz działania zabezpieczeń i automatyki łączeniowej.

(3 zastrzeżenia)

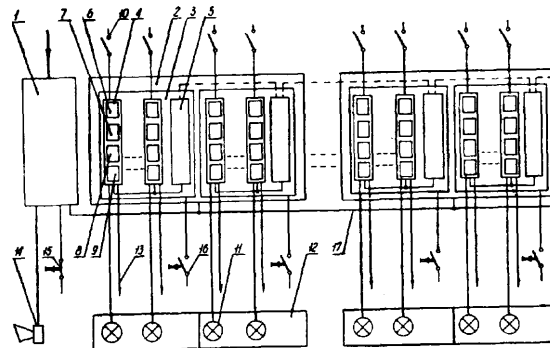

Fig. 1

G08C P. 210483 23.10.1978

Huta Małapanew, Ozimek, Polska (Marian Stolarz).

Sposób wykrywania ciągu impulsów i układ wykrywania ciągu impulsów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i układu, umożliwiających wykrywanie początku i zakończenia danego ciągu impulsów, bez konieczności wysyłania dodatkowych sygnałów ze źródła ciągu impulsów.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że w momencie pojawienia się ciągu impulsów (I) wytwarza się z tego ciągu dwa sygnały wyjściowe (C) i (E). Pierwszy sygnał wyjściowy (C) jest zangowanym iloczynem logicznym dwóch sygnałów (A) i (B) wytworzonych przez dwa sąsiednie impulsy ciągu impulsów (I). Jeden z sygnałów (B) tworzących pierwszy sygnał wyjściowy (C) jest opóźniony względem drugiego (A) tak, że pierwszy sygnał wyjściowy (C) zanika wówczas, jeżeli przerwę między sąsiednimi ciągami impulsów stanowi brak co najmniej jednego impulsu. Drugi sygnał wyjściowy (E) jest sumą logiczną pierwszego sygnału wyjściowego (C) i sygnału (D) wytworzonego przez jego tylny zboczy. Drugi sygnał wyjściowy (E) zanika wówczas, jeżeli przerwę między sąsiednimi ciągami impulsów stanowi brak co najmniej n impulsów, gdzie n jest ilością impulsów większą od jedności.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że sygnał wejściowy w postaci ciągu impulsów podawany jest na wejście przerzutnika monostabilnego (1) i wejście przerzutnika bistabilnego (2), którego wyjście połączone jest z wejściem następnego przerzutnika monostabilnego (3). Wyjścia obydwóch przerzutników monostabilnych (1) i (3) połączone są z wejściem bramki iloczynowej (4). Wyjście tej bramki (4) połączone jest z jednym z wejść bramki sumacyjnej (8) i z wejściem kolejnego przerzutnika monostabilnego (5), którego wyjście połączone jest z drugim wejściem bramki sumacyjnej (6). Sygnał wyjściowy z układu otrzymuje się z wyjścia bramki sumacyjnej (6) lub z wyjścia bramki iloczynowej (4).

Układ według wynalazku znajduje zastosowanie w układach pośredniczących w przesyłaniu wartości wielkości mierzonych z układów pomiarowych do maszyn cyfrowych, z których to układów pomiary wysyłane są w postaci powtarzających się ciągów impulsów, a ilość impulsów w każdym ciągu jest proporcjonalna do wartości wielkości mierzonej.

(2 zastrzeżenia)

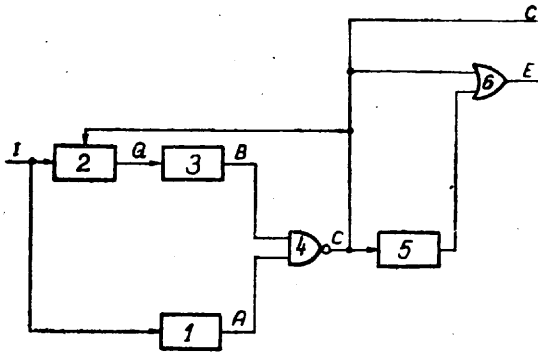

fig. 1

G10K

P. 212080

21.12.1978

Centrum Naukowo-Produkcyjne Elektrotechniki i Automatyki Górniczej „EMAG”, Zakład Telemechaniki Górniczej „Elektrometal”, Cieszyn, Polska (Władysław Kulig, Marek Molin, Andrzej Rej, Józef Sliwa, Rudolf Szypuła).

Obudowa urządzeń iskrobezpiecznych, zwłaszcza głośnomówiących

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania obudowy umożliwiającej łatwy dostęp do podzespołów elektronicznych oraz zapewniającej możliwość łączenia obudów w dowolnie długie zestawy lub też połączenie obudowy z innymi urządzeniami.

Obudowa urządzeń iskrobezpiecznych, zwłaszcza głośnomówiących składa się z dwukomorowego stalowego

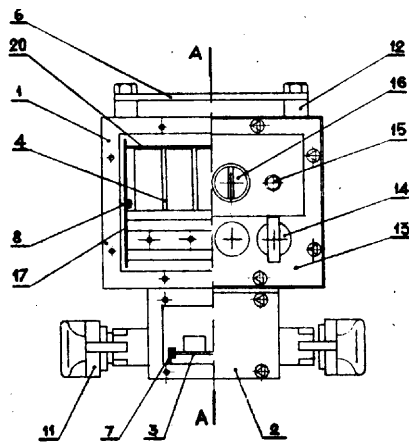

Fig. 1

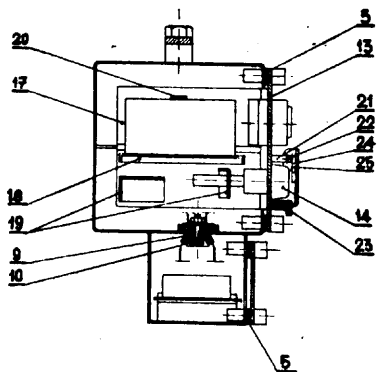

Fig. 2

wego korpusu (1), pokrywy (2), płytki łącz (3), wysuwanego wkładu (4), jednostronnie profilowanych uszczeltek (5) oraz uchwyty (6). Korpus (1) ma kształt dwóch prostokątów trwale ze sobą połączonych i mających we wspólnej ścianie otwór z zabudowanym w nim przepustem kablowym (9). Ścianki boczne korpusu (1) mają prowadnice (7 i 8) oraz uniwersalne otwory montażowe. Boczne ścianki (17) wkładu (4) oraz jego płyta (18) i listwy (19) wyposażone są w liczne otwory. Na płycie (13) wkładu (4) znajduje się wspornik (21), do którego za pomocą osi (22) zamocowana jest dźwignia (24) wyposażona w uchwyt (23) i sprężynę (25). Obudowa umożliwia produkcję szeregu urządzeń dla potrzeb łączności, sygnalizacji, blokowania i wyłączania napędów w podziemiach kopalń oraz szybach głębinowych.

(5 zastrzeżeń)

G11B

P. 208313

11.07.1978

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urzędów Informatyki „MERAMAT” przy Warszawskich Zakładach Urzędów Informatyki „MERAMAT”, Warszawa, Polska (Mieczysław Hauswirt, Włodzimierz Kosiel, Janusz Krzyżanowski, Józef Szymd, Wojciech Zarzycki).

Czujnik liniowy położenia taśmy magnetycznej w zasobniku pneumatycznym pamięci taśmowej

Czujnik liniowy położenia taśmy magnetycznej w zasobniku pneumatycznym pamięci taśmowej składa się z dwóch układów opto-elektronicznych, rozmieszczonych w określonej odległości jeden od drugiego wzdłuż zasobnika pneumatycznego, reagujących na taśmę magnetyczną znajdującą się w jego komorach próżniowych, które są od siebie oddzielone wewnętrznymi ściankami umożliwiającymi przenikanie promieni świetlnych, według wynalazku charakteryzuje się tym, że źródło światła (1 lub 2) jest umieszczone między wewnętrznymi ściankami komór próżniowych (A, B), a naprzeciw niego są rozmieszczone pryzmaty (3, 4 lub 5, 6) częściowo stanowiące ścianki zewnętrzne komór (A, B). Części tych pryzmatów (3, 4 lub 5, 6) występujące poza tylną ścianką osłonową zasobnika pneumatycznego, są osłonięte nieprzezroczystą osłoną (17 lub 18) i zawierają pary fototranzystorów (7, 8 i 9, 10 lub 11, 12 i 13, 14), których kąty a widzenia obejmują całkowicie przeciwległy, w odniesieniu do określonej pary fototranzystorów, pryzmat.

(2 zastrzeżenia)

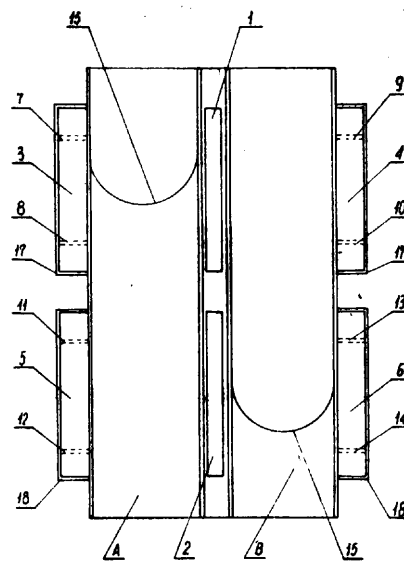

Fig. 1

G11B

P. 216590

25.06.1979

Pierwszeństwo: 26.06.1978 - St. Zjedn. Am. (nr 919.228)

M. & T. Chemicals Inc., Stamford, St, Zjedn, Ara,

Sposób zapisywania informacji i kompozycja stosowana w tym sposobie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie drukowania natryskowego na metalu, tworzywach sztucznych lub papierze, umożliwiającego znakowanie materiałów w sposób normalnie niewidoczny, lecz łatwo wykrywalny po naświetleniu światłem nadfioletowym.

Sposób zapisywania informacji, **według** wynalazku polega na uformowaniu cienkiego strumienia cieczy, skierowaniu strumienia bezbarwnej cieczy zawierającej co najmniej jeden barwnik, który jest niewidoczny przy normalnym oświetleniu, na podłoże zapisujące, modulowaniu gęstości nanoszonego strumienia polem elektrycznym, zgodnie z zapisywaną informacją, a następnie działaniu parą wodną.

Kompozycja tuszu, wg wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera składnik żywicowy, co najmniej jeden rozpuszczalnik, w ilości nadającej kompozycji odporność na działanie ciepła i pary wodnej oraz materiał barwnikowy, fluoryzujący. (6 zastrzeżeń)

G11B

P. 218467 T

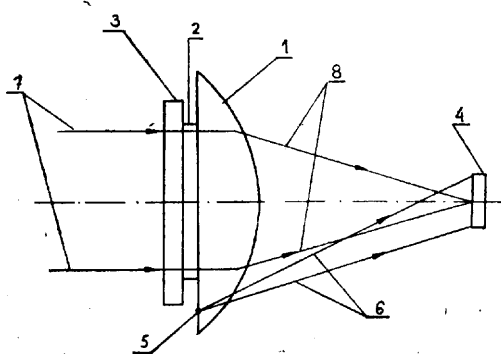
22.09.1979

Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego, Warszawa, Polska (Marek Kowalczyk).

Sposób i układ zapisu mikrohologramów ze zbieżną wiązką przedmiotową, zwłaszcza do przeźroczy z informacją w postaci regularnie rozmieszczonych znaków

Sposób według wynalazku polega na tym, że wiązkę światła podającą na przeźroczce poddaje się przestrzennej, okresowej modulacji fazy z częstością mniejszą od największej liniowej gęstości zapisu znaków w przeźroczce, przy czym natężenie maksimum zerowego rzędu w obrazie dyfrakcji Fraunhofera na elemencie realizującym powyższą modulację nie przekracza dziesięciokrotnej wartości najsilniejszego maksimum wyższego rzędu.

Układ według wynalazku ma w torze wiązki przedmiotowej (7), (8) układ modulatora fazy (3) w postaci co najmniej jednej fazowej siatki dyfrakcyjnej, co powoduje, że rozkład natężenia światła w płaszczyźnie hologramu (4) ma stopień **jednorożności** wystar-

czający do zapisu informacji zawartej w przeźroczce (2) bez zniekształceń nieliniowych.

Wynalazek może znaleźć zastosowanie w układach zapisu holograficznej pamięci maszyn cyfrowych, w produkcji holograficznych mikrofisz i mikrofilmów tekstów drukowanych, zapewniając większy stopień miniaturyzacji zbiorów i lepszą odporność na uszkodzenia niż mikrofilmy i ultramicrofilmy wykonane tradycyjną techniką oraz w produkcji układów scalonej wykorzystującej technikę holografii Fouriera. (3 zastrzeżenia)

G21D

P. 208570

21.07.1978

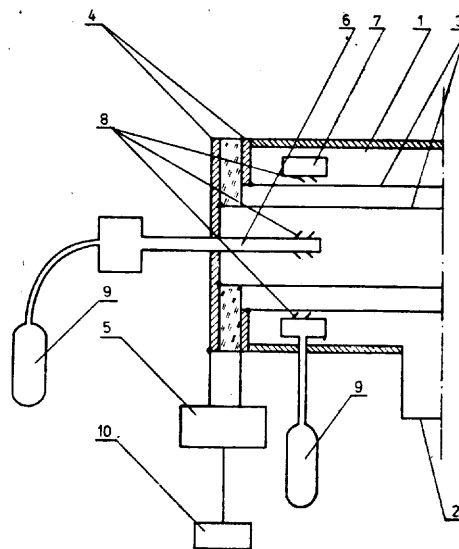
Instytut Badań Jądrowych, Warszawa, Polska (Michał Gryziński, Jerzy Stanisław Langner, Eugeniusz Górski, Elżbieta Składnik-Sadowska).

Sposób i urządzenie do impulsowej akceleracji jonów oraz impulsowej generacji neutronów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i urządzenia, umożliwiających kontrolę procesu akceleracji jonów i generacji neutronów.

W sposobie według wynalazku do obszaru między elektrodami wprowadza się impulsowo napięcie. Wymiary elektrod dobiera się do wielkości prądu wyładowania między elektrodami.

Urządzenie według wynalazku zawiera komorę próżniową (1) z układem pompowym (2), wewnątrz której umieszczone są współosiowe elektrody (3). W skład urządzenia wchodzi ponadto kolektor (4) połączony z generatorem udarów prądowych (5) i z układem sterującym (10) oraz zawór wewnętrzny (6) i wewnętrzny (7). Zawory połączone są ze zbiornikami gazu (9). (4 zastrzeżenia)

Dział H ELEKTROTECHNIKA

H01B

P. 208392

12.07.1978

Instytut Elektrotechniki, Warszawa, Polska (Tadeusz Zieliński, Wiesław Skubała, Hanna Zieleniewska, Henryk Sypniewski).

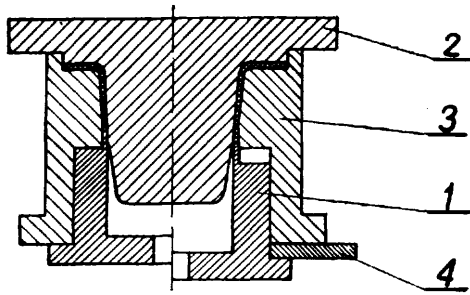
Sposób wytwarzania kształtek izolacyjnych z niesuszonego preszpanu oraz forma do wytwarzania kształtek z niesuszonego preszpanu do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ograniczenia zużycia preszpanu twardego, zwojowego i formowalnego oraz poprawy jakości **wytwarzanej** izolacji, zwłaszcza

kształtek izolacyjnych cienkościennych do transformatorów średniej i wielkiej mocy.

Sposób według wynalazku polega na tym, że rozwiniecie kształtki wycina się z niesuszonego uformowanego w arkuszach, o zawartości wody około 70% i formuje na szablonie. Następnie uformowaną na szablonie i wysuszoną wstępnie kształtkę prasuje się dwuetapowo w ogrzewanej formie.

Forma według wynalazku ma ukształtowaną wstawkę (1), stanowiącą zamknięcie powierzchni prasującej ograniczonej powierzchniami stempla (2) i matrycy (3). Wstawa (1) jest usytuowana przesuwnie względem stempla (2) i matrycy (3) i ustalona blokadami dystansowymi (4). (2 zastrzeżenia)

H01B

P. 210735

06.11.1978

Krakowska Fabryka Kabli i Maszyn Kablowych,
Kraków, Polska (Sanisław Dzienia).

Przewód oponowy górniczy

Przedmiotem wynalazku jest przewód oponowy górniczy 5- i 7-żyłowy ekranowany lub nieekranowany, który w ogólnym układzie tworzy przewód 4-żyłowy.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia przekroju znamionowego żył pomocniczych z równoczesnym zabezpieczeniem ich przed zrywaniem się w czasie eksploatacji przewodu.

Przewód 5-żyłowy zawiera trzy izolowane żyły robocze (1), jedną izolowaną żyłę pomocniczą (3) oraz jedną żyłę ochronną (5) wykonaną z obwoju drutów miedzianych nałożonych na izolowaną żyłę pomocniczą. W przewodzie 7-żyłowym żyła ochronna (5) z obwoju drutów miedzianych nałożona jest na powłokę ośrodka składającego się z trzech izolowanych żył pomocniczych (3). Żyły przewodu 5- i 7-żyłowego w ogólnym układzie 4-żyłowym skrócone są na przekładce gumowej (6) w ośrodek, na którym nałożona jest opona (7) z gumy polichloroprenowej.

W przewodach ekranowanych przekładka (6) wykonana jest z gumy przewodzącej, przy czym na skrócony ośrodek przewodu nałożona jest powłoka (10) z gumy przewodzącej i opona (7) z gumy polichloroprenowej. (2 zastrzeżenia)

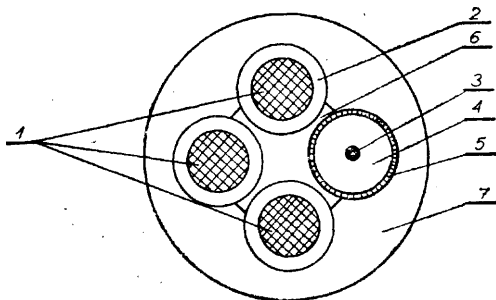

fig. 1

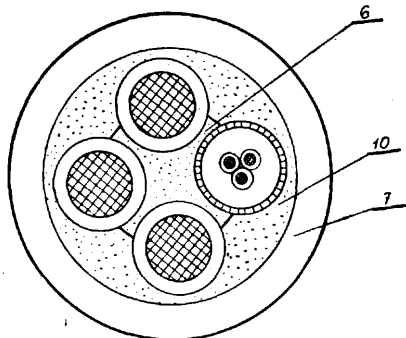

fig 4

Skęcarka

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania skęcarki, której konstrukcja umożliwiłaby łatwy dostęp do urządzenia do podnoszenia cewek.

Skęcarka z obudową, korpusem nośnym i urządzeniem do podnoszenia cewek, według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera płytkę stołową (26), która jest zamontowana tak, że jest możliwy obrót o kąt co najmniej 90° w płaszczyźnie poziomej z położenia roboczego w położenie usuwania cewek, a w dolnej części obudowy (28) są umieszczone w pionie, pod położeniem roboczym płytki stołowej (26), drzwi dla obsługi. Urządzenie (22) do podnoszenia cewek zawiera zespoły pantograficzne (46, 48) do podnoszenia i opuszczania płytki stołowej (26). Płytkę stołową (26) jest czworoboczna i na trzech bokach ma ramkę (72), zaś na czwartym boku do usuwania cewek ma zderzak (74) dla przytrzymywania cewki (18), przy czym ramka (72) jest wyższa od zderzaka (74). Skęcarka zawiera pomost wyładowczy (76) umieszczony pomiędzy urządzeniem (22) do podnoszenia cewek i drzwiami (36) dla obsługi. Skęcarka zawiera w obwodzie prądu elektrycznego wyłącznik krańcowy uruchamiany drzwiami dla obsługi i zatrzymujący skęcarkę przy otwarciu drzwi dla obsługi.

Skęcarka według wynalazku służy do skręcania kabli. (5 zastrzeżeń)

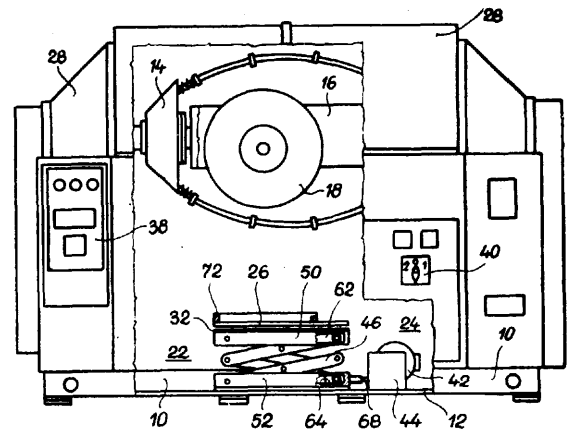

Fig. 1

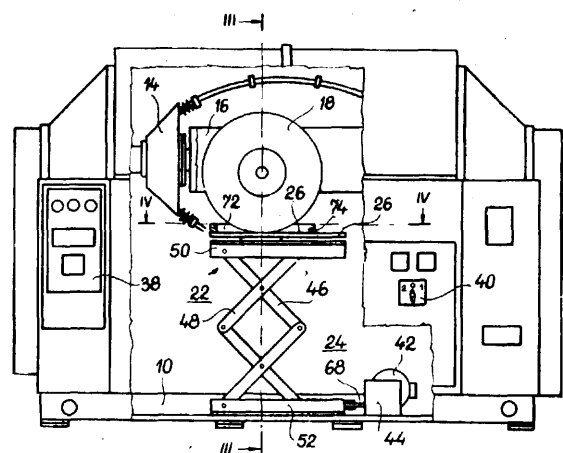

Fig 2

H01B

P. 218637 T

28.09.1979

Diósgyöri Gépgyár, Miskolc - Diósgyörvasgyár,
Węgry (Kálmán Bozsik, József Durda, István Farkas).

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Elektrotechnicznego „POLAM-ELGOS”, Czechowice-Dziedzice, Polska (Józef Gwóźdź).

Izolacyjna **podtynkowa** puszka do instalacji elektrycznych

Wynalazek rozwiązuje problem zabezpieczania puszek podtynkowych izolacyjnych przed wyrwaniem ich z tynku.

Puszka według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma na zewnętrznej pobocznicy co najmniej dwa wystające segmenty (1) uformowane w kształcie pierścieni (2) o zmniejszających się stopniowo średnicach, a zakończone **zaślepkami** płaskimi (3). Wymiary pierścieni (2) i **zaślepek** (3) odpowiadają wymiarom zewnętrznym rur instalacyjnych i przewodów elektrycznych płaskich, które wprowadza się do puszek po obciążeniu segmentu (1) w odpowiednim miejscu.

(1 zastrzeżenie)

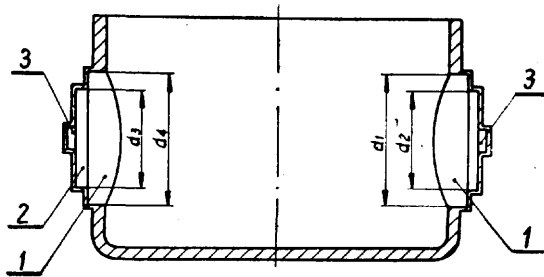

Fig. 1.

H01C P. 208622 25.07.1978

Instytut Tele- i Radiotechniczny, Warszawa, Polska (Kazimierz Góratowski, Tadeusz Ciborowski, Adam Rojek, Grażyna Wasiak).

Sposób nanoszenia metalowych warstw rezystywnych, zwłaszcza niskoomowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania uniwersalnego sposobu nanoszenia metalowych warstw rezystywnych, o dowolnych kształtach i wymiarach, na podłoża izolacyjne, zapewniającego w masowej produkcji dużą jednorodność warstw i powtarzalność produkcji.

Sposób według wynalazku polega na tym, że metalową warstwę rezystywną osadza się chemicznie na podkładową warstwę metalową nanoszoną przez naporowywanie próżniowe lub rozpylanie jonowe.

(1 zastrzeżenie)

H01C P. 210460 23.10.1978

Krakowskie Zakłady Elektroniczne „Unitra-Telpod”, Kraków, Polska (Wojciech Politowicz, Mirosława Marchwicka, Włodzimierz Geodecki).

Termistor o dodatnim temperaturowym współczynniku rezystancji i wysokim napięciu pracy oraz sposób jego wytwarzania

Przedmiotem wynalazku jest termistor o dodatnim temperaturowym współczynniku rezystancji i wysokim napięciu pracy oraz prosty sposób jego wytwarzania, przeznaczony dla przemysłu elektrotechnicznego.

Termistor składający się z półprzewodnikowych tytanianów baru, strontu, ołowiu lub tytanianów mieszanych barowo-strontowych, barowo-ołowiowych, strontowo-ołowiowych, barowo-strontowo-ołowiowych, którego tworzywo zawiera 0,5—5 wagowych szkliwa składającego się z 60-77% wagowych SiO₂, 21-38% wagowych Al₂O₃, 0—3,2% wagowych B₂O₃ i 0,1-2% wagowych MnO₂ lub/i CuO.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do uprzednio wytworzonych i rozdrobnionych półprzewodnikowych tytanianów, zawierających w swoim

składzie do 0,8% wagowych tlenku antymonu lub tlenków lantanowców, dodaje się szkliwo lub związki chemiczne tworzące po obróbce termicznej szkliwo, po czym całość tworzywa termistora poddaje się obróbce termicznej w temperaturach 1250—1480°C. (2 zastrzeżenia)

H01F P. 208178 04.07.1978

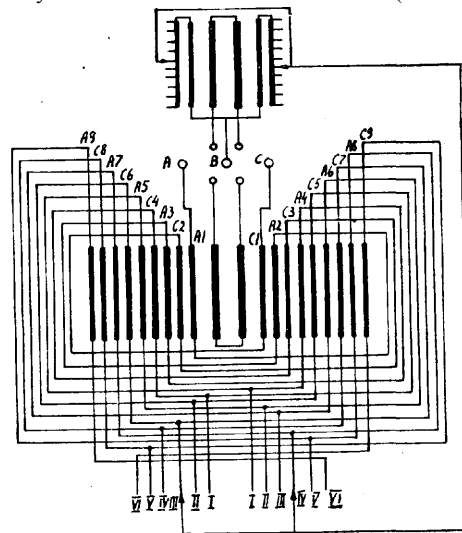
Zakłady Wytwórcze Maszyn Elektrycznych i Transformatorów „EMIT” im. Wilhelma Piecka, Zychlin, Polska (Kazimierz Petrykowski, Stefan Błach, Ryszard Wójkowski, Julian Ziółkowski, Tadeusz Szymanik).

Układ połączeń w transformatorach z trójfazowym obwodem zasilającym, zwłaszcza dla pieców indukcyjnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego konstrukcyjnie układu połączeń w transformatorach z trójfazowym obwodem zasilania. Układ zawierający pierwotne uzwojenie podstawowe i regulacyjne oraz niezależne dwa obwody wtórne i przełącznik regulacyjny, według wynalazku charakteryzuje się tym, że pierwotne uzwojenie podstawowe przynależy do jednej wyodrębnionej fazy (A), między zaciskiem wejściowym fazowym, a końcem uzwojenia podstawowego jest podzielone na cztery prawie równe części uzwojeniowe (A1, A2, A3, A4), z których pierwsza (A1) wraz z wejściem fazowym i trzecia (A3) część uzwojenia są umieszczone na pierwszej kolumnie rdzenia magnetycznego, a druga (A2) i czwarta (A4) część uzwojeniowa są umieszczone na drugiej kolumnie rdzenia. Końce pierwszych trzech części uzwojeniowych (A1, A2, A3) przynależnych do jednej fazy (A) są połączone z początkami każdorazowo następnymi kolejnymi części uzwojeniowych (A2, A3, A4), a koniec czwartej części uzwojeniowej jest połączony z uzwojeniem regulacyjnym.

Podobnie są usytuowane części uzwojeniowe przynależne do drugiej wyodrębnionej fazy (C).

Wynalazek znajduje zastosowanie w przemyśle odlewniczym. (2 zastrzeżenia)

H01H P. 210495 25.10.1978

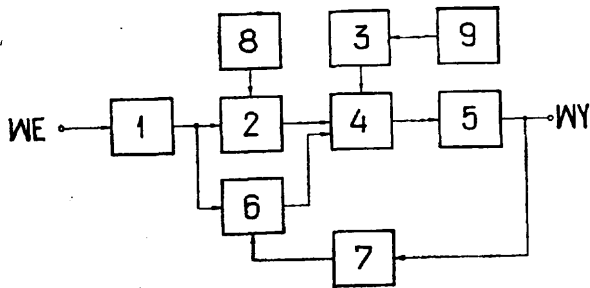
Centrum Naukowo-Produkcyjne Elektrotechniki i Automatyki Górniczej „EMAG”, Zakład Elektroniki Górniczej, Tychy, Polska (Lesław Komendera, Stanisław Strzelec, Józef Bajor, Alicja Fil).

Układ elektryczny przekaźnika czasowego z niezależną regulacją opóźnienia zboczy impulsu wyjściowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego układu, niezawodnego w działaniu, o małym poborze mocy.

Układ według wynalazku ma wejście (WE) połączone poprzez człon sterujący (1) z wejściami członu rozładowania (2) i członu rozładowania bezzwłocznego (6). Wyjścia członów rozładowania (2) i (6) połączone są poprzez pojemność wzorcową (4) z wejściem komparatora (5). Wyjście komparatora (5) będące wyjściem układu (WY) jest połączone poprzez człon blokujący (7) z drugim wejściem członu rozładowania bezzwłocznego (6). Do pojemności wzorcowej (6) przyłączony jest człon ładowania (3).

Układ przeznaczony jest do uzyskiwania opóźnień w zabezpieczeniach energoelektrycznych i automatyce zabezpieczeniowej. (1 zastrzeżenie)

H01H

P. 211680

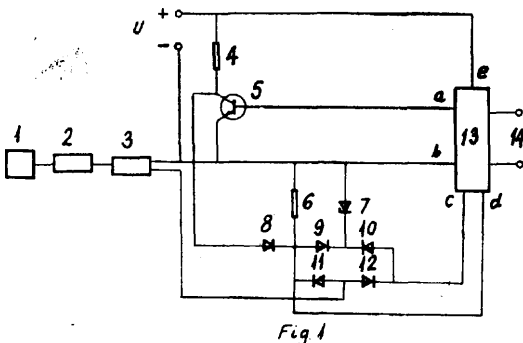
11.12.1978

Zakłady Przemysłu Metalowego H. Cegielski, Poznań, Polska (Jan Piechowicz, Grażyna Masadyńska).

Łącznik zbliżeniowy bezstykowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania łącznika o większej wytrzymałości łączeniowej. W łączniku według wynalazku czujnik (1) połączony jest poprzez generator (2) czujnika z układem przełączająco-kształtującym impulsy (3), który z kolei połączony jest z baterią zasilającą (U), emiterem tranzystora rozdzielacza impulsów (5) oraz tyrystorowym układem wykonawczym (13), a za pośrednictwem rezystancji ustalającej (6) z układem diod rozdzielacza impulsów (9, 10, 11, 12). Kolektor tranzystora rozdzielacza impulsów (5) połączony jest z rezystancją dopasowania (4) oraz diodą zaworową (8), a baza tranzystora (5) połączona jest z tyrystorowym układem wykonawczym (13). Zbliżenie ręki do czujnika (1) powoduje rozstrojenie generatora, który wytwarza stałą częstotliwość. Napięcie z generatora (2) podawane jest do rozdzielacza impulsów (9, 10, 11, 12), który steruje rozdzielaniem impulsów do tyrystorowego układu wykonawczego (13) wyposażonego w styki robocze (14).

Łącznik zbliżeniowy bezstykowy znajduje zastosowanie do włączania i wyłączania obwodów elektrycznych, zwłaszcza oświetlenia wagonów osobowych w kolejnictwie. (1 zastrzeżenie)

H01H

P. 211741

14.12.1978

Południowe Zakłady Przemysłu Elektrotechnicznego w Czechowicach-Dziedzicach, Zakład Nr 4, Wierbka, Polska (Marian Mach, Eugeniusz Wójcikiewicz, Jerzy Szlachetka, Mieczysław Górka).

Wspornik widelkowy zwierająco-rozwierający

Wynalazek dotyczy wspornika widelkowego zwierająco-rozwierającego mającego zastosowanie w osprzęcie elektroinstalacyjnym, zwłaszcza w łącznikach klawiszowych.

Istota rozwiązania według wynalazku polega na skonstruowaniu wspornika zwierająco-rozwierającego o prostej budowie składającego się z elementu wyprofilowanego (1) w kształcie widełek, którego górna część ma symetrycznie rozmieszczone względem siebie profilowe otwory (3), natomiast współpracujący element zwierająco-rozwierający w miejscu zestyku ma zakończenie profilowe w kształcie litery T.

(1 zastrzeżenie)

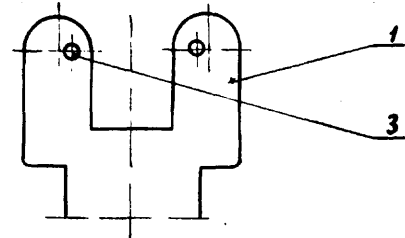

Fig.1

H01H
H01R

P. 211947

19.12.1978

Zakłady Wytwórcze Aparatury Wysokiego Napięcia „ZWAR” im. Dymitrowa, Warszawa i Biuro Konstrukcyjno-Technologiczne Urzędów Elektrycznych „Elektromontaż” w Łodzi, Oddział w Warszawie, Warszawa, Polska (Zdzisław Glinicki, Jerzy Kołodyński, Tadeusz Korczyk, Henryk Lipka, Włodzimierz Rutkowski, Władysław Sasoła, Leszek Szczepański).

Układ kinematyczny uziemnika wysokonapięciowego z napędem ręcznym zasobnikowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwierania i uziemiania torów prądowych będących pod napięciem oraz blokady wzajemnej pomiędzy uziemnikiem i członem ruchomym w zależności od stanu i położenia tych obydwu zespołów w rozdzielnicy dwuczłonowej wysokiego napięcia.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że styk stały (1) uziemnika ma żebro stykowe (2) z wycięciem, w którym jest usytuowany sworzeń dociskowy (3) noża uziemiającego (4) wyposażonego w sprężynę zasobnikową (5).

Cięgno napędowe (6) ma rygiel blokujący (7), który w położeniu roboczym członu ruchomego (9) rozdzielnicy rygluje uziemnik w położeniu otwartym, natomiast w położeniu zamkniętym uziemia (4) uniemożliwia wsunięcie członu ruchomego (9) do położenia roboczego w rozdzielnicy. (1 zastrzeżenie)

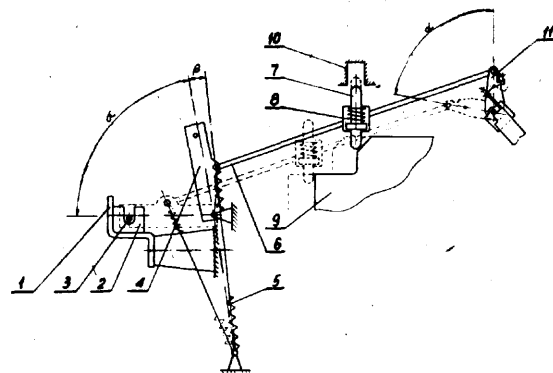

Fig.1

H01H P. 218319 14.09.1979

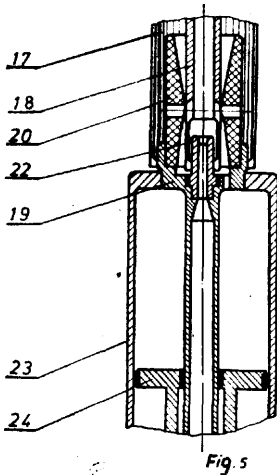
Pierwszeństwo: 15.09.1978 - Jugosławia (nr P. 2187/78)

SOUR „ENERGOINVEST” RO Istrazivacko - razvojni centyar za elektroenergetiku IRCE, Sarajevo - Lukavica, Jugosławia (Zoran Gajič).

Wysokonapięciowy wyłącznik powietrzny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji wyłącznika, która zapewni **szybsze** i skuteczniejsze zgaszenie łuku elektrycznego w wyłączniku powietrznym, w czasie przerwania przelwywu prądu przemiennego wysokiego napięcia w dowolnych warunkach pracy, a zwłaszcza w przypadku awarii.

Wysokonapięciowy wyłącznik powietrzny charakteryzuje się tym, że zawiera dyszę (20) zamocowaną na ruchomym cylindrze (23), zespół styków głównych (17 i 19) i zespół styków roboczych (18 i 22), oraz ma stosunkowo małą przestrzeń zawartą w części wydrażonej (25) dyszy (20). (4 zastrzeżenia)

H01H P. 218976 15.10.1979

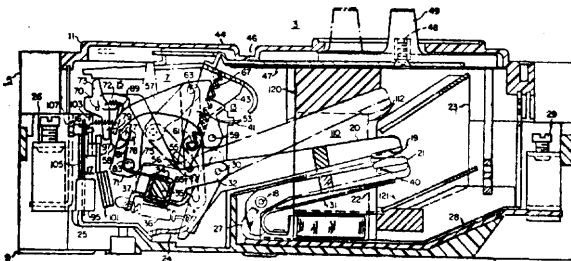
Pierwszeństwo: 16.10.1978 - St. Zjedn. Am. (nr 951.941)

Westinghouse Electric Corporation, Pittsburgh, St. Zjedn. Am. (John Anthony Wafer, Walter Victor Bratkowski, Walter William Lang).

Wyłącznik z zabezpieczeniem prądowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie **opracowania** wyłącznika o małych gabarytach, niskich kosztach wytwarzania.

Wyłącznik według wynalazku charakteryzuje się tym, że nośnik ramienia zestykowego (32, 34, 35) jest zamocowany obrotowo i może **przesuwać** się od pozycji zestyków rozwartych do pozycji zestyków zwartych. Ramię zestykowe (20) jest połączone z nośnikiem ramienia zestykowego tak, że może się obracać niezależnie od niego względem osi (30) poprowadzonej równoległe do osi obrotu nośnika ramienia zestykowego. Wyłącznik zawiera ponadto element odłączający (17), działający w przypadku występowania dużych prądów przeciążeniowych. (17 zastrzeżeń)

H01J P. 218118 04.09.1979

Pierwszeństwo: 05.09.1978 - Japonia (nr 108081)

Tokyo Shibaura Denki Kabushiki Kaisha, Saiwai - ku, Kawasaki - shi, Japonia.

Lampa fluorescencyjna

Lampa fluorescencyjna o dużej skuteczności świetlnej i dobrych właściwościach oddawania barw, zbudowana z próżnioszczelnej bańki z elektrodami, pomiędzy którymi zachodzi wyładowanie podczas pracy lampy, przy czym wewnątrz bańki jest pokryte mieszaniną luminoforową, według wynalazku charakteryzuje się tym, że w skład tej mieszaniny luminoforowej wchodzi luminofor emitujący zieleń, stanowiący krzemian itru, aktywowany przez cer i terb, luminofor emitujący czerwień, stanowiący tlenek itru aktywowany przez europ, i luminofor emitujący błękit, posiadający widmo emisyjne, którego pik jest usytuowany w zakresie długości fali pomiędzy 450 a 460 nm i którego szerokość połowkowa jest mniejsza niż 50 nm. (5 zastrzeżeń)

H01J P. 218153 06.09.1979

Pierwszeństwo: 08.09.1978 - USA (nr 940577)

RCA Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (Ralph James D'Amato, Robert Porter Stone).

Kineskop kolorowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ulepszenia konstrukcji kineskopu, a zwłaszcza maski i ekranu dla utrzymania pożądanej jaskrawości, gdy jest pobudzany do świecenia ekran luminoforowy.

Kineskop z **maską** cieniową ma zasadniczo płaską płytę (24) czołową i katodoluminescencyjny ekran (30, 66) na płycie czołowej, pofalowaną maskę (60) cieniową w pobliżu ekranu i wyrzutnię (34) elektronów do wytwarzania i kierowania wielu wiązek (64) elektronów poprzez maskę do uderzenia w ekran. Pofalowania maski są zasadniczo równoległe i rozciągają się w pierwszym kierunku ze zmianami przebiegu pofalowania w drugim kierunku.

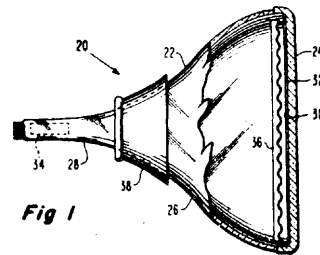

Fig. 1

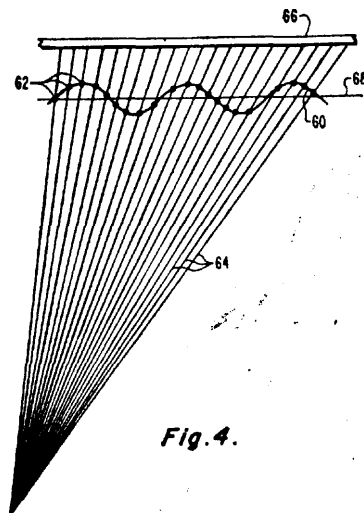

Fig. 4.

Maska zawiera ponadto zmiany szerokości otworu i/lub odległości pomiędzy otworami, które są funkcją kąta odchylenia wiązki elektronów i funkcją kąta w płaszczyźnie poziomej pomiędzy stycznymi do powierzchni maski i do środkowego konturu (68) przechodzącego przez maskę oraz funkcją kąta w płaszczyźnie poziomej pomiędzy styczną do środkowego konturu maski i płaszczyzną prostopadłą do środkowej wzdułżnej osi kineskopu. (6 zastrzeżeń)

H01K

P. 210742

06.11.1978

Żakłady Wytwórcze Lamp Elektrycznych „POLAM” im. Róży Luksemburg, Zakład Doświadczalny Sprzętu Oświetleniowego i Urządzeń Technologicznych, Warszawa, Polska (Tadeusz Glegoła, Józef Figaj, Marian Białucha).

Automatyczny podajnik pręcików, zwłaszcza metalowych do urządzeń montażowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia niezawodności działania podajników oraz zwiększenia wydajności urządzeń montażowych. Podajnik zawierający pojemnik z pręcikami układanymi poziomo, według wynalazku charakteryzuje się tym, że urządzeniem wychwytyjącym pręciki jest suwak (2) o po-falowanej powierzchni roboczej, stanowiący dno pojemnika (4). Powierzchnia suwaka (2) wyposażona

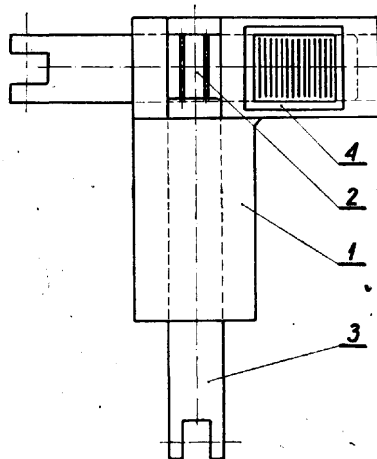

Fig. 1

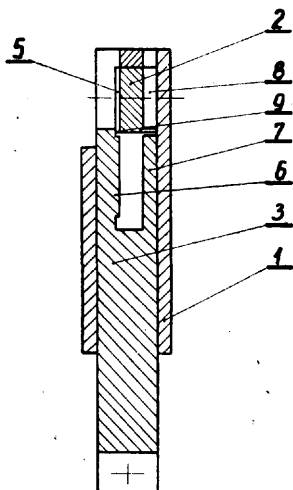

Fig. 3

jest w wyłobienia (5) wychwytyjące pręciki z pojemnika (4) i przenoszące je między uchwyt urządzenia montażowego, a prostopadły do suwaka popychacz (3), który za pomocą występów (7) wprowadzanych w wyłobienia (5) przesuwają pręciki w kierunku uchwytu urządzenia montażowego. Występy (7) poprzedzone są daszkiem przytrzymującym pręciki przed wypadaniem z wyłobień (5). Popychacz (3) ma ponadto występ ustawczy (8) wsuwany w wycięcie ustawcze (9) suwaka (2). Wynalazek ma zastosowanie na przykład w urządzeniach do montażu zestawów elektrodowych dla halogenowych źródeł światła, w których pręciki spełniają rolę wsporników elektrod i doprowadników prądu. (2 zastrzeżenia)

H01L

P. 208636

25.07.1978

Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego, Warszawa, Polska (Edmund Igras, Józef Piotrowski).

Sposób nanoszenia cienkich warstw półprzewodnikowych na pożądane podłoże

Sposób według wynalazku polega na tym, że cienką warstwę półprzewodnikową osadzoną w znany sposób na podłożu pierwotnym przykleja się na wolnej powierzchni do pożądane podłoża wtórnego, po czym podłoże pierwotne usuwa się mechanicznie z warstwy półprzewodnika.

Tak otrzymany nowy układ warstwa półprzewodnikowa - podłoże wtórne, stosuje się w tych wszystkich dziedzinach techniki, w których mają zastosowanie tradycyjnie otrzymane cienkie warstwy półprzewodnikowe, przy czym możliwości eksploatacyjne układu otrzymanego sposobem według wynalazku są szersze ze względu na możliwość dobierania takiego podłoża, które w warunkach eksploatacji wykazuje pożądane właściwości. (1 zastrzeżenie)

H01L

P. 211742

14.12.1978

Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych, Warszawa, Polska (Jerzy Grabowski, Jerzy Grodzki, Jerzy Małecki, Władysław Włosiński).

Sposób wytwarzania obudów ceramiczno-metalowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania technologii wytwarzania obudów ceramiczno-metalowych o niezbędnych parametrach użytkowych, które posiadając znane dla spełnienia wymogów eksploatacyjnych części konstrukcyjne, byłyby łatwe w realizacji produkcyjnego cyklu wytwarzania.

Sposób wytwarzania obudów ceramiczno-metalowych do diod mocy i turystorów, układów scalanych i układów optoelektronicznych, w skład których wchodzi znane izolatory ceramiczne, elektrody prądowe i elementy metalowe, charakteryzuje się tym, że elementy metalowe wykonuje się ze stali lub miedzi, które przed montażem nikluje się w całości lub części metodą chemiczną i galwaniczną, przy czym temperaturę lutowania metalowych i ceramicznych części obudów obniża się o 30°C lub używa się lutowanie typu AgCu zawierającego nie mniej niż 30% Cu. (3 zastrzeżenia)

H01L
H05B

P. 218608 T

27.09.1979

Politechnika Wroclawska, Wroclaw, Polska (Bogdan Biczysko).

Grzejnik elektryczny do naporowywania próżniowego materiałów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wielokrotnego odparowywania dużych ilości materiałów, a zwłaszcza tytanu i nichromu.

Grzejnik według wynalazku stanowią równoległe pręty (1) zamocowane w obejmach (3), dobrze przewodzących prąd elektryczny. Na środkowych odcinkach prętów (1) są nawinięte ciasno spiralki (2), przy czym pręty (1) są oddalone od siebie tak, że sąsiednie spiralki (2) stykają się ze sobą, tworząc strefę roboczą, po której rozplywa się roztopiony, odparowywany materiał, gromadząc się między zwojami spiralek (2). (2 zastrzeżenia)

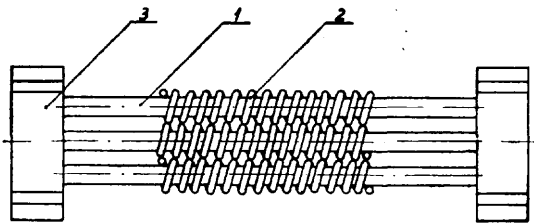

Fig. 3

H01P P. 210664 02.11.1978

Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Antoni Niedźwiecki, Jan Parafianowicz).

Uchwyt do mocowania diody półprzewodnikowej w torze mikrofalowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania uchwytu zapewniającego dobre połączenie elektryczne i termiczne diod półprzewodnikowych z torem mikrofalowym.

Uchwyt, w którym ruchomą jego część unieruchamia się za pomocą zacisku stożkowego, według wynalazku charakteryzuje się tym, że zacisk stożkowy składa się z dwóch niezależnych części: stożka (5) o działaniu zaciskającym i elementu dociskającego w postaci śruby lub nakrętki (6).

Część nieruchoma (2) uchwytu o skokowo zmiennej średnicy stosowana w falowodowym torze mikrofalowym (10) ma w najszerszym miejscu dławik mikrofalowy (9).

Uchwyt służy do zastosowania w różnego rodzaju torach mikrofalowych. (2 zastrzeżenia)

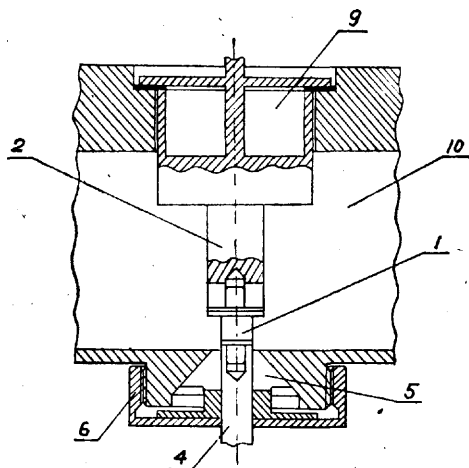

Fig. 2

H01R P. 211736 14.12.1978

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwignic i Urządzeń Transportowych, Bytom, Polska (Jerzy Zamek-Gliszczyński, Bogdan Kwiatkowski, Władysław Bogdan, Edward Leśnicki).

Centralny zbierak prądu, zwłaszcza dla żurawi

Przedmiotem wynalazku jest centralny zbierak prądu, zwłaszcza dla żurawi o łatwym montażu.

Zbierak według wynalazku stanowi część zewnętrzną (1), w której osadzone są szczotki oraz część środkowa (2) z zestawem pierścieni (10), z jednej strony wzajemnie ułożyskowane, a z drugiej strony wzajemnie centrowane za pomocą rolek (15), osadzonych na mimośrodowych sworzniach (16) zamocowanych w płycie nośnej centrującej (5) oraz pierścienia (17), przy czym część zewnętrzną (1) ustalana jest za pomocą zaczepu widełkowego (19). (2 zastrzeżenia)

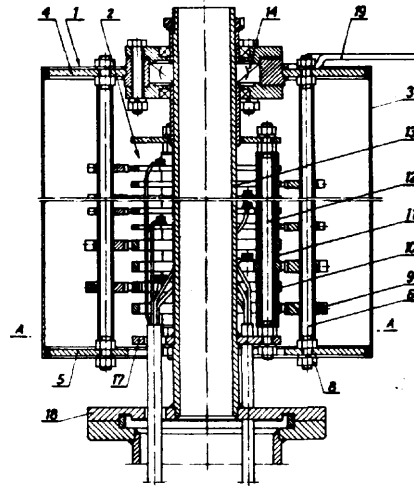

Fig. 1

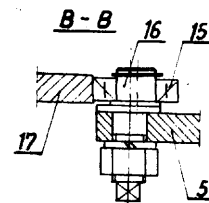

Fig. 4

H01R P. 211740 14.12.1978
H02G

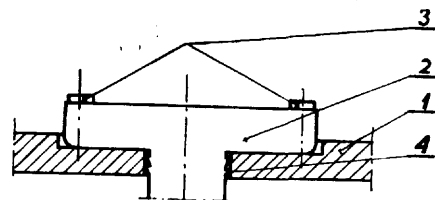
Południowe Zakłady Przemysłu Elektrotechnicznego w Czechowicach-Dziedzicach, Zakład nr 4 w Wierbce, Wierbka, Polska (Marian Mach, Eugeniusz Wójcikiewicz, Jerzy Szlachetka, Mieczysław Górka).

Mostek prądowy stykowo-zaciskowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania mostka prądowego, którego konstrukcja pozwoliłaby na zmniejszenie pracochłonności i materiałochłonności.

Mostek według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma element (2) w kształcie litery T, który na jednej płaszczyźnie ma przytwierdzone do zestyku elementu zamykającego obwód prądu elektrycznego dwa profilowe styki srebrne (3).

Wynalazek znajduje zastosowanie w osprzęcie elektroinstalacyjnym, zwłaszcza w łącznikach świecznikowych. (1 zastrzeżenie)

H01S

P. 211614

08.12.1978

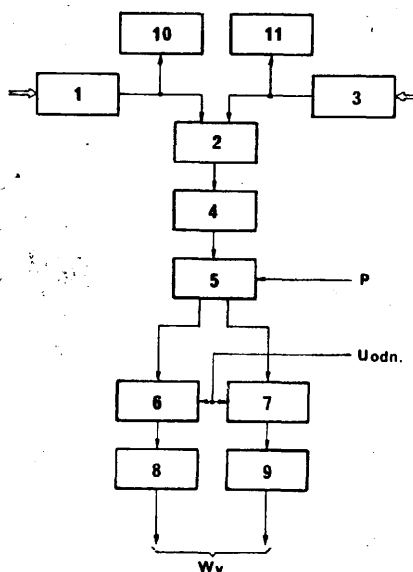
Przemysłowy Instytut Telekomunikacji, Warszawa, Polska (Roman Stobnicki).

Układ generacji sygnałów błędu do sterowania położeniem anteny, zwłaszcza w płaszczyźnie azymutu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie automatycznego sterowania położeniem anteny przy zachowaniu możliwości sterowania ręcznego.

Układ według wynalazku ma układ odejmowania (2) dołączony do konwertera **selsyn-cyfra** (1) i do źródła kąta położenia żadanego (3). Wyjście układu odejmowania (2) połączone jest poprzez układ ograniczania szybkości narastania (4) z układem generacji wartości błędu toru zgrubnego i toru dokładnego z ograniczaniem (5), którego dwa wyjścia połączone są poprzez modulatory (6) i (7) ze wzmacniaczami mocy (8) i (9).

Do modulatorów dostarczone jest zmienne napięcie odniesienia (Uodn.) z układów napędu sterowanej anteny. Przy ręcznym sterowaniu położeniem anteny do wejść układu odejmowania (2) dołączone są układy odczytu (10) i (11) kątów **położenia** rzeczywistego i żadanego. (2 zastrzeżenia)

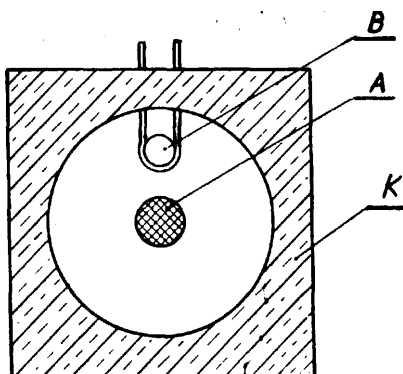

H01S

Centralne Laboratorium Optyki, Warszawa, Polska (Augustyn Baksik).

Laser barwnikowy pobudzany lampą błyskową z katodą wnątkową

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania lasera **barwnikowego**, pobudzanego lampą błyskową o krótkim czasie narastania błysku. Laser według wynalazku zbudowany jest z katody wnątkowej (K) lampy błyskowej, która jest cylindrem, a w osi jego umieszczona jest liniowa anoda (A). Naczynka (B)

z roztworem barwnika umieszczone są wewnątrz katody (K) równoległe do anody (A) w takim miejscu, w pobliżu którego przypada jedno z maksimum natężenia światła. (4 zastrzeżenia)

H02B

P. 210524

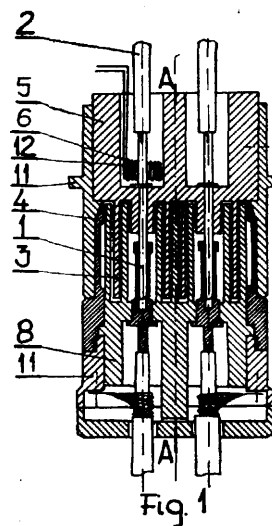
23.10.1978

Wojskowe Zakłady Uzbrojenia, Grudziądz, Polska (Zdzisław Juchacz, Zdzisław Sobczyk).

Złącza wysokiego napięcia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania małowabarytowego złącza do połączenia przewodu głowicy laserowej z zasilaczem impulsowym, które umożliwiłoby wyłączenie wysokiego napięcia w wypadku rozłączenia obu części złącza.

Złącze składa się z rozłącznych części przyrządowej (5) i przewodowej (8), obudowy metalowej (11) i dwóch zestyków (1) o konstrukcji wtykowej. Każdy ze styków połączony jest ze środkowymi przewodami dwóch oddzielnych przewodów współśrodkowych (2). Styki (1) otoczone są współosiowo izolatorami tulejowo-grzebieniowymi (3) wykonanymi monolitycznie. (3 zastrzeżenia)

H02G

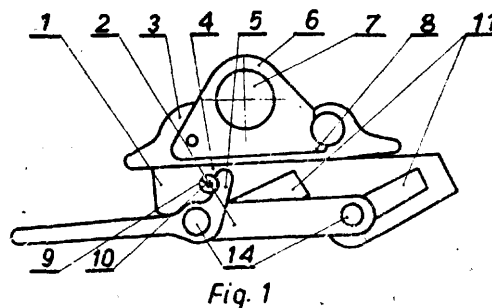
P. 208554

19.07.1978

Zakłady Wytwórcze Sprzętu Sieciowego „Belos”, Bielsko-Biała, Polska (Stanisław Berezowski, Tadeusz Gramatyka).

Uchwyt samozaciskający, zwłaszcza do przewodów elektrycznych pod napięciem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania uchwytu samozaciskającego, pozwalającego na lepsze zakleszczenie przewodu w szczękach, stosowanego przy montażu elektroenergetycznych linii napowietrznych.

Uchwyt **samozaciskający** ma układ parami równoległych cięgieł (1, 2) połączony ze szczękami (3, 4) oraz **dwuramienną** dźwignią kątową (5), przy czym górna szczeka (3) jest wyposażona w zapadkę (6) z otworem (7) oraz noskiem (8), natomiast dolna szczeka (4) ma krążek oporowy (9) przytwierdzony kołkiem (10) oraz otwory prowadzące (11), w kształcie wydłużonego prostokąta, które są nachylone pod ostrym kątem do górnej szczęki (3). Ponadto dolna szczeka (4) jest sprężona napiętą sprężyną z cięgnem (2), przez co wywiera wstępny nacisk na przewód ułożony pomiędzy szczękami (3, 4). (3 zastrzeżenia)

H02G P. 208568 21.07.1978
B65H

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „PREDOM”, Warszawa, Polska (Tadeusz Olszański).

Zwijacz sznura doprowadzającego energię elektryczną

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania małowabarytowego i taniego zwijacza sznura dla małych urządzeń zmechanizowanego sprzętu gospodarstwa domowego, zwłaszcza dla młynka do kawy lub podgrzewacza do butelek. Zwijacz zbudowany jest ze szpuli (1), osadzonej na zewnętrznej powierzchni korpusu (3) młynka (4). Na szpuli osadzona jest obrotowa obudowa (5), zaopatrzona w zatrząsk (6), wycięcie (7) i gniazdo (8). Szpula (1) jest utworzona z części korpusu (3) i ze spiralnej półki (2). Przez wprowadzenie w ruch obrotowy korpusu (3) względem obudowy (5) sznur (10) wchodzi przez wycięcie (7) pod obudowę (5) i układa się na śrubowej półce (2). (2 zastrzeżenia)

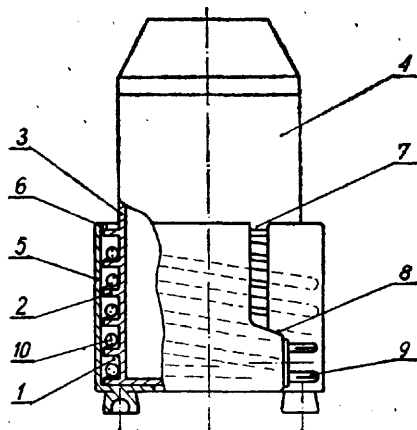

Fig. 1

H02H P. 211513 06.12.1978

Przemysłowy Instytut Telekomunikacji, Warszawa, Polska (Władysław Kolbrecki, Witold Śpionek).

Sposób zabezpieczania podzespołów elektronicznych przed wpływami termicznymi i zmianami stałych elektrycznych, zwłaszcza kalibratorów do pomiarowych urządzeń tensometrycznych

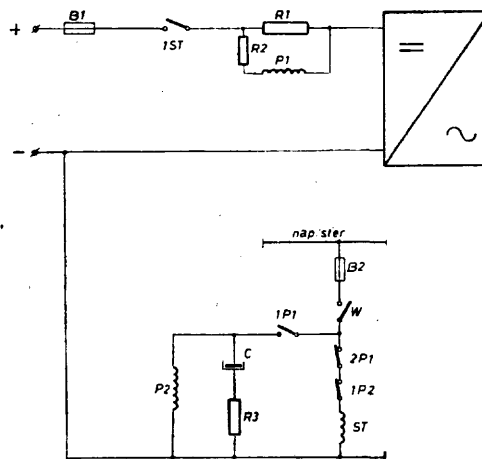
Sposób polegający na tym, że dany podzespół elektroniczny montuje się na płytce izolacyjnej i po umieszczeniu takiego zestawu w obudowie, zalewa się całość żywicą syntetyczną z utwardzaczem z dodatkiem proszku porowatego, według wynalazku charakteryzuje się tym, że zabezpieczany element lub podzespół elektroniczny zalewa się kompozycją żywicy, utwardzacza i proszku porowatego o składzie wagowym: żywica np. epoksydowa - 100 części, utwardzacz 6 do 15 części oraz proszek porowaty od 4 do 6 części, przy czym tak **wykonany** zalew poddaje się najpierw utwardzaniu wstępnemu przez okres od 7 do 10 godzin w temperaturze otoczenia oraz następnie utwardzaniu końcowemu przez 6 do 8 godzin w temperaturze od 60 do 80°C. (1 zastrzeżenie)

H02H P. 211624 09.12.1978

Instytut Elektrotechniki, Warszawa, Polska (Andrzej Michalski, Wojciech Berkan, Tadeusz Ptaszyński, Apolinary Bor).

Układ zabezpieczający tyrystory falownika przed skutkami zwarc i przeciążeń, umożliwiający samoczynne powtórne załączenie falownika

Układ składający się ze stycznika głównego, rezystora ograniczającego i przekaźnika prądu stałego, wyłącznika manewrowego oraz układu samoczynnego powtórnego **załączania**, według wynalazku charakteryzuje się tym, że przekaźnik prądu stałego (**P1**) jest **włączony** przez rezystor (R2) równoległe do rezystora ograniczającego (R1) w obwodzie zasilania falownika, przy, czym cewka stycznika głównego (ST) sterowana jest z układu samoczynnego powtórnego załączania falownika zrealizowanego na elementach przekaźnikowych. (1 zastrzeżenie)

H02H P. 211700 13.12.1978

Kombinat Budowy Maszyn „Częstochowa” - Zakład Budowy Maszyn „Osiny”, Poraj, Polska (Włodzimierz Spałek, Romuald Spałek).

Układ samoczynnego wyłączania odbiorników z napędem elektrycznym pracujących bez obciążenia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie samoczynnego wyłączania odbiornika pracującego na biegu jałowym po czasie dowolnie nastawionym, oraz przygotowania

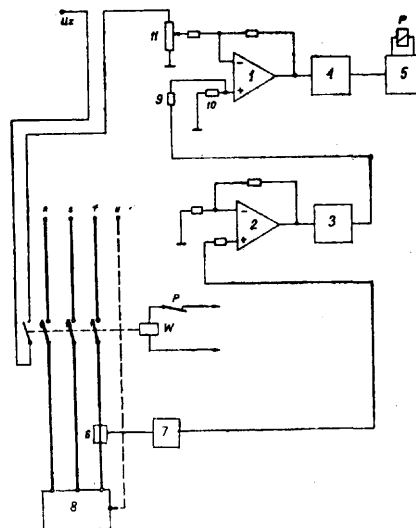

Fig. 1.

do ponownego załączenia ręcznego lub w układzie sterowania automatycznego.

Układ według wynalazku składa się z dwóch wzmacniaczy operacyjnych (1) i (2), czujnika pomiarowego (6), układu prostownikowego (3), opóźniającego (4) i przełącznikowego (5).

Dwa przetworzone sygnały (U_2) i (U_x) wprowadzone na wejście wzmacniacza (1)ysterowują go tak, że na wyjściu otrzymuje się odpowiedni co do wartości i znaku sygnał sterujący członem opóźniającym (4) i układem przełącznikowym (5).

Układ można zastosować na przykład do sterowania pracą biegu jałowego silników i transformatorów.

(3 zastrzeżenia)

H02H
G05B

P. 211952

20.12.1978

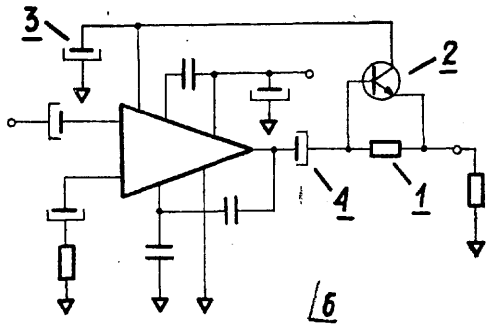
Przemysłowy Instytut Elektroniki, Warszawa, Polska
(Piotr Dumin, Andrzej Brzeziński).

Układ zabezpieczenia przeciwzwarciego wzmacniaczy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zabezpieczenia przeciwzwarciego wzmacniaczy, a zwłaszcza monolitycznych scalonych wzmacniaczy mocy małej częstotliwości, które wyprodukowano bez takiego zabezpieczenia konstrukcyjnego.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że na wyjściu wzmacniacza, za kondensatorem separującym (4) włączony jest rezystor (1), do końców którego przyłączone są emiter i baza tranzystora (2), a kolektor tego tranzystora przyłączony jest do jednego dowolnego wejścia wzmacniacza bezpośrednio lub poprzez dodatkowe elementy występujące w układzie wzmacniacza, przy czym zamiast tranzystora może znajdować się odpowiadający mu zespół tranzystorów spełniających funkcję pojedynczego tranzystora.

(3 zastrzeżenia)

H02H

P. 218650 T

29.09.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Łożysk Tocznych, Kielce, Polska (Karol Fiołka, Marek Szadurski).

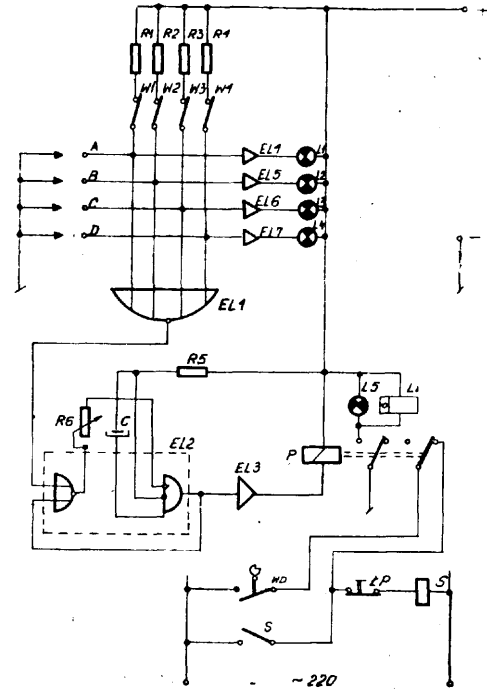
Układ elektronicznej blokady do narzędzi wielooperacyjnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu niezawodnego w działaniu, pozwalającego na kontrolę przebiegu podawania detali na kolejne stanowiska obróbcze.

Układ elektronicznej blokady do narzędzi wielooperacyjnych reagujących na zwarcie punktów wejściowych, składający się z obwodu wejściowego i logicznego, generatora pojedynczego impulsu, według wynalazku charakteryzuje się tym, że gniazda wejściowe (A, B, C, D) połączone są przez wyłączniki (W_1, W_2, W_3, W_4) i rezystory (R_1, R_2, R_3, R_4) z plusem zasilania oraz wzmacniaczami (EL_4, EL_5, EL_6, EL_7) i lampkami sygnalizacyjnymi (L_1, L_2, L_3, L_4).

Gniazda (A, B, C, D) równocześnie połączone są z elementem logicznym NOR (EL_1), którego wyjście dołączone jest do generatora pojedynczego impulsu (EL_2) zawierającego elementy regulacyjne, kondensator (C) i rezystor (R_5, R_6), połączonego ze wzmacniaczem (EL_3), na wyjściu którego znajduje się przełącznik (P). Zestyk czynny przełącznika włącza licznik (Li) i lampkę kontrolną (L_5), zaś zestyk bierny połączony jest szeregowo z łącznikiem drogowym (WD), łącznikiem przyciskowym (LP) i cewką stycznika (S), który po zadziałaniu wyłącza maszynę z ruchu.

(1 zastrzeżenie)

H02J
H01M

P. 216088

04.06.1979

Pierwszeństwo: 06.06.1978 - Bułgaria (nr 39984)

Komitet po Transportno Maschinostroene, Sofia, Bułgaria (Peter Raschhov Pentschov, Stojan Stoizov Gischin).

Sposób określania wpływu cyklicznych zmian biegunowości prądu w procesach elektrochemicznych

Przedmiotem wynalazku jest sposób określania wpływu cyklicznych zmian biegunowości prądu w procesach elektrochemicznych stosowanego przy elektrycznym formowaniu płyt akumulatorów, przy ładowaniu baterii akumulatorów rozrusznikowych, trakcyjnych i czołgowych, przy elektrochemicznym utlenianiu dwuacetonu sorbozy w produkcji witaminy C, przy elektrycznym oczyszczaniu wody przemysłowej i przy galwanizacji.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania uproszczonego sposobu określania wpływu zmian biegunowości prądu na proces elektrochemiczny, który pozwoli skrócić czas wykonywania analiz chemicznych.

Sposób określania wpływu cyklicznych zmian biegunowości prądu w procesach elektrochemicznych polega na tym, że odczytuje się i rejestruje zmiany kształtu i wielkości prądu, napięcie elektryczne, aktywną rezystancję wewnętrzną i potencjały elektrod podczas przedziałów prądu o jednym i drugim kierunku oraz podczas przejścia i zmiany biegunowości prądu.

(1 zastrzeżenie)

H02K

P. 210491

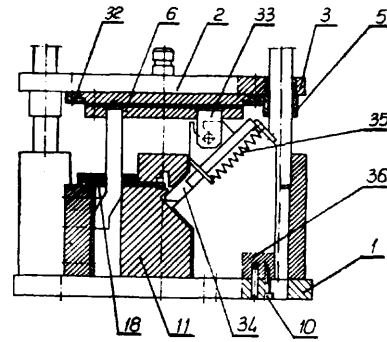
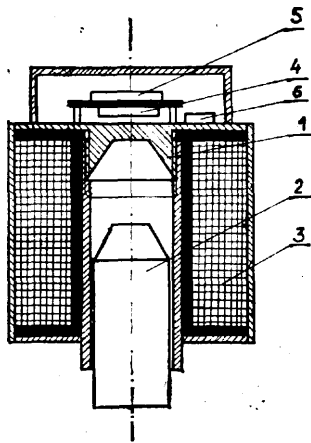
25.10.1978

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Ernest Gielata, Stanisław Korczyk, Józef Ochman, Andrzej Puszer).

Siłownik elektromagnetyczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania małowagarytowego siłownika o większej sile rozruchowej.

Siłownik elektromagnetyczny, zwłaszcza do napędu elektrozaworów, składający się z cewki, nura i stopy, według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma układ sterujący (4), (5) zasilający cewkę (3) w zależności od położenia nura (2) oraz czujnik temperatury (6) zabezpieczający cewkę (3) przed przegrzaniem. (1 zastrzeżenie)

mocy stempli, według wynalazku charakteryzuje się tym, że pierwsze wygięcie kształtuje się za pomocą stempla (14), a następne za pomocą stempli (17, 18, 34), sterowanych krzywkami (15, 16, 33).

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że w płycie dolnej (6) przesuwnej względnej płyty górnej (2) osadzone są krzywki (15, 16, 33) i stempel (14). Wypychacz (19) zamocowany jest do tłoczyska cylindra (8) za pośrednictwem korpusu z komorą (9) i sprężyną (20). (2 zastrzeżenia)

H02K

P. 210771

07.11.1978

Zakłady Zmechanizowanego Sprzętu Domowego „PREDOM-EDA”, Poniatowa, Polska (Jan Pyśniak, Zbigniew Czujkowski, Waław Zywicki).

Urządzenie do łączenia pakietu blach, zwłaszcza stojana silnika elektrycznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego konstrukcyjnie urządzenia, umożliwiającego łączenie pakietu blach podczas jednej operacji.

Urządzenie napędzane suwakiem prasy, na której jest zainstalowane, mające górne szczęki zginające, dolne szczęki zginające oraz szczęki dociskające, według wynalazku charakteryzuje się tym, że szczęki (6, 9, 10) są napędzane za pośrednictwem trzpieni (13) mających skośne schodkowe przejścia (14). Trzpień (13) zamocowane są w płycie mocującej (12) połączonej sztywno suwakiem (2) prasy. Górne szczęki zginające (6) i dolne szczęki zginające (9) mają występ (22), ograniczające wysunięcie klamer (21) z pakietu blach (24), a odległość czół (17) górnych szczęk zginających (6) od powierzchni roboczej (18) elementu dociskającego (5) oraz czół dolnych szczęk zginających (9) od powierzchni oporowej (20) tulei oporowej (11) jest równa grubości klamer (21).

Urządzenie znajduje zastosowanie przy łączeniu klamrami blach, zwłaszcza pakietu blach stojana silnika elektrycznego. (4 zastrzeżenia)

H02K

P. 210737

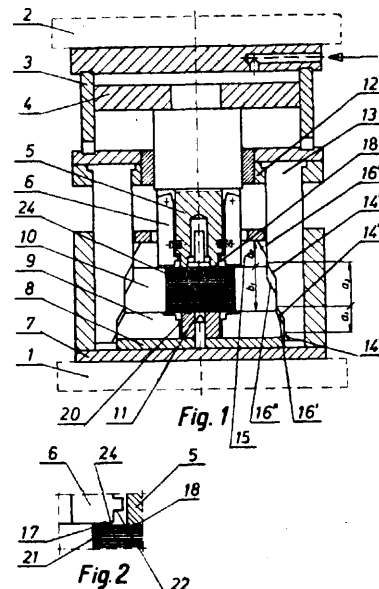
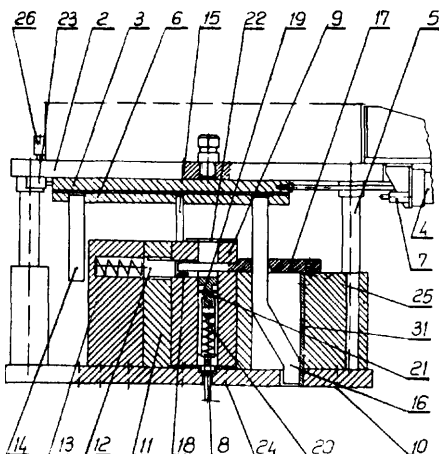
06.11.1978

H01R

Zakłady Elektrotechniki Motoryzacyjnej, Świdnica, Polska (Andrzej Włodarek, Tadeusz Kołcz).

Sposób wyginania szczotkotrzymacza, szczególnie do prądnicy i urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia i skrócenia czasu trwania procesu wyginania szczotkotrzymacza. Sposób polegający na kolejnym kształtowaniu wygięć w odpowiednich matrycach przy po-

H02K
H02P

P. 211520

07.12.1978

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Zdzisław Maniatus, Marek Karwowski).

Układ połączeń uzwojeń
wielofazowej maszyny elektrycznej **prądu**
przemiennego, współpracującej z półprzewodnikowymi
przekształtnikami **prądu**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu połączeń uzwojeń, nie wymagającego dodatkowego wyprowadzenia dla maszyn elektrycznych z podzielonymi uzwojeniami.

Układ połączeń wielofazowej maszyny elektrycznej prądu przemiennego, współpracującej z półprzewodnikowym przekształtnikiem prądu i mającej uzwojenie każdej fazy podzielone na dwie równe i symetryczne, wzajemnie izolowane gałęzie połączone przeciwnie - szeregowo, według wynalazku charakteryzuje się tym, że jedna grupa gałęzi (1, 2, 3) wszystkich faz jest połączona między sobą równolegle i druga grupa gałęzi (4, 5, 6) wszystkich faz jest połączona między sobą równolegle.

Obydwa układy równolegle połączonych połówek faz zostały ze sobą połączone szeregowo. Połączenie to jest dokonane w węzłach połączeń poszczególnych grup gałęzi równoległych i zawarte wewnątrz maszyny. (1 zastrzeżenie)

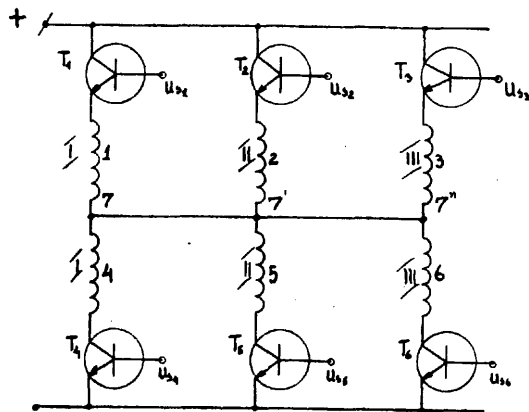

Fig 1

H02K

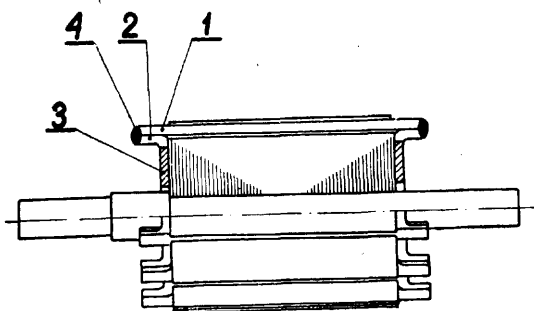
P. 211943

19.12.1978

Instytut Elektrotechniki, Warszawa, Polska (Janusz Kazański, Franciszek Krajewski, Ryszard Michalski).

Sposób łączenia uzwojeń wirnika klatkowego
maszyn elektrycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zautomatyzowania procesu łączenia uzwojeń wirnika klatkowego. Sposób według wynalazku polega na autogenicznym spajaniu łukiem elektrycznym albo palnikiem plazmowym prętów (1) z odpowiednimi występami (2) wykonanymi na obwodzie pierścieni zwierających (3). (1 zastrzeżenie)

H02K

P. 217598

06.08.1979

Pierwszeństwo:
05.08.1978 - Wielka Brytania (nr 32381/78)
19.04.1979 - Wielka Brytania (nr 13721/79)

Lucas Industries Limited, Birmingham, Wielka Brytania (Alec Harry Seilly).

Urządzenie uruchamiające elektromagnetyczne

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia do prostej konstrukcji, dogodnego w stosowaniu.

Urządzenie zawierające dwa elementy z materiału magnetycznego, z których jeden umieszczony wewnątrz drugiego, według wynalazku charakteryzuje się tym, że element (10) ma usytuowane obwodowo żebra (13) o średnicy zmniejszającej się od jednego końca elementu (10) do drugiego. Element (11) ma postać stożka i ma żebra (17) komplementarne do żeber (13). Wgłębienia (14) są usytuowane pomiędzy parą sąsiadujących żeber (13). Gdy uzwojenia (15) są zasilane, elementy (10, 11) obracają się względem siebie zmniejszając reluktancję magnetycznych obwodów powstałych w elementach (10, 11). (14 zastrzeżeń)

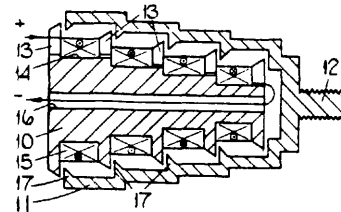

FIG 1

H02K
H02P

P. 218566

27.09.1979

Pierwszeństwo: 28.09.1978 - RFN (nr P2842377.0)

Siemens Aktiengesellschaft Berlin Zachodni i Monachium, Monachium, Republika Federalna Niemiec (Peter Bradler).

Silnik komutatorowy
do napędu pralek automatycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji silnika komutatorowego, która zapewni uzyskanie możliwie najlepszej komutacji dla największej prędkości obrotowej.

Silnik komutatorowy według wynalazku z nastawnymi różnymi prędkościami obrotowymi przez zmianę zewnętrznego przewodowania między zasilającą jednofazową siecią prądu przemiennego, a uzwojeniem pola stojana, charakteryzuje się tym, że w silniku komutatorowym z uzwojeniem wzbudzenia rozłożonym w żłobkach (1-24) przynajmniej na części

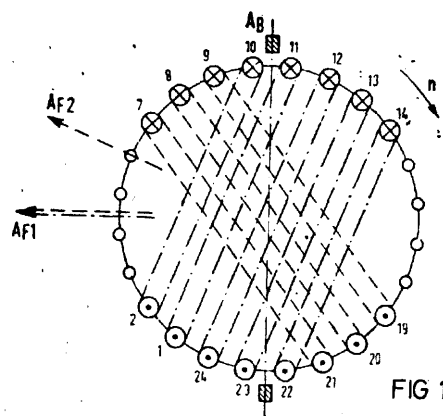

FIG 1

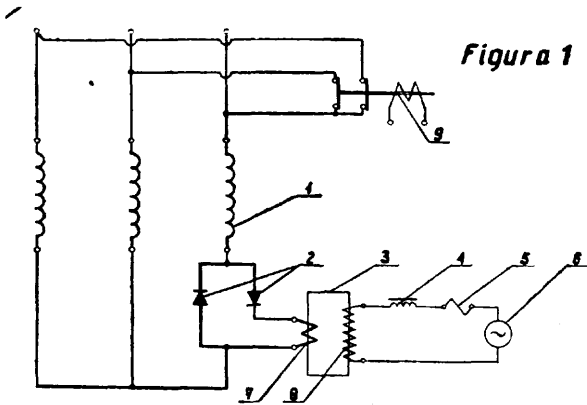

Figura 1

H02P
H02M

P. 210776

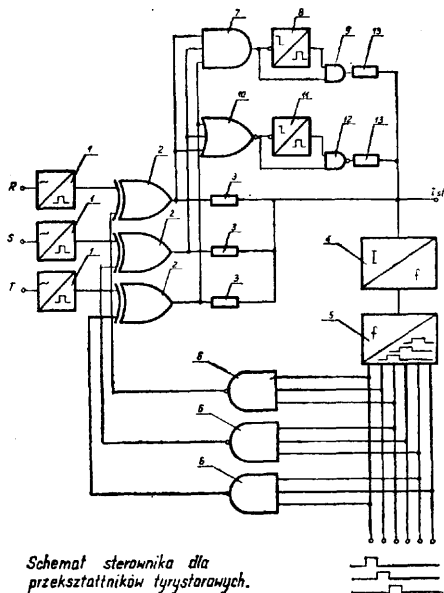
08.11.1978

Centralne Biuro Techniczne Przemysłu Papierniczego, Łódź, Polska (Andrzej Jagiełło, Witold Gajewski).

Sterownik dla przekształtników tyrystorowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu sterownika, zawierającego małą ilość typowych elementów scalonych, przeznaczonego do wyzwalania wszelkiego typu tyrystorowych przekształtników sterowanych fazowo.

Sterownik zawierający generator o częstotliwości sterowanej zmianą prądu wejściowego, rozdzielacz i impulsowe detektory fazy, według wynalazku charakteryzuje się tym, że wyjścia impulsowych detektorów fazy (2) dołączone są poprzez rezystory (3) do wejścia generatora (4). Do wejść detektorów fazy (2) dołączone są wyjścia bramek „NIE-I” (6) oraz wyjścia ograniczników (1). (4 zastrzeżenia)

Schemat sterownika dla przekształtników tyrystorowych.

H02P

P. 211592

09.12.1978

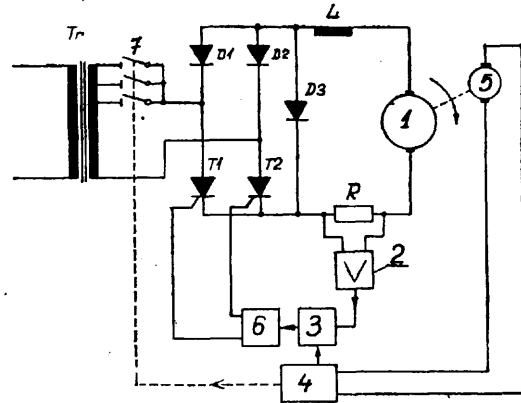
Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Krzysztof Skowron).

Układ zadawania i stabilizacji obrotów silnika prądu stałego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie regulacji i stabilizacji obrotów silnika prądu stałego.

Układ mający silnik prądu stałego sterowany mostkiem diodowo-tyrystorowym z włączonym w obwód wirnika silnika szeregowo dławikiem oraz opornikiem pomiarowym, do którego poprzez wzmacniacz przyłączony jest regulator (3), do którego poprzez blok ste-

rująco-zadający przyłączony jest tachogenerator, a regulator poprzez generator impulsów zapłonowych przyłączony jest do mostka diodowo-tyrystorowego, według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma transformator (Tr) z dzielonym uzwojeniem, którego odczepy są przyłączone do mostka diodowo-tyrystorowego (D1, D2, D3, T1, T2) poprzez styki przełączników (7) sterowanych blokiem sterująco-zadającym (4). (1 zastrzeżenie)

H02P

P. 211692

11.12.1978

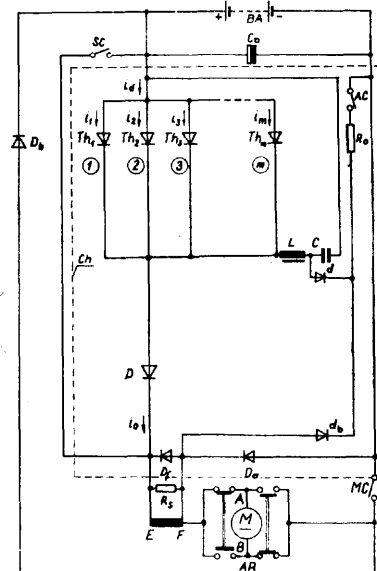
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 181561

Politechnika Krakowska, Kraków, Polska (Stanisław Staruch, Bogdan Fijałkowski, Janusz Zawiliński).

Tyrystorowy przerywnik prądu stałego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przerywnika prądu stałego nie zawierającego dodatkowych tyrystorów komutacyjnych.

Tyrystorowy wielofazowy przerywnik prądu stałego składający się z dowolnej liczby m-jednakowych, połączonych równolegle, autonomicznych faz, pracujących jako modulatory częstotliwości powtarzania impulsów z różnym przesunięciem fazowym, według wynalazku charakteryzuje się tym, że każda faza stanowi jednakowe połączenie szeregowe tyrystorów (Th₁) ÷ ÷ (Th_m) i diody rozdzielająco-odcinającej (D), miast trójnik komutacyjny, wspólnie łączy dławik komutacyjny (L), kondensator komutacyjny (C) i anodę diody komutacyjnej (d), przy czym dławik komutacyjny (L) połączony jest z katodami tyrystorów (Th₁) ÷

(T_{hm}) i anodą diody rozdzielająco-odcinającej (D), a kondensator komutacyjny (C) połączony jest z biegunem dodatnim źródła energii prądu stałego (BA).

Wynalazek znajduje zastosowanie do regulacji mocy pobieranej lub oddawanej przez trakcyjne silniki elektryczne zasilane ze źródła prądu stałego.

(2 zastrzeżenia)

H02P

P. 211910

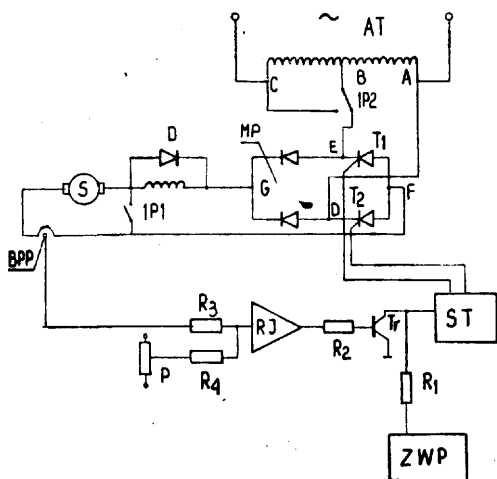
19.12.1978

Politechnika Warszawska i Spółdzielnia Pracy „Mechanika Precyzyjna”, Warszawa, Polska (Henryk Tunia, Henryk Supronowicz, Antoni Dmowski, Mirosław Bielecki, Tadeusz Kołodziejczyk).

Elektryczny układ hamowania silnika wirówki elektromedycznej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu hamowania, pozwalającego na wyeliminowanie bloku pomiaru prędkości, wyłączającego układ hamowania w momencie kiedy prędkość wirnika zbliża się do wartości zerowej.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że pierwszy zacisk (D) przekątnej przemiennoprądowej mostka (MP) półsterowanego jest połączony z pierwszym zaciskiem (A) autotransformatora (AT), natomiast drugi zacisk (E) przekątnej przemiennoprądowej mostka (MP) jest połączony z drugim zestykiem (IP2) przelaznym przełącznika, zaś pozostałe styki tego zestyku są połączone z zaciskiem drugim (B) z odczepu autotransformatora (AT) i trzecim zaciskiem (C) autotransformatora (AT). Zaciski (AC) autotransformatora (AT) połączone są z siecią zasilającą. Natomiast pierwszy zacisk (F) przekątnej stałoprądowej mostka (MP) jest połączony poprzez szeregowo włączony blok (BPP) pomiaru prądu z jedną szczotką twornika komutatorowego silnika (S) szeregowego, którego druga szczotka przez szeregowo włączone uzwojenia wzbudzenia jest połączona z drugim zaciskiem (G) przekątnej stałoprądowej mostka (MP). Ponadto między drugą szczotką twornika, a uzwojeniem wzbudzenia jest włączony pierwszy styk pierwszego zestyku (IP1) przelaznego przełącznika, którego drugi styk jest połączony z pierwszym zaciskiem (F) przekątnej stałoprądowej mostka (MP). (2 zastrzeżenia)

H03B

P. 210544

27.10.1978

Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Antoni Niedźwiecki, Jan Parafianowicz).

Mikrofalowy, falowodowy generator z diodą Gunna przestrajany elektronicznie za pomocą diody pojemnościowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia wpływu napięcia przestrajającego na moc wyjściową generatora mikrofalowego.

Generator według wynalazku charakteryzuje się tym, że diody Gunna (1) i pojemnościowa (2) umieszczone są między szerszymi ściankami (5) falowodu prostokątnego na wspornikach (3), mających kształt cylindrów o skokowo zmiennej średnicy.

Wynalazek znajduje zastosowanie w urządzeniach radiolokacyjnych i układach pomiarowych.

(1 zastrzeżenie)

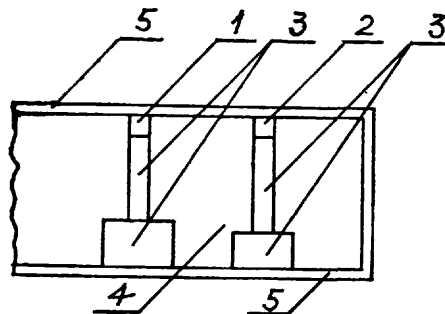

Fig. 1.

H03B

P. 210570

28.10.1978

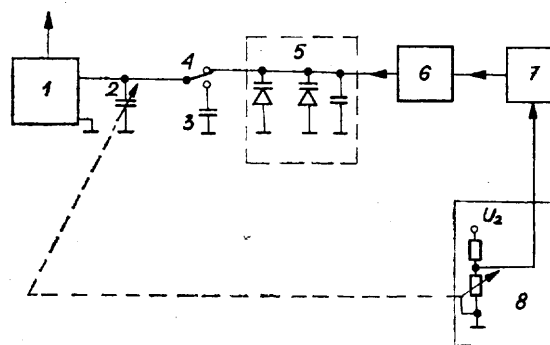
Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Janusz Karlikowski, Edward Wypych, Paweł Wiliński).

Układ automatycznej zmiany częstotliwości, zwłaszcza w generatorach dudnieniowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu pozwalającego na uzyskanie stałej niezależnej od ustawienia kondensatora o zmiennej pojemności dewiacji częstotliwości przy automatycznej regulacji częstotliwości.

Układ zawierający kondensator o zmiennej pojemności do ręcznego ustawiania częstotliwości oraz zespół diod pojemnościowych sterowanych z generatora funkcyjnego poprzez układ kształtujący, do automatycznego przestrajania częstotliwości, według wynalazku charakteryzuje się tym, że wspólny elektryczny punkt układu kształtującego (6) i zespołu diod pojemnościowych (5) połączony jest poprzez zestyki przełącznika (4) z kondensatorem o zmiennej pojemności (2) i oscylatorem (1). Z generatorem funkcyjnym (7) połączony jest regulator (8) sprzężony mechanicznie z osią kondensatora (2) o zmiennej pojemności.

(2 zastrzeżenia)

H03D

P. 210571

28.10.1978

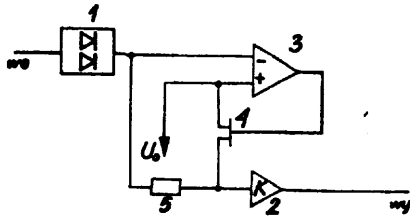
Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Janusz Karlikowski, Edward Wypych, Paweł Wiliński, Tadeusz Janczewski).

Układ detektora progowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania łamanej charakterystyki przejściowej układu detektora progowego.

Układ detektora progowego ma komparator (3), którego wejście odwracające połączone jest z wyjściem detektora (1). Wyjście detektora (1) połączone jest ponadto z wejściem wzmacniacza (2) poprzez rezystor (5). Wyjście komparatora (3) połączone jest z bramką tranzystora (4), włączającego między wejście nieodwracające komparatora (3) i wejście wzmacniacza (2).

Układ może być zastosowany jako selektor amplitudy o dużej dokładności w odbiornikach wieloczęstotliwościowych. (1 zastrzeżenie)

H03F
G01R

P. 211903

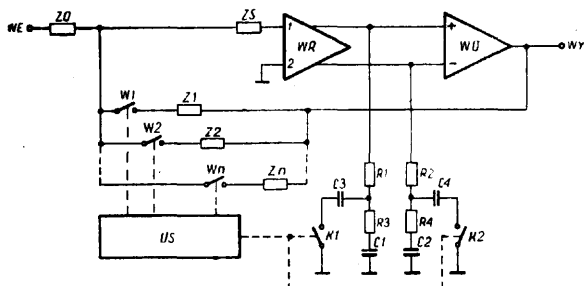
19.12.1978

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Technik Komputerowych i Pomiarów, Warszawa, Polska (Paweł Studziński, Krzysztof Małek).

Wzmacniacz prądu zmiennego, zwłaszcza do woltomierza cyfrowego z automatycznym przełączaniem zakresów pomiarowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wzmacniacza zapewniającego stabilną pracę przetworników napięcia przemiennego na stałe w wymaganym paśmie częstotliwości pomiarowych przy zachowaniu dużej dynamiki sygnałów wejściowych.

Wzmacniacz zbudowany z połączonych szeregowo i objętych sprzężeniem zwrotnym wzmacniacza różnicowego i wzmacniacza operacyjnego, według wynalazku charakteryzuje się tym, że pierwsze wejście (1) wzmacniacza różnicowego (WR) połączone jest z punktem sprzężenia zwrotnego poprzez impedancyjny dwójnik separujący (ZS). Każde z wejść (+ -) wzmacniacza operacyjnego (WO) połączone jest z rezystorem (R1, R2), którego druga końcówka połączona jest szeregowo z drugim rezystorem (R3, R4) i kondensatorem (C1, C2) oraz także szeregowo z drugim kondensatorem (C3, C4) i kluczem (K1, K2) sterowane są z układu sterującego (US). (1 zastrzeżenie)

H03F

P. 218594 T

28.09.1979

Polska Akademia Nauk, Instytut Fizyki, Warszawa, Polska (Paweł Czerwiński).

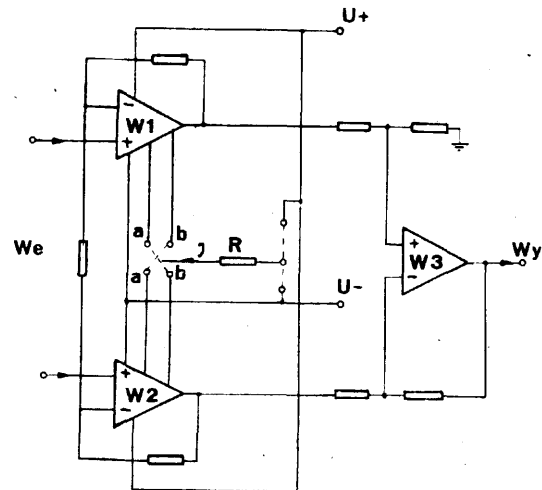
Wzmacniacz pomiarowy prądu stałego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego konstrukcyjnie układu wzmacniacza, zapewniającego dobrą kompensację termiczną.

Wzmacniacz zawierający dwa wejściowe wzmacniacze operacyjne i jeden wyjściowy, według wynalazku charakteryzuje się tym, że między jednym z napięć

zasilających (U+) lub (U-), a jednym z wejść (a) lub (b) przeznaczonych do zerowania napięcia niezrównoważenia jednego z wejściowych wzmacniaczy operacyjnych (W1) lub (W2) włączony jest rezystor (R) kompensujący dryft termiczny wejściowego napięcia niezrównoważenia.

Wzmacniacz znajduje zastosowanie do wzmacniania słabych sygnałów napięciowych stałoprądowych, zwłaszcza w przypadkach gdy sygnał wzmacniany występuje na tle znacznie silniejszego sygnału zakłócającego. (1 zastrzeżenie)

H03K

P. 210538

26.10.1978

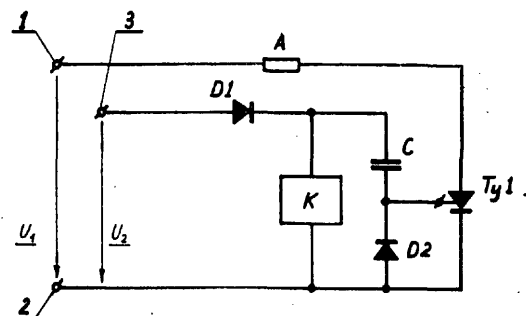
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, Łódź, Polska (Jerzy Zieliński).

Układ do wytwarzania impulsów wyzwających tyrystory

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego układu, zapewniającego odpowiednie parametry impulsów wyzwających.

Układ według wynalazku ma do zacisku (2) połączonego z zasilającą siecią dołączoną katodę tyrystora (Ty1) oraz jedną końcówkę zwierającego klucza (K) i anodę diody (D2). Katoda diody (D2) jest połączona z bramką roboczej tyrystora (Ty1) i jedną końcówką kondensatora (C). Druga końcówka kondensatora (C) jest dołączona do drugiej końcówki klucza zwierającego (K) oraz katody diody (D1), której anoda jest przyłączona do zacisku (3) połączonego z napięciem pomocniczym, zaś anoda tyrystora (Ty1) poprzez odbiornik (A) jest przyłączona do zacisku (1) połączonego z siecią zasilającą.

Układ przeznaczony zwłaszcza do synchronicznego załączania tyrystorów. (1 zastrzeżenie)

H03K

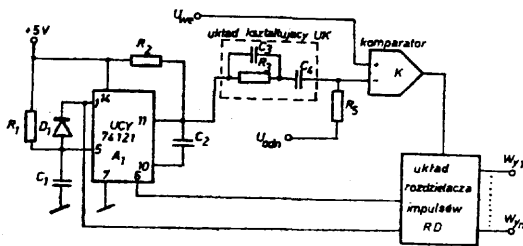
P. 211674

11.12.1978

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Henryk Kolka, Ryszard Siurek, Maciej Kulawik, Marian Kidawa, Jan Wajler, Piotr Wypiór, Dariusz Cygankiewicz, Jan Debudaj, Jan Dębiec, Jerzy Dąbrowski, Zbigniew Rymarski, Zbyszko Machowicz).

Układ modulatora szerokości impulsów, zwłaszcza dla zasilacza impulsowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia układu modulatora szerokości impulsów. Układ wykorzystujący jako generator blok scalonego uniwibratora, według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma okładkę kondensatora (C2) połączoną z zasilaniem obwodu scalonego (A1) przez rezystor (R2) i dołączoną do jednego z wejść komparatora przez blok kształtujący (UK).

H03K

P. 211743

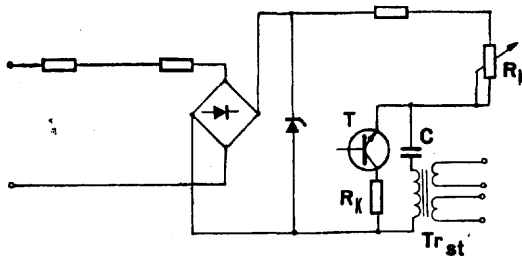
14.12.1978

Polska Akademia Nauk - Instytut Mechaniki Górotworu, Kraków, Polska (Ryszard Tysowski).

Układ wyzwalania bramkowego tyrystorów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu wyzwalania bramkowego tyrystorów, nie wymagającego stosowania drogich i trudno dostępnych tranzystorów jednozłączowych.

Układ zawierający rezystor nastawny połączony poprzez kondensator z uzwojeniem transformatora sterującego, według wynalazku charakteryzuje się tym, że do punktu połączenia rezystora (RN) z kondensatorem (C) dołączony jest emiter tranzystora krzemowego (T), o otwartej bazie i kolektorze połączonym przez rezystor (Rk) z uzwojeniem transformatora sterującego (Trst).

H03K

P. 211892

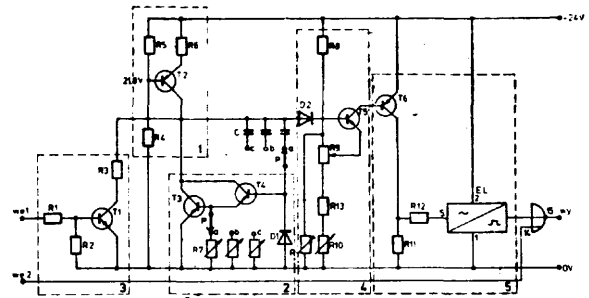
18.12.1978

Biuro Studiów i Projektów Przemysłowych Urządzeń Elektrycznych „Elektroprojekt”, Warszawa, Polska (Romuald Kaluta, Jerzy Plebański, Mirosław Bakuniak, Roman Sołtysiak, Romuald Celmer, Janusz Tabaczka).

Układ elektronicznego przekaźnika czasowego z regulowanym czasem opóźnienia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania niezawodnego w działaniu układu umożliwiającego uzyskanie dużych opóźnień czasowych.

Układ według wynalazku zawiera na wejściu układ wejściowy (3) połączony z układem (2) ładowania kondensatora (C), który połączony jest z układem źródła prądowego (1). Wyjście układu ładowania (2) połączone jest z układem (4) porównania napięcia, który ma na wyjściu układ wzmacniacza (5). (1 zastrzeżenie)

H04B

P. 208379

13.07.1978

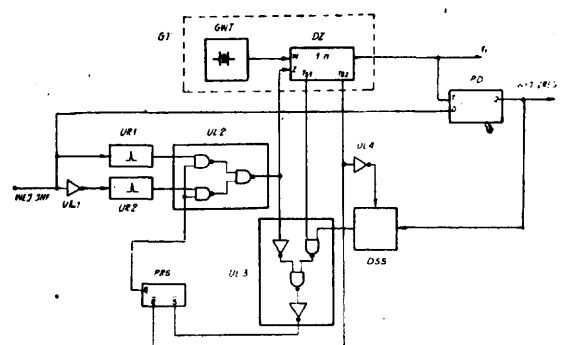
Zakłady Radiowe im. M. Kasprzaka, Warszawa, Polska (Andrzej Duszyński, Jerzy Berezowski).

Sposób regeneracji przebiegów binarnych i układ do regeneracji przebiegów binarnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i układu do regeneracji przebiegów binarnych, pozwalających na zwiększenie szybkości transmisji danych, nie wymagających stosowania generatorów taktujących o dużej dokładności częstotliwości.

W sposobie według wynalazku wykorzystującym do synchronizacji generatora impulsy zróżniczkowane, każdym pierwszym impulsem zróżniczkowanego przebiegu binarnego niosącego informację synchronizuje się generator taktujący (GT) z dokładnością do współczynnika podziału częstotliwości generatora taktującego (GT), natomiast stan logiczny aktualnie odbieranego bitu przebiegu binarnego przepisuje się tylko raz w połowie jego czasu trwania do układu pamięci (PD), przy czym na jego wejście (T) podaje się synchronizowany sygnał taktujący zaś na drugie jego wejście (D) informacyjny przebieg binarny.

W układzie według wynalazku, wejście, na które podawany jest informacyjny przebieg binarny połączone jest z wejściem układu różniczkującego (UR1) i poprzez układ inwersyjny (UL1) z wejściem drugiego układu różniczkującego (UR2) oraz z wejściem (D) układu pamięci (PD), na którego drugie wejście (T) podawany jest z wyjścia generatora taktującego (GT) sygnał wzorcowy o dzielonej częstotliwości. Wyjścia układów różniczkujących (UR1) i (UR2) połączone są odpowiednio z wejściami układu realizującego sumę logiczną (UL2). Do wejścia strobowego układu (UL2) dołączone jest wyjście (Q) układu pamięci typu RS (PRS), zaś wyjście układu realizującego sumę (UL2) połączone jest z wejściem zerującym (Z) układu realizującego funkcję dzielenia (DZ), stanowiącego wraz z generatorem wzorcowym taktu (GWT) gene-

rator taktujący (GT) i z wejściem drugiego układu realizującego sumę (UL3), którego wyjście dołączone jest do wejścia (S) układu pamięci (PRS). Drugie wejście (R) układu (PRS) połączone jest z wyjściem strobującym (Ts2) generatora taktującego (GT), przy czym między wyjściem pamięci (PD) i jednym z wejść układu realizującego sumę (UL3) włączony jest dekodery (DSS) sterowany przez układ logiczny (UL4) sygnałem z wyjścia generatora taktującego (Ts2), zaś kolejne wejście układu realizującego sumę (UL3) połączone jest z pierwszym wyjściem strobującym (Ts1) generatora taktującego (GT).

Wynalazek znajduje zastosowanie w systemach transmisji danych przesyłanych bezprzewodowo lub kanałami przewodowymi. (2 zastrzeżenia)

H04M

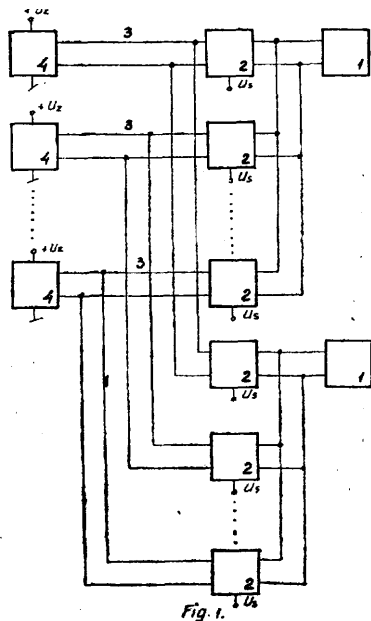
P. 210646

31.10.1978

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Stanisław Kuta, Tadeusz Płatek, Tadeusz Gryba, Ryszard Golański).

Układ komutacji zasilania linii rozmów wewnętrznych w zespolowym aparacie telefonicznym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu odznaczającego się dobrą symetrią i małym tłumieniem sygnałów akustycznych. W układzie według wynalazku każda linia rozmów wewnętrznych (3) jest zasilana z oddzielnego symetrycznego bloku zasilania (4). Każda linia rozmów wewnętrznych (3) jest połączona galwanicznie, poprzez oddzielny klucz elektroniczny (2) z każdym blokiem rozmównym (1). (4 zastrzeżenia)

H04M

P. 218541 T

25.09.1979

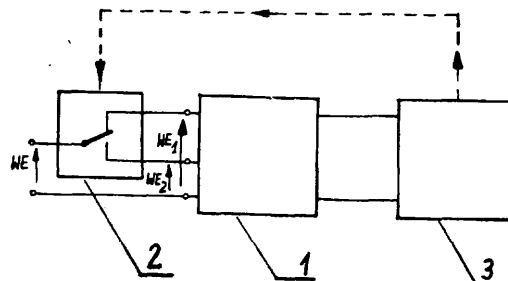
Politechnika Wroclawska, Wroclaw, Polska (Jan Franczyk, Marian Pierzchała).

Układ wybierania dziesiętnego elektronicznego aparatu telefonicznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie możliwości pobierania energii zasilania bloku wybierania z linii telefonicznej w sposób ciągły, to jest zarówno w czasie zwierania, jak i przerywania pętli abonenckiej.

W układzie według wynalazku zasilacz (1) ma dwa wejścia (WE1, WE2) o rezystancjach różniących się o co najmniej jeden rząd wielkości, które są dołączane na przemian do linii telefonicznej, powodując zwieranie i przerywanie pętli abonenckiej.

Wynalazek znajduje zastosowanie zwłaszcza w aparatach telefonicznych wykonanych na układach scalonych o małym poborze mocy. (1 zastrzeżenie)

H04M

P. 218542 T

25.09.1979

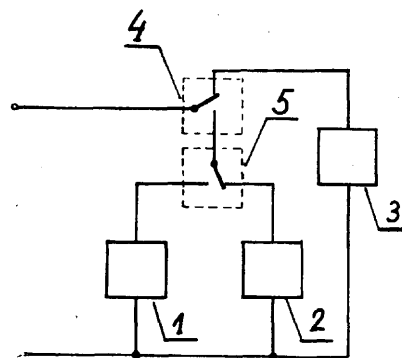
Politechnika Wroclawska, Wroclaw, Polska (Marian Pierzchała, Jan Franczyk).

Układ elektronicznego aparatu telefonicznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia niezawodności pracy elektronicznego aparatu telefonicznego.

W układzie według wynalazku w trakcie wybierania numeru abonenta, do zacisków linii telefonicznej jest podłączony tylko blok wybierania (1), natomiast blok dzwonięcia (3), i blok rozmowy (2) są odłączone od linii i nie są połączone ze sobą. W trakcie prowadzenia rozmowy, do linii jest dołączony tylko blok rozmowy (2), a pozostałe bloki (1, 3) są odłączone od linii i nie są połączone ze sobą, natomiast w trakcie dzwonięcia, do linii jest dołączony tylko blok dzwonięcia (3). Poszczególne bloki (1, 2, 3) układu są zasilane niezależnie.

Aparat według wynalazku przeznaczony jest do rozmów przeprowadzanych za pośrednictwem central telefonicznych, zarówno z wybieraniem dziesiętnym, jak i wieloczęstotliwościowym. (1 zastrzeżenie)

H04N

P. 210459

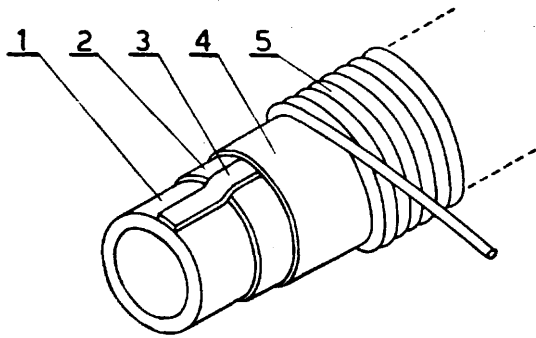
23.10.1978

Krakowskie Zakłady Elektroniczne „Unitra-Telpod”, Kraków, Polska (Jerzy Początek, Jan Szrednicki).

Linia opóźniająca zwłaszcza dla toru luminancji odbiorników telewizji kolorowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie eliminacji prądów wirowych w liniach opóźniających.

Linia opóźniająca, zwłaszcza dla toru luminancji odbiorników telewizji kolorowej o stałych rozłożonych, mająca kształtkę w postaci pręta lub rurki, na którą naniesione są okładzina kondensatora i warstwa dielektryka oraz nawinięte jest uzwojenie, według wynalazku charakteryzuje się tym, że okładzinę kondensatora stanowi warstwa oporowa (2) z przewodzącym paskiem (3) stykającym się z nią i naniesionym wzdłuż kształtki (1), przy czym rezystancja powierzchniowa właściwa warstwy oporowej (2) jest co najmniej kilka razy większa od rezystancji powierzchniowej właściwej przewodzącego paska (3). (4 zastrzeżenia)

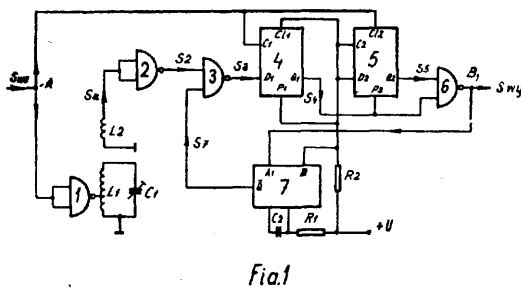
H04N P. 210648 31.10.1978

Przemysłowy Instytut Telekomunikacji, Warszawa, Polska (Bogusław Krogulecki).

Analogowo-cyfrowy, **układ** wyodrębniania półlinii po pierwszym impulsie wyrównawczym z każdego półobrazu telewizyjnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego układu analogowo-cyfrowego, umożliwiającego wytworzenie na jego wyjściu sygnału w postaci uskoku napięcia, którego początek wyznacza tylne zbocze pierwszego impulsu wyrównawczego, a koniec przednie zbocze drugiego impulsu wyrównawczego w impulsie gaszącym każdego półobrazu telewizyjnego.

W układzie według wynalazku zastosowano analogowo-cyfrowy układ selektora szerokości impulsów, utworzony przez inwerter (1, 2), obwód rezonansowy (L1, C1) oraz uzwojenie wtórne (L2), a ponadto zastosowano dwa przerzutniki (4 i 5) typu D sterowane odpowiednio sygnałami z selektora szerokości impulsów oraz ciągiem impulsów synchronizujących obrazu telewizyjnego. Wyściowa bramka iloczynowa (6) sterowana sygnałami z wyjść (Q1) i (Q2) obu przerzutników (4 i 5) wytwarza na wyjściu (B1) całości układu impulsy prostokątne o czasie trwania wyznaczonym przez tylne zbocze pierwszego impulsu wyrównawczego oraz przednie zbocze drugiego impulsu wyrównawczego każdego półobrazu **telewizyjnego**. (1 zastrzeżenie)

H04N P. 218238 11.09.1979

Pierwszeństwo: 20.09.1978 - USA (nr 944 012)

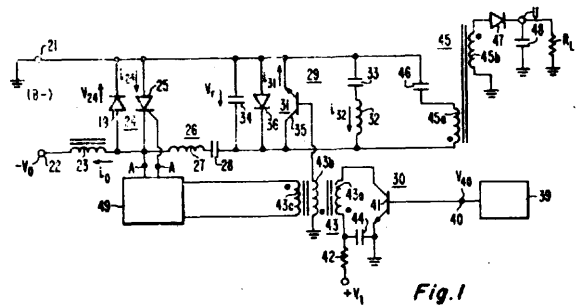
RCA Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (Wolfgang Friedrich Wilhelm Dietz).

Układ odchylenia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie separowania obwodów układu odchylenia od źródła zasilania aby ograniczyć ryzyko porażenia elektrycznych.

Układ odchylenia, w szczególności przeznaczony do urządzeń telewizyjnych, w którym prąd wybierania generowany jest w uzwojeniu (32) odchylenia linii po zamknięciu przełącznika wybierania (31), ma kondensator powrotu (34), który tworzy obwód rezonan-

sowy powrotu z uzwojeniem odchylenia (32) po rozwarciu przełącznika powrotu (31) oraz drugi obwód rezonansowy (26), który jest dołączony do źródła zasilania (-V₀), i magazynuje energię, gdy przełącznik wybierania (31) jest zamknięty. Drugi przełącznik (24) łączy rezonansowy obwód powrotu (32, 34) do drugiego obwodu rezonansowego (26) w czasie powrotu. Energia zmagazynowana w drugim obwodzie rezonansowym (26) jest wówczas przekazywana do rezonansowego obwodu powrotu (32, 34) oraz do drugiego obwodu obciążenia, który może zawierać transformator powrotu (45). (10 zastrzeżeń)

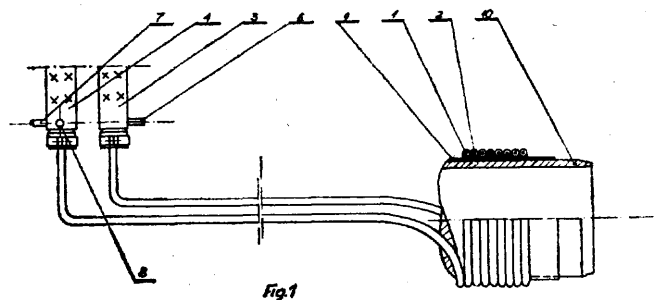
H05B P. 210640 31.10.1978

Zjednoczone Zakłady **Produkcyjno-Remontowe** Energetyki „Energoprem”, Wrocław, Polska (Tadeusz Sytnik, Franciszek Dudkowski, Bohdan Wróblewski, Zbigniew Stanisławski, Eugeniusz Czryca).

Wzbudnik indukcyjny do nagrzewania przedmiotów stalowych, zwłaszcza kołpaków wirników generatorów

Przedmiotem **wynalazku** jest wzbudnik indukcyjny do nagrzewania przedmiotów stalowych, umożliwiający nagrzewanie kołpaków o różnych średnicach wirników generatorów podczas ich ściągania lub nakładania.

Istota wynalazku polega na tym, że przewód (1) korzystnie linka miedziana, doprowadzający energię służącą do ogrzania powierzchni przedmiotu wpuszczony jest w elastyczny wąż (2) i zakończony uchwytemi (3 i 4) umożliwiającymi podłączenie go do obiegu wody chłodzącej. Elastyczny wąż (2) z przewodami (1) nawinięty jest na izolującą cieplnie matę (9), nałożoną bezpośrednio na powierzchnię nagrzewaną (1 zastrzeżenie)

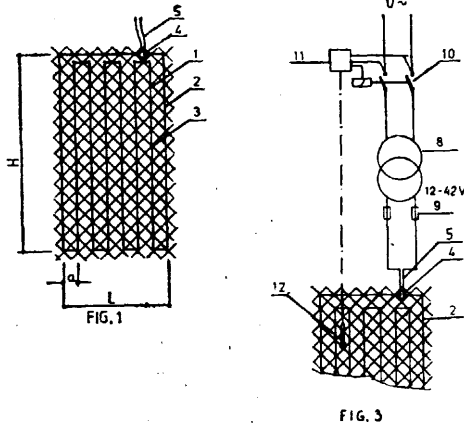
H05B P. 218639 T 28.09.1979

Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego i Specjalnego „Metroprojekt” Warszawa, Polska (Stefan Skorupski).

Ogrzewanie elektryczne gruntu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania segmentu grzejnego pozwalającego na tworzenie dowolnych zestawów grzejnych. Ogrzewanie elektryczne

gruntu stanowi segment, który składa się z odcinka siatki stalowej (1), do której przymocowane są przewody grzejne (2) za pomocą wieszaków (3). Obwód elektryczny zakończony jest w puszcze rozgałęznej (4). Z puszek (4) wyprowadzone są przewody zasilające (5). Dłuższy bok (H) siatki (1) jest wielokrotnością krótszego boku (L), zaś stosunek rozstawu (a) przewodów grzejnych (2) do głębokości (h) jest $0,9-1,4$. Segment grzejny zasilany jest poprzez transformator (8) o napięciu wtórnym od 12 do 42 V. Sterowanie ogrzewaniem odbywa się za pomocą stycznika (10), który jest załączony poprzez układ zasilający (11) i termometr kontaktowy (12), który posadowiony jest pod ziemią (6) między przewodami grzejnymi (2) segmentu grzejnego. (2 zastrzeżenia)

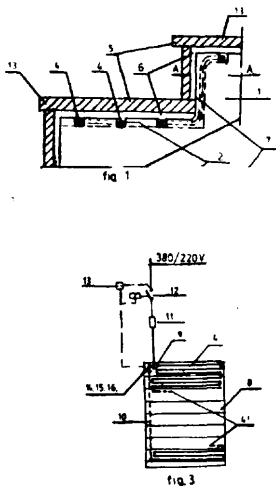

H05B P. 218653 T 29.09.1979

Biurowo Projektów Budownictwa Komunalnego i Specjalnego „Metroprojekt”, Warszawa, Polska (Stefan Skorupski).

Ogrzewanie elektryczne nawierzchni

Przedmiotem wynalazku jest ogrzewanie elektryczne nawierzchni, zwłaszcza schodów i pochylni. Zgodnie z wynalazkiem poszczególne stopnie schodów zaopatrzone są w rowki (2), w których usytuowany jest bezpośrednio przewód grzejny (4) z tym, że obwód grzejny (4) dla każdego biegu schodów składa się z puszek odgałęznej (9) z wyprowadzonymi przewodami grzejnymi (4) oraz przewodu powrotnego (10). (2 zastrzeżenia)

H05H P. 218304 T 12.09.1979

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Iwo Polio, Marek Dobrucki, Krystyna Hoffmann-Fedeńczuk, Leon Fedeńczuk).

Katoda do plazmotronu na duże obciążenie prądowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wydajności prądowej plazmotronu bez obniżania żywotności katody. Katoda według wynalazku charakteryzuje się tym, że w jej końcówce zamocowanych jest kilka wkładek cyrkonowych lub wolframowych, przy czym wszystkie wkładki są jednakowo intensywnie chłodzone. (1 zastrzeżenie)

H05K P. 208569 21.07.1978

Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych, Warszawa, Polska (Wiktor Blinkow, Ireneusz Prępiorkiewicz, Teofil Kurlus, Jacek Mrówczyński).

Sposób wykonywania fotomasek do dwustronnego kopiowania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia wysokiej jakości fotomasek stosowanych w przemyśle elektronicznym.

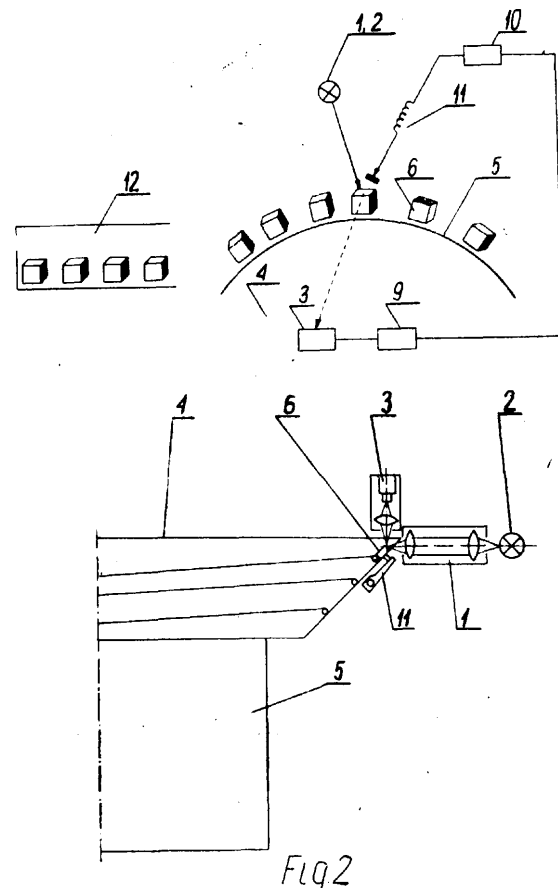
Sposób według wynalazku polega na tym, że przed wykopiowaniem i wywołaniem jednej ze stron łączy się trwale obie strony fotomaski dwustronnej, zapewniając dopływ medium wywołującego do całej fotoaktywnej wewnętrznej powierzchni pary fotomasek. (1 zastrzeżenie)

H05K P. 208614 24.07.1978

Kombinat Produkcyjno-Naukowy Podzespołów Elektronicznych „Unitra-Elpod”, Zakład Doświadczalno-Badawczy Ceramiki Elektronicznej, Warszawa, Polska (Adam Kosiarski, Janusz Dobrowolski).

Urządzenie do orientowania półfabrykatów ceramicznych zwłaszcza półfabrykatów ceramicznych kondensatorów monolitycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie automatyzacji procesu technologicznego produkcji kondensatorów monolitycznych.

Urządzenie do orientowania półfabrykatów ceramicznych posiadających metalizację na wybranych powierzchniach, według wynalazku charakteryzuje się tym, że wyposażone jest w układ optyczny (1) składający się z zespołu soczewek skupiających strumień świetlny padający ze źródła światła (2) na półfabrykat orientacyjny (6) oraz fotoelementu (3), na który pada strumień świetlny odbity od powierzchni półfabrykatu (6). Fotoelement (3) włączony jest w układ sterowania (9) elektromagnesu (10) wyrzutnika (11) usuwającego półfabrykaty o niewłaściwej orientacji z prowadnicy podajnika wibracyjnego (5). Układ ste-

rowania (9) reaguje na zmianę oporności fotoelementu (3), która zmienia się w zależności od intensywności strumienia świetlnego odbitego od powierzchni półfabrykatu (6). Czułość układu (9) może być tak dobrana, że układ wyrzutnika (11) sprzężonego mechanicznie z elektromagnesem (10) działa na półfabrykat (6), gdy intensywność strumienia jest maksymalna lub minimalna.

Urządzenie według wynalazku może stanowić samodzielne urządzenie lub może być włączone z automatyczną linię do montażu podzespołów elektronicznych na przykład ceramicznych kondensatorów monolitycznych. (1 zastrzeżenie)

II. WZORY UŻYTKOWE

Dział A PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

A01D W. 62830 15.10.1979

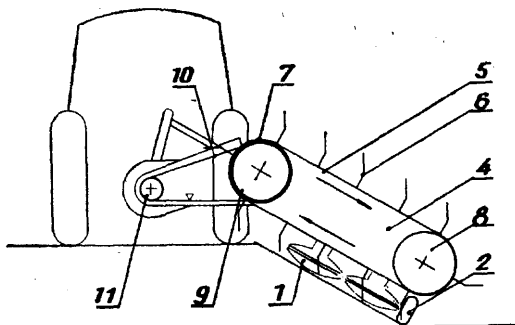
Państwowy Ośrodek Maszynowy, Zamość, Polska (Ryszard Barwiński, Władysław Ostasz, Kazimierz Łapiński).

Urządzenie do koszenia i grabienia

Przedmiotem wzoru użytkowego jest urządzenie przeznaczone do koszenia i grabienia skarp oraz rowów.

Zgodnie z wzorem użytkowym urządzenie składa się z kosiarki (1) i zgrabiarki (4) połączonych wspornikami. Kosiarka (1) zawieszona na ciągniku ma dodatkowe koło (2) podporowe. Taśma (5) zgrabiarki (4) napędzana jest za pośrednictwem przekładni pasowej przenoszącej moment obrotowy z kosiarki (1).

(1 zastrzeżenie)

A01G W. 62742 11.10.1979

Instytut Badawczy Leśnictwa, Warszawa, Polska (Andrzej Gorzelak, Lesław Mateja).

Pojemnik do hodowli z bryłką sadzonek jedno i wieloletnich gatunków iglastych i liściastych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji pojemnika, która ułatwiałaby transport sadzonek.

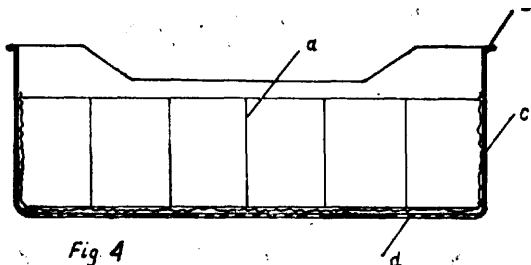

Fig. 4

Pojemnik w postaci plastikowej skrzynki (b) ma ściany boczne i dno wyłożone papierem (c) oraz umieszczoną w nim konstrukcję klatkową (a) złożoną z prostokątnych pasków sztucznej tektury „tektopol” o grubości 3–4 mm. (2 zastrzeżenia)

A01K W. 62897 27.10.1979

Chodakowskie Zakłady Włókien Chemicznych „CHEMITEX”, Sochaczew, Polska (Zdzisław Flis, Stanisław Gałach, Waldemar Flis, Marian Rzepnikowski, Jerzy Wyrzykowski).

Splawik świecący do nocnego wędkowania

Splawik charakteryzuje się tym, że składa się z dwóch rozłącznych części górnej (2) i dolnej (4) z dwoma uszkami do przewlekania żyłki oraz z elektroluminescencyjnej diody (1) umieszczonej w górnej części obudowy i pojemnika (5) na wymienne ogniwo (8) i sprężyn dociskowych (6) i (7). Pojemnik (5) połączony jest nierozłącznie z górną częścią (2) obudowy, a sprężyny dociskowe (6) i (7) połączone są jednym końcem z elektroluminescencyjną diodą (1) a drugim końcem stykają się z ogniwem (8). Obie części obudowy górna i dolna połączone są ze sobą za pomocą gwintu i uszczelnione gumową uszczelką (3).

(1 zastrzeżenie)

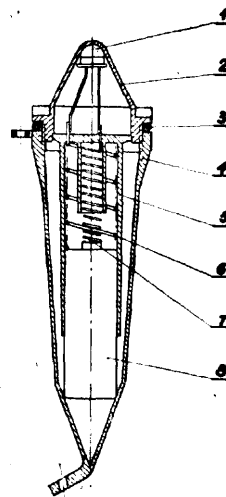

fig. 1

A22B
B26B

W. 62426

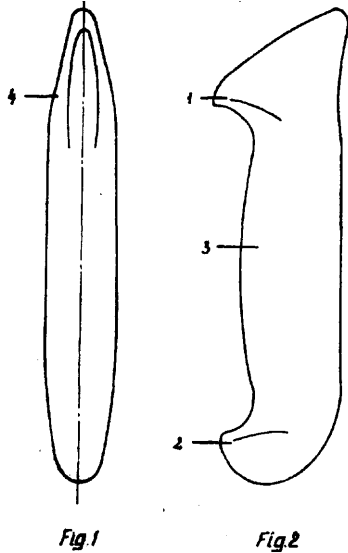
20.08.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Wyrobów Metalowych „Medom”, Kraków, Polska (Marek Postawka, Jan Woźniak).

Trzonek do noży rzeźniczych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania trzonka do noży rzeźniczych chroniącego rękę przed ześlizgiwaniem się.

Trzonek według wzoru ma przedni (1) i tylny (2) wypust, wypukły grzbiet dolny (3) oraz wgłębienie (4). (1 zastrzeżenie)

A22B
B26B

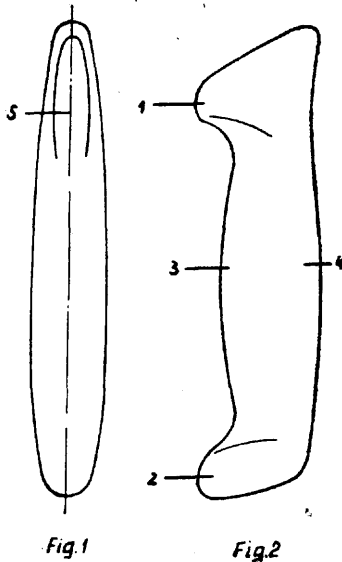
W. 62424

20.08.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Wyrobów Metalowych „Medom”, Kraków, Polska (Marek Postawka, Jan Woźniak).

Uniwersalny trzonek do noży rzeźniczych

Przedmiotem wzoru jest uniwersalny trzonek do noży rzeźniczych mający wypust przedni (1) i tylni (2) wypukły grzbiet dolny (3) i górny (4), oraz wgłębienie (5). (1 zastrzeżenie)

A22B
B26B

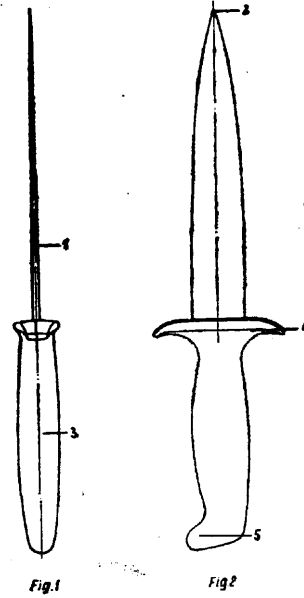
W. 62425

20.08.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Wyrobów Metalowych „Medom”, Kraków, Polska (Marek Postawka, Jan Woźniak).

Nóż rzeźniczy do klucia

Nóż rzeźniczy do klucia ma trzonek (3), z występami (4) i (5). Brzeczot (1) o brzegach symetrycznych, spawanych zakończony jest szpicem (2). (1 zastrzeżenie)

A44B

W. 62876

23.10.1979

Zakłady Wyrobów Galanteryjnych im. M. Fornalskiej „Wagmet”, Łódź, Polska (Wiktor Wolski, Edward Jadczyk, Czesław Belusiak).

Klamra

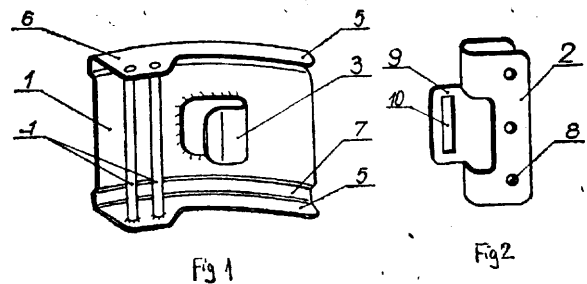
Przedmiotem wzoru użytkowego jest klamra przeznaczona do spinania pasów skórzanych, parczanych lub z tworzyw sztucznych.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania klamry zapewniającej proste i szybkie zapinanie i odpinanie pasa.

Klamra według wzoru użytkowego składa się z korpusu (1) i końcówki pasa (2).

Korpus klamry (1) o kształcie ceownika ma płaską powierzchnię czołową z przetłoczeniami (7) w górnej i dolnej części, na której istnieje możliwość wykonania dowolnego wzoru.

Powierzchnie boczne (5) korpusu klamry (1) połączone są w miejscu poszerzonym dwoma prętami (4). Na wewnętrznej powierzchni korpusu klamry (1) znajduje się zaczep (3). Końcówka pasa (2) o kształcie obejmmy, umożliwiającej zamocowanie w niej końca pasa, ma w swej części czołowej wypust (9) z otworem (10). (1 zastrzeżenie)

Klamra

A45C

W. 62857

19.10.1979

Edward Gackowski, Poznań, Polska (Edward Gackowski).

Portfel automobilisty

Przedmiotem wzoru użytkowego jest wieloczlony rozkładany portfel automobilisty, służący do oddzielnego przechowywania dokumentów osobistych automobilisty i pojazdu mechanicznego. Każdy z członów od strony wewnętrznej ma oddzielną kieszeń dla pojedynczego dokumentu.

Portfel automobilisty składa się z członu na „Dowód Rejestracyjny” (1), członu na „Prawo Jazdy” (2), członu na „Dowód Osobisty” (3), członu zapasowego (4) oraz członu na wkładkę (5), które są wykonane z elastycznego tworzywa i stanowią zestaw umożliwiający wzajemne złożenie i wsunięcie końcowego członu na wkładkę (5) za pasek zabezpieczający (10) umieszczony na zewnętrznej stronie ostatniego członu na „Dowód Osobisty” (3). (1 zastrzeżenie)

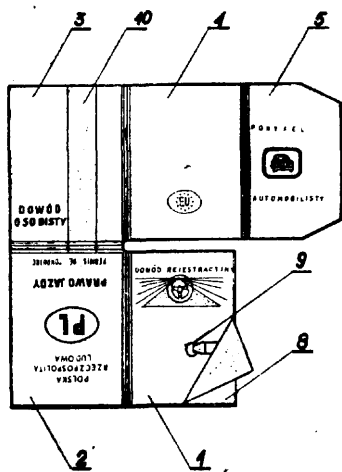

Fig. 3

A47B

W. 62447

24.08.1979

Zakład Doskonalenia Zawodowego, Toruń, Polska (Bogdan Sawicki).

Stanowisko pracy ucznia

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania stanowiska pracy ucznia umożliwiającego pomieszczenie wszystkich niezbędnych pomocy naukowych oraz stwarzającego odpowiednie warunki do pracy dla uczniów, niezależnie od jego wzrostu i rodzaju wykonywanej pracy.

Stanowisko pracy ucznia według wzoru charakteryzuje się tym, że składa się z pojemnika w kształcie sześciokąta, w którym pionowe ścianki (1 i 2) są połączone ścianą (3) tylną wyposażoną w trzy pionowe szeregi podwójnych otworów (4) do pomieszczenia dwóch śrub (5) mocujących osadzonych w ścianie (6) mieszkania oraz poziomymi ściankami (9 i 10) szerszą dolną i węższą górną stanowiącą zewnętrzną półkę i połączoną zawiasem taśmowym ze ścianą przednią stanowiącą płytą (11) roboczą. Wnętrze stanowiska pracy ucznia jest wyposażone w półkę (12), do której jest zamocowany zaczep (13) przegubowy wspornika (14) współpracującego z oporem (15) zamocowanym na wewnętrznej płaszczyźnie płyty (11) roboczej. Pomiędzy półką (12) a ścianką (9) dolną są usytuowane przegrody (16). (3 zastrzeżenia)

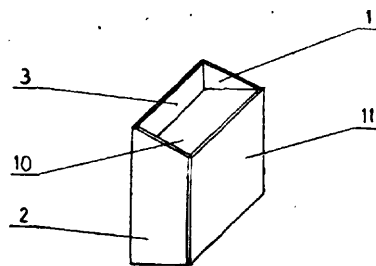

fig. 1

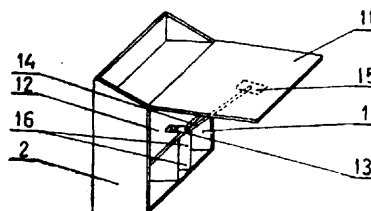

fig. 2

A47J

W. 62444

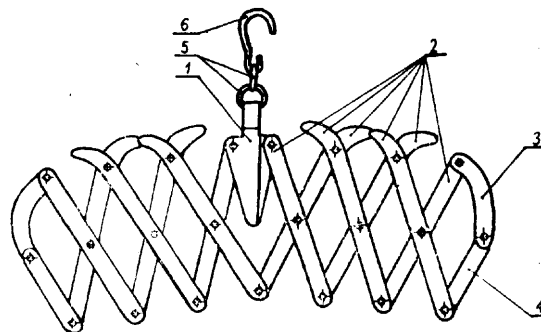
23.08.1979

Lódzkie Zakłady Kinotechniczne, Łódź, Polska (Bogdan Kitaszewski).

Wieszak turystyczny

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji wieszaka umożliwiającej jego składanie i rozkładanie.

Wieszak według wzoru charakteryzuje się tym, że ma ramiona składające się z elementów (2), z których każdy łączy się przegubowo w swoim środku z innym z nim skrzyżowanym, a swymi końcami również przegubowo z dwoma elementami (2) równoległymi, leżącymi po obu stronach skrzyżowanego elementu (29), przy czym ramiona wieszaka są połączone ze sobą wewnętrznymi elementami (2), z których dwa łączą się w górnej części przegubowo z łącznikiem (1) a pozostałe dwa, w dolnej części - między sobą. Zakończenie ramion tworzą elementy (3) i (4) połączone przegubowo z sobą wewnętrznymi końcami a zewnętrznymi końcami połączone przegubowo ze skrajnymi elementami (2). (1 zastrzeżenie)

A47K

W. 62745

10.10.1979

Zakłady Tworzyw Sztucznych Nitron-Erg, Krupski Młyn, Polska (Jan Bednarek, Jan Guga, Edmund Muc, Jerzy Starczewski).

Półka łazienkowa

Półka łazienkowa o kształcie sześciokąta powstałego z połączenia prostokąta stanowiącego dolną część półki z trapezem równoramiennym, w części prostokątnej ma trzy poziome występy (1, 2, 3) połączone na bokach ściankami (4, 5, 6), w części trapezowej płytce przetłoczenia (7).

Boki łączące te przetłoczenia z główną płaszczyzną półki mają wycięcie (10), w które wkłada się lustro (11), pod płaszczyzną którego po obu osiach symetrii półki wykonane są przetłoczenia zaopatrzone w otwory. Dolna część płaszczyzny półki ma płytkie przetłoczenia imitujące kafelki. (1 zastrzeżenie)

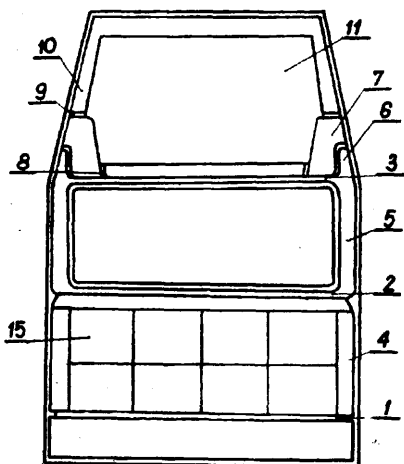

Fig. 1

A47K

W. 62750

10.10.1979

Zakłady Tworzyw Sztucznych „Nitron-Erg”, Krupski Młyn, Polska (Jan Bednarek, Jan Guga, Edmund Muc, Jerzy Starczewski).

Półka łazienkowa

Półka łazienkowa, mająca kształt sześciokąta powstałego z połączenia prostokąta stanowiącego dolną część półki z trapezem równoramiennym w części prostokątnej, charakteryzuje się tym, że ma dwa poziome występy (1, 2) połączone na bokach ściankami (3, 4), przy czym część trapezowa posiada płytkie przetłoczenia na zewnątrz (5), w których boki łączące te przetłoczenia z główną płaszczyzną półki posiadają wycięcia (6) w które wkłada się lustro (7), pod płaszczyzną którego po obu osiach symetrii półki wykonane są przetłoczenia (8) na głębokość obrzeży półki (9) zaopatrzone w otwory. (1 zastrzeżenie)

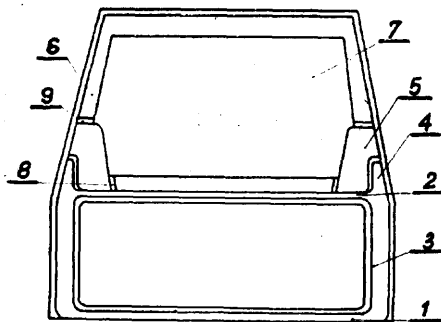

Fig. 1

A61G

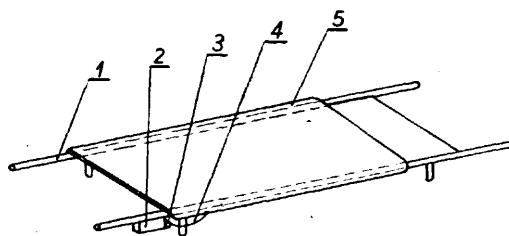
W. 62753

11.10.1979

Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego, Bytom, Polska (Antoni Kukuczka, Tadeusz Golisz).

Nosze ratownicze z ogrzewanym przykryciem

Przedmiotem wzoru użytkowego są nosze ratownicze przeznaczone do transportu poszkodowanego, zwłaszcza w przypadku gdy zachodzi potrzeba utrzymania odpowiedniej temperatury jego ciała. Nosze charakteryzują się tym, że do jednego z drążków (1) zamocowane jest ogniwo (2) prądu stałego zaopatrzone w gniazdko wtykowe (3). Gniazdko to łączy ogniwo (2) z kocem (5) przykrywającym poszkodowanego ułożonego na noszach, przy czym koc (5) jest wyposażony w znane spirale grzewcze o regulowanej skokowo temperaturze. (1 zastrzeżenie)

A62B

W. 62700

01.10.1979

Fabryka Sprzętu Ratunkowego i Lamp Górniczych „FASER”, Tarnowskie Góry, Polska (Józef Bryś).

Automat oddechowy

Przedmiotem wzoru użytkowego jest automat oddechowy który w aparatach oddechowych pracujących w układzie o dwu rozdzielonych stopniach redukcji ciśnienia jest drugim stopniem redukcji o przepływie przerywanym.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie uproszczenia i zmniejszenia ciężaru konstrukcji zespołu sterującego tłoczkiem zaworu redukcyjno-dawkującego oraz zapewnienia równomiernej pracy automatu oddechowego.

Automat oddechowy mający zawór redukcyjno-dawkujący sterowany, za pośrednictwem dźwigni, zespołem membranowym charakteryzuje się tym, że dźwignia (5) siodełkiem (15) współpracuje z membraną (4) natomiast wypustami osadzona jest obrotowo w korpusie (6) zaworu redukcyjno-dawkującego. Wychylenie membrany (4) powoduje obrót wypustów przesunięcie tłoczka (10) i przesterowanie zaworu redukcyjno-dawkującego. (2 zastrzeżenia)

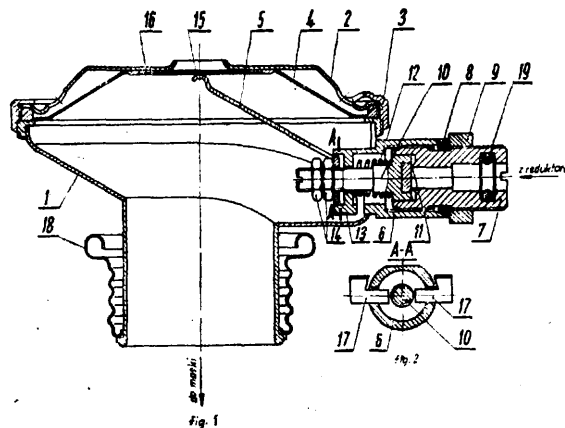

Fig. 1

Dział B
RÚ2NE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

B04B W. 62853 20.10.1979

Zabrzeńska Fabryka Maszyn Górniczych „**POWEN**”, Zabrze, Polska (Antoni Reck, Hubert Gwóźdź, Fryderyk Weber, Witold Bartoniek, Eugeniusz Rudzki, Reiner Kleinert, Stanisław Perchał).

Kosz sitowy wirówek filtracyjnych

Wzór rozwiązuje zagadnienie przedłużenia żywotności kosza wirówek filtracyjnych stosowanych w zakładach przerobczych węgla kamiennego.

Kosz sitowy charakteryzuje się tym, że ma zewnętrzny pierścień (1) wykonany z profilu ceowego zamocowany na największej średnicy kosza, kilka wzmacniających żeber (4) zamocowanych na zewnętrznym obwodzie kosza oraz ochronny pierścień (5) przyspawany do wzmacniającego pierścienia (2) i profiliowych **drutów** (6). (1 zastrzeżenie)

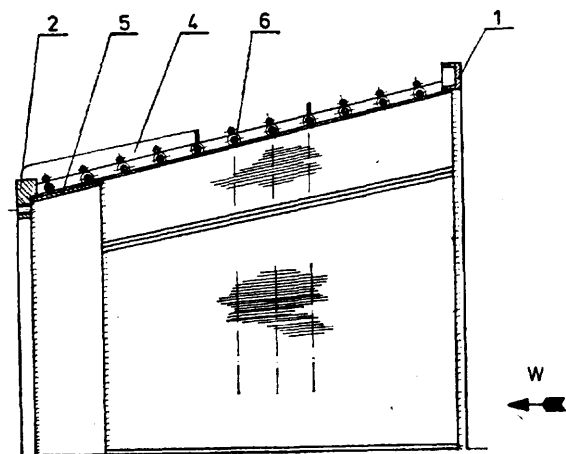

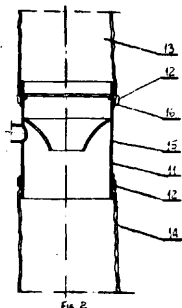
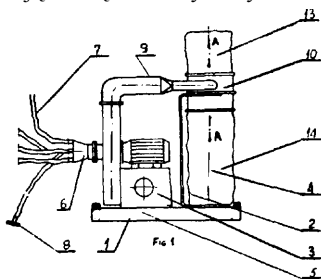
Fig. 1

B04C W. 62434 23.08.1979

Stocznia im. Komuny Paryskiej, Gdynia, Polska (Jerzy Nahajowski).

Urządzenie do oczyszczania powietrza

Przedmiotem wzoru użytkowego jest urządzenie do oczyszczania powietrza, zwłaszcza pyłów i stałych zanieczyszczeń w procesie czyszczenia zbiorników na statku, składające się z ramy i cyklonu.

W urządzeniu wg wzoru do ramy (1) zamocowany jest wentylator (5) połączony poprzez kanał (9) z cyklonem (10), a poprzez kolektor (6) z elastycznymi przewodami (7). Cyklon (10) wyposażony jest we wkład (15) o kształcie cylindra o zmieniającej się średnicy. (2 zastrzeżenia)

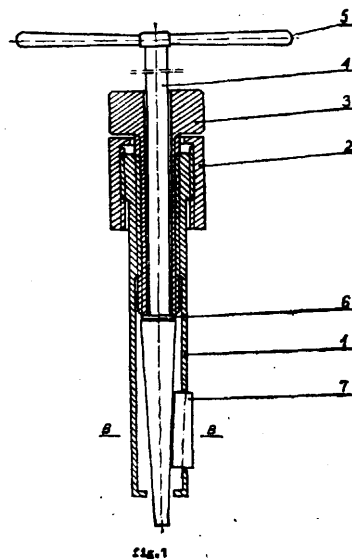
B23D W. 62531 10.09.1979

Przedsiębiorstwo **Transportowo-Sprzętowe** Budownictwa „**Transbud** - Bydgoszcz”, Bydgoszcz, Polska (Franciszek Wołyniec).

Przyrząd do rozwałcowywania tulei

Przedmiotem wzoru użytkowego jest przyrząd do rozwałcowywania tulei, zwłaszcza nieutwardzonych.

Przyrząd według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że trzpień (4) zaopatrzonej jest w stożkową **końcówkę**, na powierzchni której obtaczają się stożki robocze (7), których rozstaw ustalany jest przez pierścien pomiarowy (2) i tuleję oporową (3). (1 zastrzeżenie)

B23K W. 62692 29.09.1979

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Robót Wodociągowych i Kanalizacyjnych, Gdańsk, Polska (Jan Sadowski, Henryk Szczypek, Jan Kozłowski, Jerzy Muszyński).

Urządzenie do ukosowania rur

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia do cięcia i ukosowania rur o prostej budowie i łatwego w obsłudze.

Urządzenie składa się z ramy, na której spoczywa rura, obrotnicy palnika (2) oraz uchwytu palnika (1).

Uchwyt palnika posiada śrubę (9) do regulacji kąta ukosowania i wysokości palnika. Uchwyt (1) jest zamocowany na dwóch drążkach (10) osadzonych w teleskopach sprężynowych (11).

Urządzenie to przeznaczone jest do stosowania przy budowie rurociągów ciepłowniczych. (1 zastrzeżenie)

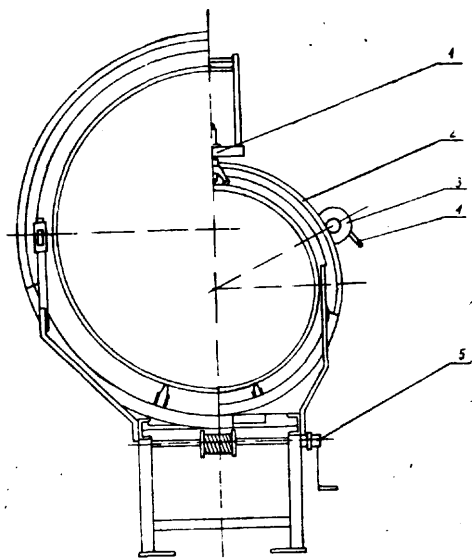

Fig. 1

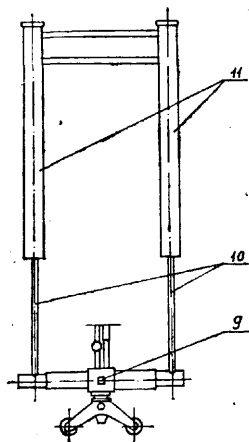

Fig. 3

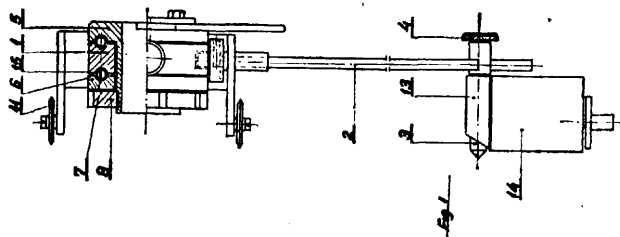
B23K W. 62732 08.10.1979

Zakłady Przemysłu Metalowego H. Cegielski, Poznań, Polska (Florian Bąkowski).

Przyrząd prowadzący palnik przy cięciu gazowym

Przyrząd według wzoru rozwiązuje zagadnienie wycinania palnikiem otworów i krążków bez potrzeby obchodzenia płyty dookoła, dociskania ręką osi cyrkla oraz płątania i uszkodzenia węży.

Przyrząd prowadzący palnik przy cięciu gazowym zwłaszcza przy wycinaniu otworów w płytach charakteryzuje się tym, że w korpusie (1) umieszczona jest obrotowa tuleja (5), w której mocuje się palnik. Oś cyrkla (3) przyrządu osadzona jest obrotowo w tulejce (13) związanej ze znanym magnesem mocującym (14). (1 zastrzeżenie)

B23Q W. 62731 08.10.1979

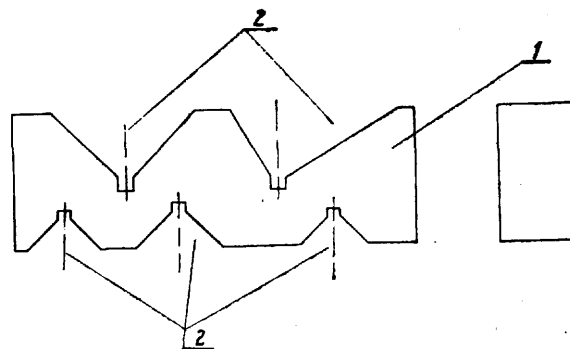
Przyrząd do mocowania detali przy frezowaniu, wierceniu i szlifowaniu pod kątem

Zakłady Przemysłu Metalowego H. Cegielski, Poznań, Polska (Jerzy Rybczyński, Józef Rajda).

Przedmiotem wzoru jest przyrząd do mocowania detali przy frezowaniu, wierceniu i szlifowaniu pod kątem, mocowany rozłącznie w imadle maszynowym, który zapewnia odpowiednią sztywność mocowania obrabianego detalu.

Przyrząd wykonany jest w formie prostopadocianu tworzącego korpus (1), w którym rozmieszczone są wycięcia kątowe (2) przykładowo o kątach prostych.

Przyrząd według wzoru można stosować na frezarce pionowej lub poziomej. (1 zastrzeżenie)

B23Q W. 62899 26.10.1979

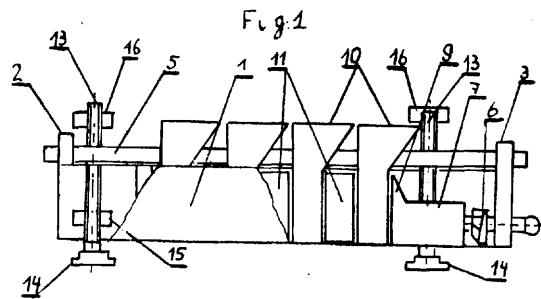
Okręgowe Przedsiębiorstwo Przemysłu Mięsnego, Kraków, Polska (Janusz Orzechowski).

Uchwyt do zabieraków konwojera

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji przyrządu umożliwiającego frezowanie kilku zabieraków jednocześnie, zwłaszcza odlewów żeliwnych wymagających odpowiedniej obróbki.

Uchwyt ma korpus wykonany z ceownika, wewnątrz którego mieszczą się zabieraki (10) poddawane obróbce rozdzielone klockami dystansowymi (11).

Szczeka ruchoma ma postać poziomo leżącej litery „U” otwartą częścią zwróconej do przedniej powierzchni zabieraków (10), a obydwa końce ramion szczęki zaopatrzone są w nakładki (9). Na śruby (13) nakłada się listwę osiującą (5). (2 zastrzeżenia)

B25B W. 62697 01.10.1979

Zakłady Przemysłu Dzewiarskiego „Hanka”, Legnica, Polska (Roman Kwaśniewski).

Przyrząd do śrub stykowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu o rozszerzonym zakresie stosowania, do gniazd bezpiecznikowych na prąd nominalny do 63 A, umożliwiającego wkręcania i wykręcania śrub stykowych w gniazdach bezpiecznikowych, które są pod napięciem, jak również wkręcanie śrub z rozbitym porcelanowym korpusem.

Przyrząd do śrub stykowych ma walcowy trzon (1) zakończony z jednej strony sztywnym pierścieniem (2) z dwoma ostrzami natomiast z drugiej strony gniazdo (4) o wymiarach 1/3a śruby stykowej. Na trzonie (1) przyrządu osadzony jest pierścień oporowy (5) i wymienna końcówka (6) z pierścieniem (7) o dwu ostrzach (8). Wymienna końcówka (6) ma kształt walcowej miseczki, która jest nasuwana na pierścień (2) z dwoma ostrzami. W dnie wymiennej końcówki ≤ 6 wykonane są dwa otwory (9) na ostrza. (3 zastrzeżenia)

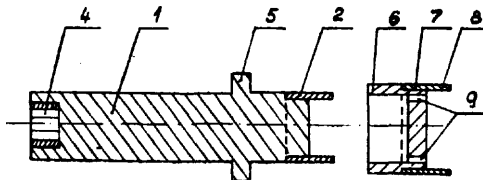

fig. 1

B25B

W. 62858

19.10.1979

Zakłady Przemysłu **Wełnianego** im. Emilii Plater, Wasilków, Polska (Marek Kruszewski, Henryk Biegański).

Klucz do otwierania butli gazowych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest klucz nastawny do butli gazowych tlenowych, acetylenowych i dwutlenku węgla.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zapewnienia szybkiego i bezpiecznego odkręcania zaworów butli gazowych przy różnych rozmiarach zaworów.

Klucz według wzoru ma szczękę stałą (1) z rozdwojoną częścią chwytową w kształcie odwróconej litery U umocowanej do płaskiej prowadnicy (A), na której przesuwa się szczęką ruchoma (2) ustalana śrubą (3) wkręcaną w otwór wykonany w górnej części szczęki ruchomej (2). (1 zastrzeżenie)

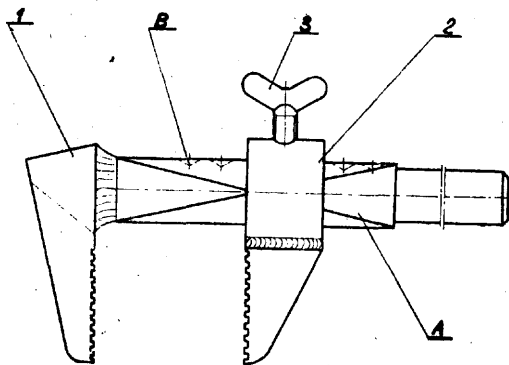

fig. 1

B25H

W. 62729

25.08.1978

Wojciech Guttmejer, Warszawa, Polska (Wojciech Guttmejer).

Stół majsterkowicza „GUTEK”

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej i lekkiej konstrukcji składanego stołu przeznaczonego do majsterkowania.

Stół według wzoru składa się z blatu zaopatrzonego w uchwyty (2) do mocowania nóg oraz z dwóch nóg (1) z rozpórkami zwiększającymi stabilność stołu.

Nogi stołu połączone są u góry i u dołu poprzeczkami (3 i 4) usztywniającymi oraz mają stopy (7), przy czym górna poprzeczka (3) stanowi jednocześnie podparcie blatu. (1 zastrzeżenie)

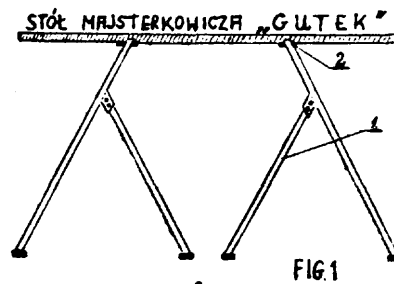

FIG 1

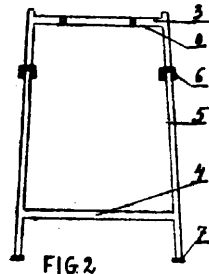

FIG 2

B26B

W. 62878

23.10.1979

Zakłady Energetyczne Okręgu Wschodniego, Radom, Polska (Zygmunt Drabik).

Nóż monterski do przecinania izolacji kabli

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji noża monterskiego która zmniejszała by narażenie monterów na skaleczenie oraz eliminowała niebezpieczeństwo przecięcia izolacji żył kablowych przy zdejmowaniu powłoki zewnętrznej kabla.

Nóż monterski do przecinania izolacji kabli zwłaszcza polietynowej, ma ostrze (1) w kształcie zbliżonym do części półksiężyca, osadzone w rękojeści (2) poszerzoną stroną i zaopatrzone na drugim zaostrenym końcu w stopkę (3) o odpowiednim kształcie. Stopka (3) ogranicza przecięcie izolacji żył kabli i zapobiega wysunięciu się ostrza (1) noża spod izolacji zewnętrznej (płaszcz) kabla w czasie pracy noża. (1 zastrzeżenie)

(1 zastrzeżenie)

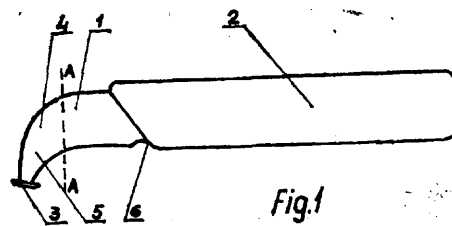

Fig. 1

Skala 1:1

Fig. 2

Skala 2:1

B28B

W. 62879

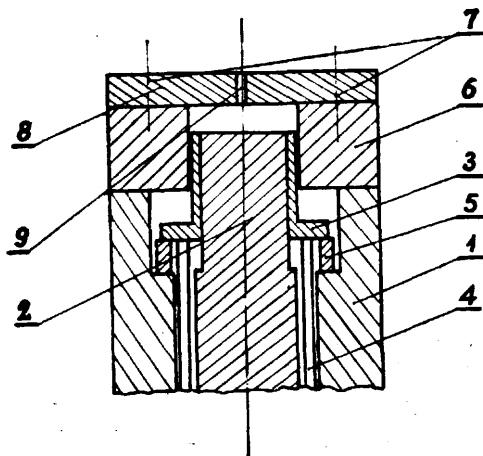
25.10.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Geologicznej Centralnego Urzędu Geologii, Warszawa, Polska (Czesław Natorski, Stanisław Pastuszak).

Przyrząd do wykonywania wyprasek ceramicznych

Przyrząd do wykonywania wyprasek ceramicznych składa się z korpusu (1), w którym osadzony jest przesuwne nurnikowy tłok (2) z nasadzoną przesuwnicą i osiowo wypychającym tłokiem (3) i popychaczami (4), podpartym u dołu ustawczym pierścieniem (5)

oraz z zamocowanego trwale u góry do korpusu (1) profilującego pierścienia (6). Pierścień (6) ma odchylną na sworzniach (7) płytę (8) zaopatrzoną w wypływowy otwór (9). (1 zastrzeżenie)

B29H W. 62679 27.09.1979

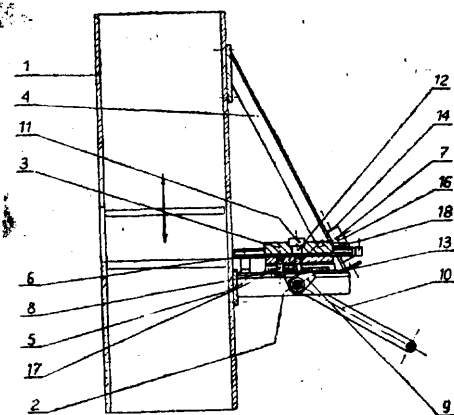
Krakowskie Zakłady Armatur, Kraków, Polska (Ireneusz Lisiak, Ryszard Hubisz).

Urządzenie do wyciągania wyprasek z matryc wulkanizacyjnych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia do wyciągania wyprasek z matryc wulkanizacyjnych przy produkcji elementów gumowych.

Urządzenie według wzoru charakteryzuje się tym, że na ramie (4) nośnej i wsporniku (5) osadzona jest płytka prowadząca (2), do której przymocowana jest za pomocą śrub (17) płyta mocująca (13) z wypychaczami (14). (1 zastrzeżenie)

Fig. 1

B30B W. 62868 22.10.1979

Krakowskie Zakłady Elektroniczne „Unitra-Telpod”, Kraków, Polska (Andrzej Kuczek, Andrzej Rogowski, Piotr Nowikow).

Urządzenie do zaginania łapek pokrywy potencjometra suwakowego

Przedmiotem wzoru użytkowego jest urządzenie do zaginania łapek pokrywy potencjometra suwakowego, przeznaczonego do masowej produkcji fabrycznej.

Urządzenie według wzoru mające zespół prasek pneumatycznych, umieszczonych nad taśmą montażową, zawiera płytę montażową (1) osadzoną na czterech wspornikach (3) nad taśmą montażową (2), do

której przymocowane są dwie prowadnice (4, 5) oraz zespół czterech prasek pneumatycznych. W lewej przedniej części prowadnic (4, 5) umieszczony jest fototranzystor (10) i żarówka (11), zaś zamocowany z boku rozdzielacz pneumatyczny siłownika (12) ma tłoczysko (13) zakończone popychaczem (14) oraz współpracujący mikrowyłącznik (15), natomiast wewnątrz prowadnicy (4) umieszczona jest płaska sprężyna. (1 zastrzeżenie)

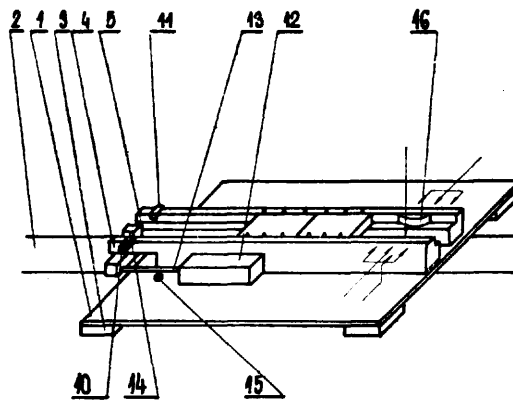

Fig. 2

B42F W. 62885 25.10.1979

Fabryka Sprzętu Okrętowego „Remor”, Recz, Polska (Zygmunt Tybulewicz, Tomasz Łobodziński, Andrzej Sylmanowicz).

Zawieszanie kartotekowe

Zawieszanie kartotekowe służy jako skrzynka na kartoteki zawieszane i przeznaczone jest do montowania w szufladach biurowych lub do bezpośredniego stawiania na meblach biurowych.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji zawieszania składanego umożliwiającej pakietowanie części w czasie transportu i magazynowania.

Zawieszanie kartotekowe jest zaopatrzone w narożnik, ramiona (2) i nakładki (3). Każdy narożnik składa się z dwóch elementów (1) o kształcie zbliżonym do trapeza i połączonych na stałe swymi dłuższymi bokami, pod kątem prostym. Ramiona (2) mają wzdłużne przetłoczenia (8) prowadząco-usztywniające i punktowe przetłoczenia (7) umieszczone w pobliżu końca ramion (2). Każdy z elementów (1) narożnika jest wyposażony we wzdłużne przetłoczenia (5) prowadząco-usztywniające, języki (6) powstałe z wygięcia naciętej blachy oraz ustalające otwory (4). Rozstaw przetłoczeń (7), (8) punktowych i wzdłużnych na ramieniu (2) odpowiada rozstawowi przetłoczeń (5) i otworów (4) na elemencie (1) narożnika przy czym ramiona (2) są połączone z narożnikami przez wsunięcie ich pomiędzy języki (6) i ustalenie punktowych przetłoczeń ramienia w otworach narożnika. (2 zastrzeżenia)

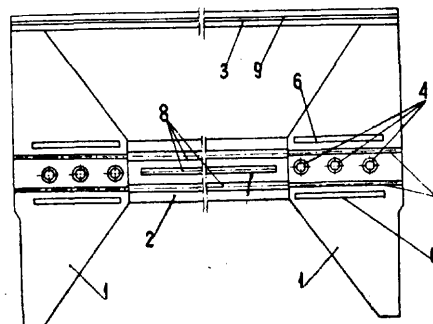

Fig. 1

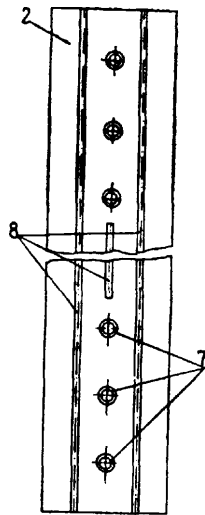
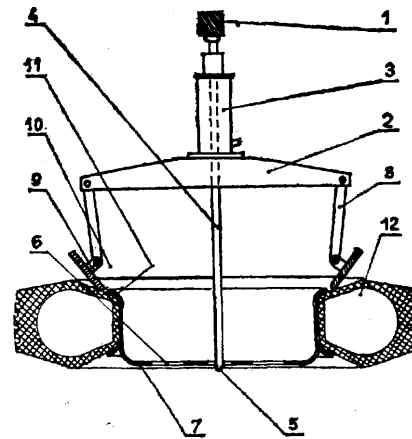

Fig. 5

Przyrząd do ściągania opon z obręczy kół samochodowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego konstrukcyjnie i lekkiego przyrządu do mechanicznego ściągania opon z obręczy kół samochodowych, stanowiącego awaryjne wyposażenie każdego samochodu, zwłaszcza ciężarowego. Zgodnie z wzorem przyrząd zawiera dwa wsporniki (1, 2) przesunięte w przestrzeni o 90°, oraz osadzone pomiędzy nimi siłownik hydrauliczny (3), stanowiący znany przenośny podnośnik samochodowy. Górny krótszy wspornik (1) ma na obu swych końcach zamocowane uchylnie dwa ciągnia (4), zakończone hakami (5). Dolny wspornik (2) zawiera dwa przymocowane przegubowo ciągnia (8), których dolne końce są ułożyskowane obrotowo w jaramach (9) wycinków pierścieni stożkowych (10), przylegających do powierzchni opony (12).

(1 zastrzeżenie)

B47J

W. 62695

01.10.1979

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Andrzej Rastawicki, Ludwik Buczyński).

Mechanizm transportu taśmy barwiącej w kasecie

Przedmiotem wzoru użytkowego jest mechanizm transportu taśmy barwiącej w kasecie, realizujący przesuw skokowy w celu wydruku znaku na tej taśmie.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zapewnienia ściśle określonego, małego skoku przesuwającej się taśmy oraz lepszego wykorzystania taśmy barwiącej oraz zmniejszenia jej zużycia.

Taśma barwiąca przesuwana jest przez rolkę w kasecie. Rolka sprzęgnięta jest z wałkiem napędowym (3) zamocowanym w kole zębatym (5), z którym współpracuje zapadka (6), wykonana jako sprężyna płaska. Zapadka ta zamocowana jest sztywno do końca dźwigni (7) odchylanej przez elektromagnes (8) wokół osi obrotu znajdującej się na drugim końcu tej dźwigni (7). Do dźwigni (7) dołączona jest sprężyna powrotna (9). (1 zastrzeżenie)

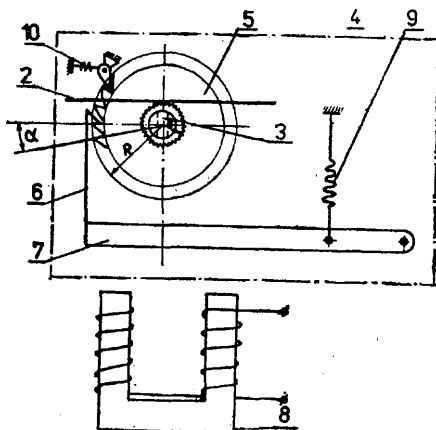

FIG. 2

B60J

W. 62737

09.10.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Samochodów Małolitrażowych „BOSMAL”, Bielsko-Biała, Polska (Krzysztof Kowalewski, Tadeusz Kowalski).

Uchwyt górnej zawiasy trójkątnej szyby obrotowej

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji uchwytu, która zapewni pewność połączenia z szybą, odpowiednią szczelność przylegania szyby oraz nie będzie miała ostrych wystających krawędzi.

Uchwyt według wzoru ma kształt korytka, którego ścianki boczne (1, 1') są prostokątami, przy czym ścianka boczna (1) u góry ma odgięcie (2) z otworem (3) tworzące ze ścianką boczną (1) kąt α równy około 85°, zaś krawędź zagięcia nachylona jest względem krawędzi ścianki bocznej (1) pod kątem równym około 70°.

Uchwyt jest przeznaczony do obrotowego mocowania trójkątnej szyby samochodu. (1 zastrzeżenie)

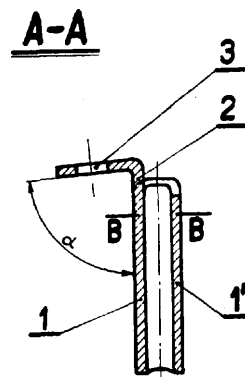

Fig. 2.

B60C

W. 62730

08.10.1979

Będzińskie Przedsiębiorstwo Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych „Mostostal”, Będzin, Polska (Henryk Rudy).

B60J
B62D

W. 62864

22.10.1979

Zakłady Sprzętu Domowego i Turystycznego „PREDOM-PRESPOL”, Niewiadów, Polska (Jerzy **Kilen**, Leszek Radomski).

Podwójne okno szczególnie do przyczep

Przedmiotem wzoru jest podwójne okno mające zastosowanie w przyczepach i samochodach campingowych, domach mieszkalnych oraz w stałych i przemieszczalnych domach campingowych.

Podwójne okno składa się z szyb (1) wykonanych z **metapleksu**, zawiasy (3) oraz urządzenia zabezpieczającego. Urządzenie zabezpieczające (8) utworzone jest z tulejki (5) osadzonej w szybie (1), do której to wkręcony jest wkręt (6) poprzez podłużny otwór (7), w który wyposażona jest zawiasa (3).

(1 zastosowanie)

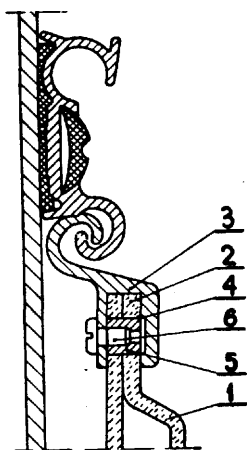

Fig. 1

B60R
B65D

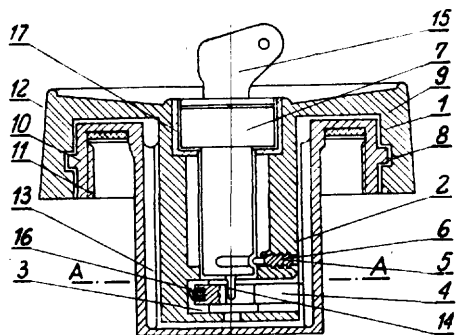
W. 62837

16.10.1979

Jan Dulemba, Kraków, Polska (Jan Dulemba).

Uniwersalny korek wlewu paliwa

Uniwersalny korek wlewu paliwa, służący do zamykania otworu wlewowego zbiorników paliwa w samochodach różnych marek, składa się z obudowy zewnętrznej (1) połączonej z obudową zamka (2), na której znajduje się otwór (3) do umiejscowienia zapadki (4) oraz otwór (5) do wtłaczania sworzni (6)

Przekrój A-A

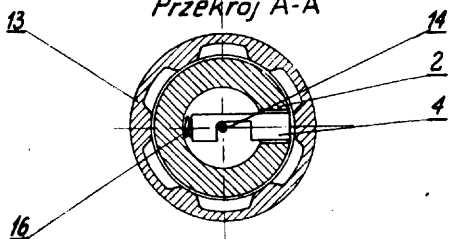

Fig. 1

tworząc trwałe zamocowanie zamka (7) w obudowie (2). Wewnętrzna strona obudowy (1) ma rowek (8), który w połączeniu z występem (10) na tulei (9) daje trwałe połączenie obrotowe z obudową (1).

Na tulei (9) od strony obudowy zamka (2) wykonane są wycięcia (13) do ząbkowania zapadki (4) po przekręceniu mimośrodkowej końcówki (14) zamka (7) kluczykiem (15) i pokręceniu obudową (1), przy czym sprężynka (16) wypycha zapadkę (4) w wycięcia (13) tworząc sztywne połączenie obudowy (1) z tuleją (9).

(1 zastrzeżenie)

B62M

W. 62845

19.10.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „PREDOM-DEZAMET”, Nowa Dęba, Polska (Andrzej Baranowski).

Dźwignia przesuwu wodnika w zmieniaczu biegów

Przedmiotem wzoru użytkowego jest dźwignia powodująca przesuwanie wodzika zmiany biegów, zwłaszcza w silnikach motocyklowych na drodze innej niż to wynika z wycięć zatrasku kulkowego.

Dźwignia przesuwu wodzika jest dwuczęściowa i składa się z dźwigni zatrasku (1) połączonej sztywno z wałkiem dźwigni nożnej zmiany biegów (5) i dźwigni wodzika (2) połączonej z elementem mechanizmu przesuwu wodzika (6) oraz ze sprężyny (3) będącej w stanie napięcia wstępnego obejmującej kołki (8) i (9) związane z tymi dźwigniami. Dźwignie (1) i (2) mają możliwość wzajemnego obrotu wokół osi wałka dźwigni nożnej zmiany biegów (5).

(3 zastrzeżenia)

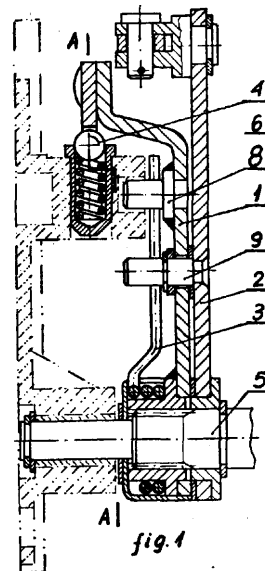

fig. 1

B63B
F16J

W. 62842

17.10.1979

Centrum Badawczo-Projektowe Żeglugi Śródlądowej „NAVICENTRUM”, Wrocław, Polska (Marek Filipecki, Piotr Kłyk).

Uszczelnienie i zamocowanie pokryw luku statku, zwłaszcza do przewozu cementu

Uszczelnienie i zamocowanie pokryw luku statku, zwłaszcza do przewozu cementu, charakteryzuje się tym, że stanowi gumowy profil (1) w kształcie korytka z odchylonymi uszczelniającymi wargami (2) i falami (3) usytuowanymi w dnie korytka, przy czym wewnątrz ścian profilu są umieszczone stalowe elementy (4) wytrzymałości wzdłużnej, a grubość bocznych ścian profilu zwiększa się od dna korytka w kierunku warg (2). Uszczelniane boki pokryw (5) są zaopatrzone w wysunięte do góry zębnice (6) z odgiętymi półkami (7) i (8).

Wzór rozwiązuje zagadnienie skutecznego zabezpieczenia wnętrza ładowni przed wnikaniem wody i wilgoci, zapewnienia wytrzymałego mocowania pokryw do zębów oraz ich zaplombowania celnego. (1 zastrzeżenie)

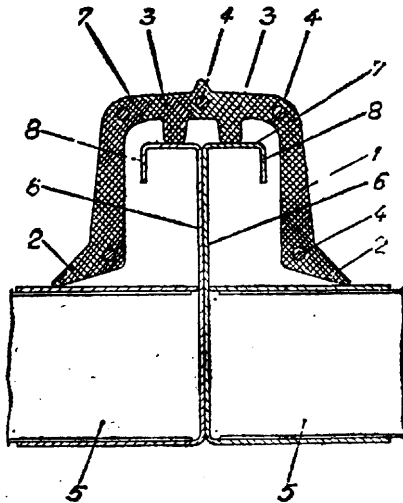

Fig. 2

B65B

W. 62744

10.10.1979

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi Zakład Doświadczalny „Cuprum”, Lublin, Polska (Wiesław Trzask, Antoni Kozdrowski, Janusz Janus, Stefan Kamiński, Mirosław Mikołajczyk).

Urządzenie dozująco-formujące do produkcji przybitki z materiałów sypkich w pojemnikach z materiałów **zgrzewalnych**

Urządzenie dozująco-formujące służy do produkcji przybitki z materiałów sypkich w pojemnikach z materiałów **zgrzewalnych**, stosowane zwłaszcza w technice strzeleckiej w górnictwie stanowi połączenie dwóch zespołów, dozującego i formującego w jedno urządzenie dozująco-formujące, w którym znajduje się rura dozująco-formująca (1) wsparta pośrednio na wsporniku usztywniającym (5) poprzez element formujący (4). (1 zastrzeżenie)

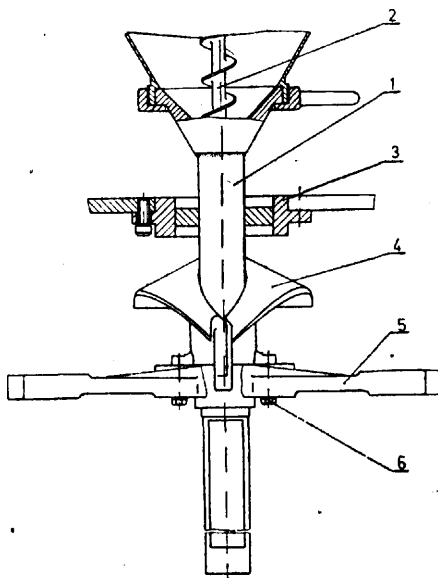

Fig. 1

B65D

W. 62768

13.10.1979

Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin - Zakład **Metodyki** Kontroli Materiału Siewnego - Laboratorium Technologiczne, **Sandomierz**, Polska (Julian Belotti).

Pojemnik do przechowywania piasku próżnego w laboratoriach oceny nasion

Wzór rozwiązuje zagadnienie zabezpieczenia piasku przed wtórnym porażeniem i zanieczyszczeniem.

Pojemnik zbudowany jest z kosza (3) wykonanego z blachy w formie ostrosłupa ściętego, odwróconego o podstawie prostokąta. Dno jest odpowiednio wyprofilowane, w swej przedniej części w środkowym położeniu znajduje się na poziomie zaworu wysypowego (5), w tylnej zaś podniesione jest do wysokości 1/3 ściany tylnej w jej środkowym położeniu. Boczne części dna zachodzą łukowato na ściany boczne kosza.

W ścianie przedniej w dolnym położeniu wmontowany jest zawór (5) wykonany z rury o odpowiedniej średnicy, zakończony dopasowaną zatyczką (7) na osi (8), a z drugiej zakończona dźwignią (6) służącą do otwierania i zamykania zaworu. Ogranicznik w formie **zębu** (9) zamontowany przy otworze zaworu ogranicza ruch zatyczki w przeciwnym kierunku. **Zatyczka** z jednej strony umocowana jest obrotowo. Kosz od góry przykryty jest przykrywą (2), umocowaną do ściany kosza przy użyciu dwóch zawiasów (1). Dla wzmocnienia kosz opasany jest płaskownikiem (4). Kosz ustawiony jest na podstawie (10) wykonanej z kątownika. (1 zastrzeżenie)

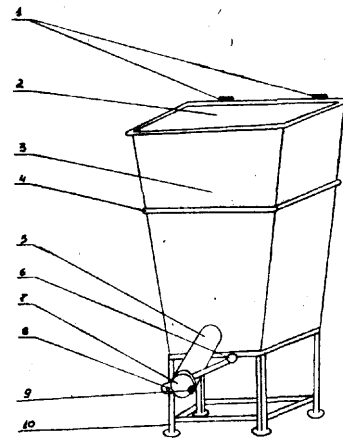

Fig. 1

B65G

W. 62766

12.10.1979

Mikołowskie Zakłady Budowy Maszyn Górniczych „Mifama”, Mikołów, Polska (Jan Sitko).

Podajnik wibracyjny

Wzór rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia ciężaru konstrukcji podajnika w celu uzyskania wyższych parametrów techniczno-eksploatacyjnych.

Podajnik wibracyjny przeznaczony do podawania i dozowania materiałów ziarnistych posiada wyprofilowaną rynnę transportową (1) o kształcie, zbliżonym do prostokąta z dwoma wzdłużnymi profilowymi żebrami (5) z przyspawanymi płaskownikami (7) w których znajdują się otwory (8) umożliwiające zamocowanie napędu. Ponadto rynnę transportową (1) usztywniają, poprzeczne żebra pośrednie (4) oraz krańcowe skrzynkowe żebra (2) i (3) z których żebro (3) stanowi równocześnie tylną ścianę podajnika. (3 zastrzeżenia)

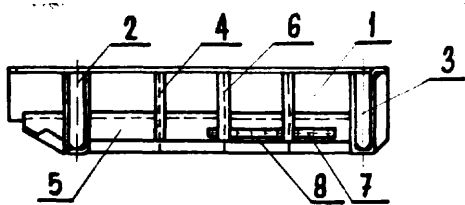

Fig 1

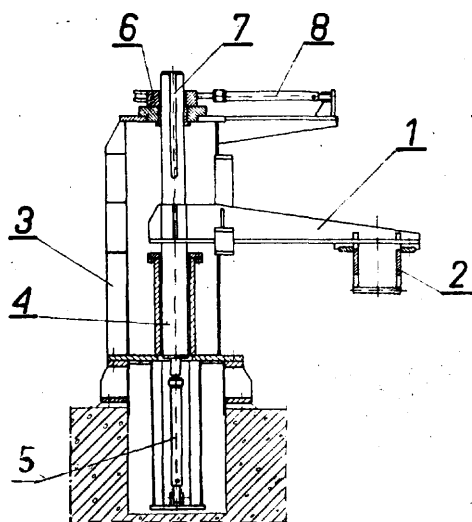
B65G W. 62895 26.10.1979

Biuro Studiów i Projektów Urządzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt”, Katowice, Polska (Marian Baran, Jacek Stumpf).

Obrotnica zwłaszcza do transportu wlewków

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie zmiany kierunku ruchu wlewków o dowolny kąt w granicach od 0—90° przy równoczesnej możliwości zmiany poziomu transportowanych wlewków bez zniekształceń powierzchniowych transportowanych wlewków.

Obrotnica według wzoru ma ramię (1) z korytem (2) w obudowie (3), połączone sztywno z prowadnicą (4), w osi której usytuowany jest siłownik (5). Prowadnica (4) połączona jest z zabierakiem (6), poprzez element (7) kształtowy. (2 zastrzeżenia)

B66F W. 62862 20.10.1979

Osrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwignic i Urządzeń Transportowych, Bytom, Polska (Józef Zgrzdek).

Element do mocowania końca liny, zwłaszcza liny zamykającej w chwytakach czterolinowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji elementu, która polepszy kompensację nierówności długości lin zamykających, jak również zapewni możliwość ustalania mniejszego odstępu między głowicą a trawersą chwytaka, co pozwala na budowę chwytaków o krótszych drągach i lepszej stateczności.

Element do mocowania końca liny, zwłaszcza liny zamykającej chwytaka czterolinowego, charakteryzuje się tym, że stanowi go tarcza (1) z rowkiem linowym (2) na obwodzie, w którym osadzony jest koniec liny (8), dociskany do dna wspomnianego rowka linowego (2) za pomocą śrub (5), przy czym tarcza (1) osadzona jest nieobrotowo na osi krążków wielokrążka zamykającego. (3 zastrzeżenia)

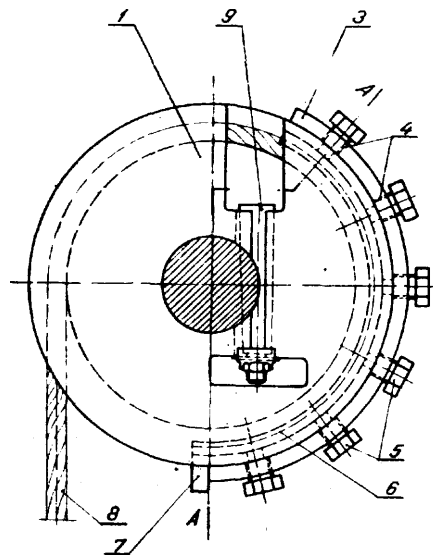

FIG 1

B67C W. 62568 13.09.1979
B68B

Okręgowe Przedsiębiorstwo Przemysłu Mięsnego w Krakowie, Zakłady Mięsne w Dębicy, Dębica, Polska (Bolesław Szalwa, Eugeniusz Stalmach).

Urządzenie do mycia puszek

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie konstrukcji urządzenia do mycia puszek napełnionych mięsem lub przetworami mięsnymi i zamkniętych, zapewniającej dokładne usuwanie tłuszczu z zewnętrznej powierzchni puszek.

Urządzenie według wzoru użytkowego ma postać prostokątnej komory (1) z dwoma prostokątnymi otworami (2), wykonanymi w przeciwległych ściankach i usytuowanymi w tej samej osi z tym, że komora (1) przedzielona jest powyżej otworów (2) poziomą przegrodą (3), wewnątrz zaś komory (1), na poziomie dolnej krawędzi otworów (2), znajdują się dwie prowadnice (4) stanowiące odcinki kątownika rozmieszczone równoległe w pewnej odległości od siebie, przy czym w środkowej części prowadnic (4), w ich pionowych i poziomych ściankach, wykonane są wycięcia (5) i (6), natomiast pod prowadnicami (4) zamocowane są wychylnie zagięte dwukrotnie pod kątem prostym ramiona (9) zaopatrzone w dociskowe sprężyny (10) z tym, że na końcach ramion (9) zamocowane są obrotowo krążki (11) z kryzami usytuowane w obszarze wycięć (6) w poziomych ściankach prowadnic (4), w górnej natomiast części komory (1), powyżej poziomej przegrody (3), osadzone są trzy pa-

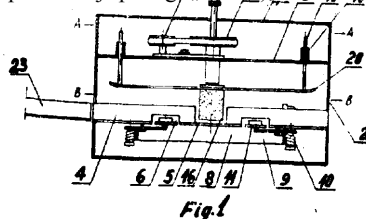

Fig. 1

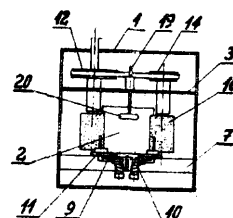

Fig. 2

sowe koła (12), (13) i (14) o różnych średnicach, z których koło (13) osadzone jest przesuwnie i stanowi naprężacz, oś zaś pasowego koła (14) połączona jest z napędowym silnikiem (15) usytuowanym poza obrębem komory (1), przy czym pasowe koła (12) i (14) rozmieszczone są tak, że osie ich usytuowane są w pobliżu wycięć (5), wykonanych w pionowych ściankach prowadnic (4), na końcach natomiast osi tych

kół zamocowane są cylindryczne szczotki (16), w pewnej zaś odległości od prowadnic (4) rozmieszczone są tryskacze usytuowane wzdłuż przekątnej komory (1). Ponadto w poziomej przegrodzie (3) komory (1) zamocowane są tuleje (18), w których osadzone są przesuwnie trzpienie (19) połączone u dołu z poziomą dociskową listwą (20) usytuowaną równolegle do prowadnic (4). (2 zastrzeżenia)

Dział C CHEMIA I METALURGIA

C13G

W. 62404

15.08.1979

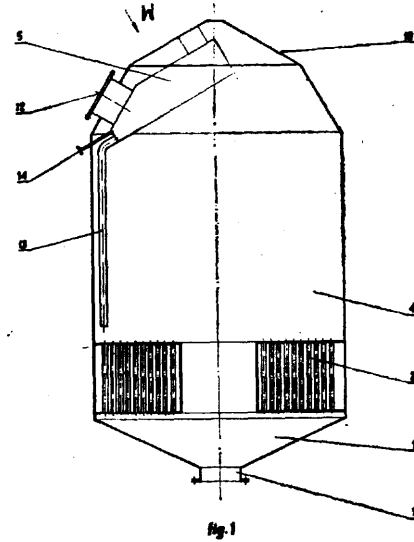
Swidnicka Fabryka Urządzeń Przemysłowych, Swidnica, Polska Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych „CEBEA” w Krakowie, Oddział Terenowy, **Swidnica, Polska** (Bogdan **Trzciański**, Wiesław Bala, Andrzej **Czuk**).

Warnik cukrzycy

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania warnika cukrzycy umożliwiającego skuteczne oddzielanie z oparów porwanych kropeł cukrzycy przy jednoczesnym znacznym obniżeniu kosztów budowy.

Warnik, zbudowany w postaci pionowego walczaka z wypukłymi dnami, zawiera komorę sokową (1), komorę grzejącą (3) i komorę oparową (4) z łapaczem kropeł (5) na wylocie oparów.

Łapacz kropeł (5) zbudowany jest w postaci prostokątnej rury z umieszczonymi wewnątrz labiryntowymi zastawkami, podwieszanej pochyło pod górnym dnem (10) z wlotem usytuowanym w najwyższej części komory oparowej (4), przy czym króciec wylotowy oparów (12) wychodzący z krańcowej, dolnej części rury skierowany jest ukośnie do góry, przechodząc przez dno górne (10). (2 zastrzeżenia)

Dział D WŁÓKIENICTWO I PAPIERNICTWO

D01D

W. 62877

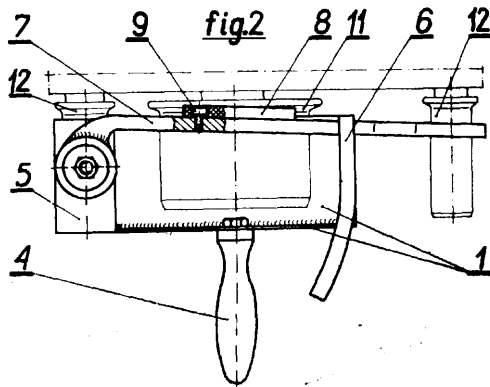
23.10.1979

Zakłady Włókien Chemicznych „Chemitex-Stilon”, Gorzów Wielkopolski, Polska (Marian Leśniewski, Konstanty **Urbel**).

Przyrząd do usuwania resztek jedwabiu nawiniętych na wirujące gaieły maszyn rozciągających

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zwiększenia bezpieczeństwa i skuteczności usuwania resztek jedwabiu z wirujących gaieł.

Przyrząd do usuwania resztek jedwabiu nawiniętego na wirujące gaieły maszyn rozciągających składa się z korpusu (1) ze sztywną rękojmią (4), tulejki ustalającej (5) i prowadnicy (6) noża (8) przykręcanego do dźwigni (7), która obrotowo zamocowana jest poprzez sworzeń na ustalającej tulejce (5). (1 zastrzeżenie)

D01H

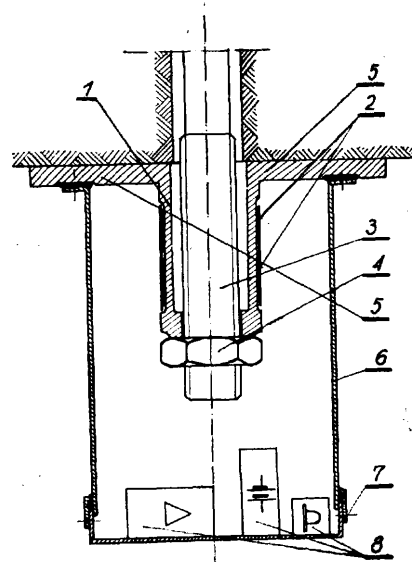
W. 62706

02.10.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Zgrzebnych i Czesankowych Wełny „BEFAMATEX”, Bielsko-Biała, Polska (Piotr Kulawik).

Urządzenie do płynnej zmiany położenia nadwrzecionowych prowadników przędzy w przędzarkach i skręcarce obrączkowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia, charakteryzującego się prostotą konstrukcji, łatwością obsługi oraz umożliwiającego płyn-

ną regulację zmiany położenia nadwrzcionowych przewodników przędzy z możliwością centralnego odstawiania tych przewodników w czasie obciążu maszyny.

Urządzenie do płynnej zmiany położenia nadwrzcionowych przewodników przędzy w przedzarkach i skręciarkach obręczkowych według wzoru użytkowego, charakteryzuje się tym, że we wsporniku (1), mającym w górnej części zaczep (2) jest obrotowo o-

sadzona jednoramienna dźwignia (3) z pionową rękocią (4). W rękoci tej jest umieszczony spust (5), współdziałający z zaczepem (6) suwaka (7) o ograniczonym skoku przez kołek (8). Suwak (7) do wspornika (1) jest dociskany sprężyną (9). Jednoramienna dźwignia (3) jest podatnie podparta śrubą (10) poprzez grzybek (11), sprężynę (12) i regulacyjny wkręt (13) wewnątrz śruby (10). (1 zastrzeżenie)

Dział E BUDOWNICTWO; GÓRNICTWO

E01H

W. 62841

17.10.1979

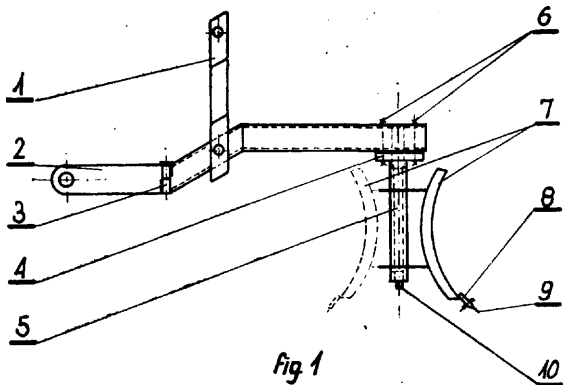
Fabryka Sprzętu Ratunkowego i Lamp Górniczych „Faser”, Tarnowskie Góry, Polska (Andrzej Zydek, Stanisław Marniok).

Pług odśnieżny zgarniający

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest ułatwienie montażu i demontażu pługa z ciągnikiem oraz wyeliminowanie konieczności dociążania kół tylnych.

Pług mocowany jest do ciągnika z tyłu, bezpośrednio do podnośnika hydraulicznego, na dwóch ramionach górnych (1) i dwóch ramionach dolnych (2). Na trzpieniu (10) połączonym z ramą pługa, osadzona jest obrotowo, na panewkach, tuleja (5), do której za pośrednictwem mocowników zamocowane są dwie odkładnice (7). Odkładnice (7) są usytuowane równoległe i przeciwsośnie względem siebie. Tuleja (5) ma kołnierz (4) z promieniowo nawierconymi otworami w które wchodzi, osadzone w ramie pługa, śruby ustalające kąt położenia odkładnic (6).

Pług umożliwia wprowadzenie ciągnika do akcji odśnieżania, w ogrodnictwie, do niwelowania terenu, zarówno przy ruchu ciągnika do przodu jak i do tyłu. (3 zastrzeżenia)

E04F

W. 62843

18.10.1979

F16B

Stefan Galecki, Warszawa, Polska (Stefan Galecki).

Element mocujący szczególnie boazerię

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie elementu nadającego się do jednoczesnego mocowania do podłoża dwóch sąsiednich elementów boazerii.

Element mocujący ma górną poziomą płaszczyznę (1), równoległą do niej dolną płaszczyznę (2) z otworem (4) na gwóźdź (5) oraz pionową płaszczyznę (3) łączącą z sobą płaszczyzny poziome (1) i (2) ponadto ma wybrania (6) w kształcie nierównoramiennych trapezów przechodzące przez wszystkie trzy płaszczyzny i formujące na płaszczyźnie (1) dwa wystające do tyłu zęby (7).

W widoku z boku element ma kształt zbliżony do litery „Z”. (1 zastrzeżenie)

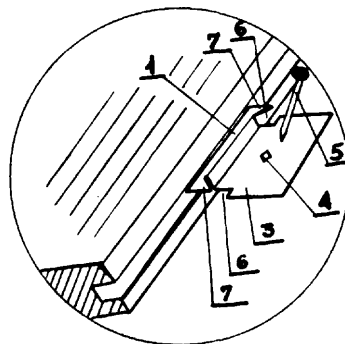

Fig. 3

E04F

W. 62844

18.10.1979

F16B

Stefan Galecki, Warszawa, Polska (Stefan Galecki).

Element mocujący szczególnie boazerię

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest skonstruowanie elementu, który pozwalałby na łatwe i proste mocowanie wykładzin drewnianych do podłoża.

Element mocujący ma górną poziomą płaszczyznę (1) równoległą do niej dolną płaszczyznę (2) z otworem (4) na gwóźdź (5) oraz pionową płaszczyznę (3) łączącą z sobą płaszczyzny (1) i (2). W widoku z boku element ma kształt zbliżony do litery „Z”. (1 zastrzeżenie)

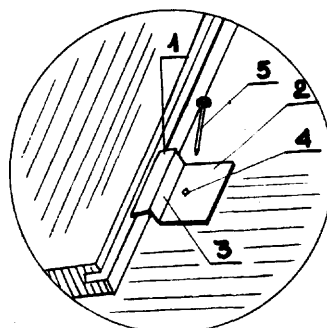

Fig. 3

E04G

W. 62861

20.10.1979

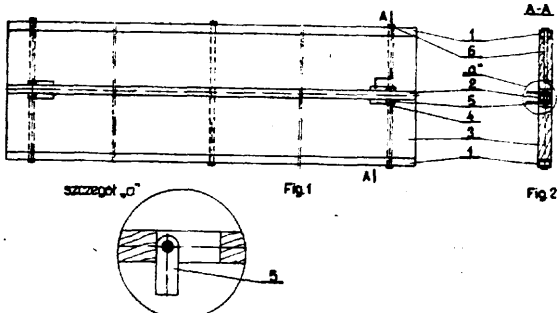
Przedsiębiorstwo Obsługi Pozaprodukcyjnej Budownictwa Kom. „Pesop”, Pion Badawczo-Wdrożeniowy, Czechowice-Dziedzice, Polska (Eugeniusz Samek, Rufin Szafron, Zbigniew Twardzak).

Podest rusztowania

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest możliwość wymiany każdego uszkodzonego elementu.

Podest rusztowania przeznaczony jest do ułożenia bieżni na wszelkiego rodzaju rusztowaniach składa-

nych. Podest rusztowania przedstawiony składa się z kształtowych elementów skrajnych (1), oraz środkowego (2), pomiędzy które osadzono elementy wypełniające (3) mające wybrania (4) pod ograniczniki przesuwu (5), które są osadzone wahl iwie na kształtowym elemencie środkowym (2) poprzez element śrubowy (6). (1 zastrzeżenie)

E04H

W. 62831

15.10.1979

Przedsiębiorstwo Montażu Instalacji P.W., Mikołów, Polska (Zbigniew Pelc, Alfred Kasperek, Rudolf Beck, Romuald Witwicki).

Prefabrykowana kabina sanitarna

Wzór rozwiązuje zagadnienie pełnej prefabrykacji kabiny w wytwórniach w ustrój nieodkształcalny, nie wymagający montażu na miejscu budowy. Kabina stosowana jest w budownictwie mieszkaniowym i ogólnym, zwłaszcza prefabrykowanym.

Kabina składa się ze ścian, sufitu i podłogi, przy czym płyty (4) wewnętrzne ściany (1) wykonane z blachy, w formie kaset i łączone ze sobą za pomocą

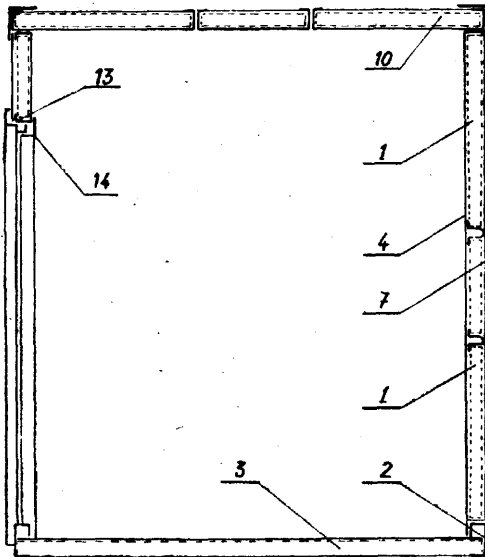

Fig. 2.

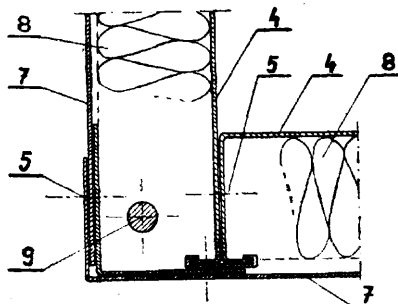

Fig. 3.

jednostronnych nitów (5) i blacharskich zamków (6) usztywniająco-uszczelniających. Płyty (7) zewnętrzne łączone są na nity (5) jednostronne. Elementem nośnym kabiny jest żelbetowa podłogowa płyta (3) i rama (2) stalowa o profilu prostokątnym otwartym na jego dłuższym boku, na grubości podłogowej płyty (3). (4 zastrzeżenia)

E05B

W. 62863

22.01.1979

Zakłady Sprzętu Domowego i Turystycznego „PRE-DOM-PROSPOL”, Niewiadów, Polska (Marian Gmerek, Jerzy Kilen, Tomasz Węgrzynowski, Tadeusz Kot).

Zamek drzwiowy

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uproszczenie obsługi zamka oraz wyeliminowanie dodatkowych urządzeń do blokowania rygla.

W zamku drzwiowym obudowę (2) wyposażono w wybranie prowadzące (4) dłuższe niż potrzebne do odciągania rygla (9), w którym przesuwają się wypstę (8) ruchomej podstawy (6) kłamki (7). Blokada następuje, gdy wypstę (8) znajdzie się na jednej osi z rygłem (9). (1 zastrzeżenie)

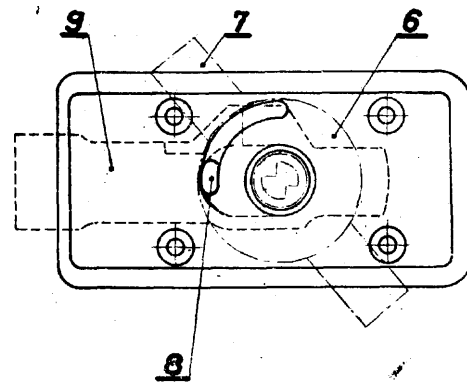

Fig. 2

E21B

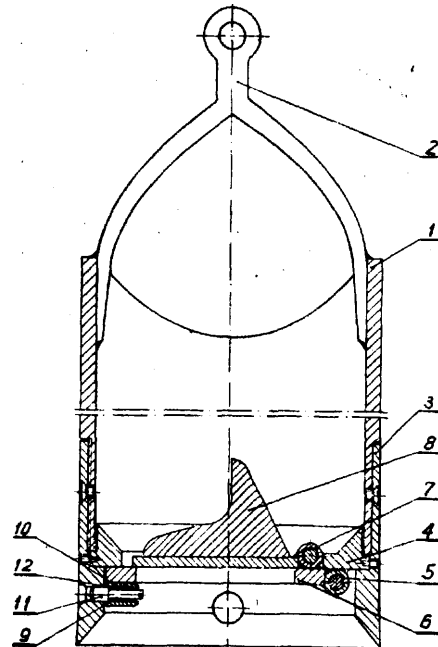
W. 62873

24.01.1979

Kombinat Geologiczny „Północ”, Warszawa, Polska (Stanisław Zajdel).

Łyżka wiertnicza

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest możliwość całkowitego usuwania urobku z łyżki wiertniczej bez konieczności obracania jej o 180°.

Łyżka wiertnicza do usuwania urobku i cieczy z otworu wiertniczego składa się z rury (1) zakończonej u góry łącznikiem (2) do liny oraz z wyprofilowanego buta (3) zaopatrzonego w pośredni pierścień (4) z zamocowanym wahliwie za pośrednictwem zawiasu (5) pierścieniem (6). Pierścień ten ma u góry zamocowany wahliwie za pośrednictwem zawiasu (7) zaworową klapkę (8), a u dołu zatrzask (9) składający się z korpusu (10), w którym osadzony jest wyprofilowany trzpień (11) i sprężynę (12).
(1 zastrzeżenie)

E21D W. 62741 11.10.1979

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Kazimierz Twardokęs).

Wklejana kotew linowa

Wzór rozwiązuje zagadnienie skutecznego zamocowania głowicy kotwiącej w górotworze.

Wklejana kotew linowa ma głowicę kotwiącą w postaci płaskownika (1) z co najmniej dwoma przelotowymi otworami (3). W otworach (3) są przeplecione oba końce (4) elastycznego cięgna (2), tak aby wystając z tych otworów (3) stanowiły mieszadło substancji wiążącej (5). W utworzonej drugostronnie z

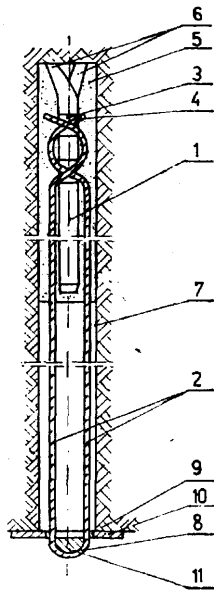

Fig.1

cięgna (2) i wystającej z otworu (7) w górotworze pętli (8) jest **umieszczony** klin (11) do wstępnego naciągu kotwy.
(1 zastrzeżenie)

E21D W. 62771 15.10.1979

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Stanisław Łaboński, Jan Perek, Rufin Wojtyczka, Andrzej Raczyński, Władysław Piekłak).

Prostokątna obudowa sztywna górniczych wyrobisk korytarzowych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest zapewnienie **dostatecznej** sztywności konstrukcji obudowy oraz ułatwienie montażu i demontażu łączonych elementów.

Obudowa składa się ze strpnicy i stojaków wykonanych z kształtowników o profilu dwuteowym połączonych za pomocą złącza. Złącze ma dwa uchwyty usytuowane w płaszczyźnie odrzwi obudowy, z których każdy jest obustronnie zakończony zaczepami (5). Zaczepy obejmują **obustronnie** odpowied-

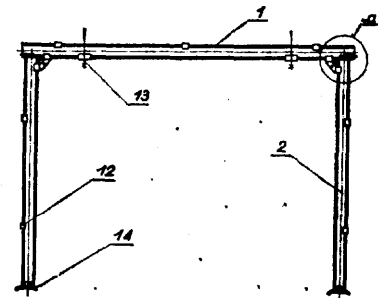

Fig.1

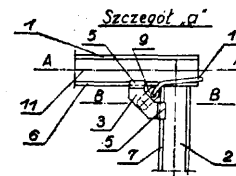

Fig.2

nio dolną stopę (6) strpnicy (1) i ściankę (7) stojaka (2). Uchwyty są połączone śrubą stanowiącą jednocześnie zamocowanie łącznika (9) kłamy (10). Kłama opasuje końcówkę pionowej wewnętrznej ścianki (11) strpnicy (1) i opiera się o jej dolną stopę (6).
(1 zastrzeżenie)

Dział F

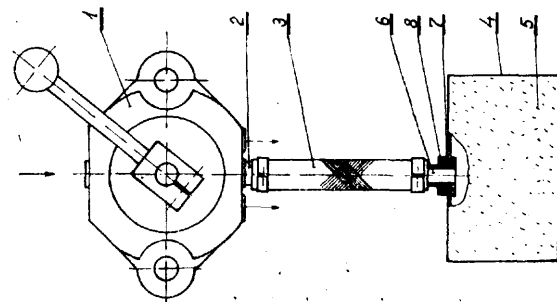
MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F01N W. 62883 24.10.1979

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Swidnik”, Swidnik, Polska (Wacław Poleszak, Władysław Szuba).

Tłumik szumu uchodzącego sprężonego powietrza

Przedmiotem wzoru jest tłumik do zmniejszania hałasu powstającego przy wylocie gazów z urządzeń i narzędzi mechanicznych napędzanych sprężonym powietrzem.

Tłumik szumu uchodzącego sprężonego powietrza, zestawiony z obudowy (4) i przewodu doprowadzającego, charakteryzuje się tym, że obudowa cylindryczna (4) wykonana z materiału elastycznego jest zaopatrzona w **wzdłużne** nacięcia (5) dowolnie rozmieszczone na obwodzie. (1 zastrzeżenie)

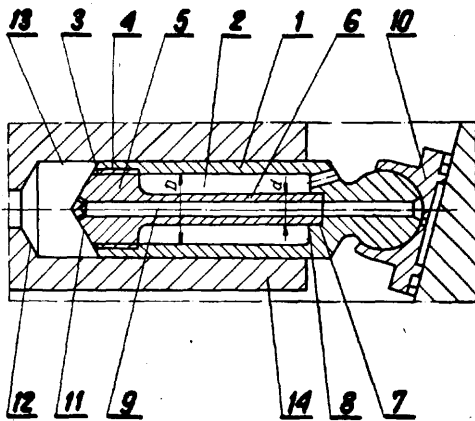
F04B W. 62856 22.10.1979

Zakłady Urządzeń Okrętowych „Hydroster”, Gdańsk, Polska (Aleksander Nienartowicz, Józef Sarad).

Tłok roboczy olejowych pomp osiowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji tłoka, która pozwoli na uzyskanie małej przestrzeni szkodliwej w cylindrze pompy oraz poprawi sprawność objętościową i zdolność zasysania pompy.

Tłok według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że ma w wybraniu (2) osadzony od strony czoła (3) tłoka (1), poprzez gwint (4), trzpień (5), którego końcówka (6) o średnicy (d) znacznie mniejszej od średnicy (D) wybrania (2) jest osadzona w gnieździe (7) dna (8) wybrania (2). W osi trzpienia (5) jest otwór (9) doprowadzający olej do hydrostatycznej poduszki (10), a czoło (1) trzpienia (5) jest stożkiem o kącie odpowiadającym kątowi stożka dna (12) otworu (13) cylindra (14). (1 zastrzeżenie)

F16H W. 62847 18.10.1979

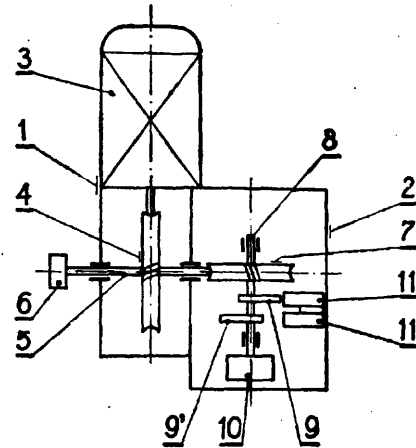
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Suszarnictwa Płodów Rolnych „SUPROL”, „AGROMET-ROFAMA” Fabryka Maszyn Rolniczych, Rogoźno Wlkp., Polska (Tadeusz Kierinkiewicz, Przemysław Malinowski, Eugeniusz Barciszewski, Lech Muszyński).

Siłownik dla układu zdalnego sterowania urządzeniem **nastawczym** bezstopniowej przekładni ciągnowej

Przedmiotem wzoru użytkowego jest siłownik dla układu zdalnego sterowania urządzeniem nastawczym bezstopniowej przekładni ciągnowej, zaopatrzone w silnik elektryczny i przekładnię ślimakową redukującą obroty tego silnika, której ślimak osadzony jest na wałku silnika, a ślimacznica na wałku wyjściowym siłownika.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zapewnienia płynnej regulacji i kontroli położenia **tarcz** oraz uproszczenia budowy.

Siłownik ma sterujący zespół (2) złożony z dwóch krzywek (9, 9') i obrotowego potencjometru (10) położenia osadzonych na wspólnym wylku (8) połączonym za pośrednictwem pomocniczej przekładni ślimakowej (7) z wałkiem wyjściowym (5) siłownika oraz z krańcowych wyłączników (11, 11') położenia rozmieszczonych naprzeciw roboczych krawędzi krzywek (9, 9'). (1 zastrzeżenie)

F16H W. 63041 19.11.1979

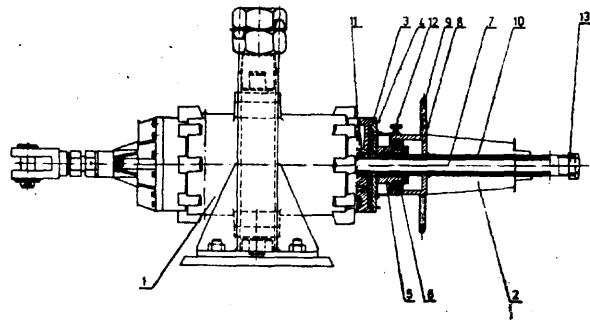
Biuro Projektów Górniczych „Katowice”, Katowice, Polska (Grzegorz Ryguła, Otton Słowiński).

Przesuwnik elektryczny

Przedmiotem wzoru użytkowego jest przesuwnik elektryczny z ręcznym napędem, przeznaczony do napędu urządzeń górniczych, w których wymagany jest ruch posuwisto-zwrotny, a w szczególności do napędu klap skrzydłowych w kanale wentylacyjnym.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie umożliwienia w razie zaniku energii elektrycznej szybkiego ręcznego zamykania względnie otwierania klap w kanałach wentylacyjnych.

Ręczny napęd przesuwnika ma tuleję (5) przymocowaną do stalowego kołnierza (3), na której jest łożyskowo osadzona sprężelowa tuleja (8) z ręcznym kółkiem (9) i dociskową śrubą (12). (1 zastrzeżenie)

F16K W. 62735 09.10.1979

Biuro Projektów Przemysłu Metali Nieżelaznych „BIPROMET”, Katowice, Polska (Jerzy Ziąja).

Zawór zasuwowy do materiałów pylistych i granulowanych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest zawór zasuwowy do regulowanego przepływu lub odcinania strugi przesypywanego materiału, stosowany przy zbiornikach materiałów pylistych i granulowanych.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia gabarytów zaworu.

Zawór ma w dnie korpusu wysypowe otwory (b), nad którymi umieszczona jest w prowadnicach (2) przesuwna zamykająca płyta (3) z otworami (c), których powierzchnia jest mniejsza od powierzchni otworów (b) znajdujących się w dnie korpusu (1). Krawędzie otworów (c) i (b) tworzą szczeliny wysypowe, których wielkość regulowana jest od 0 do maksimum za pomocą mechanizmu (7) napędzającego przesuwną płytę (3). (1 zastrzeżenie)

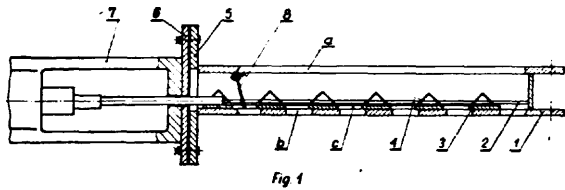

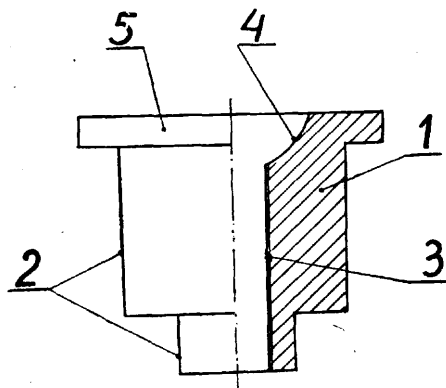
Fig 1

F16K W. 62738 10.10.1979

Kombinat Budowlany, Zakład Budowlano-Montażowy, Lublin, Polska (Zdzisław Muzyka).

Grzybek zaworu regulatora ciśnienia sprężarki

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie poprawy szczelności regulatora sprężarki. Grzybek (1) ma postać dwustopniowego walca (2) z kołnierzem (5). W osi grzybka jest gwintowany otwór (3) zakończony kulistym wgłębieniem. (1 zastrzeżenie)

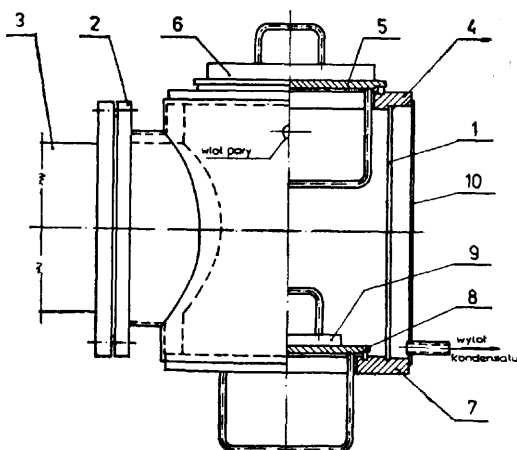
F16K W. 62749 10.10.1979

Biuro Studiów, Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Nieorganicznego „Biprokwas”, Gliwice, Polska (Henryk Nowicki).

Zawór awaryjny, odpowietrzania zbiorników

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie uproszczenia budowy, zwiększenia pewności działania.

Zawór awaryjnego odpowietrzania przeznaczony do zbiorników magazynowych charakteryzuje się tym, że dla odpowietrzania ma dwa oddzielne króćce. Króciec (4) przeznaczony jest do nadciśnieniowego działania i jest zamknięty płytką (5) i obciążnikiem (6) usytuowanym po zewnętrznej stronie zaworu. Króciec (7) przeznaczony jest do podciśnieniowego działania i jest zamknięty płytką (8) i obciążnikami (9), usytuowanymi wewnątrz zaworu. (1 zastrzeżenie)

F21V
A47G

W. 62666

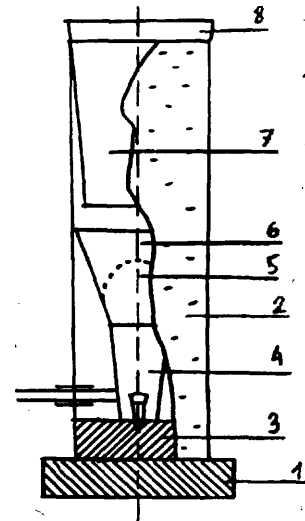
27.09.1979

Jerzy Wielhorski, Warszawa, Polska (Jerzy Wielhorski).

Lampka nocna z podgrzewaczem płynów

Rozwiązanie według wzoru polega na wykorzystaniu ciepła promieniowania żarówki lampki nocnej do podgrzewania naczynia z płynem w specjalnie ukształtowanym abażurze.

Lampka według wzoru użytkowego składa się z podstawy (1) i obudowy (2), wewnątrz której na podstawie (1), zamocowana jest płytka (3) z materiału odpornego na temperaturę, a na płytce (3), zamocowana jest oprawka (4) żarówki z żarówką (5), kloszem (6) odblaskowym, zaś wyżej naczynie (7) z kołnierzem (8). Lampka nocna z podgrzewaczem przeznaczona jest dla osób chorych lub rodziców dzieci, zwłaszcza w wieku niemowlęcym. (2 zastrzeżenia)

F21V W. 62893 25.10.1979

Jerzy Saganek, Słupsk, Polska (Jerzy Saganek).

Lampa elektryczna z elementem obrotowym napędzanym turbiną powietrzną

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania lampy, której konstrukcja zaopatrzona w dwudzielny klosz (9, 10) połączony z podstawą (1) lampy za pomocą

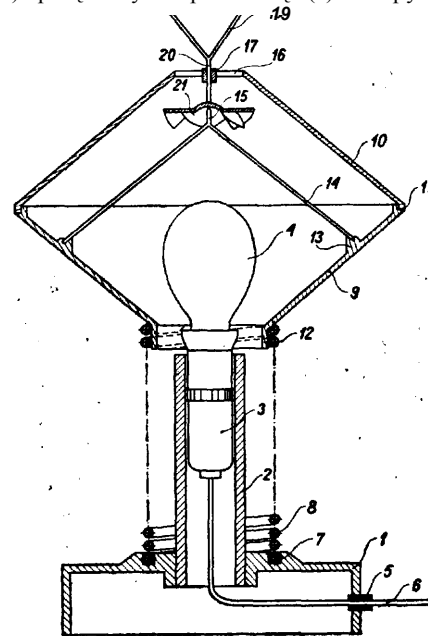

Fig 3

elastycznej sprężyny śrubowej (8) osadzonej w pierścieniowym gnieździe (7) podstawy (1). W gniazdach znajdujących się wewnątrz dolnej części (9) kłosa jest osadzony prętowy stojak (14) z pionową ostro zakończoną osią (15), na której jest osadzone koło łopatkowe (21) turbiny powietrznej połączone za pomocą pionowej osi (20) z elementem obrotowym (19). (6 zastrzeżeń)

F22B

W. 62832

15.10.1979

Przedsiębiorstwo Montażu Instalacji Przemysłu Węglowego, Mikołów, Polska (Jerzy Jeziorski).

Wieszak wanny łazienkowej do przewodów grzewczych i zasilania wodnego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie umożliwienia instalowania przewodów wzdłuż ściany bocznej wanny kąpielowej, zabezpieczonych z zewnątrz osłoną.

Wieszak według wzoru użytkowego, wykonany z płaskownika metalowego (1) ma dostosowaną długość (1) do wysokości (h) wanny (2) o wygiętych końcówkach, odpowiednio w górnej części (3) pod kątem prostym a w dolnej części (4) pod kątem rozwartym (a) równym kątowi nachylenia nogi wanny (2). W górnym położeniu wieszaka wykonany jest otwór gwintowy (5) pod śrubę rozpierającą (6), zaś w dolnej części (4) jest otwór (7) do mocowania końcówki z nogą wanny (2) za pomocą złącza śrubowego (8), natomiast w środkowej swej części ma osadzoną śrubę (9) z przeciwnakrętką (10), służącą do montowania instalacji grzewczej (11). (1 zastrzeżenie)

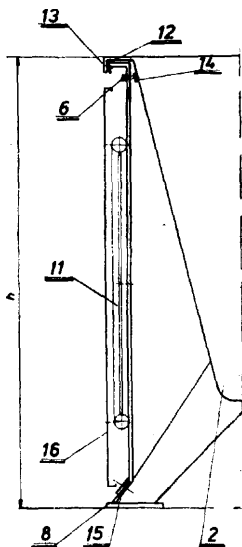

Fig. 2

F25B

W. 62855

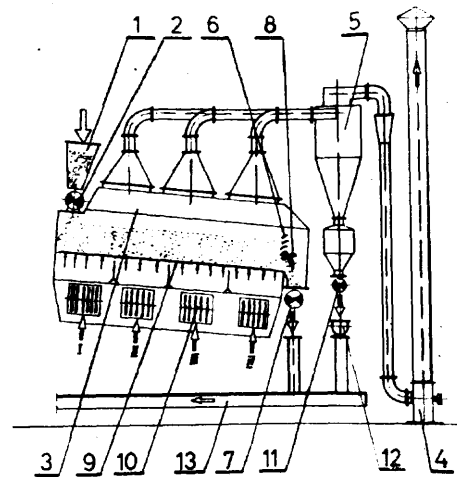
22.10.1979

F26B

Biuro Projektów Przemysłu Cukrowniczego „Cukroprojekt”, Warszawa, Polska (Władysław Środa, Kazimierz Sochacki, Krzysztof Pęszor).

Urządzenie do chłodzenia i suszenia śruty poekstrakcyjnej nasion olejnych

Urządzenie do chłodzenia i/lub suszenia śruty poekstrakcyjnej nasion olejnych wyposażono w strefowe przepustnice powietrza (10), z regulacją ilości i temperatury powietrza kierowanego do każdej strefy (I, II, III, IV), oraz w sito fluidalne (9) nachylone do poziomu pod kątem 6–8°, przy czym powierzchnia szczelin (14) wynosi poniżej 8% ogólnej powierzchni sita (9). (1 zastrzeżenie)

F26B

W. 62869

22.10.1979

Przedsiębiorstwo Projektowania i Wyposażania Odlewni „PRODLEW”, Warszawa, Polska (Józef Jakubczyk, Kazimierz Zarzycki, Jan Mnich).

Urządzenie do suszenia wykładziny ceramicznej pieców indukcyjnych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia o zmniejszonych gabarytach, łatwo przenośnego, dostosowanego do suszenia wykładziny bez względu na typ, kształt i wielkość pieca.

Urządzenie do suszenia wykładziny ceramicznej składa się z prostokątnej obudowy (1) najkorzystniej metalowej, wewnątrz której do przedniej ścianki przymocowane są regulator temperatury (2), zadajnik programu (3) i rejestrator temperatury (4) ze skalami i nastawami zewnętrznie dostępnymi, wprowadzonymi na zewnętrzną stronę przedniej ścianki, do tylnej ścianki wewnątrz przymocowany jest przełącznik czasowy (5), na zewnętrzną stronę tylnej ścianki wyprowadzone jest gniazdo zasilająco-sterujące oraz na zewnątrz we wnęcie umieszczone są cztery zaciski (7) do przyłączania przewodów kompensacyjnych z czujnikami termoelektrycznymi. Na bocznej ścianie obudowy (1) znajduje się zacisk uziemiający (10) urządzenia. Obudowa (1) składa się ze ścianek metalowych osadzonych w konstrukcji stalowej za pomocą wkrętów. Regulator temperatury (2), zadajnik programu (3) i rejestrator temperatury (4) przymocowane są do przedniej ścianki obudowy (1) za pomocą uchwytnych tablicowych (11), a zadajnik programu (3) i rejestrator temperatury (4) są osadzone dodatkowo na podpórkach (12). (3 zastrzeżenia)

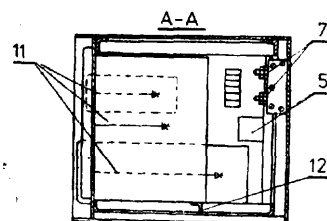

Fig. 1

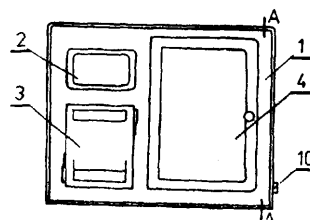

Fig. 2

**Dział G
FIZYKA**

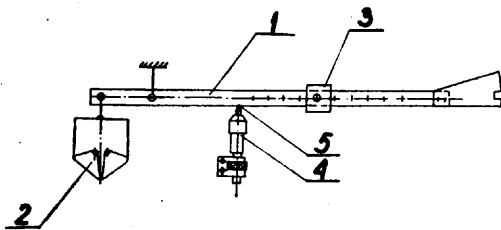
G01G W. 62875 23.10.1979

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Włókienniczych „Polmatex-Cenaro”, Łódź, Polska (Jerzy Trzcionek).

Urządzenie wagowe zasilarek

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji urządzenia wagowego zapewniającego dużą czułość ważenia oraz nie wymagającego regulacji przy zmianie porcji ważonych.

Urządzenie wagowe zasilarek charakteryzuje się tym, że ma tłumik (4) osadzony pod ramieniem dźwigni (1) wagi a ramie dźwigni (1) współpracuje z tłokiem (5) tłumika (4). (1 zastrzeżenie)

G01L W. 62430 21.08.1979
G01B

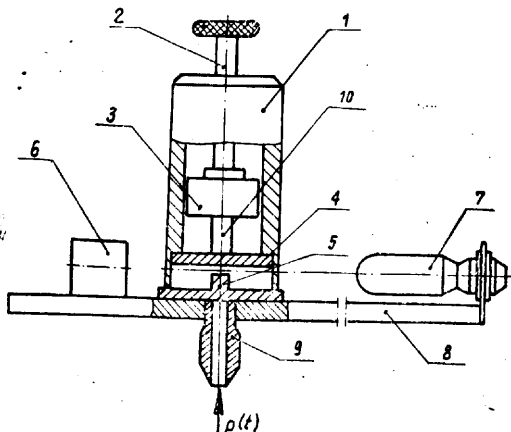
Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia, Zielonka k. W-wy, Polska (Andrzej Kowalczyk).

Urządzenie do jednoczesnego pomiaru naprężeń i odkształceń próbek

Przedmiotem wzoru użytkowego jest urządzenie do jednoczesnego pomiaru naprężeń i odkształceń próbek w warunkach szybkozmiennych obciążeń dynamicznych zachodzących zwłaszcza pod wpływem ciśnienia gazów prochowych powstałych w czasie strzału z broni palnej.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia umożliwiającego pomiar próbek różnych materiałów przy prędkościach odkształceń dochodzących do 2200 mm/s oraz zarejestrowanie na taśmie oscylografii równoczesnych zsynchronizowanych w czasie przebiegów naprężeń dynamicznych i odpowiadających im odkształceń.

W przyrządzie według wzoru użytkowego komora zgmiotowa, w której badana jest próbka zamknięta jest od góry piezoelektrycznym czujnikiem siły (3) a od dołu przesłoną fotodiody (4), mającą wzdłużny kanał przelotowy wykonany korzystnie o przekroju kwadratowym lub prostokątnym.

W kanale tym na przedłużeniu osi otworu gazowego (9) umieszczony jest próg pomiarowy (5) przesłaniający promienie świetlne przechodzące od źródła światła (7) wytwarzanego przez żarówkę zasilaną 6 voltowym prądem stałym do fotodiody (6).

W wyniku ciśnienia gazów prochowych powstałych w czasie strzału z broni balistycznej, lub ciśnienia wywołanego przez urządzenie obciążane katarowo w piezoelektrycznym czujniku siły (3) wytwarza się impuls elektryczny proporcjonalny do działającego ciśnienia oraz w zależności od strzałki ugięcia próbki (10) zmienia się. (3 zastrzeżenia)

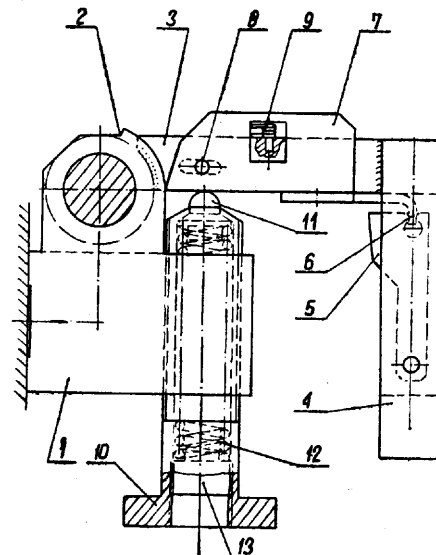
G01L W. 62871 24.10.1979
E21D

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Kazimierz Twardokęs, Zbysław Kawka);

Urządzenie do pomiaru obciążenia kotwi obudowy górniczej

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie budowy urządzenia umożliwiającego ciągły pomiar obciążenia kotwi obudowy górniczej.

Urządzenie ma pomiarową tuleję (1) zaopatrzoną w tensometryczne czujniki (2) połączone z układem sygnalizacyjnym (8). Tuleja (1) jest zaopatrzona od góry w oporowy kołnierz (5), do którego jest przymocowany pojemnik (6), mieszczący sygnalizacyjny układ (8). Pojemnik ten jest zamknięty od dołu pokrywą (7). (1 zastrzeżenie)

G01W W. 62720 08.10.1979

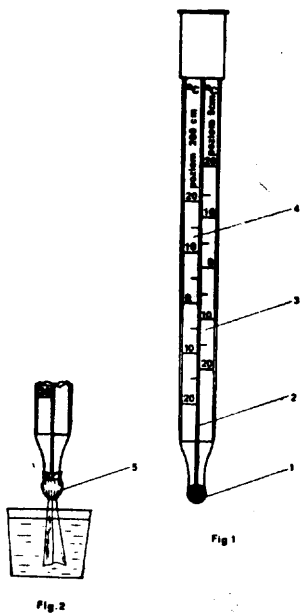
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego - Akademia Rolnicza, Warszawa, Polska (Czesław Radomska, Romuald Madany).

Przyrząd do prognozy przymrozków lokalnych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu do prognozowania przymrozków lokalnych na podstawie odczytu dokonanego na przyrządzie w godzinach popołudniowych dnia poprzedniego.

Przyrząd do prognozy przymrozków lokalnych wyposażony jest w zbiornik rtęciowy (1) z kapilarą (2) umieszczony w obudowie ze skalą (3) do prognozy

przymrozków przygruntowych i skalą (4) do prognozy przymrozków na poziomie standardowym. Zbiornik rtęciowy (1) jest owinięty batysem (5) zanurzonym jednym końcem w naczyniu z wodą destylowaną. (1 zastrzeżenie)

G03B

W. 62833

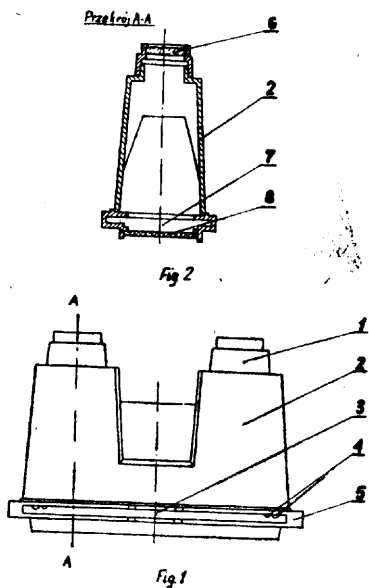
15.10.1979

Ewa Halkiewicz, Gdynia, Polska (Ewa Halkiewicz).

Przeglądarka do przezroczy

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania przeglądarki, w której można umieścić kilka lub kilkanaście przezroczy.

Przeglądarka do przezroczy z tworzywa sztucznego charakteryzuje się tym, że do czoła obudowy (2) umocowana jest ramka (5) prostokątna, mająca z boku szczelinę (3) wewnątrz której są kuliste występy (4) od czoła zaś w ramce (5) wykonane są dwa okienka (7) przysłonięte płytką (8) z tworzywa sztucznego. Na drugim końcu obudowy (2) w osi okienek (7) są umieszczone dwie soczewki (6) w oprawkach (1). (1 zastrzeżenie)

G06K

W. 62900

26.10.1979

Stocznia Szczecińska im. Adolfa Warskiego, Szczecin, Polska (Kazimierz Pacholski, Jerzy Kozielski).

Młotek drukarki wierszowej do elektronicznej maszyny cyfrowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie przedłużenia okresu eksploatacji młotka.

Młotek według wzoru użytkowego zawiera obuch (1) i stopę (3) połączone trzonem (2), przy czym na czołowej powierzchni obucha (1) jest zamocowana wymienna nakładka (4). Nakładka ta ma kształt prostopadłościanu zakończonych przyzłą, przy czym wzdłuż płaszczyzny symetrii nakładki wyfrezowany jest rowek, w którym osadzona jest czołowa część obucha.

Nakładka (4) z obuchem (1) połączona jest spoczynkowo za pomocą lutu. (3 zastrzeżenia)

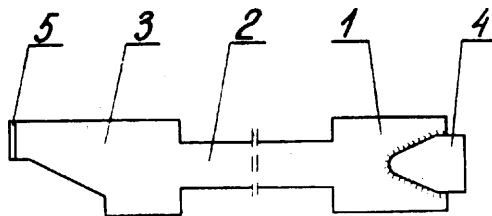

Fig 1

G09F

W. 62708

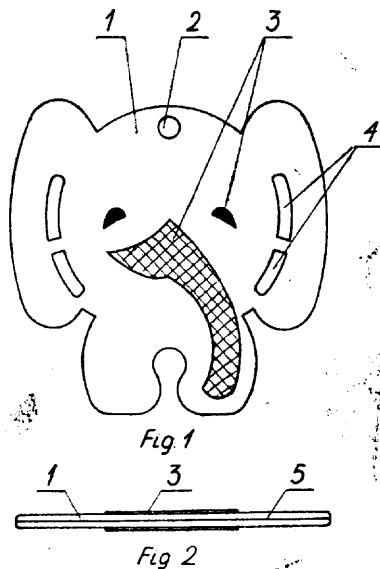
02.10.1979

Spółdzielnia Inwalidów „Wiosna Ludów”, Września, Polska (Zygmunt Zbierski).

Znak odbłaskowy

Wzór użytkowy dotyczy znaku odbłaskowego przeznaczanego zwłaszcza dla dzieci, przy poruszaniu się na drodze. Znak służy jako wisior lub zawieszka do umieszczania na teczkach i tornistrach.

Znak jest wykonany z płaskich płytek, które stanowią korpus (1) o kształcie sylwetki słonia w widoku czołowym. W górnej części głowy znajduje się otwór (2) do zawieszania, a szczeliny (4) umożliwiają mocowanie znaku jako zawieszki. Dwie płytki korpusu (1) mają wewnętrzną powierzchnię pokrytą stożkami odbłaskowymi, przy czym łączy je spaw (5).

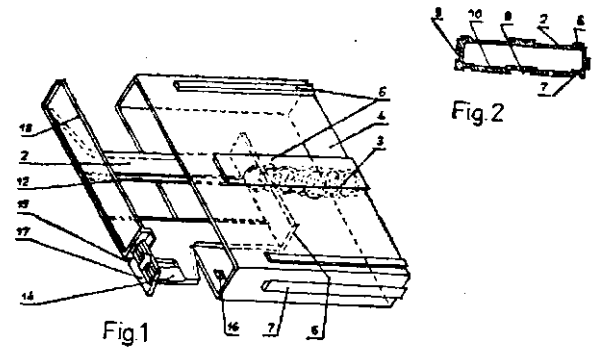
Na płaskich powierzchniach znajdują się plamy nadruku (3) stanowiące elementy motywu dekoracyjnego, przy czym całość powierzchni nie odbijającej światła jest mniejsza niż 1/10 powierzchni ogółem. Znak jest wykonany w dwóch kolorach korpusu: czerwonym lub **oranżowym**. (1 zastrzeżenie)

G11B W. 62872 24.10.1979

Andrzej Zajac, Warszawa, Polska (Andrzej Zajac).

Pojemnik do kasy magnetofonowej

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania pojemnika umożliwiającego łatwe wyjmowanie ze sterty pojemników dowolnie wybranej kasy, gwarantującego jej stabilne, ale rozłączne połączenie. Pojemnik składający się z obudowy i **szufladki**, według wzoru charakteryzuje się tym, że obudowa (1) na swych dwóch powierzchniach zewnętrznych jest zaopatrzona w występy kształtowe (6, 7), a na pozostałych dwóch powierzchniach zawiera odpowiadające im zagłębienia (8, 9). Szufladka (2) ma ramię

sprężyste (14), oddzielone od jej dna wycięciem (15), które od spodu **zawiera** zatrzask współdziałający z gniazdem (16) w obudowie (1). Ramię (14) jest zakończone przyciskiem (17). (2 zastrzeżenia)

Dział H
ELEKTROTECHNIKA

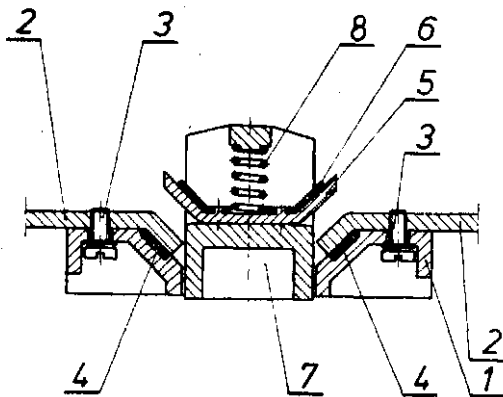
H01H W. 62884 24.10.1979

Zakłady Aparatury Elektrycznej „**Em**a-**Elester**”, Łódź, Polska (Marian Grabski, Zbigniew Tuliński, Michał Zarzycki, Zbigniew Krystek, Leszek Błaszczyk).

Dwuprzerwowy układ zestykowy łącznika elektrycznego, w szczególności **rozłącznika**

Przedmiotem wzoru użytkowego jest dwuprzerwowy zestyk umożliwiający prawidłowe funkcjonowanie łącznika elektrycznego, w szczególności łącznika przeznaczonego do przewodzenia dużych prądów.

Rozwiązanie według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że styk ruchomy (5) jest zaopatrzony w płytkę ferromagnetyczną (6), która ma długość zbliżoną do długości styku ruchomego (5) i jest z nim połączona nierozłącznie. (1 zastrzeżenie)

H02G W. 62769 13.10.1979

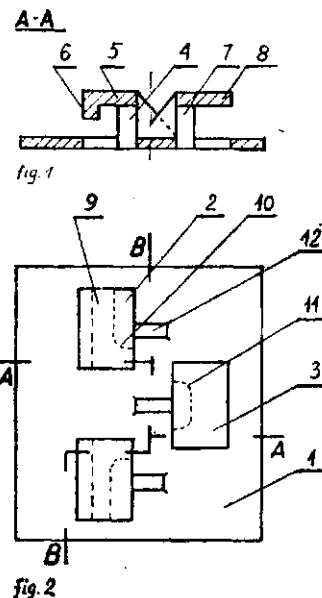
Warszawskie Zakłady Telewizyjne — Unitra **Pol-kolor**, Warszawa, Polska (Leszek Wojnarski).

Uchwyt do mocowania zwłaszcza przewodów elektrycznych

Przedmiotem wzoru jest uchwyt do mocowania zwłaszcza przewodów elektrycznych, stosowany w sprzęcie elektronicznym, którego obudowy wykonane są z materiałów drewnopodobnych.

Uchwyt według wzoru użytkowego ma kształt płytki prostokątnej (1) z wystającymi występami (2), (3).

Dwa występy (2) usytuowane są symetrycznie na płytce (1), zaś występ (3) usytuowany jest w drugim szeregu symetrycznie pomiędzy występami (2). Występy (2) składają się z trzech wzajemnie prostokątnych płytek (4), (5), (6) zaś występ (3) składa się z dwóch wzajemnie prostokątnych płytek (7), (8). Wewnętrzne rowki (9) pomiędzy prostokątnymi płytkami (4), (5), (6) posiadają symetryczne zaokrąglenia (10) z jednej strony. Płytki (7), (8) mają krawędzie zaokrąglone (11). Płytki (4), (7) są wzmocnione trójkątnymi żebrami (12). (1 zastrzeżenie)

H02H W. 62602 21.09.1979

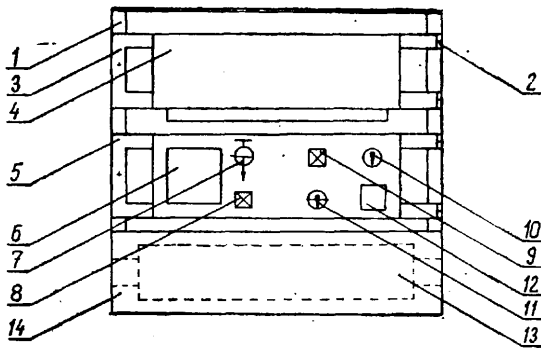
Zakład Energetyczny Toruń, Polska (Roman Pietrzak).

Zespół sterowania i automatyki pól liniowych średniego napięcia

Wzór rozwiązuje zagadnienie konstrukcji urządzenia, która umożliwia uproszczenie montażu obwodów wtórnych pól liniowych średnich napięć, zmniejszenia ilości połączeń oraz pracochłonności zabiegów eksploatacyjno-konserwacyjnych.

Zespół sterowania i automatyki pól liniowych średniego napięcia w stacjach elektroenergetycznych, charakteryzuje się tym, że zespół zabezpieczeń (4) stanowi z elementami sterowniczo-sygnalizacyjnymi i pomiarowymi (6), (7), (8), (9), (10), (12) stanowiącymi wyposażenie obwodów wtórnych pola liniowego, jedną zwartą całość, w której do podstawy (1) oddzielnie na zawiasach (2) zamocowana jest rama zabezpieczeń (3) z zespołem zabezpieczeń (4) oraz rama sterowania (5) z elementami pomiarowymi i przełącznikami (10) i (11) a na stałe przytwierdzona jest listwa montażowa (13) zakryta osłoną (14).

(1 zastrzeżenie)

H05K

W. 62591

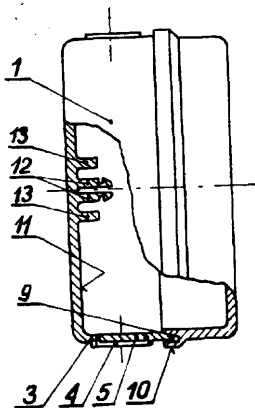
17.09.1979

Zakłady Sprzętu Instalacyjnego „POLAM-NAKŁO”, Nakło n/Notecią, Polska (Władysław Kwadrans, Maciej Gołębiowski, Ryszard Pawełczak, Henryk Kwasięch, Wojciech Milczarek, Leszek Szala).

Skrzynka do instalacji elektrycznej

Skrzynka według wzoru użytkowego rozwiązuje zagadnienie szczelnego połączenia korpusu i pokrywy, łatwego instalowania przyborów elektrycznych oraz szybkiego łączenia z podobnymi skrzynkami w zestawy rozdzielcze.

Fig. 1

Skrzynka do instalacji elektrycznej składająca się z korpusu (1) i pokrywy zamykającej jego wnętrze, wykonana z tworzywa, ma na swych bocznych ściankach (3) nieprzelotowe wgłębione otwory (4) służące do umiejscowienia w nich cylindrycznych łączników umożliwiających łączenie skrzynki w zestawy rozdzielcze, przy czym cylindryczne łączniki stanowią wyposażenie skrzynki. (3 zastrzeżenia)

H05K

W. 62703

02.10.1979

Zakład Telewizyjnego Sprzętu Profesjonalnego „Unitra-Dom”, Warszawa, Polska (Romuald Burkiwicz).

Prowadnica z zatraskiem sprężystym

Wzór rozwiązuje zagadnienie unieruchomienia płytek z obwodami drukowanymi w rowkach obu prowadnic bez stosowania dodatkowych zabezpieczeń w postaci zamków lub innych elementów.

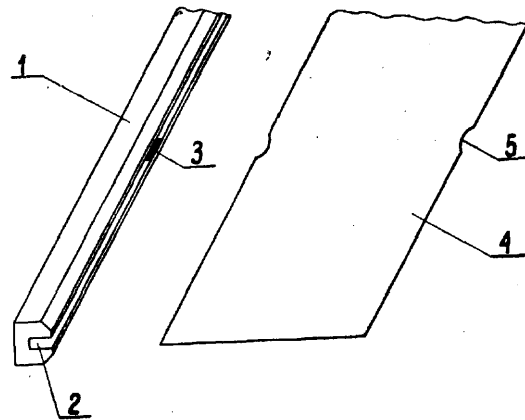

Fig. 1

Fig. 2

Prowadnica z zatraskiem sprężystym dla unieruchomienia płytek z obwodami drukowanymi ma rowek wzdłużny (2), w którym jest wykonany występ (3) przeznaczony do współpracy z wycięciem (5) usytuowanym na krawędzi płytki (4). Płytkę tą jest umieszczona pomiędzy dwoma prowadnicami (1), z których każda stanowi lustrzane odbicie drugiej prowadnicy. Przy wsuwaniu płytki w rowki prowadnic, występuje odkształcenie sprężyste prowadnic (1). W chwili gdy wycięcia (5) znajdują się naprzeciw występów (3), następuje zatrzaśnięcie płytki. (1 zastrzeżenie)

**Wykaz numerowy zgłoszeń wynalazków opublikowanych
w BUP Nr 16/80**

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ²	Strona
1	2	3
198022	B01J	7
199802	E21C	44
208123	E21F	45
208136	G06F	69
208178	H01F	75
208276	G01R	63
208313	G11B	72
208379	H04B	89
208392	H 1B	73
208396	G05F	68
208515	G08B	71
208537	G06F	69
208554	H02G	80
208568	H02G	81
208569	H05K	92
208570	G21D	73
208583	G05F	68
208593	G01R	63
208599	H02M	85
208614	H05K	92
208622	H01C	75
208636	H01L	78
208697	G01S	65
210254	A23C	4
210333	C04B	29
210347	A23G	5
210418 T	C12G	36
210457	C05B	67
210459	H04N	90
210460	H01C	75
210483	G08C	71
210484	G05F	68
210487	A22C	3
210491	H02K	83
210495	H01H	75
210507	G05F	69
210524	H02B	80
210538	H03K	88
210544	H03B	87
210562	H02P	85
210570	H03B	87
210571	H03D	87
210581	F16H	49
210582	A01C	1
210603	G05B	67
210639	H02P	85
210640	H05B	91
210646	H04M	90
210648	H04N	91
210664	H01P	79
210686	B05C	8

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ²	Strona
1	2	S
210711	C22C	39
210735	H01B	74
210737	H02K	83
210742	H01K	78
210771	H02K	83
210776	H02P	86
210782	H01B	74
210799	B29C	20
210807	C13G	36
210811	B29D	21
210900	A01K	1
210974	C23F	40
211009	A22C	3
211031	C04B	29
211032	C04B	29
211044	A01N	2
211070	C10M	35
211074	C10B	34
211078	C08L	32
211085	C02C	27
211086	C02C	27
211091	C02C	27
211105	C10J	34
211106	C10J	35
211121	C22B	38
211122	C04B	29
211146	C04B	29
211147	C22B	38
211157	A23N	6
211220	C02C	28
211261	B01D	6
211291 T	F02B	46
211308	B01J	7
211316	C08K	32
211321	C02B	27
211344	C04B	29
211394	C05F	30
211395	C22C	39
211461	B24B	18
211494	B21C	8
211509	G01R	64
211513	H02H	81
211516	G01R	64
211520	H02K	84
211541	B23C	13
211558	B21B	8
211578	B21C	9
211582	B23B	11
211589	B23B	12
211592	H02P	86
211614	H01S	80

1	2	3
211615	B21C	9
211618	C03C	28
211624	H02H	81
211640	G06F	70
211641	G01R	64
211674	H03K	89
211680	H01H	76
211692	H02P	86
211696	H01S	80
211697	B24B	18
211700	H02H	81
211718	G01F	59
211723	B24D	19
211724	B21D	9
211725	B21D	10
211736	H01R	79
211740	H01R	79
211741	H01H	76
211742	H01L	78
211743	H03K	89
211744	G01R	65
211767	B23B	12
211770	G06F	70
211776	G06F	70
211789	B23Q	16
211830	G01B	56
211832	G01L	61
211833	G01F	59
211843	B23Q	16
211876	G01F	59
211878	G01B	56
211892	H03K	89
211893	G01P	63
211901	A23K	5
211903	H03F	88
211904	H02M	85
211905	A23G	5
211910	H02P	87
211923	C09D	33
211925	G01R	65
211926	B23B	12
211927	C09K	33
211935	B23G	15
211943	H02K	84
211947	H01H	76
211952	H02H	82
211953	B29C	20
211984	C22B	39
211990	G 1B	56
211994	B23B	12
211997	B29G	21
212015	G01B	57
212019	B23G	15
212031	C23C	40
212033	C23C	40
212058	C09J	33
212076	C22C	39
212080	G10K	72
212093	C09K	34
212098	C11B	35
212105	C07C	30
212114	D21C	42
212142	B23D	14
212171	G01B	57
212178	G05B	67

1	2	3
212196	G01B	57
212202	B23Q	17
212230	C08J,	32
212235	B22C	11
212242	F16K	50
212246	B23Q	17
212247	B03B	7
212248	B21C	9
212275	G01V	66
212286	G03B	66
212288	G01B	58
212315	F28D	55
212318	B22C	10
212319	B23K	16
212326	G01K	60
212362	F23D	54
212370	F16L	51
212401	F16L	51
212409	G0 1M	61
212426	F15B	46
212471	F26B	55
212484	F16K	50
212487	G01B	58
212490	G01L	61
212518	F16H	49
212519	F16N	53
212521	F23C	54
212527	F15B	47
212534	G05D	67
212547	F15B	47
212550	F15B	47
212556	F16J	50
212585	C23C	40
212599	F22B	53
212600	F16L	52
212606	F27B	55
212613	F16C	48
212662	B08B	8
212700	C21B	37
212701	B23P	16
212721	B21D	10
212733	C02C	28
212798	C04B	29
212833	C07C	30
212867	E04H	43
212902	A22C	4
212907	B23B	13
212909	E21B	44
212912	B28B	20
212916	E01D	43
212919	B01D	6
212943	B24C	19
212944	B24C	19
212950	A23J	5
212971	B23D	14
212979	B23Q	17
212989	B21F	10
213007	C01B	26
213021	C04B	30
213030	A23C	4
213038	A01K	-
213039	A01K	1
213059	B23P	16
213062	B23F	15
213069	B24B	18

1	2	3	1	2	3	I
213085	B28C	20	218594	T	H03F	88
214675	C07J	32	218595	T	G02B	66
215322	C07D	31	218601		B24D	19
216088	H02J	82	218608	T	H01L	78
216590	G11B	72	218620	T	F16D	48
216810	C07C	30	218622	T	G01R	65
217159	C14C	37	218624		B29J	21
217183	C07C	30	218629	T	C25C	40
217269	C12D	35	218637	T	H01B	74
217270	C12D	35	218639	T	H05B	91
217271	C12D	35	218649	T	B66C	26
217272	C12D	36	218650	T	H02H	82
217535	D06M	42	218653	T	H05B	92
217581	A23B	4	218654	T	F04B	46
217598	H02K	84	218658	T	C25C	41
218118	H01J	77	218663	T	F28D	55
218126	G06K	70	218664	T	F16K	51
218153	H01J	77	218671	T	A24D	6
218175	G01M	62	218673		C07D	31
218223	C07D	31	218675		A01N	2
218238	H04N	91	218751		A01N	3
218278	G 1N	62	218851		A01N	3
218295	G01N	62	218931		F16L	52
218304	H05H	92	218976		H01H	77
218319	H01H	77	219016		C13K	36
218403	E21F	45	~~219174~~		F16K	51
218411	C02C	28	219200		B23Q	17
218414	C25D	41	219202		A01M	2
218434	E05C	44	219353		B22D	11
218438	G01R	65	219357	I	C25D	41
218444	G01D	59	219364		F16L	53
218445	B23C	13	219404.		B41B	22
218451	G01B	58	219470		G01F	60
218452	G01F	60	219488		B65G	25
218457	C07D	31	219514		C21C	37
218460	E21C	45	219562		B62D	24
218461	D01H	41	219576		F16D	49
218462	D01H	42	219581		C07D	31
218467	G11B	73	219587	T	A23K	6
218478	B60B	23	219639		B23D	14
218515	B28B	20	219664		B65G	25
218521	G06K	71	219666		C10B	34
218522	F21L	53	219816		D06B	42
218531	C09B	33	219819		C25C	41
218535	F15B	47	219839		B01D	7
218540	B65G	25	219840		C21C	38
218541	H04M	90	219841		B61F	23
218542	H04M	90	219842		B60G	23
218548	C22B	39	219891		B32B	22
218549	C07D	31	219952		B65G	26
218559	C12D	36	220040		B65G	26
218566	H02K	84	220190	T	F23N	54
218567	A01N	2	220259		B30B	21
218570	F16B	48	220569		C08L	33
218579	F16K	50	220799	T	G01N	63
218581	A22C	4	220869		B22F	11
218585	B63B	24	220922		C10M	35
218586	B32B	22				

**Wykaz numerowy zgłoszeń wzorów
użytkowych opublikowanych w BUP Nr 16/1980**

Nr zgłoszenia	Int. Cl.	Strona
1	2	3
62404	C13G	106
62424	A22B	95
62425	A22B	95
62426	A22B	95
62430	G01L	113
62434	B04C	98
62444	A47J	96
62447	A47B	96
62531	B23D	98
62568	B67C	105
62591	H05K	116
62602	H02H	115
62666	F21V	111
62679	B29H	101
62692	B23K	98
62695	B47J	102
~~62697~~	B25B	99
62700	A62B	97
62703	H05K	116
62706	D01H	106
62708	G09F	114
62720	G01W	113
62729	B25H	100
62730	B60C	102
62731	B23Q	99
62732	B23K	99
62735	F16K	110
62737	B60J	102
62738	F16K	111
62741	E21D	109
62742	A01G	94
62744	B65B	104
62745	A47K	96
62749	F16K	111
62750	A47K	97
62753	A61G	97
62766	B65G	104
62768	B65D	104
62769	H02G	115
62771	E21D	109

Nr zgłoszenia	Int. Cl.	Strona
1	2	3
62830	A01D	94
62831	E04H	108
62832	F22B	112
62833	G03B	114
62837	B60R	103
62841	E01H	107
62842	B63B	103
62843	E04F	107
62844	E04F	107
62845	B62M	103
62847	F16H	110
62853	B04B	98
62855	F25B	112
62856	F04B	110
62857	A45C	96
62858	B25B	100
62861	E04G	107
62862	B66F	105
62863	E05B	108
62864	B60J	103
62868	B30B	101
62869	F26B	112
62871	G01L	113
62872	G11B	115
62873	E21B	108
62875	G01G	113
62876	A44B	95
62877	D01D	106
62878	B26B	100
62879	B28B	100
62883	F01N	109
62884	H01H	115
62885	B42F	101
62893	F21V	111
62895	B65G	105
62897	A01K	94
62899	B23Q	99
62900	G06K	114
63041	F16H	110

SP18 T R E Ś C I

I Wynalazki

	Str.
Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie.	.1
Dział B - Różne procesy przemysłowe; Transport.	8
Dział C - Chemia i metalurgia.	26
Dział D - Włókiennictwo i papiernictwo.	41
Dział E - Budownictwo; Górnictwo.	43
Dział P - Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska.	48
Dział G - Fizyka.	56
Dział H - Elektrotechnika.	73
Wykaz numerowy zgłoszeń wynalazków.	117

II. Wzory użytkowe

Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie.	.94
Dział B - Różne procesy przemysłowe; Transport.	.93
Dział C - Chemia i metalurgia.	.106
Dział D - Włókiennictwo i papiernictwo.	.106
Dział E - Budownictwo; Górnictwo.	.107
Dział F - Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska.	.109
Dział G - Fizyka.	.113
Dział H - Elektrotechnika.	.115
Wykaz numerowy zgłoszeń wzorów użytkowych.	.120

